

Digitaliseret af | Digitised by



Forfatter(e) | Author(s):

Schøyen, Elisabeth.

Titel | Title:

Et Løfte : Roman.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Wilhelm Prior, 1893

Fysiske størrelse | Physical extent:

251 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author



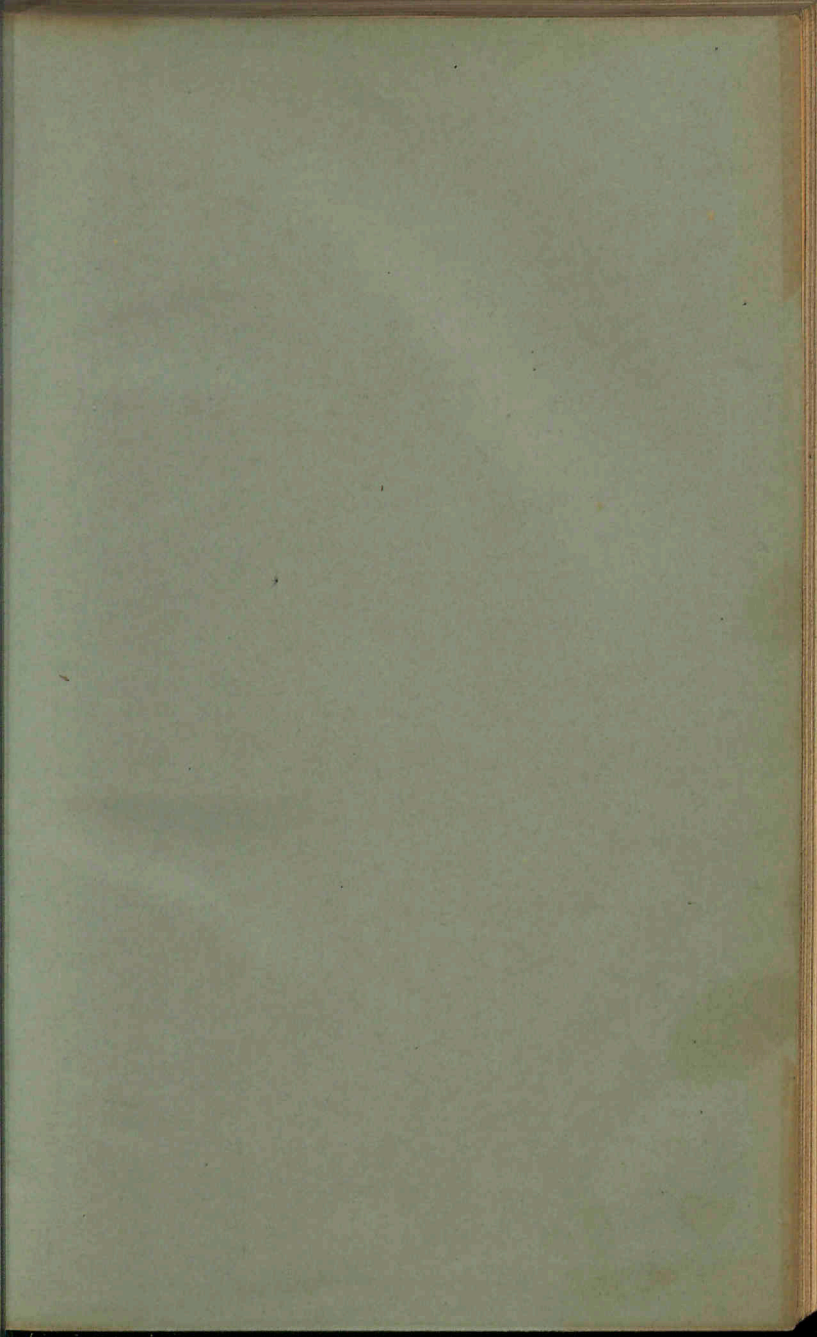
57-266.

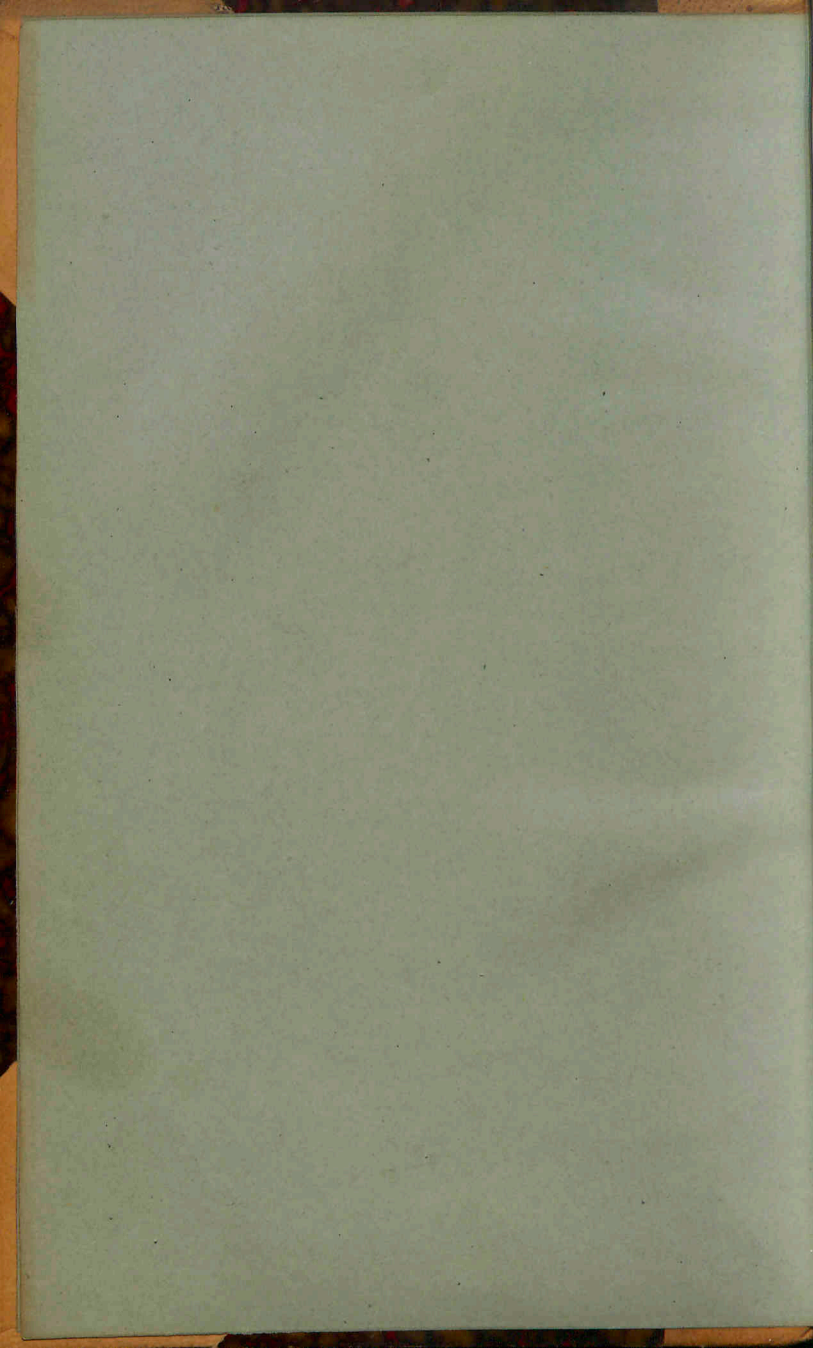
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

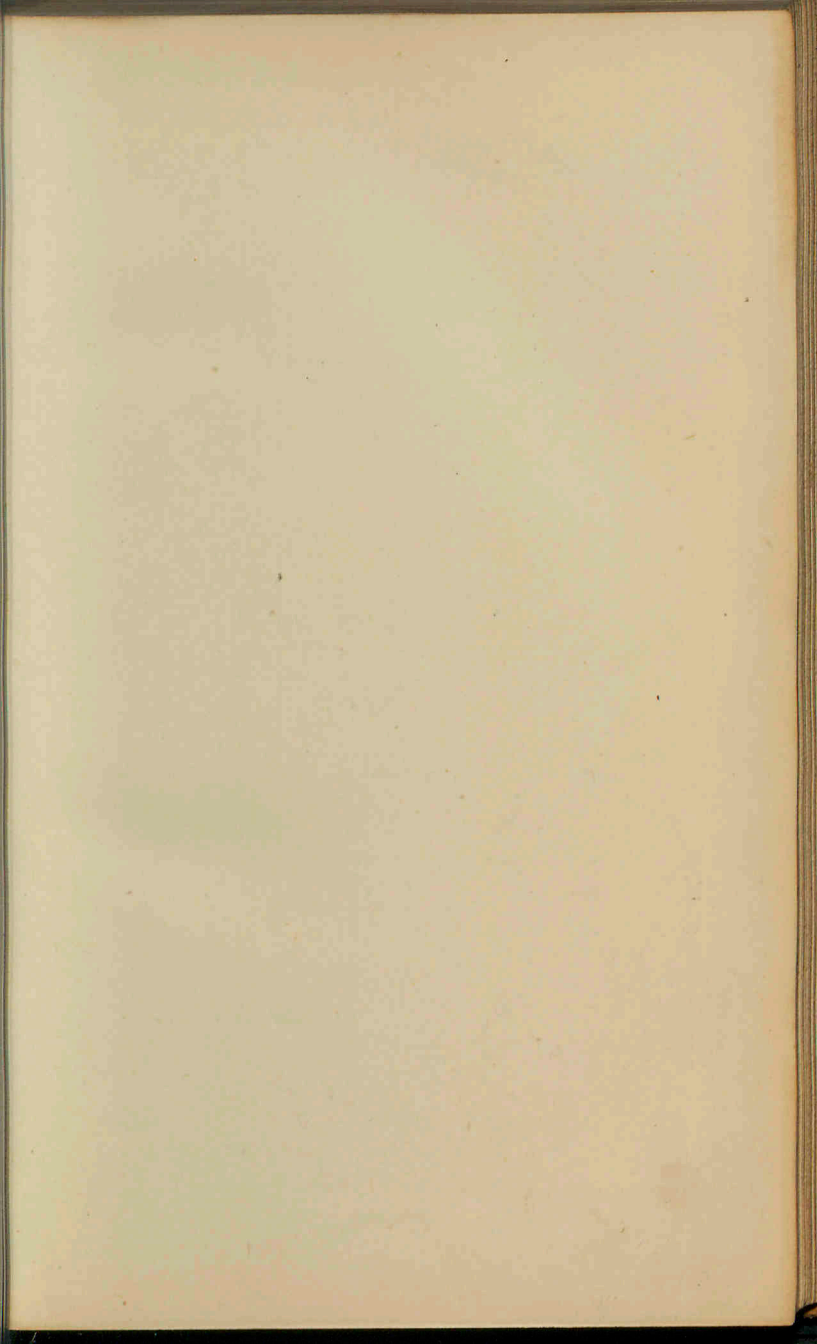


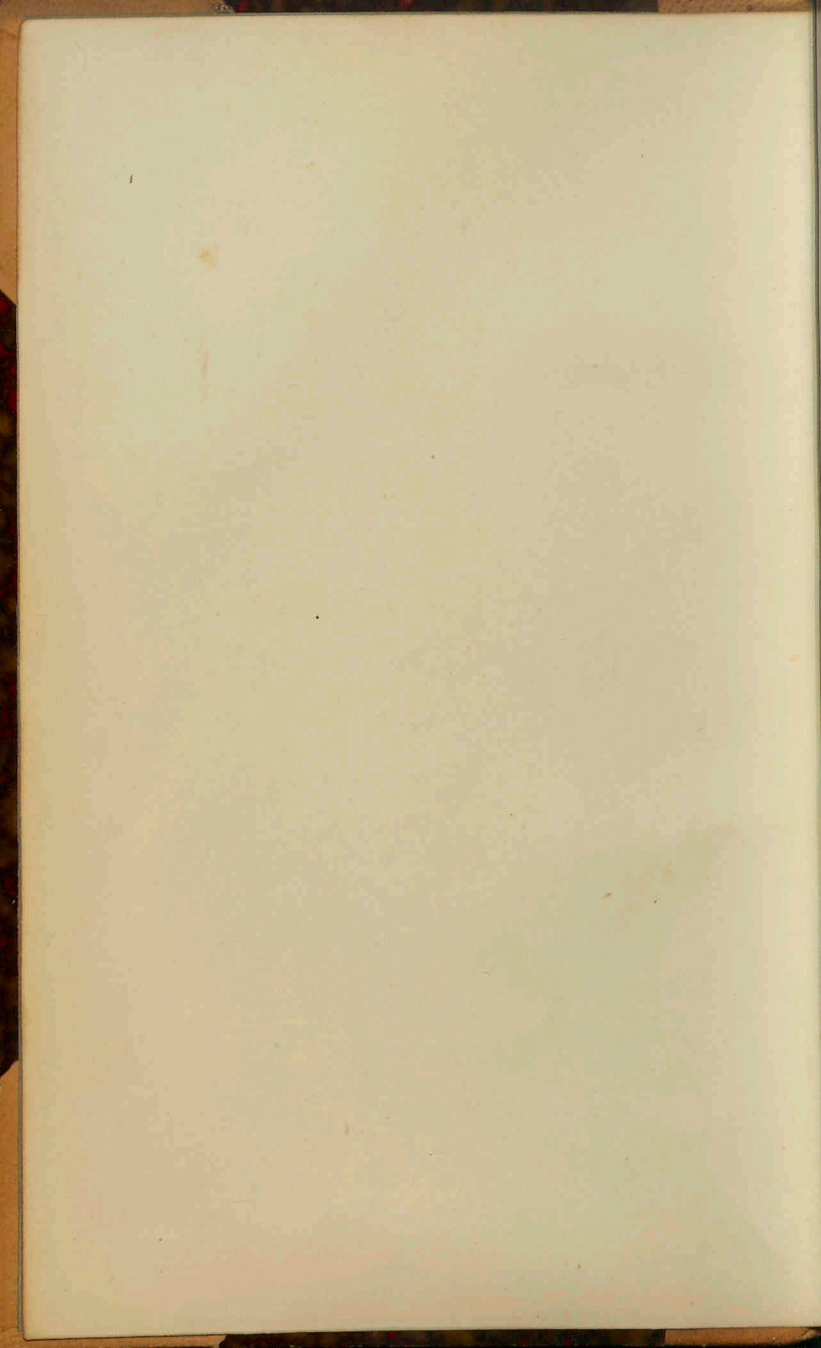
130024223826











ET LØFTE

ET MORTE

ET LØFTE

ROMAN

AF

ELISABETH SCHØYEN



KJØBENHAVN

WILHELM PRIORS FORLAG

1893

ET LØFT

ROMAN

AF K. WILHELM SCHROEDER



Kjøbenhavn. — Græbes Bogtrykkeri.

I.

Kammerherre Bang var den mægtigste Mand i Bygden. Naar man kom rejsende paa det lille Dampskib opover Indsøen, som var indrammet af høje, skovbevoxede Fjelde, hvis Heldinger smilte med gulgrønne Lier, da spurgte altid de Fremmede:

Men hvor er saa Kammerherre Bangs Herresæde: Gimle?

Langsmed Stranden og op i de venlige Fjeldbygder saaes i kortere og længere Afstande de mere og mindre velhavende Bondegaarde; her var tætte Naaleskove og skummende Fosse, fagert overalt, men Glanspunktet var dog Gimle. Det laa ved Enden af den flere Mil lange Indsø, øverst paa en skovbevoxet Højde.

Slægten Bangs oprindelige Udspring var Ungarn. Den første Stamfar, hvis Historie de kjendte, havde som General udmærket sig under Uafhængighedskrigen imod Tyrkiet og var som Løn herfor bleven slaaet til Ridder af Kong Leopold. Denne ungarske Magnats Børnebørn udvandrede senere til Tyskland, hvor flere gjorde sig bemærkede som højt lærde Biskopper, i hvem Stamfaderens militære Aand fornedes med en streng Gudsfrygt. De sloges med

Kors og Sværd. En af dem var gift med Katharina von Boras Søster og beedigede med Luther den Augsburgske Konfession. En anden af Etlingerne drog senere endnu længere imod Nord og kom til Danmark, hvor det ungarske Adelspatent blev bekræftet af Kristian den 5te. Under Norges Afhængighedsperiode var Aage Bang kommen herop som dansk Embedsmand. Han havde faaet den store Ejendom i Gave af sin danske Konge, havde selv udvidet den, og det flere hundrede aarige Jernværk var ogsaa gaaet over i hans Hænder.

Her havde danske Prinser og udenlandske Stormænd været til Gjæst og jaget Ulv og Bjørn. Efterat Norge var bleven et selvstændigt Rige, var Familien Bang bleven norske Borgere og havde nu i flere Led spillet en fremragende Rolle i det offentlige Liv. Den nuværende Ejers Bedstefar havde været blandt Ejdsvoल्dsmandene, som udarbejdede Norges Grundlov.

Kammerherre Aage Bang havde ogsaa i længere Tid siddet i Norges Storting, men havde for et Par Aar siden af Helbredshensyn maattet frasige sig Gjenvalg.

Gimle var et gammelt, hvidt Stenhus i middelalderlig, fransk Stil med to Fløje og flere spidse Taarne. Paa Hellingen nedenfor Huset laa først den rige, omhyggelig vedligeholdte, tusendspraglede Blomsterhave, omkring denne Frugthaven, indhegnet af en omfangsrig Park, hvis snorlige Alleer dannedes af ældgamle Træer. Nedenfor Parken suste og bruste det af Fosser og Vandfald, Møllehjul, Maskiner og Værksteder, hvorfra lange, røde Murstenspiber sendte deres gulgraa Røghvirvler op i Luften. Her laa en Mængde svære Bygninger, som tilhørte Jernværket og Træsliberiet, hvorved Hundreder af Arbejdere fik deres Livsophold. I lange Rækker langs med Elven saaes smaa Huse med Haver, beboede af Godsets

talrige Arbejdsstok. Disse smaa Huse afsluttedes længst nede med en lang, toetages Bygning, hvori Oldinge og Syge havde frit Ophold til Løn for deres Troskab i Familien Bangs Tjeneste.

Bag Herresædets Udbygning laa de store Ud-huse, der gjorde et mægtigt og solidt Indtryk; Fjøs og Stald var byggede af røde Mursten og løb i Et. Gulv og Baase var af Sten, mens Taget bares af høje Jernpiller. Træet var ganske banlyst efter den store Ildebrand, der for tyve Aar siden havde ødelagt de gamle Træhuse samt en Mængde Kreaturer.

Gimles Ejer havde i sin tidligste Ungdom været forlovet med en ung Pige i Kristiania. Brylluppet er fastsat. Da bliver hun syg og dør. Dette meldes i Brev til ham; men Postforsendelsen var langsom den Gang, og Brevet naaede ikke frem, førend han var afrejst. Han kommer sent en Vinter-aften til Kristiania, to Dage inden Brylluppet skulde have fundet Sted. Gaar op til Huset lidt udenfor Byen, hvor hendes Forældre bor. Entrédøren staar aaben. Han gaar lige ind, tager Ydertøjet af sig, banker paa, og da Ingen svarer, aabner han Stuedøren og træder ind. Midt i Værelset staar en aaben Kiste, og heri ligger hun Lig — hans Brud. Han taber Bevidstheden, styrter om paa Gulvet. Senere gjør han en fleraarig Rejse i Udlandet, hvor han faar til Ven en ung, engelsk Officer, der er fuldt troende, og som paavirker ham stærkt i religiøs Retning. Da han kom hjem, var han beroliget, og hans Liv havde faaet et nyt Maal.

Efter femten Aars Forløb gjorde han paa en Rejse til Hardanger Bekjendtskab med sin nuværende Hustru, Datter af en Biskop i Bergen. Fælles Livssyn drog dem sammen, og efter gjen-tagne Gange at have besøgt hendes Fars Hus, blev

Pagten sluttet. Efter flere Aars lykkelige Ægteskab var hendes Lunger blevet angrebne af en stærk Forkjølelse, der udviklede sig til Tæring. Men plejet af hans Kjærlighed lig en fin Blomst i Drivhus havde hun alligevel levet indtil nu og faaet den Glæde at se begge deres Børn voxne.

Det var en mørk Høstdag. Det havde regnet vedholdende i flere Døgn, og i det store, blaa Værelse, hvori Kammerherreinden laa syg, var det dunkelt. Et dæmpet Halvlys lagde en blød Tone over de blaa Tapeter, forsirede med Guldarabesker, over de hvide Døre med Guldlisters og Krystalhaandtag, over Mahognimøblernes blaa og gulblomstrede Silkedamask.

I den brede, hvidlakerede Omhængsseng laa Husfruen hvid som det Lagen, hun af og til krøllede krampagtig mellem sine tynde, lange Fingre. Ansigtet var smalt og udtæret med to brændende Roser under de blanke Øjne.

Bang havde netop ført sin Hustru hjem fra Nizza, hvis milde Luft havde opholdt hendes Liv i en Række af Aar. Men en Dag var der kommen en uforklarlig Uro over hende, og hun havde sagt med nervøs Iver: «Før mig hjem, hjem, jeg vil dø hjemmel!» Og senere havde Mandens og Lægens Fraraad været fuldstændig forgjæves. Hun blev ikke stille, førend hun sad paa Jernbanen og bares nordover.

Hun ankom til Gimle ved Høstens Begyndelse, og Mand og Børn plejede hende med en aldrig svigtende Taalmodighed. En daglig, haabløs Kamp imod dette Forfærdelige, som ikke mere kunde herskes: Døden.

Nu laa den Syge stille. Gardinet var trukket frem for Hovedgjærdet. Hun sov.

Imidlertid sad Hjørdis tilbagelænet i en lav

Lænestol ved Siden af Sengen og forsøgte at læse. Hun lignede Faderen. Graablaa Øjne i sort Indfatning, mørkt, kruset Haar, lige Næse, bred mellem Øjnene og en liden, buet og fast lukket Mund.

«Aa, hvor jeg ængstes for ham!» udbrød Kammerherreinden pludselig, idet hun fortsatte sine Tanker i lav Tale.

«For hvem?» spurgte Hjørdis, mens hun rejste sig og lagde Bogen bort.

»Ejnar Han var saa godhjærtet, dengang han var ganske ung Og han skulde ende saa sørgelig!»

«Tænk nu ikke mere paa Onkel Ejnar, søde Mama!» sagde Hjørdis blødt og kjærtegnende.

Før i Tiden havde hendes Mor aldrig nævnt denne forlængst afdøde Broders Navn. Men nu i de sidste Uger syntes hendes Tanker næsten udelukkende at dvæle ved ham.

«Ja, ser Du, mit Barn», sagde hun, «naar Ens Sind har løsrevet sig ganske fra Verden, og man har Evigheden i Vente, da ligger det saa nær at mindes dem, som er gaaede forud Men kanske Gud ogsaa har været ham naadig i den sidste Stund.»

«Var da Onkel saadant daarligt Menneske?» spurgte Datteren. Hun havde kun en ubestemt, taaget Erindring om ham fra sin tidligste Barndom. En ung, vakker og livlig Officer, der stundom havde besøgt dem paa Landet. Pludselig var han forsvunden fra deres Hus, og hans Navn var sjelden blevet nævnt.

En Eftermiddag i Skumringen da Hjørdis havde siddet nede i den lille Stue, var Kammerherren kommen ind til sin Hustru, som stod i Rummet ved Siden af, og Hjørdis havde hørt Begyndelsen af deres Samtale.

«Se, her har jeg paany faaet Brev fra Ejnar. Det er bestandig den gamle Historie. Han trues fra alle Kanter af Kreditorer og beder mig hjælpe sig ud af Kniben.»

«Hvor sørgeligt!» udbrød Fru Bang. «Jeg er ræd, det tager en Ende med Forfærdelse. Den stakkars Sofie!»

«Ja, det maa i Sandhed være haardt at leve sammen med et Menneske, som man ikke har Agtelse for», sagde Bang. «Og der findes vel ingen Last, som i højere Grad sløver Aanden og undergraver Æresfølelsen end Drukkenskab.»

«Saa længe der er Liv, er der Haab», svarte Fru Bang.

Hjördis havde rejst sig og var gaaet ud. Men af denne korte Samtale havde hun forstaaet, at Onkelen var en Sorg og Skam for sin Slægt. Nu var han forlængst død, og Enken, som strax efter var bleven sindssvag af Græmmelse, sad indestængt paa et Asyl i Nærheden af Kristiania.

«Jeg vil fortælle Dig Noget, mit Barn», sagde den Syge. «Min Bror havde allerede paa Krigsskolen den Ulykke at komme i daarligt Selskab. Og da vore Forældre boede i Bergen, mens Ejnar for sine Studiers Skyld altid maatte opholde sig i Kristiania, havde han ikke den Beskyttelse, som et godt Hjem kan være imod Livets onde Magter. Min ulykkelige Svigerinde har været haardt prøvet i sit Ægteskab. Efter sin Mands Død gik hun med stadig Angst for, at han muligens skulde være evig fordømt, og denne Grublen endte med Vanvid.»

«Stakkars Tante! Jeg vidste ikke, at dette var Grunden», udbrød Hjördis.

«Nej, jeg har aldrig villet nævne det til Dig!» svarte Moderen. «Det var saa saart at tale om, og jeg fandt det unyttigt at indvie Dig som en ung

Pige i disse Forhold. Men nu, naar jeg venter paa selv at gaa bort»

«Aa, Mama, tal ikke saadan!» afbrød Hjørdis fortvilet, idet hun bøjede sig ned over Moderen og kyssede hende med grænseløs Ømhed.

«Du maa mindes, hvad jeg nu beder Dig om!» vedblev den Syge, som talte sagte og med stort Besvær. «Først skal Du love mig at gjøre Alt, hvad der staar i din Magt for at være til Glæde og Støtte for din Far efterat jeg er borte Der findes ingen ædlere og renere Karakter end hans Din Bror er jo saa meget i Kristiania Altsaa bliver det fornemmelig Dig, som Hjemmets Hygge vil komme til at afhænge af.»

Hjørdis græd stille.

«Jeg skal gjøre Alt for Papa!» svarte hun.

Kammerherreinden laa nogle Øjeblikke aldeles stum. Derefter greb hun Datterens Hoved mellem begge sine Hænder og saa hende dybt ind i Øjnene.

«En Ting til», vedblev hun med lav Røst, »Du skal sværge mig, at Du aldrig, aldrig paa nogetsomhelst Vilkaar vil gifte Dig med en Mand, som ikke er en troende Kristen!»

«Hvordan kan den Tanke falde Dig ind?» udbrød Hjørdis forbauset. «Tror Du, det skulde være muligt for mig at holde af et Menneske, som ikke var en Kristen?»

Moderen smilte — en glansfuld Straale, inden Solen synker. Hun sagde: «Du kjender ikke Livet. Du kjender ikke Menneskehjærtet. Men skulde Du nogensinde blive fristet af en gudløs Mand, da husk mine Ord: det er langt bedre at have syndet og være omvendt end at være tilsyneladende korrekt og hæderlig og ikke bekjende Kristus. Et Menneske uden Gudstro er lig et Blad, som driver for alle Vinde. Men den, som elsker Kristus, bliver

altid god og stærk Lov mig det, mit Barn! Lov det!»

«Jeg lover det!» svarte Hjørdis med fast Stemme.

Dette Løfte forekom hende saa let at holde. Hun kunde ikke engang forstaa, at Moderen fandt det nødvendigt at bede hende om det. Naar man er voxet op i ren Luft, skulde man da kunne trives i en pestbefængt Atmosfære? Nej, den Mulighed forekom hende ganske utænkkelig.

Den Syge strøg sin hvide, magre Haand over Datterens sorte Haar og kyssede hende paa Panden.

«Saa gaar jeg rolig bort», sagde hun.

De afbrødes af en sagte Banken paa Døren. Det var Egil, Husets eneste Søn, som traadte ind. Han var høj, smal og mørkhaaret ligesom Søsteren, havde de samme fine Træk og dunkle Øjne, men et lidt blødere Drag om den skjægløse Mund.

Han satte sig ved Sengen og tog Moderens Haand.

«Nu, hvordan har Du det?» spurgte han. «Barometret er steget, i Morgen faar vi vel godt Vejr. Saa kanske Du kan komme lidt op,»

Hun rystede paa Hovedet.

«Naar Solen kommer, da henter den mig», svarte hun med et underlig forklaret Smil.

Begge hendes Børn fik Taarer i Øjnene og taug.

Hun laa længe taus, men pludselig blev hun ivrig. Hun drog Egil nærmere til sig og fortalte ham, hvad Hjørdis nylig havde lovet med Hensyn til sit Giftermaal og tog nu samme Løfte af Sønnen.

Strax efter traadte Kammerherren ind.

«Nu har Dere vel ikke talt for meget, kjære Børn!» sagde han. «Husk, Doktoren har befalet, at Mama skal have Ro om Aftenen for at faa sove!»

Paa et lidet Bord ved Siden af Hovedgjærdet

laa en gammel Bibel. Kammerherren tog den, aabnede Sølvspænderne og satte sig ligeoverfor sin Hustru. Børnene tog Plads ved Siden af ham, og han begyndte at læse en af Davids Salmer: «Vær mig naadig, o Gud, efter din Miskundhed! Efter din store Barmhjærtighed udslet mine Misgjerninger!»

Da Læsningen var endt, laa den Syge ubevægelig med foldede Hænder og lukkede Øjne som hen-sunken i Bøn. Mand og Børn listede sig derfor lydløst ud af Værelset i Haab om, at hun muligens kunde faa sove uden at behøve de Piller, som i modsat Tilfælde stod færdige.

Paa Gimle var der mange Rum, store Sale og lange Gange, hvidmalte Døre med Krystal- eller Messinghaandtag og underlige, smaa Trapper. Spisesalen, som vendte ud til den firkantede Gaardsplads, var højloftet og bred, med otte Fag Vinduer. Her var svære, udskaarne Egetræsmøbler, Jagtstykker paa Væggene og Broncekrone til hundrede Lys.

Naar Egil, som studerte ved Universitetet i Kristiania, ellers var hjemme i Ferierne, plejede han altid at bringe lidt Afvexling ved sine Fortællinger fra Hovedstaden. Men denne Gang laa der en tung Stemning over Huset. Maaltiderne gik for sig i dyb Taushed. Alles Tanker standsede ved dette ene, angstfulde Spørgsmaal: Hvor længe skal vi endnu faa Lov til at beholde hende?

Det havde regnet i Dage og Uger. Men da Solen endelig en Morgen paany tindrede over Fjeldene, saa Elven glitrede, Træerne blinkede med Myriader af klare Diamanter, og hele Naturen smilte, da sluknede den Syge. Solen havde hentet hende, saaledes som hun selv havde forudsagt.

Fruen paa Gimle fulgtes til Graven af en talrig Skare, Slægt og Venner fra alle Kanter af Landet samt Værkets Arbejdere med Kvinder og Børn. En

sort, endeløs, vuggende Stribe nedover den brede Landevej og op til Kirken, som laa temmelig højt paa den anden Side Elven. Kirken var fra Aarhundredets Begyndelse, af hvidmalet Træ og et firkantet Taarn med sort Hat.

Omkring Gudshuset laa Gravene, Græshøje, hvorpaa sorte og hvide Kors med Navne og Aars-tal, men ellers ingen Prydelse.

I et Hjørne med herlig Udsigt over hele Indsøen laa en firkantet Plads indrammet med et spydformet Jerngitter. I Midten stod der en høj, obeliskformet Støtte af hvidt Marmor, hvorpaa der var indridset et Vaaben og under dette i Guldbogstaver: *Familjen Bang.*

Følget fyldte hele Kirkegaarden, ja langt nedover Vejen blev det staaende i spredte Grupper. Og idet den Døde sænkedes i Jorden, blev hun signet af Hundreder af taknemlige Hjærter, hvis Trøst og gode Forsyn hun havde været helt fra hendes tidligste Ungdom, da hun som tyveaarig Brud havde holdt sit Indtog paa Gimle.

Egil og Hjørdis var utrøstelige; men gamle Bang syntes mere fattet. Han gjentog:

«Vi sees igjen . . . om Gud vil snart, meget snart . . . og saa for aldrig mere at skilles!

Om Aftenen sad de sammen i den firkantede Hjørnestue, hvor hun som oftest havde holdt til. Her var rosenrøde Vægge, høje Viftepalmer, flere Marmorfigurer og en Mængde antike Smaasager, som hun selv havde samlet i en Række Aar. Kammerherren sad paa den lave, hvidrammede Sofa og holdt Datterens Hoved ind til sit Bryst, mens den anden Haand hvilte i Sønnens.

«Lad os foresætte os at leve saadan, at vi bliver værdige til at møde hende paany!» sagde

han. Han tænkte paa hende med dyb Taknemlighed, hun, denne hvide Sjæl, som havde fyldt hans Hjem med Sol og Lykke.

En Stund efter tilføjede han:

«Hun lever mellem os. Hun ser Alt, glædes ved vore Glæder, sørger ved vore Fejl. Lad os aldrig glemme det!»

Mens Faderen gjenoptog sine vante Sysler nede paa Kontoret, vandrede Bror og Søster ofte timevis omkring i Parken eller sad paa en Bænk nede ved Elven. Og atter og atter vendte Tanken tilbage til Moderen. Hendes Minde var knyttet til hvert et Sted paa det store Gods. Hver en Busk og hvert et Bed i Haven mindede om hende. Hun havde elsket Blomster og med egne Hænder plantet og plejet.

«Fuldkomne Mennesker eksisterer jo ikke, det ved vi», sagde Egil, «men jeg synes, at Mama stod Idealmennesket saa nær, som det er muligt for noget dødeligt Væsen. Jeg kan aldrig erindre, at hun har sagt noget Uskjønt eller handlet paa en Maade, som ikke i enhver Henseende var fin og ren.»

«Nej, Du har Ret, Egil», svarte Søsteren. «Ingen er som hende. Derfor føler jeg ogsaa, at hendes Tab aldrig kan erstattes.»

Paa den anden Side Broen løb nogle Gutter og morede sig med at kaste Smaasten i Vandet.

«Kan Du huske, da jeg faldt i Elven og var nær ved at drukne?» spurgte Egil videre.

«Ja, jeg erindrer det nok! Du vilde endelig ud paa en af de store Tømmerflaader. Og jeg, som burde holdt Dig tilbage, morede mig ogsaa over at se Dig hoppe fra den ene Stok til den anden. Men da Du dumpede i Vandet og nær var druknet, fik Du rigtignok ogsaa Straf for din Ulydighed.»

«Ja, jeg laa jo syg i flere Uger og havde nær maattet betale det med Livet »

«Og i hele den Tid», sagde Hjordis, «fik jeg aldrig Lov til at lægge en eneste Øre i Fattigbøssen, det som var min største Glæde hver Søndag Morgen. Og heller ikke maatte jeg følge Mama omkring paa Sygebesøg. Det var den sørgeligste Tid, jeg har oplevet i min Barndom.»

«Den Begivenhed har forresten senere i Livet været mig nyttig», sagde Egil. «Ofte, naar jeg følte mig fristet til at handle imod min Samvittighed, har jeg tænkt paa denne lange Sygdom, som var den ligefremme Følge af et brudt Løfte. Og det har været mig en Advarsel og en Lærepenge.»

Disse Ord bragte Hjordis til at tænke paa, hvad Moderen havde bedet dem om den sidste Aften. Men en saadan Fristelse vilde jo aldrig kunne møde hverken hende eller Broderen.

II.

Det første Aar efter Kammerherreindens Død var der stille paa Gimle. Sønnen opholdt sig for det meste i Kristiania, og Far og Datter var altsaa alene. Hun havde efter Faderens Ønske indtaget Husfruens Plads ved Enden af det lange Bord, og hver Aften kom den lille, rødkindede, spidsnæsede Jomfru Olsen ind til Frøkenen i dennes Sovekammer for at modtage Ordre angaaende Middagsmaden. I Almindelighed havde Jomfruen allerede Planen færdig, og Hjørdis kunde bare give sit Samtykke.

Jomfru Olsen havde været i Familjens Tjeneste i snart femti Aar; hun var en Arv fra Kammerherrens Forældre; og hendes Kjærlighed til Børnene, som hun endnu kaldte ved Navn, var grændseløs.

Alle Soveværelserne laa ovenpaa i anden Etage. En hel Række af Gjæstekamre med høje, udskaarne Træsenge og antike Møbler. Yderst i den ene Fløj med Udsyn over Søen, Elven og Fjeldene, laa Forældrenes Sovekammer og lige overfor i den anden Fløj et tilsvarende stort Rum, som tilhørte Hjørdis. Her var Møblerne hvidmalede og lakerede, med lyseviolet Betræk. Ved Siden af laa hendes Arbejdsværelse. Her saaes Kanevasbroderier, et Staffeli

med et halvt fuldført Lærred, hvorpaa et Landskabsstykke, samt en stor Protokol, som hun havde arvet efter Moderen. Heri fandtes Navnene paa alle dem, som skulde besøges, trøstes og understøttes: Træskjærer John Finson, der havde bedærvet sin Haand i Maskinen, og hvis Hustru og ni Børn sad i trange Kaar, saa længe Manden var under Lægetilsyn. Derefter kom gamle Mor Tellefsen, hvis Øjne var blindede af Influenza. En liden Gut, der laa i Tyfus og et Par Enker, der strikkede Strømper, men som nu efter Strikkemaskinens Opfindelse havde set deres før saa kummerlige Indtægter forringede end mere, og en Uendelighed af lignende hjælpeløse Væsner, i hvis Liv Kammerherreinden havde spillet den gode Engels Rolle.

Nu var Opgaven gaaet i Arv til Datteren, som forresten helt fra sin tidligste Alder havde været saa indforlevet i dette rige, altomfattende Barmhøjertighedsværk, at det nu hørte med i hendes Tilværelse som Mad og Drikke, Luft og Lys. Naar Hjordis havde givet sine Ordre til Jomfru Olsen, lod hun spænde for den lave Kurvvogn med den lille, islandske Ponny, som hun en Juleaften havde faaet forærende af Faderen, og gjorde sine Besøg i de lave Hytter i den lange Træbygning, der tjente til Sygehus og Alderdomshvile.

Naar hun kom hjem herfra, opholdt hun sig en liden Stund nede i Hønsegaarden, tre mindre Bygninger i Staburstil, hvor Kalkuner, Høns og Gjæs havde hver deres smaa Rum. Bagenfor laa en stor med Jerntraad indhegnet Plads, hvor de kunde tumle sig i Godvejr.

Kammerherreinden havde haft speciel Interesse for denne fjedrede Befolkning. Hun havde forskrevet de bedste Racer fra Udlandet og havde selv haft Overopsyn med deres Forplejning. Naar

Hjørdis vandrede omkring dernede, forekom det hende altid, at hun hørte Moderens Røst: Se, hvor de smaa Gule er voxede! Denne Kalkunhøne er sint og styg. Hun maa spærres ude for sig selv, indtil hun lærer at tæmme sine onde, skinsyge Tilbøjeligheder. Prins Albert — det var den graa Kalkunhane — har en Mine som en regjerende Fyrste. Under denne Kalkunhøne kan vi lægge tretti Hønsæg, og den hvide Italienske kan udruge fire Bronzeæg, — Hjørdis hørte saa tydelig Moderens Stemme og saa hende bøje sig ned for at lade Dyrene spise af sin Haand.

Ingen af de Høns, som Mama holdt af, skal nogensinde slagtes — sagde hun til Jomfru Olsen. — Jeg vil beholde dem til Erindring.

Men dø maa de nu alligevel — tænkte den Gamle uden dog at tillade sig nogen Indvending.

For Hjørdis var Moderen ligesom ikke død; thi i sin Sjæl talte hun med hende hver eneste Dag og spurgte hende til Raads om alle mulige Ting, og paa den Vis forekom det hende, som om hun altid saa og hørte hende.

En Fremmed vilde have fundet det trykkende ensomt her i dette store Hus med den høje Ridder-sal, hvis Murvægge var udfyldte af Freskomalerier, forestillende Landskaber fra Italien og Grækenland, glødende Solnedgange over Marmorpaladser og Maaneskin over blaa Cypresser og Rosenlunde. Paa begge Sider af Salen en Række rigt udstyrede Værelser, som stod lukkede til daglig. Ovenpaa laa det store Bibliothek, med Boghylder fra Tag til Loft og fulde af Bøger i brunt Læderbind og Titler i Guld-bogstaver, Alle lige. Man vilde fundet dette Hus ensomt netop paa Grund af dets Storhed, som forudsatte Nærværelsen af mange Personer. Men Hjørdis, der var voxet op her, og for hvem hvert

et Billede, hvert et Stykke Bohave var en gammel Ven, kjendte aldrig Trangen til at se den vante Ro forstyrret af fremmede Ansigter.

Naar Aftenen kom, tændtes Parafinlampen i Moderens lyserøde, firkantede Stue, og her læste Far og Datter vekselsvis højt for hinanden. Det var for det Meste religiøse Skrifter eller Rejsebeskrivelser. Og paa den Vis drog Hjørdis i Fantasiens med Stanley gennem Afrika, hun boede mellem Arabere og marokanske Fyrster, red paa Elefanter og Kameler gennem Ørkenens brændende Sandhav, kjæmpede med Spyd og Bue mellem sorte og røde Folkestammer, var Missionær i Kina, besøgte Muhameds Grav, gik paa Jagt i Amerikas Urskove, skjød paa Krokodiller i Ganges, knuste Slinger i Brasilien og kjørte med Rensdyr over Snesletterne i Finmarken.

Sommer og Høst, Vinter og Vaar fulgte paa hinanden, mens Kammerherren og hans Datter førte det samme ensformige Liv, der syntes at stemme saa vel overens med Vedkommendes naturlige Smag.

Endelig var da Egil færdig med sine Studier, og efter at have erholdt statsøkonomisk Embedsexamen, kom han nu hjem til Gimle. Han medbragte fire Kammerater, som skulde være der i Besøg i nogle Uger for ogsaa at hvile ud efter Embedsexamenens Anstrængelser ved at gaa paa Jagt, fiske og nyde Landlivets sunde Forlystelser.

Den ene af disse Venner hed Michael Wendel. Det var en liden, firskaaren Mand med sort Skjæg og snouklippet Haar. Han havde i Hovedstaden faaet Forret til at sige Sandheden paa en saa vittig Maade, at det undskyldte Uhøfligheden. Han var bare Liv og Lystighed lig en sprudlende Champagneflaske.

Derefter kom Sofus Torkilsen, tilbageholden, kvindesky og tillukket, men ellers en prægtig Ven,

et ærligt Menneske, der altid sad med i Kammeraternes Lag lig femte Hjul til en Vogn. Han var mager, lyshaaret og høj.

Saa kom Torsten Vik, en Balløve, altid klædt efter sidste Mode, med mørkt Haar og en liden, spids Knebelsbart over smale Læber, spids Næse, bukkende og skrabende med overdreven Høflighed, men samtidig med en Selvtillid, der viste, at han var vant til at spille første Violin i Dameselskab.

Endelig var det Hans Egholm, troskyldig, aabenmundet, bekjendt for sine morsomme Skrøner, rødhaaret, fregnet og firskaaren.

Disse Fire havde været Egils stadige Omgangsvener i Kristiania. De havde studeret sammen, spillet Kort sammen, haft lange Jagt- og Skiture og spist ved sluttet Bord i Studentersamfundet. Men da de Andre kom fra mere eller mindre fattige Hjem, havde Egil flere Gange været den reddende Haand, naar en af Vennerne kom i Forlegenhed, og hans Pung var som oftest ligesaa aaben som hans Hjærte. Han havde altid et rigeligt Underhold fra sin Far, der ønskede, at Sønnen skulde føle sig uafhængig i materiel Henseende, mens han var spartansk streng i sine Moralkrav. Han vilde sandsynligvis uden Betænkning have forstødt Sønnen, hvis denne havde gjort sig skyldig i en Handling, der kunde plette hans Navn og krænke hans Ære. Kammerherren havde ofte nok gjentaget: «Det kommer ikke saa meget an paa, hvad Verden ved om dig, som paa hvad du i Virkeligheden er. Den hemmelige Forseelse er en ligesaa stor Kræftskade for Ens Sjæl som den aabenbare.» Begge Børnene havde saaledes tidlig faaet Samvittighedens Optugtelse til det Gode. Kammeraterne kunde ofte le af Egil for denne hans øm-

findtlige Hæderligheds Skyld; men paa Bunden af deres Hjærte højagtede de ham Alle.

Egil var ikke meget meddelsom. Han tænkte langsomt og maatte som oftest gaa længe, inden han fik Klarhed over sine egne Følelser og Stemninger. Der var noget i høj Grad Ømtaaligt i hans spinkle Legeme. Svag fra Barndommen af havde Lægerne tilraadet ham stadig Gymnastik og Øvelse i frisk Luft, og saaledes var han bleven en ivrig og behændig Jæger og Rytter, hvad man neppe skulde kunne gjætte sig til af hans lidt kvindagtige Ydre. Men hans aandelige Spænstighed var ikke meget stor. Da han altid havde vidst, at hans Fremtid var sikret gennem Slægtens nedarvede Formue, og han ikke havde nogen medfødt Ærgjærighed, havde han aldrig været sporet til at anstrænge sig over Evne. Derfor blev hans Examenskarakter heller ikke synderlig udmærket. Imidlertid var han da nu statsøkonomisk Kandidat og kunde efter Faderens Ønske begynde at tage virksom Del i Bestyrelsen af Gimle.

Da nu Egil var kommen hjem med sine Venner, blev der Bevægelse paa det gamle Herresæde. Det var, som om alle Døre og Vinduer med engang sprang op, og Livets friske Luft strømmede ind, suste i de brede Gange, lyste og sitrede, jublede og lo i alle de højloftede Stuer og Haller. Den lange, panelede Spisesal med den svære Buffet og alle de antike Sølvsager, hvor Far og Datter havde siddet saa tause ved alle Maaltider, mens den hvidhaarede Tjener vandrede omkring med lydløse Trin og vartede op, den gjenlød nu af unge Stemmer, som gav Udtryk for Tidens friske Tanker.

Og alle fire Venner gjorde strax, omend paa forskjellig Maade, Kur til Husets eneste Datter. Balløven Torsten Vik gik paa med Smiger i alle

Farver, mens den fantastiske Skrønemager Hans Egholm fortalte med hele Virkelighedens Alvor om sine Oplevelser mellem Huldrefolket i Valders.

Dere kan gjerne le — sagde han — jeg har nu alligevel baade set og hørt dem. Jeg var paa Elgsdyrjagt og sov i en af Turisthytterne. Og ret som jeg laa og skulde slukke Lampen, saa aabnedes Døren, og en liden, underlig Mand kom ind. Han satte sig ved Siden af Sengen min og begyndte at spørge mig ud om mine Planer. Jeg var slet ikke ræd, langt fra ræd. Og saa sagde han, at han kjendte mig godt, og han fortalte mig mange Ting, som virkelig ogsaa beviste, at han kjendte mig. Og da jeg spurgte, hvad han egentlig vilde, svarte han, at han var kommen for at advare mig fra at gaa op der i Haugen og jage Elgsdyr, for de var fredede paa disse Kanter af hans Folk. Og hvis jeg alligevel vovede mig derop, vilde der hænde mig en Ulykke. Og dermed forsvandt han. Nu ja, jeg syntes nu, dette var lidt underligt. Dagen efter fortalte jeg det til min Kammerat Svend Finne og ytrede mine Betænkeligheder ved at gaa netop paa det Sted, som jeg var bleven advaret imod. Men Finne vilde nu ikke tro noget paa det, og han vandrede afsted alene. Men ved Dere, hvad der saa hændte? Jo, da han netop havde fældet Dyret, kom der et Stenscred styrtende over ham, og han blev Krøbling for Livet.

Det var da højst besynderligt! — udbrød Hjørdis — De tror altsaa virkelig paa Huldrefolket?

De andre Herrer lo, mens Kammerherren trak paa Skuldrene.

For Sludder! — sagde han — Dette er jo rent Ammestuhistorier! Du kan vel begribe, at Herr Egholm spøger!

Men Hans Egholm vedblev med samme alvorlige Ansigt:

Jeg bare fortæller, hvad der er foregaaet lige for mine Øjne, og saa kan jo Enhver drage sine Slutninger.

Naar Kvindehaderen, Sofus Torkilsen, saa paa Hjordis, blev han afvexlende rød og bleg. Han skjænkede uafsladelig i hendes Glas og opvartede hende i stum Beundring, mens den glade Michael Wendel, som i tolv Aar havde været forlovet med Datteren af den Enke, hos hvem han lejede Værelse, forsikrede, at det morsomste, han kunde tænke sig, var at fri til unge Damer saadan bare paa Spøg.

Den Slags Spøg finder jeg utilladelig i godt Selskab — ytrede Kammerherren.

Men der er Ingen, som falder paa at tro mig. Jeg kan forsikre Kammerherren, at der findes ikke et eneste Menneske i hele Kristiania By, som fæster nogen Lid til, hvad Michael Wendel siger — paa-stod han leende.

Far er ikke vant til slige lystige Fyre som dig — sagde Egil. — Men naar man har siddet og puget Statsøkonomi hele Dagen, da kan jeg ikke tænke mig noget mere Forfriskende end at træffe Michael Wendel. Han har det altid godt, selv Dagen efter at han er dumpet ved sit tiende Forsøg paa at faa Embedsexamen.

Jeg nyder saamænd Sejerens Sødme langt mere end Nogen af Dere Andre — sagde Wendel — Ti Gange strakte jeg Armene efter den skønne Mø, indtil hun endelig gav sig.

Nu greb Værten Glasset og lykønskede sin Søn og hans Venner til den overstaaede Examen, og der blev nogle Øjeblikke en lidt mere højtidelig Stemning.

Senere, da de sad i det lyserøde Kabinet og drak Kaffe, udbrød pludselig Michael Wendel:

Nu skal jeg anbetro Frøkenen Noget. De har en hemmelig Tilbeder her paa Stedet. En Person, som vansmægter efter at gjøre Deres Bekjendtskab.

Saa? — lo Hjørdis — De gjør mig jo rent nysgjerrig. Det maa da være en eller anden usynlig Aand; thi saavidt jeg ved, kjender jeg hver levende Sjæl her i Egnen.

Det er vel Doktoren, du mener? — sagde Egil.

Ja netop — svarte Michael Wendel — Vi traf ham ombord paa Dampskibet. Han havde været i Sygebesøg.

Er det den fremmede Læge, som vikarierer for Sande? — spurgte Hjørdis —

Ja, Doktor Meldahl; han kom for et Par Dage siden og har overtaget Distriktslægens Praxis. Sande er jo rejst ned til Lægekongressen i Berlin.

Er han ung? — spurgte Hjørdis.

Aa ja, henved de tretti. Velvoxen, med lyst Helskjæg. En vakker, prægtig Kar. I Kristiania er han bekjendt som en farlig Hjærteknuser. Vogt Dem nu bare, Frøken!

Hjørdis smilte.

Jeg kan ikke sige, jeg er meget ræd — svarte hun rolig.

Han havde, som sagt, set Frøkenen et Par Gange kjøre forbi med Deres Far, og det lod til, han ønskede meget at gjøre Deres Bekjendtskab.

Det kan jeg ikke tro — sagde hun — for da havde han vel gjort Visit hos os.

Han kommer nok nu Idag eller Imorgen — fortalte hendes Bror — Vi blev forestillede for hinanden paa Skibet, og jeg bad ham besøge os.

Der taltes ikke mere om den Sag; men flere Gange i Dagens Løb kom Hjørdis uvilkaarlig til at

mindes, at der var en ung, vakker Mand med lyst Skjæg, der havde set hende flere Gange, uden at hun havde set ham, og som ønskede saa ivrig at gjøre hendes Bekjendtskab.

Jeg undres, hvordan han er? — tænkte hun — Disse Egils Venner er jo meget hyggelige; men Hans Egholms Skrøner kan man aldrig tro paa, Wendel fordrer altid, at man skal le af hans Dumheder, hvad man da ogsaa kan blive træt af, Torkilsens Mund er hermetisk tillukket, og Vik er saa lapset og indbildsk, at han vist tror, man er op over Ørene forelsket, bare man smiler til ham. Men efter hvad Egil siger, skal de jo alle Fire være gode Mennesker, altsaa er det vist stygt af mig at kritisere dem. Men Ingen af dem tilfredsstiller mig rigtig. Undres paa, om denne Doktor Meldahl er anderledes?

Kammerherre Bang skulde have en større Fest i Anledning af Sønnens Hjemkomst. Om Formiddagen gik Hjordis i Haven sammen med Gartneren og Jomfru Olsen, optaget med at hænge Rækker af kulørte Lamper mellem Træerne, farvede Papirbaloner og Blomsterguirlander. Hun hørte en Vogn komme kjørende op paa Gaardspladsen, men kunde ikke se, hvem det var, da det gamle Egetræ stængte for Udsigten. Broderen og hans Kammerater var nede for at bese Smeltehytten og Jernværket. Da Hjordis kom tilbage til Huset, fandt hun paa Bronzetalerkenen i Forstuen et Visitkort, hvorpaa der stod:

Sverre Meldahl.

Læge.

Jeg fortalte ham, at Frøkenen stod nede i Haven og arbejdede — sagde Tjeneren — Men han vilde ikke gaa derned, da han var ræd for at komme til Ulejlighed.

Det var da bra, at han ikke kom! — svarte Hjørdis. — Jeg havde slet ikke Tid til at modtage Fremmede.

Kammerherren havde imidlertid mødt Doktoren i den lange Allé, som førte op til Huset, og havde standset ham i Forstaaelse af, hvem det var. Han havde forgjæves anmodet ham om at vende og følge med tilbage, og havde derefter indbudt ham til Selskabet samme Aften.

Det var en meget pæn, ung Mand — fortalte Kammerherren. — Han gjorde et behageligt Indtryk.

For første Gang efter Husfruens Død stod hele den lange Række af Værelser aabne og smykkede med friske Blomster. Gjæsterne indfandt sig præcist paa Klokkeslettet, skjønt mange af dem kom kjørende langvejs fra.

Først var det den milde, hjærtensgode Præsten Wandel, med det hvide Haar og de blaa, lysende Øjne, hans fede, livsglade og dygtige Hustru, samt tolv Døtre fra tretti nedover til ti Aar. De kom altid i Flok og Følge, talte i Munden paa hverandre, var bestandig af samme Mening, beundrede samme Blomster, Kjoler og Bøger og sagde aldrig et ondt Ord om noget Menneske paa Jorden. De satte sig som oftest i Ring omkring Mama, nikkede til hverandre og trykkede hverandres Hænder.

Derefter kom Fogden Selmer, en høj, mager Mand med brun Paryk og skjægløst, kaffebrunt Ansigt med Træk ligesaa spidse som hans Tunge. Fogden ærgrede sig over Alt i Himmelen og paa Jord, over Landets politiske Uføre, over Kommunen i den nærmeste By og over det nye Skattevæsen, som formindskede hans sparsomme Indtægter. Denne hans Galde fik imidlertid intet Udløb i Dagblade eller offentlige Forsamlinger, det var kun hans Om-

gangskreds, som nød godt deraf. Uf, hvor det ærgrer mig at læse disse uforskammede Opsæt! Hvor det ærgrer mig at høre disse Mennesker sidde og vrøvle i Thinget i mange Maaneder istedetfor at føre et klart og grejt Ordskifte og dermed give sine Stemmer! Det er saamænd bare for at faa Betaling saa længe som muligt!

Fogdens lange, magre Hustru var et levende Historielexikon. Hun erindrede alle norske Familjers Historie gennem flere Slægtled. Og da det nu desværre som oftest er det Onde, Skandalerne, som i rolige Tider river Menneskene frem af den ubemærkede Tilværelse og stiller dem til Skue for deres Medmennesker, var ogsaa Fru Fogden en levende Skandalbog. Hun kjendte hver en Enkelt-hed og forstod at udmale det med Klarhed og Myndighed. Fru Fogden Selmer var nemlig en myndig Personlighed med rappe Ord.

Saa var det Brugsejer Sæbys fra Nabosognet, en midaldrende Mand med en elegant klædt Hustru og flere unge Døtre, som tilbragte hver Vinter i Hovedstaden og var Balverdenens Dronninger, indtil de nu var komne hjem, den Ene med en Løjtnant, den Anden med en juridisk Kandidat. Flere Familjer fra den nærmeste By, en Sagfører, som var Enkemand, en Grosserer, Lensmanden samt Doktor Sandes Hustru, som nu sad ene hjemme med sine fem, smaa Børn, mens Manden var til Lægekongres i Tyskland. Fru Sande var tretti Aar gammel, liden, lys, spædlemmet, med et Ansigt, der syntes temmelig medtaget af Arbejde i smaa Kaar. Hun snakkede lig en Sangdaase, der trækkes op. Det drejede sig om de vanartede Tjenestepiger, Børnestel, Husholdning og Politik. Ja, Politiken var nok egentlig hendes Kjæphest. Ellers var hun Velviljen og Godheden selv. Hun havde aldrig

yndet at trække Gardinet fra Næstens Vindu og kige ind uden at være opfordret. Derfor følte hun ogsaa en naturlig Rædsel for «Lexikonet», Fru Selmer. Andre paastod, at de Begge talte altfor ustandselig til at kunne føre noget Ordskifte sig imellem.

Den livfulde, elskværdige Doktorfrue fulgtes af den unge Læge, som havde overtaget hendes Mands Praxis. Kammerherren modtog ham med særdeles Venlighed og forestillede ham først for sin Datter, senere for hele Selskabet. Det var en vakker Mand med kort, lysegult Skjæg, røde Læber og lidt brunlig Ansigtssfarve. Øjnene blaa og lysende. Panden stærk og bred, Hovedet rundt og stort med fyldigt Haar.

Han hilste paa Alle, men kom derefter tilbage til Hjørdis, som sad ved det aflange Marmorbord i den store Sal, hvis Murvægge var afdelte med Guld-lister omkring svære, sydlandske Freskobilleder.

Jeg har allerede flere Gange havt den Fornøjelse at se Frøkenen — sagde han — naar De har været ude og kjøre med Deres Far.

Ja, vi plejer at kjøre en Tur hver Formiddag — svarte hun.

Hans Røst tiltalte hende strax. Den var rund og blød. Han talte lavt og temmelig langsomt.

Kommer Frøkenen aldrig ind til Kristiania? — spurgte han.

Nej, nu er det lang Tid, siden jeg har været der! — svarte hun. — I min Barndom var Papa paa Storthinget, og da laa vi derinde et Par Aar. Men efterat jeg blev voksen, har han ikke mere deltaget i det offentlige Liv. Og da Mama blev syg, maatte vi altid tilbringe Vinteren i Syden.

Ja, naar man har levet i Udlandet, kan vel

Kristiania ikke have nogen synderlig Tiltrækning — sagde han.

For mig er Minderne fra det Fremmede forbundne med saa meget Smerteligt — svarte hun med et Suk. — Vi har jo aldrig været ude for vor Fornøjelses Skyld.

Jeg har saamænd ofte ønsket at kunne rejse — sagde han. — Men Forholdene har endnu ikke tilladt det. Men jeg vilde heller ikke gjøre det bare for at more mig. Jeg vilde se de store Hospitaller i Wien og Paris, gaa paa Forelæsninger og saa videre.

Han vedblev at staa ved hendes Side, mens hun maatte hilse paa flere nye Gjæster.

Det var en ældre Herre, Kaptejn Rosendahl, med Hustru, to Døtre og en Søn. Kaptejnen var en liden Mand med kobberbrun, glat Paryk, sorte, spillende Øjne, skjægløst, rødt, rynket Ansigt og kroget Næse, rank i Ryggen som et Lys og sirlig paaklædt.

Sønnen, en ung Student, lignede Faderen. De samme spillende, urolige Øjne, kroget Næse og blaasort Haar. Hovedet var lidet og rundt. Hans Haar, Frakke og Lommetørklæde duftede af al Slags vellugtende Vande. Han talte altid om de Damer, han var indtaget i. «Hans Forelskelse varede evig, kun Gjenstanden skiftede», som en vittig Franskmand engang har skrevet.

Hans ældste Søster, Frøken Alma, var afskrækkende svær, en rullende Fedtklump med højrøde Kinder og smaa, sorte, plirende Øjne, altid i glimrende Humør.

Den Yngste, Frøken Laura, var mere afmaalt i Væsen, havde en rank, smuk Væxt, lette Bevægelser, et sødligt indtagende Smil og et Par brune, bedaarende Øjne. Næsen var fin og lige, Munden

smukt formet, men Læberne smale. Den hvide Pande, indrammet af brune Krøller, var temmelig trang og spids foroven. Hun lignede mest Moderen, som i sin Tid havde været en bekendt Skjønhed.

Student Rosendahl bestormede øjeblikkelig Hjørdis. Hvorfor kommer ikke Frøkenen til Kristiania? Tænk for en Pryd for vore Baller! Jeg skulde være Deres opvartende Kavaller. Vi skulde gaa paa Skøjter. Eller paa Ski, for det er nu mere moderne. Er der flere smukke Damer her paa Egnen? De kan tro, jeg saa en yndig, ung Pige i Jernbanekupéen ved Laurvig Station. Naar jeg bare kunde faa vide, hvem det er. Hun var charmant flot med en af disse moderne Slængkaaber — og han gjorde en betegnende Bevægelse med begge Arme omkring sine Skuldre — de minder om italienske Officerskapper, og dertil en liden, flad Hat.

Uf, hvor han er kjedelig! — tænkte Hjørdis. Frøken Rosendahl skal jo spille saa udmærket — sagde hun, idet hun vendte sig til Studentens Søster, Frøken Laura. — Vi faar vel den Glæde at høre Dem?

Nej, jeg tør nok ikke optræde i en saa stor Forsamling! — svarte Frøken Laura med et sødt Smil.

Egil traadte i det Samme til og begyndte at tale med Laura om Musik, og senere veg han ikke fra hende den hele Aften.

Tjeneren hviskede til Kammerherren, at Bordet var færdigt, og nu gik man parvis ind i Spisesalen. Den unge Læge førte Hjørdis; men da denne skulde opfylde Værtindens Pligter, talte de kun lidet sammen under Maaltidet.

Senere paa Aftenen sad Hjørdis mellem flere Damer og Herrer i det lyserøde Kabinet mellem

Marmorfigurer paa sorte Sokler og høje Viftepalmer. Hans Egholm havde med sin alvorligste Mine opvartet med en Del Skrøner, som det tillodes Enhver efter Behag at tro eller betvile, og nu faldt Samtalen paa de moderne Videnskaber.

Det er underligt, hvor denne Spiritisme er kommen op i vor Tid — sagde Hans Egholm. — Min Ven Torkilsen kan fortælle lidt af Hvert om det. Han er nok en af de Ivrigste her i Norge.

Er De virkelig Spiritist? — lød det omkring.

Det er da ikke muligt, at et fornuftigt Menneske kan tro paa den Slags Vaas!

Taskenspillerkunster!

Fortæl, Herr Torkilsen! Hvad tror De egentlig paa? Kan De mane Aander?

Fy, det er jo syndigt!

Saaledes lød Udraabene, slyngede forvirrede ind mellem hverandre, mens den beskedne, ordknappe Kandidat Torkilsen blev rød i Hovedet af Undseelse over pludselig at se sig som Midtpunkt i Kredsen?

Findes der et saadant Selskab her i Norge? — spurgte Hjørdis. — Er De Medlem?

Ja, med Tilladelse, Frøken! svarte Torkilsen. — Og naar man virkelig har prøvet den Sag, da ler man ikke længere.

Hvordan foregaar det da? Og hvad er det, man ser?

Jeg skal gjerne fortælle — svarte Torkilsen, i Begyndelsen lidt sky og forknyt, men senere saa optaget af sit Emne, at han blev ganske modig. — Vi er mange Medlemmer, over Hundrede. Vi mødes paa bestemte Aftener i en Sal, hvor der ikke findes andet Bohave end en Række Stole. Vi sætter os i en Halvcirkel omkring Mediet. Det er en

svensk Dame, som af og til kommer op fra Gøteborg. Der er ganske mørkt i Salen.

Uf da! Hvor uhyggeligt!

Vi sidder ganske tause og venter, mens hun paakalder Aanderne. Og saa kommer da disse, naar de ønsker at vise sig. De lyser som af Fosfor og Ild, men er i fuldstændig menneskelig Form. Undertiden taler de til os.

Nej, ved De hvad — udbrod Lapsen Torsten Vik med overmodig Mine og haanlig Latter — saadant Sludder kan De vel ikke indbilde Dem, at De skal faa voxne Folk til at tro paa!

Kom og se! — svarte Torkilsen med Overbevisningens Ro. — Jeg talte ogsaa paa den Vis, inden jeg havde været der.

Men hvad er det for Slags Aander, som viser sig? — spurgte Hjørdis, der var bleven ganske nysgjærrig.

Forskjellige . . . Mænd og Kvinder, kjendte og ukjendte.

Der staar jo i Bibelen — vedblev hun — at man aldrig skal mane Aander. Altsaa er det en Synd.

Torkilsen svarte ikke paa denne Bemærkning.

Men flere af Damerne istemte:

Fy, hvor uhyggeligt!

Jeg vilde gaa fra mig selv af Angst, hvis jeg blev Vidne til noget Saadant.

Der er saamænd nok af praktiske Opgaver, som endnu ligger uløste — sagde Torsten Vik — Det er jo et Tidsspild at sysle med den Slags Sager. Hvortil skal det egentlig nytte os?

Jeg kan heller ikke begribe Hensigten — ytrede Hjørdis.

Spiritismen er meget nyttig, netop i vor Tid — svarte Torkilsen — nu, da det er moderne at tvile paa

Sjælens Udødelighed. I det Øjeblik vi kan opnaa at faa tale med vore Afdøde eller med andre Aander, som har levet paa Jorden, da ved vi altsaa med fuld Sikkerhed, at vor Sjæl ikke er gaaet til Grunde med Legemets Død. Derfor paastaar jeg, at Opdagelsen af den lysende Materie er det største videnskabelige Fremskridt i vort Aarhundrede.

Hjordis saa tilfældigvis paa Doktor Meldahl, som sad ligeoverfor hende paa en Taburet, mens hun laa tilbagelænet i en lav Kamin stol. Han havde indskrænket sig til at høre paa de Andre, mens han med et lidt aandsfraværende Udtryk lod sit Blik glide fra den Ene til den Anden.

Men Hjordis havde netop Lyst til at høre hans Mening. Mon hvad der egentlig bor i ham? — tænkte hun.

Er Doktoren ogsaa Spiritist? spurgte hun.

Nej, langt fra! svarte han. — Men forresten er jeg af dem, som aldrig ligefrem benægter, hvad jeg ikke har prøvet. Og jeg er overbevist om, at hundrede Aar herefter vil meget af det, som vi nu anser for Bedrag, være almindelig anerkjendte Sandheder. Paa Sjælelivets som paa Fysikens Omraade har vi daglige Oplevelser, der for en Menneskealder siden vilde være ansete for Trolddom. For nu bare at nævne Hypnotisme og Elektricitet, der er saa stærkt oppe i vor Tid.

Det er jo netop disse videnskabelige Fremskridt — svarte Torkilsen — som paa naturlig Maade forklarer Miraklerne og derved bringer Mange til at tvile paa Sjælens Udødelighed ligesom paa Kristi Guddommelighed.

Kammerherren, som var kommen ind, blandede sig i Samtalen med stor Iver:

Det er meget muligt, at der i Kristi Liv ikke forefaldt Noget, som ophæver Naturens oprindelige

Love — sagde han. — Men selv om Videnskaben skulde kunne bevise dette, saa rokkes ikke derved vor Tro paa Kristus. Thi hans største Mirakel er af aandelig Art. Jeg mener hans to tusend aarige Magt over Sjælene, hans to tusend aarige aandelige Stat. Platons ideale Stat blev aldrig mere end et Fantasiexperiment, Athens og Roms ideale Republiker blomstrede og faldt. Alle jordiske Riger, som er grundlagte af store Mennesker, har i Tidernes Løb maattet vige og dø for noget Bedre. Kun Kristi Rige voxer altid i Magt og Anseelse. Dette er hans største Mirakel og det sikreste Bevis paa hans Guddommelighed.

Ingen af de Unge vovede at gjøre nogen Indvending imod denne Kammerherrens klare Tale, bestemt og kraftig som hans Ansigt og Person. Han fjærnede sig paany for at svare paa et Spørgsmaal fra den indtrædende Præst.

Er Doktor Meldahl Hypnotisør? spurgte en ung Dame.

Aa ja, jeg har forsøgt lidt paa det, svarte han.

Det er endnu uhyggeligere end Spiritismen — udbrød en anden Dame. — Man fortæller, at naar et Menneske er bleven hypnotiseret, har det aldeles tabt Brugen af sin Vilje og er kun et Redskab i Hypnotisørens Haand. Han skal kunne tvinge Vedkommende til at komme og gaa, sove og vaage.

Ganske rigtigt! — svarte den unge Læge.

Jeg læste om en Mand i Berlin, som tænkte saa stærkt paa en Ven, der opholdt sig i Wien, at denne maatte rejse afsted til ham over Hals og Hoved dreven af en uimodstaaelig Magt.

Og jeg læste om en ung Pige i Frankfurt, som bestjal sin gamle Plejefar for en Mængde Penge. Det var en Hypnotisør, som havde befalet hende at gjøre det en Dag, da hun laa i en magnetisk

Søvn. Han rømte til Amerika, og hun huskede det ikke førend lang Tid senere.

En Østeriger hypnotiserte alle de unge Damer, han blev forelsket i, saa der opstod de latterligste og uhyggeligste Konflikter.

Mens Selskabet fortalte lange og korte, mere og mindre mærkværdige Historier om samme Sag, fæstede Doktor Meldahl pludselig sine lysende, blaa Øjne paa Hjørdis.

Hun følte dette Blik, undveg det, men droges paany til hans Øjne.

Denne Hypnotiseringen er jo ligesaa uhyggelig som at mane Aander! — udbrød hun. — Jeg vil helst ikke tro paa nogen af Delene.

Man kan da ikke nægte at tro paa, hvad der i Virkeligheden sker — svarte han. — Det er en Naturkraft, som saa mange andre. Og brugt i det Godes Tjeneste, jeg mener i en samvittighedsfuld Læges Haand, kan den være til stor Nytte for Menneskeheden. Den kan for Exempel bringe En til at sove og helbrede Lammelser.

Naar den bare ikke misbruges — sagde hun. — Jeg synes næsten, at Bevidstheden om at sidde inde med en saadan Magt maa være en altfor stor Fristelse.

For en Videnskabsmand nej! — svarte Doktoren ganske bestemt.

Kan man faa de unge Piger til at blive forelskede i sig, da siger jeg, at det er den største Videnskab paa Jorden — udbrød Student Rosendahl leende. — Jo, den Kunst skulde jeg saamænd gjerne ville lære.

Om man ikke kan tvinge dem til Forelskelse, saa kan man i alle Tilfælde tvinge dem til at tænke paa sig — sagde Lægen, og fordi han ogsaa havde beskæftiget sig noget med dette Studium, som han

nu blev saa levende mindet om, fæstede han uvilkaarlig sine Øjne endnu engang stivt og gjennemtrængende lige paa Hjørdis. Han havde ingensomhelst Hensigt med det; han tænkte slet ikke paa at øve sin Kunst paa hende. Men hun begyndte pludselig at blive urolig under denne klare, blaa Flamme fra hans Øjne.

Han er da vel ikke saadan En, som gaar rundt og hypnotiserer for sin Fornøjelses Skyld? — tænkte hun ganske ræd. Denne Tanke vilde aldrig før være falden hende ind; men nu, da man netop talte om det, lagde hun en anden Betydning i hans Blik. — Uf, hvor jeg ønsker, han vilde vende Øjnene bort! De skinner jo lige ind i min Hjerne.

Forsøg, om De kan hypnotisere mig! — bad en af Damerne.

Ja, mig ogsaa! bad en Anden. — Faa mig til at sove!

Aa nej, jeg tror ikke, her er Stedet! — svarte Meldahl. — Desuden gjør jeg det aldrig som selvkabelig Underholdning. Det er noget, som hører hjemme i Sygestuen.

Han vendte sig paany til Hjørdis, idet han tænkte: Hvor smuk hun er! Og han saa paa hende med et langt Blik. Men hun følte to skinnende Ildkugler, der brændte hende langt ind i Hovedet, en klar Glans, som bedøvede. Hendes Fantasi var bleven paavirket, og nu kjendte hun en besynderlig Svimmelhed, fik Lyst til at lukke Øjnene og sove; men med en voldsom Anstrængelse holdt hun sig alligevel oppe. Hans skinnende Blik holdt hende fast og drog med uimodstaaelig Magt hele hendes Væsen til sig.

Heldigvis kom hendes Far atter ind.

Nu, hvordan trives Doktoren her paa Egnen? — spurgte han — Meget at gjøre, ikke sandt?

Aa jo, Afstandene er temmelig lange, saa det er jo lidt besværligt — sagde Sverre Meldahl, idet han hurtigt rejste sig og blev staaende ligeoverfor Værten.

Hjordis kjendte det som en Lettelse, da hans Øjne slap hende. Hun vendte sig om til nogle af Gjæsterne og begyndte et livligt Ordskifte om Alt og Ingenting.

Hendes Bror svævede uophørlig omkring den Yngste af Søstrene Rosendahl. De talte om Musik.

Jeg siger som Rubinstein — sagde hun — Wagner burde have holdt sig til Symfonien. Hans Ouverturer er jo de herligste Symfonier, mens den vokale Del ofte er forfærdelig. Der er nogle enkelte Kor og Romancer, som er overjordisk skønne; men det Meste er i højeste Grad usangbart.

Jeg hørte Götterdämmerung i Wien forrige Aar — fortalte Egil. — Og jeg var ganske nervøs flere Dage efter. Nej, Musiken skal da virkelig være skøn, udtrykke Følelse og ikke være en ligefrem fysisk Lidelse for Ens Hoved.

Det er ogsaa min Mening — istemte Laura.

Jeg forstaar mig nu forresten slet ikke paa Musik — sagde han.

Ak ja, den som kunde leve bare for Kunst og Poesi! — sukkede hun. — Det er dog det Dejlige paa Jorden.

Egil var helt beruset af denne fine, aandige Skabning, og da hun synlig anstrængte sig for at holde ham fast, blev han ikke det mindste skinsyg paa Torsten Vik, som ogsaa flere Gange havde underholdt sig med hende. Denne hans Ven, der ellers var saa ugenert flot ligeoverfor alle Damer, viste sig paaafaldende stille og tilbageholden ligeoverfor Laura, hvilket afvæbnede enhver Mistanke om, at han muligens kunde føle nogen særlig Be-

undring for hende. Egil vidste, at Vik kjendte Familien fra Kristiania; men hvad han ikke havde nogen Anelse om, det var, at Vik i længere Tid næsten i to Aar paa en hemmelighedsfuld Maade havde gjort Kur til hende. De havde stadig truffet hinanden hos nogle fælles Bekjendte, og han havde ogsaa af og til været buden i hendes Hjem. Den elegante, selvsikre Torsten Vik var ligesaa godt likt af enkelte Kvinder som ilde likt af Andre. Han var gaaet saa langt i sine Erklæringer til Laura, som han muligens kunde gaa uden ligefrem at fri til hende. Men hver Gang han havde ytret Noget, som hun troede at kunne tyde som Indledning til dette Skridt, var han strax efter vegen tilbage. Og paa den Vis havde han altid holdt hende svævende mellem Haab og Uvished. Grunden til dette var, at Vik med sin kolde, egoistiske Natur virkelig paa en Maade var forelsket i hende, ja til den Grad, at han oftere havde været fristet til at gjøre det «ufornuftige Skridt» at forlove sig. Men hans Beregning trak ham i Armen og sagde stop! betænk dig! vær dog ikke saa dum! Du er selv fattig som en Kirkerotte, hun ogsaa. Og Fattigdom, nej tak! Jeg vil op, tjene Formue og kan umulig fæste Blylodder ved mine Fødder!

Derfor var Afgjørelsens Time aldrig slagen. Da han her paa Gimle havde gjort Bekjendtskab med Hjørdis, var der begyndt at dæmre en ny Plan i Horizonten. Hun var fager, fornem og rig.

Men uheldigvis var Hjørdis netop en af de Kvinder, hvorpaa Torsten Vik virkede højst frastødende, og trods hendes forekommende Venlighed følte han uvilkaarlig, at hun tog bestemt Afstand fra ham. Imidlertid vilde han ikke strax opgive Planen, og han var derfor forsigtig nok — Forsigtighed var et af Grundtrækkene i hans Karakter —

til ikke her i Huset at vise Laura nogensomhelst iøjenfaldende Opmærksomhed.

Hun ærgrede sig over disse hans Luner, men var paa samme Tid saa stolt og tilfreds over, at Egil, Husets Søn, gjorde saadant Væsen af hende, at hun næsten tilgav sin fordums Tilbeder og gav sig Mine af fuldstændig at overse ham.

Derfor følte ogsaa Egil sig saa ganske tryk i sin Glæde.

Frøknerne Wandel talte med Fru Selmer om en ny Bog.

Tænk, vi var saa ulykkelige at faa den ind i Huset! De kan tro, det var forfærdeligt.

Men efterat vi havde læst højt i den et Kvarters Tid, blev den strax indpakket og sendt tilbage til Boghandelen.

Historien, som fortælles i denne Bog, skal nok desværre være sand — sagde Fogdens Frue med en hemmelighedsfuld Mine. — Det skal virkelig være foregaaet i Kristiania forrige Vinter. Han skjød sig

Aa, fortæl, fortæl! bad alle Præstedøtrene og stimlede sammen om hende.

Fru Selmer begyndte at hviske, og saa hviskede alle Søstrene mellem hverandre for at gjentage hendes Ord; thi de, der stod eller sad længst borte, kunde ikke høre, hvad hun fortalte.

Hjørdis underholdt sig med nogle af de andre Gjæster. Men hendes Aand var et andet Sted, og i hendes Øjne sad der et andet Par Øjne, blaa, tindrende lig Fixstjernerne paa en dunkel Nathimmel. Hun kunde ikke komme fra dem.

Doktor Meldahl stod midt paa Dørtærskelen og talte ivrig med hendes Far. Han vendte Ryggen til; men hun syntes, at Øjnene sad bag i hans Hoved og stirrede paa hende. Hun ønskede, han

vilde vende sig, men var dog ræd for, at han skulde gjøre det.

Parken var oplyst med farvede Papirlygter, og paa Kammerherrens Opfordring togede nu hele Selskabet afsted for at se paa Fyrværkeriet, som foregik i en stor Sejlbaad ude paa Søen.

Student Rosendahl bød Hjørdis Armen og forekom saaledes Torsten Vik, som havde nærmet sig i samme Hensigt. De øvrige Gjæster fulgte Par og Par efter i en lang Række ned gennem en af de brede Egetræs Alléer, hvis sammenslyngede Grene dannede et naturligt Tag over deres Hoved. Man steg op af en bred Stentrappe, som førte til en Skandse, hvorfra vidt Udsyn over Sø og Landskab.

Dette er rent ud sagt storartet! — udbrød Student Rosendahl. — Jeg havde ikke drømt om, at jeg skulde komme til en saadan Fest hernede. De maa endelig love at komme til Kristiania, Frøken! Der findes ikke en eneste Dame derinde, som kan maale sig med Dem.

Hjørdis svarte ganske mekanisk uden selv at vide hvad. Hvor mon han nu er? — tænkte hun og saa sig forsigtig omkring. Hun hørte Doktor Meldahls Røst mellem en af de mørke Grupper, der stod yderst ved Skandsen. Den var rund, blød, klangfuld. Hun ønskede, han vilde komme nærmere.

Strax efter, i det Samme Raketterne bragede højt i Vejret, stod han ved hendes Side med sin Dame under Armen.

Er Frøkenen ude at kjøre hver Dag? — spurgte han Hjørdis.

Ja, enten kører jeg eller rider — svarte hun.

Det er en besynderlig Stemme den Mand har! — tænkte hun.

Studenten udbrød:

Der borte ser vi vist bedre!

Hun fulgte ham forbi nogle af Gjæsterne og hen til det yderste Hjørne af Skandsen, hvorfra man kunde se ned i Baaden.

Da Fyrværkeriet var forbi, gik Selskabet tilbage og samlede sig paany i den store Sal, hvor Theen bødes omkring.

En Stund efter begyndte de Fremmede at sige Farvel.

Jeg haaber, vi ofte faar den Fornøjelse at se Dem? — sagde Kammerherren, idet han trykkede den unge Læges Haand.

Jeg takker saa meget! Det vil være mig en Ærel — forsikrede Doktor Meldahl, idet han bukkede dybt. Han nærmede sig derefter Husets Datter og hilste, idet han rakte hende Haanden.

Farvel! — svarte hun. — Jeg vilde ønske, jeg kunde sige noget mere! tænkte hun. — Hvorfor taler han da ikke?

Strax efter var han borte.

Snart var alle Gjæster forsvundne, og den sidste Vogn rullede ned gennem Alléen.

Egil og hans tre Venner blev siddende i Salen for at røge en Cigaret.

Deres Bror er bleven rent skudt Iaften — sagde den lystige Michael Wendel til Hjørdis.

Saa? I hvem da? — Hun havde aldeles glemt, at hun havde set ham svæve uafladelig omkring den musikalske Laura Rosendahl.

Har Frøkenen ikke bemærket, at Egil pludselig er bleven musikalsk?

Nej, hold nu op! — bad Egil ganske ærgerlig og undselig. — Jeg maa da have Lov til at tale med de Damer, som er her i Selskab.

Hjørdis smilte uden at svare.

Nu gaar jeg tilsengs — sagde hun. — Godnat, mine Herrer!

Nogle Minutter efter stod hun ovenpaa i sit rummelige Sovekammer. Men det gik langsomt med Afklædningen. Hun blev staaende lang Tid med hvert Plag i Haanden, hensunken i Drømme. Det summede for hendes Øren. To Øjne forfulgte hende og lammede hendes Arme, saa hun knapt havde Styrke til at tage Tøjet af sig. Men hun tænkte ikke paa noget Bestemt. Hun følte bare, og det, som hun følte, var to lyseblaa, skinnende Øjne, klare lig en Sommerhimmel, dybe lig et stille uudgrundeligt Vand.

Hun søvnede, men disse Øjne borede dybt ind i hendes Hjerne.

III.

Sverre Meldahl var født i Kristiania, hvor hans Far var Professor i Botanik.

Faderen var tidlig bleven Enkemand og for at finde en Medhjælp til Opdragelsen af sin Søn, havde han snarest muligt giftet sig paany. Sverre var dengang syv Aar gammel.

Stedmoderen var en firtiaarig, sorthaaret Dame, som snart bragte Orden i Huset. Hun havde en retskaffen, men lidet elskværdig Karakter. Huset skulde styres efter bestemte Love, og den mindste Afvigelse blev haardt straffet. Naar Gutten havde spist Aften, skulde han øjeblikkelig i Seng. Søvnede han nu ikke strax, men fik Barnepigen til at fortælle sig et Æventyr, da blev Fruen meget opbragt, det vil sige, det var en dannet Dames beherskede Vrede. Pigen blev øjeblikkelig opsagt, og Gutten blev straffet med ikke at faa Smør og Ost paa Brødet den næste Dag.

Lille Sverre følte kun en angstfuld Respekt for denne sin Stedmor. Respekt, ja; thi med Barne-sjælens klare Instinkt erkjendte han alligevel, at han aldrig blev straffet, uden at han virkelig havde forsyndet sig mod Reglerne. Fruen sagde aldrig en Usandhed; men det var saa tungt for det lille, ensomme Hjærte aldrig at soles af et mildt Ord.

Professoren havde ikke den fjærneste Anelse om, hvad der foregik i hans Hus. Hans Maaltider var færdige paa Klokkeslettet. Dugen var bestandig skinnende hvid, Alt var ordentligt og pynteligt, saaledes at han aldrig savnede den Ro og den Sindets Ligevægt, der er saa nødvendig for et Menneske, hvis Aaad er stærkt sysselsat. Fruen var pligttro og dygtig, stiv og taktfuld hjemme som ude.

Det er en udmærket, en sjelden Hustru — fortalte Professoren, naarsomhelst han fandt Anledning dertil.

Efter nogle Aars Ægteskab overraskede hun Verden med selv at faa en Søn. Og der gjentog sig nu en gammel Historie, nemlig at hun, der altid havde været saa streng imod Andres Børn og udtalt sig saa bestemt imod Mødres umoralske Svaghed, selv blev den svageste og mest vaklende Mor. Hendes egen Søn, der efter Professoren blev døbt Adolf, var naturligvis en Undtagelse fra alle Andre. Naar Sverre skreg, fik han Bank eller blev sat i et mørkt Rum; men naar Adolf skreg, maatte han bestemt være syg, og derfor fik han Kjærtegn og Sukkertøj. Naar Sverre ikke spiste op al den Mad, som var lagt paa hans Tallerken, blev han strengt irettesat. Men hvis Adolf gjorde det Samme, fik han bare noget Andet, som han likte bedre. Man skal ikke være gammel af Aar for at mærke disse Smaating og saares deraf. Fruen ejede fra før sit Ægteskab en Sparebanksbog med en liden Sum Penge, arvet efter en fjærn Slægtning, og hun tog ofte ud af denne Bog for at forære smukt Legetøj til Adolf. Naar denne fik en stor Gyngehest, hel Militærdragt og lignende kostbare Sager, maatte Sverre nøje sig med de ubetydeligste og billigste Ting.

Professoren saa Intet, og hans Hustru var jo i sin fulde Ret, naar hun øste af sin private Kapital

til sit eget Barn, mens hun brugte af de sparsomme Husholdningspenge til sin Mands Søn.

Adolf, der var en vakker Gut med fine Træk, voxede op med den Idé, at han naturligvis i Alt maatte være den Første. Han var bleven saa vant til at se Forholdet fra den Side, at han aldrig anstillede nogen Betragtning derover. Han holdt meget af Broderen, som var snil og godmodig, og da denne engang i et Slagsmaal havde stødt sit Hoved, saa Blodet strømmede, og han maatte ligge til Sengs i flere Dage, græd Adolf af Sorg og nænnede knapt at forlade ham et Øjeblik.

Sverre havde ogsaa fæstet sig ved sin yngre Bror; men han havde altid den Fornemmelse, at han selv var en Fremmed i Hjemmet, et Væsen, som bare taaltes. Men derfor fik ogsaa Sverre trods sit tilsyneladende aabne og frejdige Væsen en dulgt Mistro paa Bunden af sin Sjæl. Han havde vanskeligt for at fæste Tillid til Nogens Venskab, og i den mindste Uvenlighed fra en Kammerats Side saa han strax Tegn paa, at han ikke var afholdt og forstaaet.

Sverre studerte Medicin og fik tidlig en udmærket Examen, mens Adolf kom ind paa Krigsskolen. Her gik han endnu som Kadet, da Broderen begyndte at praktisere som Læge. Men nogle Maaneder efterat Adolf var bleven udnævnt til Løjtnant, døde han som Følge af et letsindigt Liv, der havde sin Grund i den svage, holdningsløse Opdragelse i Hjemmet, hvor man fra Barndommen af havde undskyldt hos ham, hvad der var Fejl hos Andre.

Efter dette knusende Slag blev Fru Meldahls Haar graat, hun fik dybe Folder omkring Munden, men istedetfor at mildnes blev hun kun endnu mere utilgjængelig og haard imod Andre.

Sverre havde efter Faderen arvet en dyb Respekt for videnskabelige Sysler, og hans Interesser var i alle Retninger stærkt udpræget aandige. Han fulgte med brændende Begjær alle de nye Opdagelser inden hans egen Videnskab. Hans Midler tillod ham ikke at opfylde sin Længsel efter at rejse ud til de store Lande for at studere ved de berømte Hospitaller, men des ivrigere læste han alle de udmærkede tyske og franske Afhandlinger. Spørgsmaalet om Rækkevidden af Elektriciteten og Magnetismens Magt var netop dukket op, og Sverre kastede sig over dette Studium med stort Videbegjær. En af hans ældre Kammerater, som havde studeret under den berømte Charcot i Paris, var netop hjemkommen og havde begyndt at anvende hypnotiske Kure. Sverre havde gjort sine første Forsøg sammen med denne Ven og havde selv anvendt Kuren paa egen Haand. Han var derved kommen i den Vane ofte ubevidst at stirre Menneskene for længe og for dybt i Øjet. Og da han havde siddet ligeoverfor Hjørdis, og Ordskiftet uden hans Tilskyndelse var begyndt at dreje sig om denne moderne Videnskab, havde han uvilkaarlig, uden bestemt Hensigt, ladet sit Blik sænke sig i den unge Piges. Men mens han stirrede ind i disse straalende Stjerner, havde de blændet hans egen Fantasi, ophedet hans egen Hjerne, og senere havde han ikke kunnet glemme dem.

Han boede i Doktor Sandes lille Træhus lige ved Landevejen, som slyngede sig i lange Bugtninger langsmed Elven. Paa Husets Forside var der en Veranda med Bænke og et rundt Bord, og inde i Gangen førte en Dør paa højre Side til Storstuen, mens der paa venstre Side var Indgang til Venteværelset og Kontoret. Her havde Sverre et Par Timers Modtagelse hver Formiddag. Det var

for det meste Bønder og Arbejdere. Men ellers tilbragte han Størsteparten af Dagen i Baad eller Kariol paa Rejse til fjærne Sygebesøg. Han spiste sine Maaltider inde hos Fru Sande og sad da paa Doktorens Plads øverst ved Bordet. Omkring ham en Hærskare af Børn, Gutter og Piger, som sloges med Tingafler og skreg i Munden paa hverandre.

Den glade, lyshaarede Frue sad sjelden stille mere end et Par Minutter ad Gangen. Hun maatte skjære op for de mindste Børn, og mens de spiste den første Ret, skulde hun tilse den anden, hvorfor hun for ustandselig ud og ind fra Kjøkkenet til Spisestue. Mens hun opfordrede Sverre til at forsyne sig med de bedste Stykker, talte hun om Politik, Storting, Statsraadskifte og saa videre.

Hr. Meldahl, læste De om Klokken oppe i Trondhjem og om disse skandaløse Optrin paa Folkemødet?

Sverre fik ikke synderlig Tid til at svare. Men dette behøvedes heller ikke. Hun talte selv videre. Hun huskede Alt, hvad hun havde læst i Aviserne i disse sidste ti Aar, siden hun var bleven gift paa Landet. Hun vidste, hvilke Bygder der var venstre, hvilke højre, og hun fulgte med Iver Udfaldet af de nye Valg. Fru Sandes eneste aandelige Forfriskning bestod i at læse om Politik. Men derved holdtes hun udenfor al den Familjesladder og den Personalkritik, som ellers altfor let bliver en Adspredelse og et Samtaleemne for tomme Hoveder. Naar hendes Mands Venteværelse var fuldt af Bønder, gav hun sig ofte Ærinde derind og tog da Anledning til at uddele Smaaskrifter og holde oplysende Foredrag for de Syge. Men stundom aabnede Sande Kontordøren og sagde:

Fanny, gaa nu ud i Kjøkkenet og pas dine Gryder, mens jeg passer mine Syge!

Da den fremmede Amanuensis var kommen, kunde hun rigtig «virke» og udgyde sig, og hun var derfor i Perlehumør. Den unge Læge blev stundom lidt ør i Hovedet af denne evindelige Snak; men han var for beleven til at lade sig mærke dermed.

Efter Kammerherrens Selskab var Sverre bleven noget mere hensunken, hvad Fruen heldigvis slet ikke syntes at se.

Mens de sad og drak Kaffe i Dagligstuen, og Sverre vuggede det mindste Barn paa sit Knæ, talte Fruen om Socialistoptøjer i Hovedstaden, og hendes stumme Tilhører tænkte afbrudt og stødvis paa Hjærdis.

Hvor hun var fager! Hvor hun saa klog ud! Hvordan skulde han faa se hende igjen?

Gjennem Vinduet kunde han skimte en af Fløjene paa Gimle højt oppe paa den anden Side Elven. Ellers var Størsteparten af Bygningen skjult bag de høje Træer. Han saa hende saa tydelig vandre ud og ind i disse højloftede, stilfulde Rum, hvis værdifulde Kunstskatte, store Malerier, gammelt Porcelæn, antike Bohave, var en Ramme, der passede omkring hendes fornemme Person. Hun var meget belæst, det havde han snart mærket, og han ønskede at være Digter for at kunne fylde hendes Tanker med sine Tanker, lokke hendes Fantasi til at drømme, hvad han selv havde drømt. Nu gik hun kanske i Parken med Broderen og hans Venner — O, hvor Sverre misundte disse unge Mænd, som kunde være i hendes Nærhed den hele Dag! De maatte sikkert Alle være forelskede i hende. At Student Rosendahl var det, havde han da snart opdaget. Men denne Tilbeder var vel for barnlig til at være farlig for en Kvinde med hendes usædvanlig gode Forstand.

Fru Sande havde endelig lagt Mærke til, at Doktoren var aldeles aandsfraværende, mens han stirrede uafsladelig paa Gimle.

Ja, derovre sidder en forgyldt Fugl — sagde hun. — Jeg gad vide, hvem der skal sejle af med hende!

Hun mangler vist ikke Beundrere — svarte han. — Hun har forresten et ualmindelig interessant Ansigt.

Ja, og saa rig da! Men der skal vel lidt Mod til for at melde sig som Frier i det Hus.

Jeg vilde ønske, hun ikke havde været rig! — tænkte Sverre.

Kammerherre Bang er som en Konge i disse Trakter — vedblev Fru Sande.

Ja, det kan jeg tro.

De er saa frygtelig religiøse. Og det passer jo ikke for Alle. Ikke egentlig Hængehoveder, Pietister. Men det er alligevel saadan, at man aldrig tør tillade sig nogen fri Meningsudvexling angaaende religiøse Sager, naar man er i deres Selskab. De tager Forargelse deraf. Forrige Aar fik fem af Arbejderne i Jernstøberiet Afsked, fordi Kammerherren havde erfaret, at de trods hans Forbud havde abonneret paa et Fritænkerblad.

Det var da en lidt utidig Strengthed — sagde Sverre. — Mon de ikke snarere har faaet Afsked, fordi Bladet var radikalt i politisk Henseende?

Nej, langtfra! Jeg ved det med Vished. Den afdøde Kammerherreinde var ogsaa saadan. Hun var god som en Engel; men hun havde ingensomhelst Overbærenhed med anderledes tænkende.

Og Frøkenen, hvordan er hun?

Aa, hun er Moderens udtrykte Billede. Forresten ligner hun kanske alligevel mest sin Far. Hun er det yndigste Menneske, De kan tænke

Dem, umaadelig godgjørende og har en udmærket Forstand. Men hun er ogsaa grændseløs bestemt og halstarrig, naar det gjælder deres egen, religiøse Overbevisning. Det kan aldeles ikke nytte for nogen Fritænker at ville rokke hendes Tro; thi hun viger ikke et Skridt og har altid Svar paa rede Haand. Hun har jo læst langt flere alvorlige Bøger end Kvinder i Almindelighed plejer at gjøre. Broderen Egil er mere som andre Mennesker. Han tager Livet lettere. Det kommer vel af, at han har været saa meget borte fra Hjemmet.

Der kom Bud efter Doktoren til en Syg, og han gik hurtig afsted.

Sverre, som med Liv og Sjæl gik op i sit Arbejde, havde nu ganske glemmt den unge Pige, der boede paa den anden Side Elven. Han tænkte uophørlig paa den Kurmethode, han var begyndt at anvende paa denne Syge, hvortil han nu skyndte sig. Og han var i den stærkeste Spænding for at faa at se, hvorvidt hans Experiment vilde lykkes. Det var en Jernstøbers Datter, som for flere Aar siden havde havt en voldsom Hjernebetændelse, hvis Følge havde været en fuldstændig Lamhed i Benene. Hun havde stadig lidt af Søvnløshed, og Sverre havde for nogle Dage siden ved Hjælp af sit Blik tvunget hende til at sove. Derefter havde han hvisket hende i Øret: «Imorgen Klokken to skal De staa op, klæde Dem paa, og naar jeg kommer for at besøge Dem, skal De gaa mig imøde!» — Nu havde netop den Syges Mor meldt ham det store Under, at Datteren havde rejst sig fra Sengen paa Slaget to, begyndt at klæde sig paa og bedt om, at Lægen maatte komme.

Den gamle Kone løb lige i Hælene paa ham og svarte stakaandet paa de Spørgsmaal, han af og

til gjorde hende. Længe før Huset var i Sigte, havde han allerede faaet at vide hver Enkelthed.

Et elegant Kjøretøj, en høj Charabanc, forspændt med to sorte, skummende Heste med skinrende Sølvplets Sæler og Blink i Panden samt livréklædt Kusk paa Bukken for ham forbi, idet han drejede ind paa Broen.

Det er Kammerherrens — sagde Konen.

Dette mindede ham paany om den Samtale, han havde havt med Fru Sande, da Budet fra den Syge kaldte ham ud. Hvad Fruen havde fortalt om Familjens strenge Retroenhed havde egentlig ikke gjort noget stærkt Indtryk paa ham. Professor Meldahls Hus i Kristiania havde aldrig været nogen Bolig for religiøse Stemninger og overjordisk Andagt. Professoren havde stundom talt om de lavere og højere Begreber om Guddommen som et ligefremt Udviklingsspørgsmaal, en Følge af Nationernes forskellige Dannelsenstrin og antydet, at den højest udviklede Personlighed behøvede mindst Tro paa det Overnaturlige. Selv var han efter sin Mening forlængst kommen over det barnlige Standpunkt, da han behøvede anden Moralstøtte end sin egen Vilje. Hans Sønner var døbte og konfirmerede, fordi nu dette engang hørte med til god Tone, og Professoren fandt, at man saa meget som muligt burde bøje sig for disse det borgerlige Samfunds Vedtægter. Det kom man altid længst med. Hans Hustru gik hver Søndag Morgen i Kirke; men naar hun kom hjem, var ogsaa det forbi. Det Hørte blev ingen Livsmagt, hendes Sjæl havde ikke følt nogen aandelig Højtid. I denne respektable Familje, der vist aldrig kunde tænke sig Muligheden af at gjøre Noget, der ikke i enhver Henseende kunde kaldes ærefuldt, var altsaa Religionen noget ganske fremmed. Sverre havde selvfølgelig aldrig tænkt stort over den

Sag og aldrig været fristet til at optræde hverken for eller imod. Hans Sjæl var i denne Retning lig en hvid, ubeskreven Tavle. For ham kunde denne mærkværdigt fængslende, unge Pige have hvilkesomhelst Idéer, hun selv ønskede. Om hun havde knælet i romerske Kirker og tilbedt Madonna eller anraabt Allah i muhamedanske Moskéer, vilde hun for ham været ganske den Samme. Hans Sind var brændt af hendes Øjne, hans Hjærte koglet af hendes Smil.

Da han var kommen over Broen, bøjede han ind i den lange Gade af smaa Træhuse, hvor Arbejdsstokken boede. Eftersom han nærmede sig Maalet, glemte han Hjærdis og blev paany ildnet af Nysgjærrihed efter at faa se Virkningen af sin Kur.

Mens Moderen var gaaet efter Doktoren, var Kammerherrens Datter kommen kjørende for som sædvanligt at bringe den Syge nogle bedre Fødevarer. Hun blev meget forbauset over at se Anna sidde fuldt paaklædt paa en Trækrak ved Vinduet.

Er du oppe? Men hvordan i al Verden er dette gaaet til?

Doktoren vil det — svarte den blege, lyslette Pige med et svagt Smil.

Doktoren vil det? — gjentog Hjærdis — Hvilken Doktor?

Jeg tror, han hedder Meldahl. Den unge med de blanke Øjne.

Hjærdis kom i en sælsom Bevægelse. Saa var der altsaa Andre, som ogsaa blev magtstjaalne af denne Mands lange, klare Blik?

Hvor er dine Forældre? — spurgte hun.

Far er i Smeltehytten. Mor er gaaet efter Lægen.

Han kommer altsaa hid?

Jeg ved ikke. Jo, jeg tror det nok; for han sagde det Igaar. Han har lovet at gøre mig frisk igjen. Jeg er saa træt. Det er, som om jeg aldrig havde hvilet, men bare vandret omkring hele mit Liv igjennem.

Udenfor lød Stemmer og Skridt, og Begge vendte sig mod den aabne Dør, hvorigjennem saaes et rundt Blomsterbed med Resedaer, Solsikker og Nelliker.

Sverre traadte hurtig ind.

Nu, hvordan staar det til? — spurgte han. Men i det Samme opdagede han Hjørdis, og han standsede brat midt paa Gulvet, blottede sit Hoved og bukkede dybt.

Goddag Frøken! Det var da uventet at møde Dem her.

Frøkenen træffes altid, hvor der er Nød — svarte den gamle Kone.

Jeg har kjendt Anna, siden hun var Barn — sagde Hjørdis. — Og hendes Sygdom har gjort mig saa ondt. Men nu hører jeg, der er Haab om Bedring.

Inden Sverre havde faaet Tid til at svare, havde Pigen rejst sig fra Stolen, og nu gik hun med vaklende Skridt hen til ham og rakte ham Haanden.

Jeg føler saadan Trang til at takke Dem endnu en Gang — sagde hun.

Et Udtryk af stolt Triumf viste sig i den unge Læges Aasyn. Hun havde gjort, hvad han havde hvisket hende i Øret, mens hun sov den foregaaende Dag.

Gaa ud i Haven! Hent en Nellik og bring den hid til Frøkenen — sagde han.

Jeg kan ikke! — svarte den Syge.

De skal! Gaa øjeblikkelig! — befalte han, idet han stirrede stærkt og vedholdende paa hende.

Hun gik langsomt, famlende langsmed Væggen, ud gjennem Døren, hentede Blomsten, kom tilbage, altid med hans Blik over sig, rakte den til Hjørdis og satte sig derefter, nedbrudt af Træthed: Jeg kan ikke mere! — stønnede hun.

Gud i Himlen, for en Lykke! — udbrød hendes Mor grædende — Doktoren gjør Mirakler. Gud signe Dem!

Er De meget træt? — spurgte han Anna.

Ja, meget! svarte hun mat.

Nu kan det ogsaa være nok for Idag — sagde han — Det er bedst, De lægger Dem igjen.

Han hjalp hende op i Sengen, mens Moderen trak Faarefællen over hende. Derefter stillede han sig ved hendes Side, strøg Hænderne et Par Gange over hendes Hoved og Pande og ned over Armene. Under dette stirrede han hende stivt ind i Pupillerne.

Efter et Par Minutters Forløb blev hun ganske rolig, hendes Øjne lukkede sig, og hun sov.

Imorgen staar De op en Time tidligere og kommer mig imøde ligesom Idag! — befalte han.

Hvad er dette? Hvad er dette? — mumlede Moderen — Skal vi da virkelig faa vort Barn igjen?

Ja, nu er jeg omtrent sikker paa, at hun kan reddes! — svarte Lægen ganske bestemt.

Han forlod Huset sammen med Hjørdis, som havde fulgt hans Fremgangsmaade med levende Opmærksomhed og en underlig Beklemthed i Hjertet. Hun frygtede, han vilde se paa hende, og hun undgik hans Blik.

Det morede mig at faa se med egne Øjne, hvad vi talte om Igaar — sagde hun — Denne Hypnotisme gjør jo fuldstændige Underværker.

De vandrede Side om Side opover Vejen.

Naar vi bare kjendte alle Naturens skjulte Kræfter, da vilde vi nok opleve mærkeligere Ting end dette — svarte han — I Indien sidder man jo inde med langt større Kundskaber i saa Henseende. Jeg erindrer, jeg har læst, at Fakirerne kan faa et Menneske til at svæve mellem Himmel og Jord, de ophæver altsaa Tyngdekraftens Love. De kan tilstoppe Næse og Mund paa én, lægge ham i en Metalkasse tyve Dage i Jorden og derefter vække ham til Live igjen. De lægger et lidet Mangofrø i en Urne og efter et Par Minutters Forløb har Frøet udviklet sig til et Træ med Stamme, Grene og Blomster. For os lyder dette som Æventyr, og dog skal det være Sandhed.

Jeg synes næsten, der er noget Uhyggeligt ved det — sagde Hjørdis uvilkaarlig.

Ikke naar disse Kræfter anvendes i det Godes Tjeneste — svarte han — Men Humbugmagere og Bedragere er der jo i Alt her i Verden.

Føler De Dem ikke anstrængt efter at have hypnotiseret Deres Syge? — spurgte hun.

Jo, det er naturligvis langt mere anstrængende end bare at skrive en Recept — sagde han — Lægen maa jo udnytte det elektriske Naturfluidum, som findes i hans eget Legeme. Jeg føler mig altid temmelig anstrængt efter et saadant Besøg. Men dette har Intet at betyde i Sammenligning med den store Tilfredsstillelse, som det er at kunne hjælpe sine Medmennesker.

Hvor ædelt han tænker! — sagde Hjørdis til sig selv, og den Angst, hun et Øjeblik havde kjendt for denne mystiske Magt i hans Blik, forsvandt pludselig.

Bliver De her længe? — spurgte hun.

Saa længe som Sande er i Berlin. Jeg tænker en Maaned.

Ikke længere?

Han vendte sig pludselig og saa flygtig paa hende; for i hendes Røst havde der været en Klang, som om hun vilde sige:

Skade, at det ikke er længere!

Denne Klang havde hans Sjæl opfanget.

Men hun var ræd for, at han skulde indbilde sig noget Saadant, og hun skyndte sig at tale om noget Andet.

Tror De, Magnetismen spiller en Rolle i vort Følelsesliv ogsaa? — spurgte hun —

Ja, visselig! — svarte han — Rigtignok kalder man det «dyrisk Magnetisme», hvad der altsaa skulde betegne, at det kun er en Magt, som virker paa Kjød og Blod; men Aand og Følelse er jo til den Grad afhængige af vor fysiske Tilstand, at det ene bliver en ligefrem Følge af det andet.

Jeg tænker mig altid — sagde hun videre — at naar to Mennesker begynder at holde af hinanden, spindes der et Næt af tusend fine Traade fra den ene Sjæl til den anden. Og naar man skilles, da lider man, fordi disse Traade rives over.

Ja, det Billede kan vist passe godt — svarte han. Og hun fortsatte:

Hadet og Skinsygen, der vil skille de Hjærter, som er bundne sammen, er onde Aander, der kaster Støv paa de fine Traade, hugger og bider i dem. Men tilsidst kommer Englene, blæser Støvet bort og hjælper de gode Mennesker, saa de ikke taber hinanden.

Det lyder jo meget vakkert! — udbrød Sverre. Han tænkte: Hun er mig lidt for overspændt denne Dame.

Men han vedblev højt:

Tror da Frøkenen, det er nok at være et godt Menneske for ikke at blive skilt fra dem, man holder af? Da vilde det være let at leve her i Verden.

Forbigaaende sejrer vel ofte det Onde — sagde hun — Men i Længden aldrig.

Hvor hun er uerfaren! — tænkte han — Men hun er jo ogsaa voxet op paa Landet i forholdsvis stor Ensomhed, altsaa er det naturligt, at hun dømmer Livet efter Bøger og ikke efter Virkeligheden. Forresten er hun indtagende netop paa Grund af denne sine Tankers Hvidhed.

De gik langsmed det høje, med forgyldte Spydsmykkede Jerngitter, der omgav Gimles svære Park, og standsede ved Porten.

Han tog Hatten af for at sige Farvel; men hun spurgte:

Har ikke Doktoren Lyst til at følge med ind?

Jo, tak! Hvis det ikke er altfor paaatrængende.

De fortsatte op gennem den brede Allé og bøjede af til venstre. Hun viste ham et lavt, blaamalet Hus, gennem hvis Vinduer man kunde se et lidet, firkantet Rum med Borde og Stole og en Hylde med Bliktallerkener.

Det er min Dukkestue — fortalte hun — Der kan De tro, vi har oplevet mange glade Timer, naar alle Præstens Døtre var her paa Besøg. Undertiden gaar vi endnu herved og drikker Kaffe. Men der er ikke Plads til Mange.

Senere standsede de ved Drivhuset, som var opvarmet og skinnede med gule, gyldentrøde Ferskener og grønne Druer. Hun brak af en Klase og bød ham.

Vi har faaet Stiklingerne hjem fra Nizza — fortalte hun.

Blomsterhaven var et sandt Feeri af Farver, Højrødt og Brandgult, Lilla og Blaat, ordnede med

kunstnerisk Smag i store og smaa Bed af alle Former og Farver.

Da de nærmede sig Huset, kom Kammerherren dem imøde og rakte smilende sin Haand til den unge Læge. De blev staaende et Øjeblik og vexlede nogle Ord om Vejr og Vind, hvorefter Sverre fik Indbydelse til at træde indenfor og spise til Aften.

Egil og hans Venner var netop komne hjem fra Jagten, og deres Munterhed var temmelig støjende som Følge af de mange Oplevelser i fri Luft. Ved Bordet fortalte de om deres forskellige Triumfer og disputerte om, hvor mange Fugle hver havde skudt. Derefter fulgte Jagthistorier fra Nutid og Fortid, her paa Egnen og i Nordland, i Norge og i Udlandet.

Under alt dette sad Hjørdis temmelig taus, og Doktoren, der heller ikke var nogen kyndig Jæger, nøjedes med et Spørgsmaal indflettet hist og her. Efter Bordet samledes Alle i den store Sal, hvis Døre stod aabne ud til den brede Stentrappe, og Sverre sad ogsaa her mellem Far og Datter, men talte dog mest med den Første. Det drejede sig om den nye Skattelov, om Socialisme, Afvæbningen og Fredssagen.

Hjørdis fulgte med, men hørte alligevel ikke ganske klart, hvad der sagdes. Hun havde en Atmosfære af Sol omkring sig, noget stort Lysende til alle Sider ligesom i en Ring. Indenfor denne Ring stod den unge Læge med de sælsomme Øjne, mens Alt, hvad der var udenfor Ringen, forsvandt i det ubestemte Graa.

Da Sverre rejste sig for at gaa, sagde hun:

Hvor dejligt det vilde være, hvis De virkelig kunde helbrede Anna!

Jeg haaber det, og jeg tror det — svarte han — Det glæder mig forresten, at Frøkenen følger min Kur med Interesse.

Skulde det være muligt andet! — udbrød hun uvilkaarlig. Og derefter skyndte hun sig at tilføje: Jeg har kjendt hende i mange Aar.

De gaar kanske ofte derned? — spurgte han.
Ja, et Par Gange om Ugen.

Da saa han paa hende med en solglad Lysning over hele sit Aasyn. Det var heldigt — tænkte han — Saa kan jeg muligens træffe hende der.

Han hilste og forsvandt.

Det er en prægtig, ung Mand! — udbrød Kammerherren — Han gjør Indtryk af en ærlig Karakter, noget Fast og Grejt og Sundt i hele hans Tankegang. — — — Men hør, Peter — han vinkede paa Tjeneren — spring efter Doktor Meldahl og sig ham, at han kan gaa igjennem Skoven og sætte over Elven i min Baad! Dermed sparer han jo en halv Times Tid.

Tjeneren løb efter Sverre og indhentede ham i Alléen.

Kammerherren har befaleet, at jeg skal vise Doktoren en Snarvej — sagde han — Den er her bagom Stalden!

Sverre fulgte ham forbi de svære Udbygninger ind i Skoven paa en smal Sti, hvis bløde Mosbund dæmpede deres Skridt. Dagene var allerede begyndt at afkortes og Træernes Grene med Løvværkets Masser antog fantastiske Former i det blege Halvlys. Her var dyb Stilhed.

Men det sang i Sverres Sjæl — det sang i et Jag af fremmede Melodier. Han hørte uafsladelig hendes Røst, hvert Ord, hvert stigende og dalende Tonefald.

Der var noget saa Nyt i alt dette, i selve dette store, gamle Hus med de historiske Minder og i Menneskene, som beboede det. Man følte øjeblikkelig, at her spillede Aandslivet paa dets forskellige

Omraader en større Rolle end dette spidsborgerlige Stræv, hvori Sverre var voxet op. Hans Stedmors højeste Ideal, hvis der kunde tales om Idealer i Forbindelse med hende, havde været huslig Orden. Den mindste Forsyndelse i denne Retning var bleven afhandlet, som om det gjaldt en Statsforbrydelse. At en Pige havde været en Time for sildig ude om Aftenen, at en Venindes Døtre gik for kostbart klædt, at den fattige Løjtnant spiste og drak for godt, alt dette havde været Moderens stadige Tankeindhold. Professoren havde stedse betragtet sin Videnskab som noget altfor Ophøjet til at nævnes i Dagligstuen eller ved Maaltiderne. Og saa nu dette andet Hjem, hvori Sverre havde faaet Indblik, denne Fru Sande, som bare aandede for Politik, Politik, Politik, det vil sige langt mere optændt af Had imod sine Meningsmodstandere end ildnet af Virkelyst for sine Meningsfæller, alt dette Børneskraal fra Morgen til Aften! Nej, her hos Kammerherre Bangs var Synskredsen videre, Livets aandige Indhold spillede en fremtrædende Rolle. Hjørdis havde Intet at fortælle om Bygdens Sladder, hendes Tanker og Fantasi hørte hjemme i en renere Luft. Og ved Siden heraf havde hun en Verdensdames fine, beherskede Væsen.

Pludselig stod han udenfor Skoven paa den stenrige Strand, hvorfra en smal Brygge stak ud i Vandet. Her laa en stor Sejlbaad med Kahyt samt flere mindre Baade. Tjeneren løsede en af disse Sidste, og efter fem Minutters Roning steg Sverre i Land paa den modsatte Elvebred.

I Sandes Hus var det stille og nedrullet. Sverre aabnede sagte Forstuedøren og steg op ad den stejle Trappe, som førte til hans tarvelige Kvistkammer. Han klædte sig af og gik til Sengs med hendes Stemmes ejendommelige Musik i sit Øre. Ellers naar

han havde lagt sig, plejede han at tænke paa sine Studier, paa sine Syge, paa de Kure, han anvendte, om de vare rigtige, eller om han kanske burde forsøge andre Midler — nu i Nat var det ham ikke muligt at fæste Tanken ved disse Sager. Denne unge Pige, hendes Udtryk, hendes Aasyn, hendes Hænder, hendes Gang, det var noget Andet at studere paa. Jeg gad nok vide, hvad hun egentlig tænker paa hele Dagen? Mon hvad der egentlig foregaar i en saadan Kvindehjerne?

Hjordis laa i sin Seng og tænkte paa ham: Far har Ret: han er godhjærtet, aaben og alvorlig. Ganske forskjellig fra alle Egils Venner. Er det ikke sandt, Mama? — spurgte hun.

Hjordis indbildte sig, at hendes afdøde Mor stadig læste alle hendes Tanker og Følelser, dem hun før havde været vant til at anbetro hende saa uforbeholdent. Naar jeg besøger Anna, haaber jeg, at jeg af og til kan møde ham. Det er der vel ikke noget Ondt i? Papa har jo saadan Tillid til ham.

IV.

Hjørdis besøgte ofte den syge Anna, oftere end før. Hun var flere Gange tilstede, naar Lægen gjorde sin Underkur. Han befalte den Lamme at gaa, og hun gik hver Dag lidt mere. Han befalte hende at sove, og hun sov. Den fattige Familie betragtede ham som en Mirakeldoktor, de tillagde hans Videnskab et overnaturligt Udspring. Men den Angst, som uvidende Mennesker ofte kjender overfor det Uforklarlige, følte de aldrig. Hans lyse Smil, hans sunde, kraftige Udseende, hans rolige, ærlige Væsen indgjød en ublandet Tillid.

Hjørdis og Sverre blev stundom siddende paa hver sin Trækrak i den tarvelige Stue og talte sammen i længere Tid, hvorefter hun gik videre paa sine Sygebesøg.

Efter Opfordring tilbragte han ogsaa af og til Aftenen i hendes Hjem. Egil og hans Venner var stadig optagne af deres lange Jagt- og Fisketure. Men naar Sverre og Hjørdis var tilstede, havde disse Sidste altid en Fornemmelse, som om de udelukkende beskæftigede sig med hinanden, selv naar de var tause og kun hørte paa de Andre.

De sad undertiden paa den brede Stenveranda

bag Rækken af hvide Søjler og stirrede ud over Indsøen, mens Solen sank luerød bag de fjærne Aasrygge. Eller de vandrede omkring i Havens skyggefulde Gange, hvis hede Luft var krydret af det yppige Blomsterflor, og dæmpede Ord, frygt-somme Smil og lange, forræderiske Blikke byggede Bro fra den Enes Sjæl til den Andens.

Det forekom Hjærdis, som om Moderen altid var tilstede, og i Pauserne spurgte hun hende: Hvad mente han egentlig med dette Ord? Hvorfor smiler han saadan, naar jeg ser paa ham, uden at der er Noget at smile af? Hvad betyder denne stumme Glød i hans Blik? Er han ikke et ualmindeligt Menneske, bedre end andre Mænd? Det vil sige, han ligner slet ikke nogen Anden. Han er noget ganske for sig selv.»

Sverre tænkte:

«Se, her er en ung Pige, som er netop mit Ideal af en Kvinde! Jeg har jo været forelsket i Andre før hende; men de var saa ængstelige for ikke at blive forlovede, at de tog den Første, som friede, uden at give sig Tid til at vente paa mig. To, nej tre Gange har dette hændt mig. Det sved jo lidt i Brystet i Begyndelsen; men saadant Floxeri, saadanne Damer, som giver En al Grund til Haab, men saa pludselig en Dag viser sig Arm i Arm med en Anden, er jo knapt værd, at man ofrer dem en Tanke. Det var jo bare heldigt, at jeg betænkte mig for længe og derfor ikke fik Nogen af dem. Denne her er noget ganske Andet. Der er Ild i hendes Øjne, Værdighed i hendes Væsen. Naar hun engang vaagner, bliver det Alvor. Intet eller Alt, saadan er hun. Gud naade den Mand, som narrede hende!»

Lang Tid efter hvert Møde gjenngik han i Erindringen alle hendes Ord, den mindste For-

andring i hendes Ansigtsudtryk, den fineste Overgang i hendes Stemme og hendes Væsen.

Undertiden kom han hjem styrrende glåd. Han troede, hun foretrak ham fremfor de andre Gjæster. Andre Gange laa han vaagen den halve Nat, fordi hun havde talt noget mere end vanligt med en af Egils Venner og havde vist sig lidt mere fjærn og kold ligeoverfor ham.

Men Et steg op for ham stort og mægtigt: I hendes Haand ligger min Skjæbne!

Naar han sad paa Bænken udenfor Doktor Sandes lille Hus og saa over paa Gimle, dette gamle Herresæde, som med sine Fløje og Taarne laa indesluttet lig en hvid Lilje i en grøn Buket, da sank hans Mod. Hvordan skulde han, der var ganske uformuende, kunne tilbyde sig som Svigersøn i et saadant Hus? Hans stolte Æresfølelse kviede sig ved Tanken paa at skulle gjøre sig afhængig af en Svigerfars Gavmildhed. «Om hun bare havde været fattig», tænkte han, «eller ialfald staaet paa samme økonomiske Trin som mig selv! Men hun er nok vant til at stille andre Krav til materielt Velvære, end jeg vilde kunne byde hende. Lad mig derfor komme bort fra denne svimlende, himmelstormende Drøm!

Nej, jeg kan ikke komme bort fra den! Den har besat min Fantasi, omtaaget min Hjærne!»

Han svarte ganske aandsfraværende, naar den lille, vimse Fru Sande deklamerte højt om Landets politiske Stilling, mens de støjende Smaarollinger rev hende i Kjolen og skreg hende op i Ansigtet.

Sverre og Egil begyndte at slutte sig nærmere sammen. Denne Sidste var ligesaa sky og tillukket, som Sverre var bent frem og aabenhjærtig, og det var netop disse Modsætninger i deres Natur, som gjorde, at den Ene ligesom udfyldte den Anden.

Men forresten begyndte ogsaa Egil i den senere Tid at blive kjed af de lange Jagtture. Han blev borte den halve Dag og kom hjem afvexlende mørk og indesluttet eller uvanlig oprømt.

Hjørdis lagde Mærke til dette hans ujævne Sind, men sagde Intet. Hun fik en Anelse om den rette Grund. Efterat Familien Rosendahl var kommen i Pension paa Fogedgaarden, færdedes nemlig Egil stadig derovre, skjønt han aldrig forhen havde yndet hverken Fogden eller hans Hustru. En Middag fortalte han, at han samme Morgen havde vist Kaptejn Rosendahls omkring i Smeltehytten og i Jernstøberiet.

«Du fortalte ikke Noget om dette Igaaraften», sagde Hjørdis smilende, «men Du vilde vel helst have dem for Dig selv.»

Egil blev forvirret og rødmede som en ung Pige.

«Jeg vidste ikke af det», svarte han, som om han vilde undskylde sig.

Egils Venner hørte paa dette Ordskifte, og den glade Michael Wendel udbrød:

«Vi Andre bør nok snart forsvinde i Skovene, for her ser ud til at blive Solbrand i Huset!» Og han kastede et talende Blik paa Bror og Søster.

Egil blev endnu mere forvirret; men Kammerherren frelste ham heldigvis ved at spørge om, hvilke Planer man havde for Eftermiddagen. Vejret var saa smukt, at det vilde være Synd ikke at benytte det.

«Fogdens har indbudt os til en Baadtur», fortalte Hjørdis. «Jeg fik Brev for et Øjeblik siden og lofte at sende Svar, naar Dere Andre kom hjem.»

Hjørdis havde en Anelse om, at Doktor Meldahl skulde med, og hun havde ondt ved at spise af Uro ved Tanken paa det forestaaende Møde. Hver Gang, hun traf ham, var det en stor Be-

givenhed,, skjønt der langt fra skete Noget af Betydning.

Egil tænkte paa, at han skulde tilbringe hele Eftermiddagen sammen med Laura, og han drak en ualmindelig Mængde Vin for rigtig at stive sig op og faa Mod i Brystet. Han likte ikke, at hans tre Venner ogsaa skulde med. I Særdeleshed var det denne Laps, Torsten Vik, der havde en saa fri Maade at omgaaes Damer paa. Men forresten saa han jo nu ud til at være mest optagen af Hjørdis, og desuden var han en hæderlig Mand, der aldrig for Alvor vilde gaa sin Ven i Vejen. Altsaa var denne angstfulde Skinsyge kun noget Sludder, som det gjaldt at overvinde.

«Jeg kan godt huske denne Fru Rosendahl fra hendes Ungdom», sagde Kammerherren. «Hun var meget vakker. Man kaldte hende den «hvide Due». Jeg ved egentlig ikke af hvilken Grund. Kanske fordi hun var saa lys. Hendes Far ejede en temmelig betydelig Formue. Hun var eneste Datter, og Kaptejn Rosendahl fik derfor Alt. Men han havde ikke den fjærneste Forstand paa Forretninger, og da han var for halsstarrig til at ville modtage Raad af Nogensomhelst, havde han snart faaet ødelagt det Hele. Ja, det er sørgeligt, hvordan enkelte Mennesker steller sig!» tilføjede han.

«Hvor en Mand maa skamme sig overfor Hustru og Børn, naar han har ødelagt dem paa den Vis!» udbrød Hjørdis.

«Aa nej, han skammer sig vist aldeles ikke!» svarte Kammerherren. «Hvis han skammede sig, maatte han jo have en vis Grad af Æresfølelse. Men en ærekjær Mand spekulerer aldrig med sin Hustrus Penge.»

Man begyndte at tale om Døtrene, og Egil udbrød pludselig:

«Jeg synes, Frøken Laura minder saa ofte om Mama.»

«Det har jeg ikke bemærket», svarte Faderen.

«Nej, jeg heller ikke!» sagde Hjørdis. Men nu smilte hun paany; thi hun vidste, at Broderen altid havde set op til den afdøde Mor som til et Ideal, og hvis Laura lignede hende, da sad nok Egil saa temmelig fangen.

Egholm sagde:

«Det er igrunden langt bedre at fødes i tarvelige Kaar end at være opvoxet med alle Velstandens Goder og saa senere maatte nægte sig dem. Disse «pauvres honteux», som lever i stadig Anstrængelse for at omgive sig med en falsk Glans, er i Virkeligheden de ulykkeligste Mennesker. Tænk, hvor de lider, hvergang deres Forfængelighed saares.»

Egil tænkte:

«Den stakkars Laura, om hun bare vilde, da skulde hun faa Alt, hvad en Kvinde kan ønske sig, Alt, som kan forskjønne Livet. Men det lader jo slet ikke til, at hun bryder sig saa meget om alle disse materielle Goder. Jeg husker forleden Dag, da vi mødte Smeden, som netop havde holdt Bryllup, og hendes Søster undrede sig paa, hvordan den Slags Folk, som havde saa lidet at leve af, kunde finde paa at gifte sig, da svarte Laura saa sødt: «Hvad gjør det, om de er fattige, naar de bare holder rigtig meget af hinanden? Jeg synes, der er noget Poetisk ved Fattigdommen», vedblev hun, «det er jo netop i den daglige Kamp og Forsagelse, man viser, om Ens Følelser er alvorlige eller ej.» Hvor var hun sød, da hun sagde dette! Hun er nok ikke af dem, som vilde gifte sig for at faa fine Kjoler og kunne leve flot. Men netop derfor vilde det være saa meget behageligere for en Mand at gjøre hende Livet lyst og let.»

Efter Bordet sad Hjørdis alene med sin Bror i det røde Kabinet. Han drejede uafslædig paa sin Uhrkjæde og hvilte Hovedet mod den højryggede Stol, mens han stirrede op i Loftet, der var prydet med dansende Amoriner.

«Tror Du, at Familjen Rosendahl er sande Kristne?» spurgte Hjørdis pludselig. Hun trak en Uldtraad i en stor Naal og begyndte at sy paa den brune Arabesk i et Kanevasbroderi.

Egil vaagnede som af en Drøm ved dette Spørgsmaal og løftede Hovedet. »Ja, hvorfor ikke?» spurgte han forbauset.

«Hvorfor ikke?» gjentog hun. «Du ved da vel, at ikke alle Mennesker er Kristne?»

«Jeg har aldrig talt med Nogen af dem om den Sag», svarte han, »men jeg har heller ingen-
somhelst Grund til at tro det Modsatte.»

Hjørdis tænkte paa det Løfte, som de Begge havde givet Moderen. Hun havde Lyst til at advare ham, men vidste ikke, om det var rigtigt at udslynge nogen bestemt Anklage uden at være sikker i sin Sag.

«De gaar jo i Kirke», sagde han videre, «og det forekommer mig, jeg har hørt, at Frøken Alma er med i en eller anden kristelig Forening i Kristiania.»

«Det beviser Intet», svarte hun.

»Det ved jeg nok», sagde han, »men vi har jo ikke Lov til at dømme hverandres inderste Tanker. Vi Mennesker har kun Eyne og Ret til at dømme efter det Ydre.»

«Ganske sandt!»

Der fulgte en lang Pause.

Egil følte, at Søsteren havde Lyst til at sige noget mere; men at hun taug af Angst for muligens at gjøre Laura Uret. Og denne hendes Takt kom

ham vel tilpas. Hvis han ikke havde været forelsket, vilde han sikkert selv have tvilet paa, at Laura eller Nogen af hendes Slægt kunde regnes med blandt den Slags Troende, som hans afdøde Mor havde ment, Mennesker, hvis hele Liv er en begejstret Forkyndelse af deres stærke Overbevisning; thi tusende Smaating pegte paa det Modsatte.

Men da han var aldeles fortryllet af hendes Ansigt, Smil og hele Væsen, fandt han, at naar hun ikke ligefrem fornægtede Kristendommen og haante Aabenbaringen, var dette mere end nok til at opfylde alle rimelige Krav paa Guds frygt. Af Kjærlighed og Ærbødighed for sin Mor, af Respekt for sit eget Løfte vilde han aldrig have bejlet til en Kvinde, som vedkjendte sig den aabenbare Vantro; men Laura havde jo aldrig ytret et eneste tvilende Ord. Og i den Beruselse, der nu omtaagede ham, var dette nok til, at hans Forelskelse ikke kom i Strid med hans Samvittighed.

Mens Bror og Søster blev siddende tause ligeoverfor hinanden, traadte Faderen ind. Det var, som om Tankerne laa i Luften, og han gjættede deres Indhold.

«Det er formodentlig for at more sine Pensionærer, at Fogden holder denne Baadtur», sagde han.

«Sandsynligvis», svarte Hjørdis.

Kammerherren satte sig ved det runde Bord mellem begge sine Børn. Han tog Aftenposten og begyndte at brede den ud foran sig og sagde derefter:

«Man kan aldrig være forsigtig nok i Valget af sin Ægtefælle og nøje nok undersøge Ejendommelighederne i den Slægt, hvortil Vedkommende hører.»

«Det viser sig imidlertid daglig, at Medlem-

merne af en og samme Familje kan være meget forskellige», svarte Egil.

«Visselig! Træets Grene kan være mere og mindre blomstrende og stærke; men de skyder dog alle fra den samme Stamme. Derfor bør Forældre aldrig standse med at stræbe efter højere moralsk Dannelse, og aldrig glemme, at deres Blod og Aand lever videre i Slægten efter deres Død, at det dukker op igjen og gjør sig gjældende i Hundreder af Aar, i en Uendelighed af Generationer. Det er dette, som gjør Ægteskabet til en saa højtidelig og ansvarsfuld Handling.»

Egil gjættede Grunden til denne Faderens lille Tale; men den foruroligede ham dog ikke. Laura var jo den fineste; den mest sjælfulte Skabning, han havde kjendt.

Mens Egils Sind var i højtidsfuld Stemning ved Tanken paa Eftermiddagens Samvær med den Tilbedte, forberedte ogsaa denne sig til Mødet ved en omhyggeligere Paaklædning end sædvanlig.

Om Sommeren havde Fogdens altid nogle Fremmede i Huset. Da Familjen selv var barnløs og Embedsgaarden temmelig stor, var der Plads nok. Den snakkesalige Frue satte ogsaa Pris paa det afvejlende Selskab, som hun paa den Vis kunde skaffe sig om Sommeren, ved Siden af den Fortjeneste, som det bragte.

Fru Selmer var høj og mager, med lange Hænder og Fødder, store, regelmæssige Træk og graasprængt Haar, der laa i en Kage af tynde Fletninger øverst paa Baghovedet. Om Hverdagen var hun altid klædt i en enkel, sort Uldkjole, som ved festlige Anledninger ombyttedes med en sort Atlaskeskjole. Det var en grej, virksom Natur. Om hendes Giftermaal med Fogden fortaltes der Følgende:

De havde mødt hinanden en eneste Gang inden Forlovelsen. Det var i et Selskab hos en Embedsfamilje i Holmestrand. Her havde de stridt om Kvindeemancipationen, som hun forsvarte og han angreb. Men skjønt de aldeles ikke var komne til nogen Enighed og trods hans Rædsel for disse «frijgjorte Kvinder», fik han dog fjorten Dage senere det overraskende Indfald at sende hende et Frierbrev. Hun fandt Partiet fordelagtigt, hun var ene, fattig, forældreløs, ernærede sig som Almueskolelærerinde, og saaledes var Pagten sluttet uden vidtløftige Forberedelser.

Efter sin Ankomst hid til Bygden optraadte hun, som om hele Befolkningen var hendes Skolebørn. Hun blandede sig i alle private og offentlige Spørgsmaal og gav sine Raad, uden at Nogen havde spurgt hende. Hun opholdt sig ofte paa Kontoret, mens Manden var nede i Kjøkkenet for at rense Grøntsager og stege Pandekager, hvilket altid havde været hans Yndlingsfornejelse. Og han ærgrede sig over Alt, ja endog over sin egen Hustru, af hvis herskesyge Karakter han alligevel lod sig kue. Men samtidig beundrede han hende ogsaa; thi hun var rettænkende og sanddru, og hun gik aldrig paa Akkord med noget Lavt. Hun undte igrunden alle saa godt.

Fogdens store, graamalte Træhus var i to Stokværk. Nedenunder laa Kontoret, Dagligstuen, Spisesal og Kjøkken, ovenpaa Sovekamrene. Tre af disse var nu udlejede til Kaptejn Rosendahls, som delte Dagligstue med Værtens og spiste ved deres Bord.

Kaptejnen var temmelig til Aars, men med sin Paryk, den rynkede Hud og de slappe Træk saa han alligevel langt ældre ud, end han i Virkeligheden var. Han tilbragte Dagen med at læse Aviser, det vil sige fornemmelig alle Avertissementer

og Smaanyheder, og derefter spaserte han i det Uendelige. Fogden forsøgte i Begyndelsen at underholde sig med ham om Tidens forskjellige Spørgsmaal; men da Kaptejnen syntes at være aldeles blottet for Tankeevne, blev det kun Fogden, der talte, mens den Anden afbrød med: Ja, aldeles udmærket! Ganske min Mening ogsaa! Naturligvis! Men denne udbrændte Vulkan havde engang sprudet Gnister. Kaptejnen var Søn af en Taterpige, som var bleven gift med en Lensmand i Finmarken, og han havde arvet flere af Moderens end af Faderens Egenskaber. Han havde som Løjtnant elsket en ung Pige af tarvelig Herkomst, til hvem han havde friet og faaet ja. Men da han efter hendes skriftlige Svar havde indfundet sig i hendes Hjem, havde hun allerede betænkt sig, og han maatte gaa bort slukøret og forbitret. Hemmeligheden var, at hun samme Morgen havde faaet Tilbud fra en rig Mand, hvem hun uden Betænkning havde foretrukket. Efter denne Skuffelse var Rosendahl begyndt at hade hele det kvindelige Kjønn, og da han flere Aar efter giftede sig med den rige Grossererdatter, gjorde han det kun for Pengenes Skyld. Det var som en Slags Hævn for den Krænkelser, han havde lidt.

Fru Rosendahl var ganske ung, da hun indgik i Ægteskab med den temmelig raa Kavalleriofficer, der havde Moderens Tatersind i Blodet. Af Angst for at lade ham føle, at han skyldte hende sin materielle Uafhængighed, havde hun altid bøjet af for ham. Men han var ikke af de fine Naturer, som kunde forstaa og værdsætte en saadan Takt. Tvertimod: dette, at han vidste, han skyldte hende Alt, saarede hans Forfængelighed og gav Væxt til alle de onde Spirer i hans Natur. For ikke at røbe, at han følte sig afhængig, blev han en hensynsløs Tyran, som ved enhver Lejlighed kom frem med: «I

mit Hus taaler jeg ikke dette! Min Vilje skal adlydes!» — Han sagde aldrig: «Vort Hus eller vort Ønske.»

Hendes Formue smuldrede hen mellem hans Fingre, men vovede hun en Advarsel, fik hun kun det Svar: Damer forstaar sig ikke paa Penge. Overlad den Sag til mig!

Der var to Sønner og to Døtre, som alle Fire havde arvet lidt af Moderens Viljesvagthed og Faderens Tøjlesløshed. Derfor var deres Hjem under Opvæksten en Tumleplads for de voldsomste og uhyggeligste Optrin mellem Forældre og Børn, som mellem disse Sidste indbyrdes.

Den ældste Søn fik i tolv Aars Alderen pludselig ondt i Benet, uden at Nogen kunde forstaa Grunden. Efter at have anvendt en Mængde forskellige Kure, som alle viste sig frugtesløse, foreslog endelig Lægerne at operere Benet. Dette skete, og stor var Overraskelsen, da man midt paa det hovne Sted fandt et Hagl. Gutten anbetroede Huslægen, at han for sex Aar siden var gaaet paa Jagt med en Bøsse, som tilhørte Faderen, der var paa en kort Rejse. Bøssen var gaaet af, og et Hagl var trængt ind i Benet. Men da Kaptejnen havde forbudt Sønnerne at røre hans Vaaben, havde Gutten aldrig vovet at fortælle, hvad der var hændt, skjønt han havde haft de frygteligste Smerter. Han døde af Saarfeber strax efter Operationen. Da Doktoren havde fortalt Historien til Faderen, var denne bleven saarystet, at han senere var gaaet til den modsatte Yderlighed og ladet den yngste Søn voxe op uden nogensomhelst Forbud eller Regler. Følgen heraf skulde ikke udeblive.

Da Børnene blev voxne, sad deres Forældre i meget trykkede Kaar. De levede om Vinteren i en trang Lejlighed paa Hægdehougen og om Som-

meren paa en Bondegaard eller hos en fattig Embedsfamilje paa Landet. Men de længtes altid efter deres tabte Glans. Kaptejnen paastod, det var Hustruens Skyld, at Alt var gaaet tabt. Hun burde have støttet ham med sine Raad, det han i Virkeligheden aldrig havde tilladt hende. Hun fortalte, at det var Mandens Brødre og Fætttere, som havde forledet ham til alle de gale Streger. At det var ham selv, ene og alene hans eget Stivsind og Letsind, som var Skylden, faldt dem aldrig ind.

Sønnen dumpede to Gange, inden han fik Artium; men dette var heller ikke hans egen Skyld — paastod Familjen. — Nej, det var de daarlige Kammerater, som havde faaet ham med paa Fornøjelser og derved forhindret ham i at læse. Efter med sletteste Karakter at være sluppet ind paa Universitetet, følte Frederik sig nu fuldt udrustet til at begynde Livet. Hans Ærgjærrigheds Maal var at ægte en rig Arving. Dermed havde Faderen brudt sig frem i Verden, og fra Barndommen af var Børnene vante til at betragte Ægteskab og Venskab som en meget tilladelig Spekulation. Der var noget Almueagtigt i Bunden af deres Sjæl, noget grundig Simpelt og Uhæderligt i hele deres Tankegang. Men baade Moderens og Faderens Fædre havde svindlet Livet igjennem som Spekulanter, og Anlægget havde forplantet sig nedover i de to følgende Slægtled.

I Hovedstaden havde baade Frederik og hans to Søstre nærret forskellige Haab, som ikke var blevne opfyldte. Men her paa Landet var de uventet komne ind i Guldbjerget, og Kaliforniens Æventyrskatte glitrede dem i Øjnene.

Efter det første Besøg hos Kammerherre Bangs havde Fru Rosendahl om Aftenen sagt til Kaptejnen:

Se, det var en Mand for Laura! Og en Kone for Frederik!

Ja, ja, det kunde passe os godt! — havde Kaptejnen svaret.

Den næste Dag havde Fruen gjort en lignende Bemærkning til sin yngste Datter:

Jeg synes, Kandidat Bang talte saa meget med dig. Det vilde ikke være galt, om du kunde ende som Frue paa Gimle.

Laura havde smilet uden at svare. Men fra nu af anstrængte hun sig til det Yderste med sin Haaropsætning og sin Paaklædning. Hun foretrak igrunden langt den flotte og overlegne Kandidat Vik. Men naar hun tænkte paa Egil, saa hun ham altid mod Baggrunden af det gamle Herresæde og øsende med fulde Hænder af Kammerherrens Guld-sække. Derfor blev det alligevel ham, som hun stærkest opmuntrede. Men det var paa en stille Maade ved blide Smil og sødlig Tale; thi alt støjende Væsen var hende fremmed. Og Laura gjorde sig ingensomhelst Samvittighed af at vende sig fra den forrige Tilbeder til den Nye. Ligesom Faderen med sit urolige Taterblod aldrig havde kunnet bo mere end et Aar i samme Hus, saaledes havde Laura faaet et omvandrende Hjærte.

Fra sin Barndom af havde hun næsten hvert Aar plejet at bytte «bedste Veninde.» Hun var forelsket i sine Veninder, forelsket til Raseri, viste Tillid og løj paa samme Tid, kjærtegnede og bedrog. I den Alder, da Følelseslivet vaagner og hos fine Naturer er saa skjært og begejstret, havde hendes vexlende Luner været Aarsag til mangan en bitter Taare og mangan en saar Tanke hos hendes smaa Jævnaldrende.

Senere var hun og Søsteren begyndt at løbe paa Gaden sammen med Smaagutter og lege Kjæreste.

Forældrene boede en Vinter ligeoverfor Krigsskolen, og de to Smaapiger stod da stadig i Portrummet, naar Kadetterne gik forbi. Der blev vexlet Hilsener og indledet Bekjendtskab, og de blev snart omtalte som visse Damer, overfor hvem man ikke behøvede at være altfor tilbageholdende. Laura blev som femten Aar forlovet med en Søkadet, men da han sjelden var i Kristiania, havde hun i Mellemtiden en Landkadet til at trøste sig med. Al hendes Glæde var udenfor Huset; thi hjemme var der altid Optøjer og Spektakler. Raseri over ubetydelige Forglemmelser og slap Overbærenhed med virkelige Fejl. Hun var saaledes voxet op i en Atmosfære af Løshed og Letsind i alle Retninger. At blive forlovet og gift var en ung Piges eneste Maal, dette hørte hun stadig, og Forsøgene paa at naa dette Maal stemte overens med hendes naturlige Smag. Hun var født med Anlæg for Musik, det var fint at dyrke de skønne Kunster, derfor fik hun ogsaa Lov til at tilfredsstille denne sin Lyst. Men andre Kundskaber forstod ingen af Familjen at værdsætte, og derfor laa deres Aand lig en udyrket Mark. Efterat have forladt Skolen aabnede ingen af Søstrene en alvorlig Bog. Da Laura var bleven konfirmeret, og begge Kadetter var Løjtnanter, kom der en skinsyg Person og anbetroede dem Begge, at de havde samme Kjæreste, hvorefter Følgen var, at hun blev siddende alene. Men snart efter var Torsten Vik traadt frem paa Skuepladsen, denne kjedelige og dog saa indtagende Mand, der havde sat hendes Fantasi i Brand, men nøjet sig dermed, og nu kom endelig Kammerherrens Søn, Arving til Gimle og alle dets Herligheder.

I Fogdens Kjøkken blev der pakket ind i store Kurve, kolde Retter og Smørrebrød, Saft og Melk.

Under dette rullede en høj, gammeldags Kalechevogn ind paa Gaarden, og indeni var den stuvet fuld af Frøknerne Wandel i forskellige Aldere. De hoppede ud, lo og fortalte Alle i Munden paa hverandre, at Mor syltede Bær og Far læste med Konfirmanderne, derfor kunde de ikke have den Fornøjelse at være med.

Fogdens, Kaptejn Rosendahls og alle Præstedøtrene begav sig altsaa afsted ned til Søen. Her var allerede Kammerherrens Baad mødt frem med Hjørdis, hendes Bror og dennes tre Venner.

Doktor Meldahl stod paa Bryggen og kastede nogle Bemærkninger om Vejr og Vind ned til Hjørdis.

Jeg undres, hvor Doktoren skal sidde? — tænkte Hjørdis.

Jeg skal nok faa ordnet det saadan, at jeg kommer i samme Baad som hun — tænkte Sverre.

Egil sprang op paa Bryggen og nærmede sig med Hatten i Haanden for at hilse paa Foged Selmers og deres Gjæster.

Damer og Herrer skal vel ikke sidde adskilte som Bondefolket i Kirken — sagde Fru Rosendahl, der havde foresat sig at hjælpe Datteren paa dennes Erobringstog.

Nej, hvis Damerne tillader, gaar jeg gjerne over i Fogdens Baad — svarte Egholm, idet han hoppede fra den ene Baad over i den anden for at hjælpe Damerne, mens Sverre benyttede Anledningen til at tage hans Plads paa Toften ved Siden af Hjørdis.

Snart var hele Selskabet i Orden, og man stødte fra Land. Søen laa blank og stille, indrammet af grønne, granbevoxede Aaser, og Himlen hvælvede sig over den dybblaa, kun med enkelte Skyer yderst i Horizonten.

I den første Baad fortalte Fru Selmer en for-

færdelig Skandalhistorie fra Trondhjem. Jo, hun kjendte hele Slægten og dens Oplevelser i tre Led.

Egil vovede knapt at se paa Laura, men saa alligevel hvert Udtryk i hendes søde Ansigt. Han var saa forelsket, at han ganske glemte at tale.

I den næste Baad fortalte Hjørdis Indholdet af en ny, fransk Roman, som hun netop havde læst: Om disse Bøger er aldrig saa glimrende skrevne — sluttede hun — føler man sig alligevel ikke hjemme i dem.

Nej, der er ligesaa stor Forskjel paa Menneskeracerne som paa Dyrene — svarte Sverre.

Ja, for Exempel dette med Giftermaalet — sagde Hjørdis. — I Frankrig undser man sig ikke for at betragte Ægteskabet som et almindeligt Salg og Kjøb. Kan man da tænke sig noget Modbydeligere, noget Lavere end dette?

Nej, De har Ret! — svarte Sverre. — I det overciviliserede Frankrig er dette en besynderlig Levning fra de barbariske Tider, da Kvinden kjøbtes lig andet Løse.

Hvis jeg ikke haabede paa at faa en rig Kone, vilde jeg skyde mig eller emigrere — sagde Frederik Rosendahl med ugenert Ligefremhed. — At gaa Embedsvejen uden Formue, nej, det er saamænd altfor sørgelige Udsigter!

Det maa de vogte Dem for at fortælle, naar De skal ud paa Frieri — sagde Hjørdis med en lidt medlidende Mine, — for da kan De være sikker paa at faa en Kurv.

At hun er rig, udelukker jo ikke, at hun ogsaa kan være elskværdig, og at jeg bliver dødelig forelsket i hende, saadan som jeg er i Dem — sagde han. Hun smilte paany, som man smiler af en Idiots tomme Snak.

Men Sverre tænkte:

Jeg skulde have Lyst til at give ham en paa Øret, denne uforskammede Pjalt!

Han likte ikke, at den unge Student skulde faa Lov til at sidde ligeoverfor Hjordis og glo hende ind i Ansigtet. Men herved var der imidlertid Intet at gjøre.

Efter en Times Rotur satte Baadene ind til Land. Turen gjaldt nemlig en Udsigt, hvorfra man kunde se i mange Miles Omkreds, over brede, skummende Fosse, Elvedrag og fjærne Snefjelde. Vejen derop var besværlig, en smal Sti med løse Stene, som rullede ned ved hvert Skridt. Det gjaldt om at være sikker paa Foden, og Selskabet maatte holde hverandre i Hænderne for i en lang Linie at arbejde sig langsomt opover med Rorskarlene som Formænd.

Her var en ustandselig Latter og muntre Udraab.

Frederik Rosendahl sprang frem for at byde Hjordis Haanden; men da skyndte ogsaa Sverre sig efter, brød Kjæden og klemte sig ind mellem Hjordis og en af de andre Herrer.

Da de naaede op paa Vidden, var Himlen begyndt at mørkne, saa Snefjeldene laa tildækkede med et graat Slør. De smaa Skyer i Horizonten var voxede. Selskabet vovede ikke at slaa sig til Ro for at drikke Kaffe, som det først havde været Bestemmelsen. Man fik se at komme ned til den berømte Helgenhule og dække op derinde.

Omtrent midt paa Klippevæggen mellem Himmel og Sø, med Tilgang fra en smal, brat Sti laa den store Hule, hvori Selskabet snart sad samlet. Omkring Væggene laa høje, flade Stene, der dannede to Rækker naturlige Bænke, og længst i Baggrunden stod Levninger af et Stenalter, hvorover et ormstukkent Krusifix.

Fru Selmer stablede alle Pakkerne op paa

Alteret og lagde Maden paa Tallerkener, mens Fogden bragte Spritapparatet i Orden og begyndte at koge Kaffe.

Gjæsterne satte sig i to Rækker ligeoverfor hinanden, og med det samme brød Uvejret løs. Tunge Regndraaber piskede imod Stenene, og Himlen kom i stærk Bevægelse. Svære, sorte Skymasser sejlede frem over Søen, Vandet styrtede ned, det blinkede stærkt, og Tordenskrald lød mellem Fjeldene.

Dette ligesaa pludselige som voldsomme Uvejr lagde uvilkaarlig en Dæmper paa den glade Stemning. Rosendahls jamrede omkaps. Den tykke Alma fik Hjertebanken. Hverken vilde hun sidde stille eller rejse hjem. Hun blev syg af Angst — fortalte hun — bare hun saa paa Himlen, og alligevel stirrede hun uafbrudt derop.

Kaptejnen mumlede kun: Nu, ja, ja! Nu, ja, ja! Tre Gange har det slaaet ned hos os. Vi har i det Hele taget havt alle de Ulykker, som findes paa Jorden. To Gange har det brændt hos os. Alle Slags Sygdomme ogsaa. Nu, ja, ja!

Dette ser ud til at blive farligt — fandt Frederik Rosendahl og krøb hen i den mørkeste Krog, hvor han vendte Ansigtet mod Fjeldvæggen for ikke at se Noget.

Er Frøkenen ræd? — spurgte Egil, idet han vendte sig til Laura, som var bleven ganske hvid i Ansigtet.

Ja, jeg synes nok, at det er lidt uhyggeligt! — svarte hun. — Man ved jo aldrig, hvad der kan hænde.

Jeg mindes saa tydelig, da det slog ned hos mine Forældre — sagde Fru Selmer, og dermed begyndte hun at ramse op et halvt Dusin Ulykkeshændelser, som vist ikke skulde tjene til at berolige Gemytterne.

Men mens hun talte, bød hun Fadet omkring og bad Gjæsterne forsyne sig med Kager og Smørrebrød.

Skal vi ikke hellere vente med at spise, til Kaffeen er færdig? — spurgte Fogden, mens han traktede den duftende Drik.

Pas du bare dit eget Stel, og skynd dig! — svarte hans Hustru. — Vi trænger til Mad.

Jeg ærgrer mig, naar der ikke er Orden i Tingene — mumlede Manden og masede med Kaffeen, som om det gjaldt al Verdens Ulykke. —

Hvad ærgrer De Dem over? — spurgte Sverre forbauset.

Over Alt, over Alt! — svarte Fogden med en heftig Rykning i hele Legemet.

Hvortil har denne Hule egentlig været brugt? — spurgte Sverre for at faa Anledning til at tale med Hjørdis, som sad ligeoverfor ham med Ryggen støttet op imod Fjeldvæggen.

Har De ikke hørt Sagnet?

Nej!

Da Katholikerne blev jagede ud af Landet — fortalte hun — skal en af deres Præster eller Munke have skjult sig her. Han var en meget from Mand, som havde gjort sig elsket af alle Bønderne. Derfor var der en rig Gaardmand, som stadig listede sig herop og bragte ham Mad. Men Folket omkring, der saa Lyset brænde midt om Natten, indbildte sig, at det var en Djævel, som holdt til her. Derfor samlede de sig og drog væbnede afsted for at forjage den onde Aand. De anførtes af en protestantisk Præst. Men da de nærmede sig Aabningen, fik de til sin Forbauselse høre Salmesang. Præsten gik da alene ind i Hulen og havde en lang Samtale med Eremiten. De endte med at forstaa, at de Begge elskede Et og det Samme, nemlig den kristne Gud. Og saa gik Præsten tilbage til Bønderne og fik disse over-

talte til at lade Katholiken bo her i Fred Resten af sine Dage. Sagnet fortæller, at han blev to hundrede Aar gammel.

Jeg gad vide, hvordan han havde det, naar her var saadant Uvejr som dette? — sagde Alma Rosendahl, som stadig holdt Haanden for Hjærtet. Hun lignede to ferske Hvedeboller, lagte ovenpaa hinanden med en rund Knap øverst.

Hjørdis svarte:

Hvis han virkelig var en troende Mand, da antager jeg, han tog det med Ro. Han følte sig vel overbevist om, at han gik til Gud.

Det er ogsaa nogle højst mærkværdige Fremtoninger disse religiøse Sværmere — udbrød den unge Læge. — Tænke sig, at man kan føle nogen Tilfredsstillelse i at flygte til Ørkenen og hudflette sit Kjød eller staa halvhundrede Aar oprejst paa en Søjle og lignende Paafund! Hvis der fandtes nogen personlig Gud, maatte han da være en stor Dumrian, om han skulde more sig ved at se sine Skabninger paaføre sig slige Pinsler.

Hvis der fandtes en personlig Gud? — udbrød Hjørdis, idet hun pludselig saa ham lige i Ansigtet — Doktoren tviler da vel ikke paa det?

Tviler? — gjentog han i en let Tone. — Jeg hverken tviler eller tror. Jeg har saamænd for meget at tænke paa til at gruble over slige uløselige Gaader.

Den Gaade synes mig løst for længe siden — svarte Hjørdis. — Hvordan er det muligt, at et udviklet Menneske kan undlade at tro paa Kristendommens Sandheder? Videnskaben fører bort fra Gud — siger en engelsk Lærd. — Men megen Viden fører tilbage til Gud.

Er Doktoren ikke Kristen? Nej, hvor forfærdeligt! — udbrød Alma.

Fy, hvor uhyggeligt! — hviskede en af Præstedøtrene til Hjørdis.

Moderne Vantro! Ja, ja, moderne! — udbrød Kaptejnen som altid nærmest henvendte sig til sig selv.,

At tro paa Gud og være en troende Kristen er jo slet ikke det Samme — sagde Sverre i samme Tone, uden at skræmmes af Damernes forfærdede Miner — Enhver bliver vel salig gennem sin Tro, hvis der da i det Hele taget eksisterer nogen anden Salighed end den fuldstændige Tilintetgjørelse.

Hjørdis var bleven meget bleg. Hendes Læber pressede sig fast sammen.

Den kristne Moral er dog den mest fuldkomne paa Jorden — sagde Fru Selmer. — Kom bare ikke og fortæl os, at der findes nogen bedre end den!

Filosofien erkjender den samme Sædelære — sagde Sverre.

Ja, Filosofien kan vist faa Mennesket til at erkjende det Gode — svarte Hjørdis — men den faar En ikke til at gjøre det. Filosofien taler til Hovedet og ikke til Hjærtet, og alle ædle Handlinger kommer fra Hjærtet.

Det kan De nok have Ret i — vedblev Sverre. Men derefter tilføjede han: — Men den kristne Moral er bare en Udvikling af den jødiske. Og Jøderne havde sin Lov fra de gamle Ægyptere. Hos disse finder vi den samme Gudsdyrkelse under andre Navne og de samme Love. Moses havde jo studeret i Ægypten og tilegnet sig dette Folks fremskredne Dannelse.

Der tager De atter fejl — svarte Hjørdis med uforstilt Iver. — Den kristne Moral er ikke blot en Udvikling af den gamle Lov. Den er tvertimod noget ganske Nyt. Den mosaiske Lov talte bare om Forbud og Straf, mens den kristne ikke alene

siger, hvad vi ikke skal gjøre, men ogsaa hvad vi skal gjøre. Den mosaiske Lov fordømte kun den, som havde gjort Noget, der var forbudt. Men Kristus fordømte fremfor Alt den, som aldrig havde gjort noget Godt. Den Synder, som Kristus anklager, er den, der Intet har udrettet. Hvad der udmærker Borgerne i den kristne Stat i Sammenligning med den hedenske er jo dette, at Enhver skal gjøre saa meget Godt som muligt imod de andre Medlemmer, mens den hedenske Stat kun var grundet og sammenholdt af personlig Egoisme.

Bravo! — sagde Fogden. — Den Tale var god.

Ja, jeg overgiver mig paa Naade og Unaade — svarte Sverre. — Hvad De der sagde, kan jeg ikke modbevise, ialfald ikke saadan paa staaende Fod, fordi Emnet er mig for fremmed.

Som Værtinde forbyder jeg Fortsættelsen af denne Drøftelse — sagde Fru Selmer med myndig Mine. — Jeg finder det syndigt at tale om Religion med gudløse Mennesker.

Det finder jeg ikke — svarte Hjørdis. — Tvertimod, det er netop med dem, man bør tale om den. Andre behøver det jo ikke.

Jeg holder med Værtinden — udhrød den glade Hans Egholm. — Jeg stemmer for, at vi skal gaa over til Noget, som er lidt morsommere. Nu skal jeg fortælle Selskabet en lystig Historie fra vor sidste Jagttur.

Sverre hørte paa Egholms dumme Fortælling og lo, idet han snart glemte sin foregaaende Meningsudvexling med Hjørdis og ikke ante, at hvert af hans Ord havde hugget sig fast i hende.

Men hun glemte dem ikke og var fra nu af forstemt.

Det blev mørkere og mørkere, og Mørket gennemskares af Lyn, Lyn, Lyn i rasende, lynende

Hurtighed. Ved hvert Lyn blev Hulen tindrende oplyst, hvorefter den faldt tilbage i sin forrige Dunkelhed. Damerne skreg over hverandre af Forfærdelse, og nogle af dem klyngede sig rystende op til hverandre.

I en saadan Lysning forekom det pludselig Hjørdis, at hun saa sin Mors skinnende Aasyn, og da Hulen paany blev mørk, stod det der endnu dette skinnende Aasyn, denne hvide, slanke Skikkelse. Hun hørte hendes Røst:

Du skal love mig aldrig paa noget Vilkaar at gifte dig med en Mand, som ikke er en troende Kristen!

Disse Ord klang tydelig og langsomt gennem al den surrende Snakken.

Hjørdis lukkede Øjnene, bøjede Hovedet tilbage og sukkede dybt.

Frøken Bang taaler nok heller ikke Uvejret — sagde en Røst ligeoverfor hende. — De er vel ikke syg?

Det var ham.

Nej! — svarte hun. Der kom en underlig Tyngsel over alle hendes Lemmer, Sløvhed over alle hendes Sanser. Hun hverken hørte eller saa stort af det, som foregik omkring. Hun hørte kun Moderens Røst:

Et Menneske uden Tro er lig et Blad, som driver for alle Vinde!

Nogle af Gjæsterne begyndte at rejse sig. Her kunde man da umuligt tilbringe Natten. Det var bedre at rejse hjem, trodse Uvejret, som saa ud til at skulle blive temmelig langvarigt.

Herrerne bød Damerne Armen for at føre dem nedover den bratte Helling, hvor Klippemuren steg lodret op paa den ene Side, mens Søen laa dybt nede paa den anden.

Sverre vilde frem til Hjørdis for at ledsage hende; men hun havde allerede vendt sig til Student Rosendahl og til dennes Henrykkelse uden Opfordring taget hans Arm. Han knejste stolt over denne Udmærkelse; men i det Samme gled han og faldt bagover med Benene højt iverjret. Hans Dame undslap heldigvis.

Sverre blev staaende for at hjælpe ham op, og imidlertid skyndte Hjørdis sig videre og blev gaaende alene nedover som Anfører for hele Følget. Man fordelte sig i Baadene paa samme Vis som ved Udrejsen. Kun anstrængte Fru Rosendahl og Alma sig paa det ivrigste, for at Egil og Laura skulde faa sidde ved hinandens Side, uforstyrrede af Præstedøtrene. Der var kun et Par Paraplyer, og saaledes fik Egil ganske naturligt den store Lykke at holde Lauras over hendes og sit eget Hoved.

Søen gik højt, og de smaa Baade kastedes med voldsomme Bølgeslag op og ned. Ved hvert nyt Stød puffedes de Rejsende uvilkaarlig ind mod hinanden, og hver Gang Egil følte hendes fine Legeme imod sin Arm og Skulder, for der en elektrisk Strøm igjennem ham. En fin Duft af Esbouquet fyldte Atmosfæren omkring hende og beruste ham ubevidst og langsomt. Hvis de nu havde været ene, vilde han sikkert have havt Mod til Alt.

Men trods det sødlige Smil omkring Munden var Laura ikke ganske tilfreds med Dagens Oplevelser. I Eftermiddag havde han virkelig havt nok Anledning til at udtale sig. Torsten Vik havde holdt sig paa Afstand, og hun havde flere Gange været alene med Egil; men alligevel var det ikke sket. Hun tænkte paa en Diamantbrystnaal, som hun havde arvet efter en nylig afdød Slægtning. For en Maaned siden havde Laura staaet i en liden, mørk Bod i en Baggaard i Kristiania og overleveret

sit Smykke til en Pantelaaner for at faa Penge til at betale en Kjøbmand, som ikke længere gav Henstand. Og saa Konditoren og Skomageren, hvis Regninger langt oversteg den sparsomme Maanedsgage, som Faderen kunde give hende. Hvis Kammerherrens Søn bare vilde skynde sig, kunde hun snart være befriet fra alle disse kjedsommelige Tryk.

Moderen sad paa hendes anden Side og tænkte: Husholdningsbogen maa betales, strax vi kommer hjem. Den kan umuligt staa længere. Ellers tager de for anden Gang hele vort Bohave Og saa alle disse Kreditorer, som forfølger Frederik Han vil jo skyde sig, fortæller han, hvis han ikke i Vinter faar en rig Arving Ak, om denne Kandidat Bang bare vilde fri til Laura! — Og hun kastede længselsfulde Blikke op imod den Aasryg, hvorfra Gimle ellers plejede at lyse i stolt Pragt. Men nu laa Taagen tæt nedover Fjeldene. Man saa kun nogle faa Grantræer og nøgne Strande med svære Stenblokke paa begge Sider af Søen.

I Forstavnen i den bagerste Baad sad Hjørdis mellem to af Præstedøtrene. Hun havde indbudt dem til at sidde paa de bedste Pladse; Herren fik sørge for sig selv. De to Damer, som maatte nøje sig med en Paraply, stak Hovederne tæt ind til hverandre og lo i stor Munterhed. Men denne stilnede af under Uvejrets voxende Uhygge.

Sverre sad alene paa den bageste Tofte og havde knappet Frakken tæt sammen og brettet Kraven op. Regnen silte ned over ham, saa han dryppede og glinsede lig en Flodhest. Han sad for langt agterud til at kunne tale med Nogen. Og han var ikke rigtig fornøjet. Thi det forekom ham, at Udtrykket i hendes Ansigt var bleven forandret, at hun undveg ham. Men kanske det bare var en Tilfældighed, en Indbildning. Kanske hun alligevel

var ræd for Tordenen, men ikke vilde tilstaa det. Mange Kvinder er jo ængstelige i saadant Stygvejr. Det var ikke at undres paa. Hun var saa fin, saa dronningagtig. Igrunden passede hun bedst inden fire Vægge i skønne, højloftede Rum, siddende paa polstrede Silkemøbler, omringet af Malerier, Blomster og Statuer. En fager Sjæl i fagre Omgivelser. Nu skal jeg nøje lægge Mærke til hende, naar vi skilles, hvordan hun hilser.

Efter en temmelig lang og besværlig Rotur standsede Baadene ved Fogdens Brygge. Her skulde Halvparten af Selskabet i Land. Deriblandt ogsaa Sverre. Han sprang op, tog nogle Skridt over Bryggen, saaledes at han blev staaende ligeoverfor Baadens Forstavn og bøjede sig derefter ned.

Farvel, Frøken Bang! — sagde han. — Tak for Samværet!

Farvel, Herr Doktor! — svarte hun med venlig Stemme; men hun undveg sky hans Blik.

Ah saa — tænkte han — der maa være Noget iverjen! — og han glemte næsten at sige Farvel til Værtinden og de andre Gjæster.

Skynd dig nu, Egil! — raabte Hjørdis op til sin Bror. — Kom ned i Baaden til os, og lad os ro hjem! Vi kan ikke holde lange Afskedsscener i saadant Vejr.

Fru Selmer er saa venlig at bede mig følge med op — svarte han. Og strax efter sad han ved hendes Side i den høje Trille og kørte afsted, mens Familien Rosendahl fulgte efter i den gamle Ka-leschevogn.

Fru Selmer kørte selv og holdt Tømmerne stramt som et Mandfolk.

Iaften skal det vel ske? — sagde hun til Egil. Hvilket? — Hvad mener Fruen? — spurgte han.

Jeg taler om Deres Forlovelse.

Han blev saa forbauset, at han knapt kunde svare, skjønt han var vant til at vente sig Alt af denne Dame.

Forlovelse?

Ja, for det er vel derhen De stiler? En Bang kan da ikke være bekjendt at opføre sig som disse omstrefende Probenreutere, disse simple Kavallerer, der gjør Kur til en Dame uden hæderlig Hensigt.

Nej, bevars, jeg har vist aldrig tænkt paa at opføre mig uhæderlig! — svarte han.

Det ved jeg nok, og netop derfor tillod jeg mig at spørge, om det ikke skulde ske Iaften.

Men, kjære Frue, dette er et meget delikat Emne, og desuden ved jeg jo ikke, om hun

Hun? Frøken Rosendahl? Jo, det er jeg da ganske sikker paa! — Hun var paa Nippet til at sige: Et saa godt Parti som Dem afslaar man ikke. — Men hun var forstandig nok til at vide, at dette vilde saare ham, og derfor vedblev hun kun: Hvis De har Øjne, maa De da vel selv se, hvor De nu staar. Baade Frøken Laura og hele Familjen er jo aldeles bedaaet af Dem. Man bør aldrig gaa og gruble for længe over den Slags Ting. Selmer og jeg bestemte os strax, og det har vi aldrig angret.

Følgen af denne Samtale var, at Egil virkelig traadte ind i Fogdens Hus med den Beslutning at benytte den første mulige Lejlighed til at tale med Laura.

Sverre Meldahl snarere løb end gik hjem paa den lerede Landevej, som nu var næsten ufremkommelig af Søle. Den skvat op omkring hans Ben og stænkede hans Frakke; men han lagde ikke

synderlig Mærke til det. Han havde kun en eneste Tanke: Har jeg saaret hende paa nogen Maade? Men det var ham umuligt at gjætte, hvormed det skulde have været. At hendes Væsen var forandret, ligesom tillukket, ja, det var en Kjendsgjærning. Skal jeg nu faa den samme Historie om igjen som med Frøken Blom og Frøken Høgh? Samvittighedsløst Flaneri! Imorgen forestiller kanske denne mig Herr Student Rosendahl som sin Udkaarede? Jo, jo; men da vilde jeg ogsaa være helbredet for Livet. Skulde jeg virkelig have taget saa ganske fejl af hende? Nej, det tror jeg endnu ikke! Disse Andre har fra Barndommen af løbet omkring paa Gaden i Kristiania og moret sig med Smaagutter, altsaa kan man ikke undres paa, om de ikke var noget videre nøjeregnende med den Sag. Men denne fine, taktfulde Frøken Bang, som er voxet op i et fornemt Hjem under strengt Tilsyn, skulde hun kunne vise en Mand de mest utvetydige Tegn paa sine Følelser for derefter pludselig at kaste ham bort? Skulde hun være saa blottet for Samvittighed? Nej! Nej! Nej! Jeg tror det ikke!

Der stikker noget Andet under.

Rigtignok har jeg ikke gjort hende nogen ligefrem Tilstaaelse, og hun har selvfølgelig ikke kunnet give mig noget Løfte; men Blikke kan saare ligesaa meget som Ord, og de kan ogsaa love ligesaa meget som Ord Og hun har ikke villet love mig Noget for senere at kaste mig bort lig en Handske, den man prøver og slænger tilside.

Jeg maa faa greje paa dette strax strax Imorgen!

Men derefter kom den gennem Barndommens Tilsidesættelse udviklede Mistro stærkt op i ham, og han tænkte: Hun er forlovet med en Anden, med

Student Rosendahl eller med Kandidat Vik? Hvem ved. Hendes Venlighed imod mig har kun været en Kaabe, hvormed hun har villet dække over sin virkelige Tilbøjelighed for en Anden.

Mens Sverre travede hjemover med Vind og Regn piskende ind i Ansigtet, roede Kammerherre Bangs Baad videre et Stykke opover Elven og lagde til ved den modsatte Side.

I den graa Regntaage saaes af og til en svær Ildsøjle og nogle spragende Gnister fra den høje Pibe over Smelteovnen. Det suste stærkt og ensformigt fra den brede, skummende Foss, hvis rige Vandmængde drev Hjulene i den nu oplyste Bygning, hvor Træslibningen fandt Sted.

Kammerherrens Vogn var mødt frem paa Bryggen, og Hjordis kjørte op til Huset ledsaget af sin Brors tre Venner.

Imorgen faar vi nok høre Nyt fra Fogedgaarden — sagde Hans Egholm smilende.

Hvad mener De? — spurgte Hjordis aandsfraværende. Hun tænkte uafladelig paa Sverre og følte en usigelig Pine ved den Opdagelse, hun Idag havde gjort.

Frøkenen ser da vel, at Vulkanen er nærved at bryde løs — svarte han. — Har De ikke lagt Mærke til Deres Bror? Der mangler saamænd ikke Opmuntring hverken fra hendes egen eller fra Moderens Side.

Det er temmelig naturligt — udbrød Wendel.

Hjordis gad ikke svare. Hun trak Paraplyen dybere ned over sit Hoved for at gjøre en fortsat Samtale umulig. Og Torsten Viks Forsøg paa at være underholdende og elskværdig gik ganske upaaagtet hen. Han havde lagt Mærke til Doktor Meldahls Væsen ligeoverfor Hjordis og var kommen

saa omtrent paa det Rene med Sandheden. Heri troede han ogsaa at finde den eneste Grund til hendes afvisende Mine overfor ham selv.

Da de kom ind i Forstuen paa Gimle, traadte Kammerherren dem imøde.

Nu, det var da godt, at De endelig kom tilbage — sagde han. — Jeg begyndte virkelig at blive ængstelig. Det kan saamænd være slemt nok at færdes paa Søen i saadant Vejr. — Og da han saa Hjørdis ryste over hele Legemet, vedblev han:

Gaa til Sengs øjeblikkelig, Barn! Ellers faar du en Forkjølelse paa Halsen.

Hjørdis var kun altfor glad over at kunne trække sig tilbage til sit Værelse. Hun bad Herterne finde sig tilrette ved Aftensbordet uden Værtinde, sagde Godnat og gik derefter ovenpaa.

Hun lod sig bringe en Kop varm The, og mens hun af og til drak en Slurk, klædte hun sig af.

Hun var som lammet i Hjærnen af en uventet og voldsom Sindsrørelse. Hun kunde ikke forme sine Tanker ganske klart, men havde en Fornemmelse af at være paa nødtvungen og dog frivillig Flugt bort fra et lysende Paradis, en Verden fuld af fagre, uskyldige Drømme, der nu lukkede sig bag hende. Moderens Røst lød uafladelig i hendes Øren. Hun kjendte hendes magre, fine Haand stryge nedover sit Hoved. Og hun hviskede med et tungt Suk:

Ja, jeg skal holde mit Løfte!

Endelig laa hun til Sengs og slukkede Lyset. Hun søvnede og drømte, at hun vandrede langsmed en smudsig, gul Flod. I det Fjerne straalte hvide Fjelde i tindrende Solglød, og langsmed Vandet laa der en Række af kæmpehøje Pyramider, hvorpaa brune og sorte, halvnøgne Mænd huggede og murede. Alle Slags Fugle, fra Nordens Stork og Nattergal til

Sydens brogede Papegøje, langbenede Ibisser og metalglinsende Kolibrier svævede i Luften, trippede om i det fede Dynd eller flagrede mellem Sukker-rørenes høje Stængler, Palmer og Sykomorer. Pludselig kom der noget Stort susende gennem Luften. Det var en gylden Fugl med lang Hale og Ildøjne. Den fløj henimod Stadens Porte, der var af Sølv og Bronze, Kobber og Jern, og som alle sprang op, idet Fuglen nærmede sig. Hjærdis fik Vinger ved sine Fødder. Hun fløj efter, ind i en stor Stad med herlige Templer og en endeløs Række af slanke Marmorsøjler. Midt paa en firkantet Plads var der oprejst et Stillads og paa dette et Alter. Heromkring Mænd med kobberrod Ansigtssfarve, rene Træk og spidst Hageskjæg. De bar røde og blaa, sribede Hovedtøj med Slinger foran i Panden. Nogle var i løst hængende, hvide Dragter, Andre kun i brogede Benklæder. Det mylrede af disse kobberbrune Mænd, som strakte Armene iverjret efter Fuglen, der svævede over deres Hoveder. Pludselig stod den paa Alteret, Flammerne slog lysende op omkring den, og den fortæredes, forsvandt. Men da Ilden sluknede, stod Fuglen der pludselig paany. Nu havde den et Menneskes Hoved og Ansigt. Det var den unge Doktors. Øjnene var to Ildkugler, som stirrede lige paa Hjærdis, saa hun brændte over hele Legemet. Derefter løftede den Vingerne, fløj højt op i Luften og forsvandt i Skyerne. Men paa Alteret stod nu en stor Oxe med en hvid Stjerne i Panden. Den var smykket med Blomsterkranse og omkring den hvirvlede Røgelsen iverjret. Hele Folket hoben knælte i andagtsfuld Tilbedelse; kun Hjærdis blev staaende oprejst. Oxs Hoved blev til en Mands med lyst, kruset Skjæg og store, funklende Øjne. Det var ham, atter ham. Hjærdis skreg:

Du tilbeder Apis! . . . , Mama, frels mig! . . . Lad os flygte! . . . Men hun kom ikke af Stedet. De kobherrøde Mænd blev til kjæmpehøje Obelisker, som stængte alle Porte. Den svære Oxe med Menneskehovedet forfulgte hende. Hun vaagnede med et Skrig, og Angstens Sved haglede paa hendes Pande.

V.

Anna sad paa en Trækrak ved Siden af Sengen og ventede. Hun havde Idag for første Gang selv trukket Klæderne paa sig, men var nu saa slap efter Anstrængelsen, at hun paany kjendte den fuldstændigste Lammelse i Arme og Ben. Solen skinnede venlig ind gennem de smaa Glasruder, som halvt skjultes af Myrte og Rosentræer; men de blaamalte Trævægge kastede en bleg Skygge over Pigens graahvide Ansigt.

For hende var Livets store Begivenhed blevet det Øjeblik, da Lægen viste sig for at befale hende Søvn eller Bevægelse. Nu traadte han ind gennem Grinden i den lille Have.

Han blev staaende udenfor den aabne Dør, og idet han fæstede sit Blik hvast paa hende, sagde han bestemt:

Kom nu hid og ræk mig Haanden! —

Trods sin Træthed maatte hun adlyde. Hun rejste sig og gik.

Moderen kom ind fra Køkkenet og fortalte, at Anna vilde være med i Kirken; men at Forældrene havde nægtet det, da de frygtede, det vilde anstrænge hende for meget. Nu fik Doktoren afgjøre det. Skomager Aanaas havde lovet at komme indom med Kjærren, naar han rejste forbi.

Det er der intet ivejen for — sagde Sverre. Det var ham en stolt Tanke at kunne fremvise hende for hele Sognet som nær helbredet, denne unge Pige, der havde ligget ubevægelig lam i flere Aar. Dette var hans første store Triumf som Læge.

Skomagerens Hest holdt allerede udenfor, og Sverre sagde til Anna, at hun skulde tage sit Tørklæde paa og kjøre afsted. Han hjalp hende selv op i Vognen og fik hende sat tilrette paa Bagsædet ved Siden af Moderen. Selv vilde han gaa efter til Kirken for at se, hvor meget Anna var istand til at holde ud.

I det Samme han hjalp hende, kom Fogdens gamle Kaleshevogn rullende forbi. Indeni sad Laura Rosendahl med Egil Bang ved sin venstre Side og sin Bror ligeoverfor.

Lauras Aasyn skinnede som Solen. Dagen iforvejen havde Egil endelig erklæret sig, og nu var Sagen afgjort. De to Forlovede sad temmelig tause, mens Studenten snakkede og sludrede uafladelig. Da han fik Øje paa Skomagerens Følge, begyndte han at le, viftede med Hatten til Sverre og raabte højt: Det er en vakker Pige, De der har faaet fat il! —

Men da Skomagerfamilien og Annas Forældre talte i Munden paa hverandre, blev den Forbikjørendes spøgende Bemærkninger ikke hørte.

Men Laura sagde til sin Bror:

Sid da ikke og skrig saadan Noget højt her i Vognen! Især naar du kjører med din Søster.

Hvorfor det, tør jeg spørge?

Aa jo, ved du hvad, om Doktor Meldahl finder Fornøjelse i at gjøre Kur til simple Piger, saa bør da ikke vi lade, som om vi lægger Mærke til det.

Gjøre Kur! — udbrød Egil ganske forbauset. Det var den lamme Anna, som han er i Færd med

at helbrede. Det skal nok være noget rent Storartet, som han der har udrettet.

Om han er hendes Læge, behøver han ikke at rejse ud paa Kjøretur med hende — mente Laura.

Studenten saa tilbage over Vejen.

Nej, han kører ikke med hende — sagde han — Men hun var virkelig vakker.

De standsede udenfor den brede Træport med et lidet Klokketaarn øverst oppe. Kammerherre Bangs tomme Charabanc stod midt paa det store Tune, hvor nogle Gjeder græssede, og en sort Hund gjæde paa Mennesker og Dyr.

Jeg ser, at Far og Hjørdis er komne — sagde Egil, idet han sprang ud af Vognen og rakte Laura sin højre Arm.

Paa Kirkegaarden saaes søndagsklædte Bønder og Arbejdsfolk, enkelte og i Gruppevis, mellem de sorte og hvidmalte Trækors over Gravene. Bondejenter i sorte, rødkantede Vadmelsskjørter, korte Liv med Søljer og Perlebroderier og hvide Lærredsærmer. Mænd i korte Trøjer med blanke Knapper og lave, bredpullede Hatte. Værksfolk i Søndagspuds, nogle Koner i Skout, andre i moderne Hatte. Ungdommelige Straahatte med Baand og Blomster over brune, visnede Ansigter. Alle med Salmebøger og hvide eller kulørte Lommetørklæder mellem de foldede Hænder.

Da Præsten kom vandrende i sin høje Florhat og sort Samarie, hilste Alle ham med ærbødige Miner. Den Gamles milde, rolige Aasyn lyste lig et Fredens Budskab fra en renere Verden. Det drog Menigheden efter sig ind i Gudshuset.

Nu begyndte de svære Klokker over Træporten at ringe, og snart efter var Kirken fuld. Som vanligt satte alle Mænd sig til højre, alle Kvinder til venstre.

Støttet paa Moderens Arm traadte Anna lang-

somt ind. Alles Øjne fulgte hende. Man hviskede ogsaa om hende fra alle Kanter i stor Forbauselse. Mange stirrede nysgjærrig paa den fremmede Læge, Mirakeldoktoren, der havde helbredet den Lamme. De holdt sig Begge nederst ved Døren.

Da Salmen begyndte, og der var kommen lidt Stilhed over Forsamlingen, fik Sverre Øje paa den Bangske Familje, der sad i en lukket Stol ved Siden af Alteret. Det var Kammerherren med Hjørdis samt Egil med Laura Rosendahl og hendes Bror.

Det havde været Sverres Agt at vaage over Anna for at ile hende til Hjælp, hvis den kvalme Luft eller den for lange Opmærksomhed skulde gjøre hende syg. Men efterat have opdaget Hjørdis, tænkte og følte han kun hende. Hun var saa bleg. Sad den hele Tid og læste i sin Salmebog. Han stirrede paa hende stivt, vedholdende. Og pludselig løftede hun Hovedet og saa ned i den Retning, hvor han sad.

Hun havde opdaget ham; men hun gjorde en stærk Vold paa sig, trak sig pludselig tilbage i Stolen og forsvandt for hans Øjne.

Men han vedblev uafladelig at tænke paa hende, mens han saa op paa dette underlige Alter, hvorover et halvt barbarisk Maleri af Kristi Daab, indfattet i en bred, sølvforgylt Ramme af Egeløvsblade. Paa begge Sider af Rammen var der tre aflange Aabninger lig Grotter, hvori der saaes nogle smaa, røde og blaa Trædukker, forestillende de helige Apostle med Bibler, Basuner eller Fakler i Hænderne. Over Prækestolen hang der en stor Messingdue med udspilede Vinger, og paa Væggen bag Præsten saaes Kristian den sjettes Navncifre i kolossale Jernbogstaver. Ellers var Korskirkens Vægge af umalede Bjælker.

Sverre hørte ikke meget af Talen. Han ærgrede

sig over, at Hjordis var forsvunden og haabede hele Tiden, at hun skulde bøje sig frem, saa han kunde faa se et Glimt af hende.

Men det skete ikke.

Imidlertid følte hun hans Nærværelse, hvilket forstyrrede hendes Andagt.

Da Gudstjenesten var forbi, vandrede Anna, støttet til sine Forældre, ud af Kirken. Men Sverre blev siddende nogle Minutter og saa Hjordis gaa forbi med sin Far og den øvrige Familie. Da de var ude, stod ogsaa han op og gik efter. Fra Kirkedøren saa han Kammerherren nærme sig en Skare Bønder og Arbejdsfolk, som var stimlede sammen omkring Anna og hendes Forældre. Laura og Egil steg derimod strax op i den gamle Kaleshevogn og kørte afsted.

Hjordis stod alene henne i Hjørnet ved sin Familjes Gravsted og bøjede sig frem over Jerngitteret. Det saa ud, som om hun læste med stor Opmærksomhed paa den høje Marmorobelisk med de forgyldte Bogstaver. Men hendes Blik trængte gennem Jorden ned til den Døde. Hun saa hende saa tydelig ligge der i Kisten, klædt i Hvidt, med foldede Hænder, hvorimellem en Buket Roser og Violer. Men Øjnene stod aabne, disse gode, kloge Øjne, og Læberne bevægede sig:

Lov det, mit Barn! — sagde hun. — Saa dør jeg rolig! Aldrig en Mand, som ikke bekjender Kristus.

Hjordis havde en Fornemmelse, som om hun rakte Haanden ned til hende: Jeg lover det! Men det var ikke med den samme Ro, hvormed hun dengang svarte. Nu var der stingende Smerte i dette Løfte, og dog ingen Tvil eller Vaklen.

Pludselig hørte hun langsomme Skridt bag sig. De kom nærmere, tæt ind til hende. Det var ham.

Hun følte det. Hun blev staaende ubevægelig, indtil hans Stemme tiltalte hende:

Frøken, undskyld, hvis jeg forstyrrer Dem?

Hun vendte sig, hilste, men undveg hans Blik.

Aa, er det Dem, Herr. Doktor!

Han greb med venstre Haand omkring et af Gitterets Jernspyd og betænkte sig et Øjeblik. Hvad er der hændt? — tænkte han. — Hun er som et andet Menneske. Mon Nogen skulde have bagtalt mig?

Frøken — begyndte han — har jeg fornærmet Dem ved Et eller Andet?

Mig? Nej? — svarte hun, mens hun tænkte: Bare han vilde gaa! Hvordan skal jeg slippe fra ham? —

Jeg kan ikke længere holde ud at gaa i denne Uvished — sagde han.

Jeg maa nok skynde mig — svarte hun forvirret — Far venter paa mig.

De vil altsaa slet ikke høre paa mig? —

Nej, jeg har ikke Tid!

Jo, De skal have Tid! Det er Enhvers Pligt at høre, naar det gjælder et andet Menneskes Fremtid og Lykke.

Han talte hurtigt, i stærk Rørelse, med Spænding i Mine og Røst.

Nej, jeg kan ikke!

Og hun gik hurtigt fra ham, ud gennem Porten og steg op i Vognen, hvor Kammerherren allerede havde taget Plads.

Du ser saa bevæget ud — sagde denne og tog Datterens Haand. Den rystede.

Det var saa kvalmt i Kirken — svarte hun — og Præstens Tale var virkelig altfor lang.

Ja — sagde Kammerherren — min Ven Pastoren har aldrig forstaaet, at kort og kraftigt virker langt

bedre end disse endeløse Forklaringer og uophørlige Gjentagelser.

Hjørdis skalv som i Feber. Der var brukket noget itu indeni hende. Hun havde trampet paa sin egen Lykke. Og hendes Sjæl talte uafbrudt til Moderen: Nu har jeg gjort det! Nu er det gjort!

Sverre gik bort. Udover Vejen. Gik. — Gik. — Statuen var ramlet ned fra sin Piedestal, knust i tusende Stykker. Som de Andre, som de Andre! — tænkte han med ætsende Bitterhed — Hun er som de Andre! Hun har lokket mig til sig med Venlighed, med hele sit Væsens Ynde, lokket mig for at more sig med mig, men da Legen truede med at blive Alvor, kastede hun mig bort. Hvorfor har hun gjort det? Hvorfor? Hvorfor? Hvorfor?

Hans Hjærne blev tung og tom. Han kunde ikke tænke klart. Men hans Hjærte vaandede sig og græd.

Han vedblev at vandre opover Vejen, som gik ind mellem de høje Aasrygge, tog af paa en liden Sti, men lagde ikke selv Mærke til, hvor han gik. Midt i Fjeldet var der hugget en smal Gang med lodrette Vægge paa begge Sider. Her var trangt og dunkelt. Den førte ind til flere andre Gange, som endte i et uigjennemtrængeligt Mørke. Det var Kammerherre Bangs Jerngruber, som nu var nedlagte, efterat han havde begyndt at føre Jernet hjem fra England. Midt i en Korsvej var der et rundt, sort Vand, hvis Midtpunkt sitrede i Lysstriberne, som trængte ned gennem Revnen højt oppe. Vandet stængte for Indgangen til Gruben paa den anden Side, hvor der laa store Houger af ophuggede Smaasten.

Sverre blev staaende og stirrede ned i dette natsorte Vand.

Han tænkte tilbage paa sin ensomme Barndom

i det kolde Hjem. Altid tilsidesat. Altid behandlet som en Overflødig. Og da Ungdommens første Sværmerier vaagnede, var han to Gange bleven skuffet. Men det havde ikke havt stor Betydning; han var kommen over det saa temmelig let. Men dette her! Hjørdis, hvem jeg saa op til som til et overjordisk Væsen, hun hvem jeg troede saa ren og saa ideal god — og nu viser det sig, at hun ingen Samvittighed har!

Han kastede sig ned i Stenrøsen og jamrede, som om hans Bryst skulde sprænges. Det gav Gjenlyd i de lange, mørke Gange.

I hele sit Væsen har hun bedraget mig. Et Bedrag lige saa lavt som at bedrage med Ord . . . Hun har ingen Samvittighed . . . ingen Samvittighed.

Da han endelig rejste sig, var han roligere. Fortvilelsens Bølger havde raset højt i hans Sjæl — nu blev der Nat og Stilhed. Han vandrede langsomt ud gennem den lange, smale Gang.

Jeg vil studere — tænkte han — arbejde ustandselig. Jeg ved, at der ikke findes noget andet Middel, hvorved Mennesket kan rejse sig fra et moralsk Nederlag. Jeg vilde ønske, jeg kunde komme bort herfra strax, Idag, kaste mig ind i noget Nyt, Noget, som optog alle mine Tanker og al min Tid.

Men mens han tænkte dette, stod hendes Aasyn altid for ham. Hendes forandrede Udtryk smertede ham — og naar han erindrede hendes fordums Venlighed, blev det endnu værre.

Og han travede afsted, altid hurtigere og hurtigere, som om han vilde flygte fra Minderne.

Komme bort. Stærk Virksomhed — tænkte han stolt og fast.

Han foragtede hende.

Efter Gudstjenesten var Kammerherre Bang og hans Datter kjørte op til Fogedgaarden paa Visit.

I den aflange Dagligstue med olivengrønne Trævægge og lyse Birketræs Møbler sad Husets Beboere samlede: Fogden, der som vanligt ærgrede sig over alt paa Jorden, hans myndige Hustru, gamle Rosendahls, den tykke Bolle, Frøken Alma, Studenten, den straalende Laura og den lykkelige Egil Bang. De havde samlet sig omkring det runde Divanbord med den hvide, heklede Dug og nippede til Portvinsglassene.

Da Kammerherren og Hjørdis traadte ind, rejste hele Selskabet sig, og der blev en almindelig Haandtrykken og gjensidige Lykønskninger i Anledning af Forlovelsen.

Jeg tør nok indestaa for, at Deres Søn bliver en lykkelig Ægtemand — sagde Fru Rosendahl til Kammerherren. — Thi min Datter er det yndigste, det kjærligste Væsen paa Jorden.

Det tviler jeg ingenlunde paa — svarte Kammerherre Bang smilende.

Der blev talt om Præsten Wang og om den unge Læge, der næsten havde helbredet den stakkars Anna. Han maatte sikkert være en storartet Begavelse — dette her var jo et rent Mirakel.

Studenten blev staaende ved Siden af Hjørdis med Haanden paa hendes Stoleryg.

For en vakker Kjole, Frøkenen har paa Idag! Den klæder Dem saa godt, at man kunde blive rent gal i Hovedet af at se paa Dem.

Da raader jeg Dem til at se bort — svarte hun smilende. — Jeg vil ikke have Deres Sindsforvirring paa min Samvittighed.

Naar nu Laura og Deres Bror skal holde Bryllup, kommer vel Frøkenen ind til Kristiania? — sagde han.

Bryllup?

Ja, naar man forlover sig, er det vel i den Hensigt at holde Bryllup?

Det har De Ret i.

Den tykke Alma proppede Munden saa fuld med Kager, at hun knapt kunde tale, og hun havde snart tømt hele Skaalen.

Men Laura sad lysende og kastede sværmeriske Blikke paa sin Forlovede.

Visitten varede kort, for Kammerherren vilde kjøre en længere Tur inden Middag. Hele Forsamlingen fulgte dem ud paa den store Gaardsplads med Fjøs og Stabur til begge Sider, mens man fra Verandaen havde Udsyn over Søen, de granbevoxede Fjelde og det stolte Gimle.

Idet Kammerherren greb Tømmerne, og de elegante Fuldblodsheste satte sig i Bevægelse, mødtes de forskellige Medlemmer af Familjen Rosendahl i en og samme Tanke: Alle de Penge vi skal faa!

Der var hæderlige Kjøbmænd, Aagerkarle og Pantelaanere — en hel Skare af graadige Gribbe, hvis Munde skulde mættes af den Bangske Formue.

Kammerherren og hans Datter tilbragte Eftermiddagen ganske alene. Nu var det paany bleven stille i Huset. Efter Forlovelsen havde Egils tre Kammerater nemlig strax havt den Takt at rejse bort for ikke at være ham til Ulejlighed.

Hjørdis havde oprettet en liden Søndagsskole for Sognets fattige Børn, der endnu var for smaa til at gaa i Skole. De kom sammen om Eftermiddagen i en af Gimles store Sale, og her fortalte hun dem Bibelens Historie og lærte dem at synge. Børnene sad paa en Række Træbænke og Mødrene bagenfor.

Efter Skolens Slutning gik Hjørdis ud paa

Verandaen og satte sig. Mellem de hvide, ranke Søjler stod Landskabet delt som Malerier i Rammer. Her et Stykke Fjeld med Skov og en liden Husmandshytte. Der Vand og Baade med søndagsklædte Bønder. Bryggen fuld af Folk og et lidet Dampskib, som stødte fra Land. Til højre paa en Sten ved Siden af Fossen sad en gammel Bonde i kort Trøje og bart Hoved. Han spillede paa en Telemarksviolin, og den muntre, sprettende Melodi kastede sig ind i Fossedurens ensformige Støj lig første Violin i et Orkester.

Hjørdis sad med Hænderne liggende slapt ned i Skjødets. Det var, som om hun havde været ude i en stærk Brydning, hvorfra hun var kommen tilbage sejrende, men saaret.

Hvis jeg bare var sikker paa, at jeg havde handlet rigtig! — tænkte hun. — Der staar, at man skal fly de Ugudeliges Veje, og jeg lovede det paa Mamas Dødsseng. Jeg burde have sagt ham Grunden og ikke stødt ham fra mig paa denne Vis. Men det kom saa uventet over mig, at jeg ikke fik Tid til at samle mine Tanker. Nej, nej, dette var ikke rigtigt! Naar et Menneske lægger sin Skjæbne i Ens Hænder, har man ikke Lov til at kaste ham bort uden nogensomhelst Forklaring. Det er altfor alvorligt dette. Jeg burde naturligvis have fortalt ham, hvad jeg havde lovet Mama. Kanske jeg kunde faaet Indflydelse paa ham, omvendt ham. Saa er hændt før, mange, mange Gange. Hvorfor skulde ikke han, der er saa klog, saa retskaffen og ærlig kunne vindes for Sandheden? Der er kanske aldrig Nogen, som har forsøgt paa at omvende ham. Kanske dette netop er en Opgave, som Gud peger paa for mig.

Er du der, lille Hjørdis? — sagde Kammerherren fra den aabne Glasdør. — Det er en dejlig Aften!

— vedblev han, idet han saa ud over Søen, som blank og stille gjenspejlede den gyldne Himmel.

Ja! — svarte hun aandsfraværende.

Han nærmede sig, satte sig paa den grønne Jernbænk ved hendes Side og lagde Armen omkring hendes Liv.

Du er bleven saa bleg og saa ordknap i den sidste Tid — sagde han.

Hun lagde sit Hoved op til hans Skulder og blev siddende saaledes stum og ubevægelig.

Kjeder du dig kanske? Har du Lyst til at rejse? — spurgte Faderen paany. — Jeg kan nok forstaa, at det er lidt ensomt her for en ung Pige i din Alder.

Nej, jeg bryder mig ikke det mindste om at rejse! — svarte hun. — Jeg vil helst være hos dig.

De sad nogle Øjeblikke tause, derefter spurgte hun pludselig:

Tror du, at alle Mennesker, som ikke er kristne, vil blive evig fordømte?

Nej, ganske vist ikke! — svarte han. — Du ved jo, der staar, at Gud har skrevet sin Lov og saa i Hedningernes Hjærte. Naar de ikke kjender Kristendommen, da taler Kristus gennem Samvittighedens Stemme til deres Forstand og Hjærte. Marcus Aurel, Seneca og flere store hedenske Aander havde en meget ideal og ren Moral. Det var Kristi Aand, som talte i dem, skjønt de ikke kjendte ham.

Men naar man nu er opvoxet i et kristent Land, har lært Religionen, men ikke følt den og ikke tror paa den?

Det er min faste Overbevisning — svarte Faderen — at Kaldelsen engang lyder til Alle — Ingen vil kunne undskylde sig med, at han ikke har havt Anledning til at høre Sandheden. Et eller andet Møde, en Venskabsforbindelse, en Bog, som falder

os i Haanden, kan være et af Gud udvalgt Redskab til at vække os, skjønt vi selv tror, det bare er en Tilfældighed. Nej, i Guds Plan er Alt fastsat og ordnet som nødvendige Led i vor Udviklingshistorie.

En Venskabsforbindelse, et Møde, kan være et af Gud udvalgt Redskab — gjentog Hjørdis ved sig selv — saaledes skulde jeg kanske være Røsten, som kaldte ham? . . . Jeg vil forsøge det. Imorgen vil jeg tale med ham.

Din Mama gik altid i Angst for, at hendes afdøde Bror skulde være fordømt — vedblev Kammerherren. — Jeg er temmelig overbevist om, at dette har bidraget meget til hendes tidlige Død. Men denne hendes bestandige Vedhængen ved samme Tanke har gjort, at jeg nu i det sidste Aar har sysselsat mig meget med Spørgsmaalet om de evige Helvedesstraffe. Og jeg er kommen til den Overbevisning, at Kristus altid vil vedblive at kalde paa os endog efter dette Liv, indtil vi engang er overvundne. Et evigt Helvede med uudslukkelig Ild stemmer altfor lidet overens med Læren om Guds Kjærlighed. Han kan umuligt have villet skabe Væsner, som han forud vidste vilde blive evig fortabte. Og der findes heller intet Ord fra Kristus eller Apostlerne til Støtte for en saa grusom Lære. Jeg tror derfor, at der selv efter dette Liv gives et Sted, hvor Evangeliet forkyndes, og at vi Alle engang bliver frelste.

Det er skjønt at kunne tro dette! — svarte Hjørdis. — Kanske det er Forklaringen paa de Ord, at Kristus drog ned og talte til Sjælene, som var i Forvaring.

Sandsynligvis — sagde hendes Far.

De taug længe. Hun blev siddende i samme Stilling med Hovedet lænet op imod hans Skulder. Han med Armen om hendes Liv.

Da kom Tjeneren ud og bragte Kammerherren en Pakke Aviser.

Jeg skal hilse fra Doktor Sande — sagde han. — Han kom med Dampskibet Iaften.

Alt hjemme? — udbrød Kammerherren forbauset.

Han kom vist nogle Dage tidligere, end man havde ventet — sagde Tjeneren. — Jeg hørte, Fruen var saa overrasket. Jeg saa dem nede paa Bryggen, da Dampskibet kom. Imorgen skal Doktor Meldahl rejse.

Tjeneren gik.

Kammerherren følte, at Datterens Legeme begyndte at ryste.

Det er for koldt at sidde her om Aftenen uden Schal — sagde han. — Lad os gaa ind og lukke Døren!

Det er ikke muligt, at han rejser saa hurtig, og uden at sige Farvell! — tænkte hun. — Dette er altsaa Følgen af mit Svar Iformiddag! Forresten er det jo ganske rimeligt, at han ikke vil se mig igjen efter dette.

Hun følte hans klare, varme Øjne over sig, omkring sig. De saa paa hende forbausede og med et bebrejdende Udtryk.

Hun skyndte sig ud af Stuen op paa sit Soveværelse, og for første Gang i sit Liv havde hun glemmt at sige Godnat til sin Far.

VI.

I Rosendahls Værelser var der en forfærdelig Spektakel. Fogdens gamle Trækasse rystede af Skrig, og Pigerne løb op ad Trapperne og stillede sig lyttende udenfor det Kammer, hvorfra Støjen kom.

Nu slaas de igjen! — hviskede den ene Pige fnisende.

Men det var umuligt at sondre den Enes Ord fra den Andens.

Grunden til dette Opstyr var, at Kaptejnen havde modtaget et Brev fra Kristiania fra en af Studentens Kreditorer, som krævede sin Regning betalt.

Din Slyngel — brølte den Gamle opbragt — hvordan tør du vove altid at byde mig disse Historier?

Jeg følger dit eget Exempel — svarte Sønnen med uforskammet Mine. — Det er dit Blod, jeg har i Aarerne, og det er ikke min Skyld.

Kaptejnen greb efter sin Stok; men Fruen lagde sig imellem og holdt ham tilbage. Og i det Samme kom Laura og Alma ind.

Men hvad er der da paafærde?

Penge! Penge! Altid Penge! — udbrød Kaptejnen. — Dere kan betale for ham, Dere Andre; jeg har ikke Noget.

Ja, ja — sagde Moderen beroligende — nu faar jo Laura saa meget, at hun kan hjælpe os op Allesammen.

Det er en heldig Spekulation, du der har gjort! — udbød Broderen leende. — Pris og Ære skal du have for den!

Spekulation? — gentog hun med en fornærmet Mine; thi skjønt det i Virkeligheden ikke var noget Andet, saa kunde hun dog ikke like at høre Sagen saa ganske aabent nævne ved sit rette Navn. — Fy, hvor du er simpel!

Men Laura, det er jo din Bror! — faldt tykke Alma ind. — Han kan vel have Lov til at tale uden Hykleri.

Men nu har jeg da aldrig hørt Mage, skal min Forlovelse omtales paa den Maade? — udbød Laura med samme krænkede Mine. — Jeg skal kanske gifte mig for at betale Frederiks Gjæld?

Og for at betale din egen — faldt han ind. Min?

Ja, du tror kanske ikke jeg ved, at du har sat Tantes Diamantnaal fast hos Pantelaaneren?

Laura blev hvid af Raseri og famlede efter Ord for at svare.

Men nu skreg hele Familjen op:

Tantes Diamantnaal hos Pantelaaneren?

Det er ikke sandt! — svarte Laura og vendte sig for at gaa ud af Stuen.

Jo, det er sandt! Jeg har set den der med egne Øjne! — paastod Frederik.

Du lyver! — svarte hun trodsig.

Saa kom ind med den og lad os faa se den! — sagde Alma.

Ja, kom ind med den! — istemte Forældrene.

Jeg har den hjemme i Kristiania — sagde Laura rød i Ansigtet af Ærgrelse.

Men nu blev der en Mundhuggen uden Lige. Moderen var forbitret paa de to Søsken, som bevilte Lauras Ord, og Faderen tordnede imod alle sine Børn.

Fantepak er Dere allesammen! — skreg han med hæs Stemme. — Du Frederik kan gjerne rejse til Australien, saa bliver vi kvit dig!

For at bortlede Opmærksomheden fra sig selv skyndte Laura sig at fortælle om de store Regninger, som Alma havde staaende hos flere af Byens Konditorer.

Det er intet Under, du er saa tyk, at du knapt kan gaa! — endte hun.

Pludselig aabnedes Døren. I al denne Skrig og Skraal havde Ingen hørt, at det bankede. Det var Pigen, som meldte, at Kandidat Bang ventede nede i Dagligstuen.

Da dæmpedes pludselig Stormen. Man pustede ud som efter et stort Slag. Laura maatte ikke se ophidset ud. Hun skyndte sig ind i sit Sovekammer for at pudre sit Ansigt, se om det krøllede Haar var i Orden og vaske sine snehvide Fingre med Rismel.

Men Frederik benyttede Anledningen til at smutte ud og lade Forældrene sidde raadvilde med det ubehagelige Rykkerbrev.

Da Laura kom ned til sin Forlovede, var hun rolig, smuk og smilende som sædvanlig. Og da hele Familjen senere skulde ud og sejle i Egils store Baad, var der den kjærligste Forstaaelse mellem dem Alle.

Egil var jublende glad. Han, der ellers altid havde været saa lukket og stum, var nu med Et bleven overstadig talende. Naar han sad hjemme i Selskab med sin Far og Søster, hvad der forresten ikke gik ofte paa efter hans Forlovelse, kunde han

aldrig blive træt af at fortælle om Laura. Hun er saa fin og poetisk. Og der er et saa yndigt Forhold mellem de tre Søskende. De er saa kjærlige og opofrende imod hverandre. De to Gamle er et rørende Par. En slig livslang Kjærlighed er virkelig skjøn. Ja, de er nogle ædle Mennesker, fine Naturer! Frederik er jo lidt dum, den Stakkar! Men der er nu ikke Ondt skabt i ham.

Men Hjørdis sagde en Dag til sin Far:

Jeg kan ikke forstaa, hvordan Egil kan være bleven saa forelsket i hele den Familie. De gjør jo Indtryk af at være fuldstændig blottede for alle højere Interesser. Jeg hører dem aldrig tale om andet end Mad, Klæder og Sladder.

Ja, maatte det bare holde! — udbrød Kammerherren. — Nu, Laura er jo et elskeligt Væsen. Meget musikalsk, og Egil sætter jo megen Pris paa Musik. Jeg haaber, hun ikke har det samme Hang til Ødselhed som sine Forældre. Thi det er en slem Kræftskade. Vel faar Egil en ikke saa liden Formue; men den dybeste Tønde har Bund.

Nogle Uger efter Forlovelsen rejste Rosendahls tilbage til Kristiania, og to Dage senere fulgte Egil efter.

Nu begyndte det at regne, regne, regne, regne, Dag ud og Dag ind, og paa Gimle blev Livet graat og ensformigt. Hjørdis kastede sig med desto større Iver over sin Fattigpleje, og hun besøgte jævnlig den ulykkelige Anna. Men efter Doktor Meldahls Afrejse var Pigen paany bleven et Offer for sin fordums Viljesløvhed. Da der ikke længere var Nogen til at befale hende at sove og gaa, blev hun liggende vaagen og slap i alle Lemmer. Hun havde været altfor kort Tid under Behandling, og Distriktslæge Sande, en liden, tyk, øldrukken Mand

med et dovent Væsen, havde ingensomhelst Magt over hende.

Annas Forældre begyndte at dele den øvrige Almues Indbildning, at den unge Læge havde været en Troldmand, og de henvendte sig grædende til Præsten for at høre hans Raad. Pastor Wandel talte med Sande, og denne erklærede, at naar Doktor Meldahl havde begyndt at behandle hende hypnotisk, var det ham og ingen Anden, som kunde fuldføre Kuren. Hvis ikke Pigen kom ind til Kristiania, vilde hun sandsynligvis vedblive at være lam hele sit Liv igjennem.

Da nu Annas Far faldt ned fra Skorstenen i Smeltehytten og slog sig ihjel, tilbød Kammerherren at bekoste Datterens Ophold paa Hospitalet i Kristiania. Han skulde netop afsted til Egils Bryllup, og paa Hjørdis's Bøn lovte han at tage Anna med. Paa den Vis kunde deres Pige passe hende undervejs.

I Glæden over saaledes at virke noget Godt blandede der sig ogsaa hos Hjørdis et Haab om paany at faa møde Doktor Meldahl. Hendes Tanker havde aldrig sluppet ham, hans Billede levede altid i hendes Sjæl. Naar hun nu om Aftenen sad i den runde Stue med de gamle Familjeportrætter paa Væggene og de højryggede Stole omkring Bordet, og Kammerherren læste højt, mens hun broderede eller hækledede, da blev Sverre altid en af Bogens Personer, og naar Læsningen var forbi, byggede hendes Fantasi videre paa det samme Emne:

Hendes Far er en rig Lap, som ejer svære Rensdyrhjorder. De bor i et Telt, i hvis Midte der er opmuret et Ildsted af Sten. Hun er klædt i en hvid Skindpels med Komager paa Fødderne og spids Skindhue paa Hovedet. Sverre kommer kjørende i en Pulk. Hans lyse Ren er prydet med Grime,

røde, flagrende Baand og klingende Bjelder. Han lader Dyret fare i Firspring tre Gange rundt Teltet, hvilket betyder, at han er kommen for at fri. Han standser udenfor Indgangen, og hun tager hans Ren ved Tøjlen og løser den fra Pulken, mens han stiger ud. Derefter sætter de sig ved Ildstedet, og her er mange Gjæster tilstede, Slægtninge fra begge Sider. Han tænder en lang Pibe og tager selv nogle Drag, hvorefter den gaar rundt i Kredsen. Hvo, som er imod Giftermaalet røger ikke, hvo som er med røger og sender den videre med Solen. Bejleren gemmer derefter Piben og henter Guldring, Sølvbelte og Sølje, som han lægger i hendes Skjød, og hun smykker sig dermed. Brud og Brudgom koger nu Kaffe sammen som Tegn paa, at Sagen er afgjort. Men pludselig træder en Fremmed ind i Teltet. Han løfter et Kors ivejret, og strax falder hele Forsamlingen paa Knæ. Kun Brudgommen bliver staaende oprejst. Da løftes Teltet over deres Hoveder, mens Ilden spruder Gnister langt ud over Snesletten. Lapperne springer op og begynder at hyle som vilde Indianere. De styrter ind over Brudgommen for at myrde ham. Men han vrider sig fra dem, hen til sin Pulk og saa afsted i vildeste Flugt over den endeløse Sneslette. Det er pludselig bleven Nat med flammende Nordlys i den dybblaa Himmel. De forfølger ham lig et jaget Dyr. Hun sidder selv i en Pulk bag sin Far, og der er bleven flere hundrede Slægtninge og Venner. De kører i rasende Fart efter Sverre, som flygter. Skarer af haleløse Hunde med stivt Haar og korte, spidse Øren piler gjøende afsted omkaps med Renene. Den Fremmede har faaet Forsprang, han indhenter Sverre langt ude i Horizonten, hvor den dybblaa Himmel favner den blaaehvide Sne, da løftes et Kors

over Fornægterens Hoved, Pulk og Ren forvandles til Sten.

Videre er hun Havkongens Datter og sidder i en Grotte ved Faderens Side paa en ophøjet Stol af Perlemor og Guld. Kongens Haar og Skjæg er langt og hvidt, han er iført en Brynje af glitrende Sølvskjæl. Hendes vaade Haar hænger ned til Hofterne. Hun er i en søblaa Klædning, med Amathyster og Safirer paa Hals og Arme. Sverre kommer som en vandrende Svend fra en ukjendt Verden. Han spiller paa Guldharpe og bejler til hende i sine Sange. Hun vil række ham sin Haand. Men Faderen holder den tilbage og spørger først den Fremmede: Kan du løfte det Kors, som staar dernede? Han peger paa et Kjæmpekors af flammende Kobber, som knejser over et Bjerg af diamantglinsende Skjæl, hvorimellem hvide Liljer og fint Søgræs. Den Fremmede følger hans Vink og vil forsøge. Men Korset styrter ned og knuser ham. Da siger Kongen: Du maa vente, mit Barn; thi han var ikke den Rette! Bølgerne slaar over ham, hans Legeme forsvinder, mens Vindene sukker lig brustne Streng. Han var ikke den Rette!

VII.

Egil Bangs Bryllup fandt Sted sex Uger efter Forlovelsen, og hans Far og Søster, som i den Anledning var komne til Kristiania, havde bestemt sig til at blive her et Par Maaneder. De boede i «Grand Hotel», mens de Nygifte var flyttede ind i en Lejlighed i Huset ved Siden af med Udsyn paa Hovedstadens eleganteste Gade og den aabne, træbevoxede Plads foran Storthingsbygningen. Egil havde nemlig maattet føje Laura i at tilbringe den første Vinter i Kristiania istedetfor strax at bosætte sig paa Gimle. Hun havde i det Hele taget strax bestemt, at hun aldrig vilde forvises til denne landlige Ensomhed uden om Sommeren, og hun var forberedt paa hvert Aar at ville optage Kampen om dette Spørgsmaal. Men herom taug hun foreløbig.

Hvis Egils Smag havde faaet raade, vilde han helst have levet ganske tilbagetrukkent i denne første Tid. Men Bruden var ikke af dem, som kunde nyde sin Lykke i Stilhed. Hun maatte ud, lade sine Klæder beundre, glimre som den rige Kammerherre Bangs Svigerdatter.

Et Par Uger efter Brylluppet skulde det aarlige Væddeløb finde Sted et Par Mil udenfor Kristiania,

og Egil agtede som vanligt at deltage med sin prægtige, lysebrune Fuldblodshingst Zampa. Denne var sendt op nogle Dage iforvejen, og selv rejste de Nygifte afsted i Kaleshevogn i Følge med Kaptejn Rosendahl og Alma. I en anden Vogn kom Kammerherre Bang med sin Datter og Student Rosendahl. Denne Sidste anstrængte sig til det Yderste for at være rigtig underholdende, han fremsagde vittige Vers, som havde staaet i Vikingen, fortalte om Slagsmaal i Studentersamfundet og om nye Forlovelser; men Hjørdis hørte knapt det Halve. Hun hensank ofte i dybe Tanker og var fuldstændig fraværende.

Mon han skulde være ved Væddeløbet? — Det var paa Doktor Meldahl, hun tænkte. Han havde været indbudet til Brylluppet, men havde undskyldt sig med Forretninger. Og senere var der Ingen, som syntes at erindre hans Nærværelse.

Paa Vejen var der en talløs Vrimmel af Mennesker, som skulde ud til Væddeløbet, og da man nærmede sig den lange, indhegnede Slette, var Trængslen saa stor, at Vognene maatte holde hvert Øjeblik. Indkjørselen var prydet med høje, hvidmalede Stænger, hvorfra viftede de norske, svenske og danske Flag. Her saaes talrige Grupper af Officerer i deres forskellige Uniformer samt private Ryttere i røde, blaa og gule Trøjer. Soldater red enkeltvis frem og tilbage og fægtede i Luften med dragne Sabler for at holde Orden og jage de hyllende Smaagutter udenfor Touget, som indrammede Pladsen. Tusender af Tilskuere af de forskjelligste Samfundsklasser vovede Helbred og Liv ved at presse sig ind mellem de utallige Vogne, fyldte med pyntede, lysklædte Damer.

Ligeoverfor Indgangen, ved den anden Ende

af Sletten, var der oprejst en Tribune, hvorpaa en General i guldbroderet Uniform havde taget Plads. Det var Dommeren. Han var omringet af flere højtstaaende Officerer med deres Damer. Strax nedenfor var der en mindre Forhøjning til Avisfolk og ligeoverfor denne et Taarn, hvorfra Udsyn i vid Omkreds.

Dommeren, der var en Ungdomsven af Kammerherre Bang, havde tilbudt denne og Hjørdis Plads paa Tribunen, og Laura, som havde meldt sig ind i Jagtridtklubben og foræret et større Pengebeløb til Kassen, var enstemmig bleven kaaret til at overrække den vindende Rytter Damernes Ærespris. Hun fik i den Anledning Plads ved Generalens højre Side, hvor hun straalte i rosenrød Silkekjole og hvid Hat med japanesiske Guldfigle.

Hjørdis sad mellem Laura og Alma og maatte høre paa den Sidstes endeløse Spørgsmaal: Hvad betyder det? Hvem sidder ved det Bord dernede? Hvad er det, de gjør med den store Vægt? Skal Rytterne vejes? Hvad? Hvad? Hvad?

Og det hjalp ikke, at Hjørdis gjentog: Jeg har heller aldrig været tilstede ved noget Kapløb.

Der er jo Doktor Meldahl! — udbrød Laura.

Generalen svarte:

Ja, her er to Læger, den Ene for Menneskene og den Anden for Dyrene.

Sverre kom gaaende langsomt over Sletten lige hen til Tribunen. Idet han nærmede sig denne, løftede han Hovedet og mødte Hjørdis's Øjne. Der gik et Ryk igjennem hele hans Legeme, og han stirrede paa hende et eneste Sekund; men derefter blev hans Udtryk pludselig isnende koldt, næsten fjendtligt. Han saa sig omkring som uvis om, hvor han vilde gaa hen. Det havde været hans Hensigt at stige op paa Tribunen; men nu tabte han pludselig Lysten.

Han vilde ganske bestemt ikke træffe hende paany; thi han ønskede ikke at blive mishandlet og trampet paa, og af den Grund havde han ogsaa afslaaet Rosendahls Indbydelse til Bryllup. Havde han set hende før, idet hun kom kjørende, vilde han have holdt sig paa Afstand. Istedetfor at gaa op blev han nu staaende paa et af de nederste Trappetrin, hvorfra man kunde overskue hele Sletten.

Men efterat Sverre havde følt hendes Aasyns Glans over sit Hoved og mødt hendes straalende Blik var han tiltrods for sin Vilje paany under Fortryllets Aag. Han ærgrede sig over, at han havde modtaget Tilbudet om at være tilstede som Læge ved Festen. Han vilde helst have gaaet sin Vej strax for at give hende et tydeligt Tegn paa, at hun var ham ganske ligegyldig. Han skulde vist ikke vise sig paatrængende. Jeg kan godt gaa alene — sagde han trodsig til sig selv. — Det har jeg gjort indtil Dags Dato.

Hjordis var bleven urolig. Hun tvang sig til at høre paa Almas Spørgsmaal; men hun havde den hele Tid Fornemmelsen af, at han stod lige ved hende og stirrede hende ind i Hjærnen, ind i Sjælen, og hun havde den største Møje med ikke at vende Hovedet til den Side, hvor han stod.

Endelig spiller Hornmusikken op. Nederst fra Banen lyder Starterens «Fremad Marsch», Fændelen sænkes, og lig en Stormvind farer Hestene frem over Sletten. Tilskuerne stirrer med stum Forventning paa Dyrene, der anspænder alle deres Kræfter. Snart er den Ene, snart den Anden foran — indtil den røde Trøje paa den lysebrune Hest staar ved Maalet. Det er Egil Bang. Mængden brøler Hurra! og klapper i Hænderne, Støjen stiger og falder lig en brusende Orkan sammensat af en Uendelighed af Lyde.

Nu skal Fruen faa den stolte Triumf at belønne Deres egen Mand! — sagde Generalen smilende.

Sejrherren steg op paa Tribunen med blottet Hoved, og Laura overrakte ham en Sølvkaffekande, hvis ene Side var prydet med to ophøjede Figurer, som forestillede en Hallinggut i Kamp med en Bjørn.

Hjordis saa hen paa Broderen, som var højrrød af Stolthed og Glæde, og lige bag ham, men i nogen Afstand, opdagede hun Sverres Hoved.

Da Sejrherren gik tilbage, standsede han ved Trappen og trykkede Doktor Meldahls Haand.

Der var en uophørlig Surren i alle Retninger, Sabelklirren og Hestevrinsken, Smaagutters skjærende Hyl og bløde Kvinderøster i Tale og Latter.

Hvorfor er ikke din Bror med i Kapløbet? — spurgte Hjordis Laura.

Han har aldrig i sit Liv siddet paa en Hesteryg — svarte hun. — Og det er jeg da rigtignok glad for. Han kunde jo falde af og slaa sig ihjel.

Hjordis maatte uvilkaarlig le.

Jeg skal da rigtignok faa Egil til at holde op med denne Ridning — sagde Laura.

Det vilde være Synd — svarte Hjordis — han trænger det for sin Sundheds Skyld, og desuden er det jo en af hans største Fornøjelser.

Naar jeg ikke finder det morsomt at se ham til Hest, saa faar jo det være det vigtigste Hensyn — svarte hun.

Hvor egoistisk — tænkte Hjordis og hvor latterligt, efterat hun selv har bedt ham om Penge til at lægge i Rideklubbens Kasse! Men dette var altsaa bare for at tilfredsstille sin egen Forfængelighed.

Musiken, som var standset under Præmieudelingen, spillede op paany, og nu fulgte Officersløbet og derefter Steeple-Chase med Heste fra de forskjelligste Lande, af alle Racer og Størrelser. Det

Sidste var Jagtridtklubbens Løb, hvortil ogsaa Egil var indtegnet som Deltager. Foruden ham var der et Par svenske Officerer, en Engelskmand, en Dansk og tre norske Kavallerister.

Det gaar udenom Sletten i rasende, pilsnar Fart, nedover Jorder, over Hække, gennem Grøfter, over høje Forhindringer, en Svensker styrter, men op igjen; han svinger sig i Sadlen og farer videre afsted, Hestene ansføres og opmuntres ved Hyl og Tilraab fra tusender af Munde, opover en Bakke langt borte, nedover paa den anden Side, over Knauser, gennem en leret Elv, hvis Bredder er saa stejle, at Hesten med et Sprang maa styrte sig ud i Vandet og anstrænge sig indtil det Yderste for at kravle op paa den anden Side Elven, hvor den røde Rytter bliver liggende, mens hans Hest stormer videre, og nogle Øjeblikke efter styrter alle de andre Dyr frem paa den indhegnede Slette og op til Tribunen for at hente sin Dom.

Laura, som havde fulgt den røde Trøje med Kikkerten, rejste sig forfærdet:

Det er Egil! Det er min Mand! — udbrød hun.

Hjørdis stod ligeledes op:

Lad os skynde os ud til ham! Han kan jo ikke røre sig — sagde hun, bleg af Angst.

Doktor Meldahl var allerede paa Vejen derud, mens Damerne steg op i Kammerherrens Vogn.

Musiken standsede. Festen var forbi. Man raabte til Kuskene eller fjærnede sig i større og mindre Følger. Lykønskninger, Spørgsmaal og Svar, Hujen og Skrigen, Sabelklirren, Piskesmeld og Hestevrinsken, Eder og Latter krydsede i Luften.

Dommeren stod endnu i nogle Øjeblikke paa Tribunen og talte med de Herrer og Damer, som havde havt den Ære at bivaane Festen fra dette

ophøjede Sæde. Han raadede Kammerherre Bang til at vente, indtil Lægen kom tilbage og meldte, hvordan det var fat med Egil; men Kammerherren havde ikke Taalmodighed hertil. Han trykkede Generalens Haand og skyndte sig ned for at tage Plads i Vognen ved Siden af sin Datter og Svigerdatter.

De kørte nedover Vejen og drejede ind paa det ujævne, knudrede Jorde, hvor Hjulene sank dybt ned i Furer eller løftedes over Stene, saa man hoppede højt i Vejret.

Nede ved Elvebredden stod Doktoren ifærd med at trække Støvlen af Egil, mens en ung Officer støttede ham bagfra. Han havde den ulideligste Smerte omkring Ankelen og jamrede sig ved den mindste Bevægelse. Sverre rejste sig og hilste paa Selskabet, hvorefter han fortsatte sit Arbejde. Efterat have undersøgt Foden erklærede han, at det kun var en Sceneforvridning, som ikke havde synderlig Betydning. Foden blev foreløbig forbundet og den Syge løftet op i Vognen.

Det vilde vist være heldigst, om Doktoren fulgte med os — sagde Kammerherren. — Hvis De vil være saa elskværdig?

Med Fornøjelse! — svarte Sverre, idet han tænkte:

Det er da fortvilet, at jeg ikke kan komme bort fra disse Mennesker!

Men jeg vil sidde ved Siden af min Mand — paastod Laura.

Vel, saa kører Dere Tre sammen — sagde Kammerherren — og vi Andre kommer efter.

For en Lykke, saa faar jeg den Ære at køre ved Deres Side! — sagde Student Rosendahl til Hjørdis. Han var netop kommen i dette Øjeblik.

Selskabet fordelte sig altsaa i to Vogne, og Sverre kjørte foran ligeoverfor det unge Ægtepar. Han havde ikke henvendt et eneste Ord til Hjørdis, og da han nu saa hende ved Siden af Studenten, tænkte han:

Det er sandsynligvis for hans Skyld, hun har afvist mig. Jo, det manglede bare! En slig Dumrian! Det var da ogsaa fortvilet, at jeg skulde være Læge her Idag! Nu skal jeg vel tilse ham inde i Byen ogsaa. Men pludselig kom han til at tænke paa Udtrykket i hendes Øjne og omkring hendes Mund, idet hun havde hilst paa ham. Det havde været saa mildt og venskabeligt. Slet ikke, som om hun følte sig ubehagelig berørt ved at gjense ham. Aa nej, det var vist bare Indbildning! Lad mig vise hende, at man ikke kan lege med mig, med mine Følelser og min Stolthed!

Det gik langsomt hjemover; thi ved enhver heftig Rykning i Vognen, kjendte Egil en voldsom Smerte. Derfor kjørte ogsaa Kammerherrens Vogn forbi ham.

Hjørdis tænkte: Han saa fremmed og fjendtlig ud. Det er ogsaa rimeligt. Det var ikke samvittighedsfuldt at støde ham bort uden Forklaring. Hvis jeg bare kunde faa Anledning til at lade ham vide, hvorfor jeg svarte paa den Maade!

Begge Vogne standsede udenfor de Nygiftes Hus paa Karl Johans Gade. Egil blev hjulpet ud af Sverre, og hele Familien fulgte dem i Hælene opover Trappen. Det unge Par boede i en rummelig Lejlighed med store og smaa Værelser, rigt udstyrede i Blaåt og Rødt, med tunge Portiører og en Overflod af Nipsgjenstande.

Da Egil var kommen til Ro i Sovekammeret, forbandt Doktoren hans Fod, mens Kammerherren

og alle Rosendahls stod i Ring omkring Sengen og talte i Munden paa hverandre for at forbause sig over, hvordan dette egentlig var gaaet til.

Hjørdis var imidlertid bleven tilbage i Dagligstuen og stod ved Vinduet, hvorfra Udsyn over Storthingsbygningen og de store, aabne Græsplainer, hvorimellem Veje belagte med Sand. Det var Søndag og tusender af Spadserende mylrede op og ned ad Gaden.

Tilslidst kom hele Familien ind fra Sovekammeret.

Det er vel ikke noget Farligt? — sagde Kammerherren for tiende Gang.

Nej, langt fra! — svarte Sverre. — Om en Uge eller to er det ganske lægt.

Altsaa Iglers og Blyvands? — sagde Laura.

Ja, sex Iglers saa snart som muligt!

De er vel saa venlig at komme hid hver Dag? — spurgte hun.

Ja, hvis Fruen ønsker det! — svarte han, idet han tog sin Hat, som han havde lagt fra sig paa en Stol.

Vil ikke Doktoren blive her og spise til Aften med os? — spurgte Laura.

Nej Tak, Frue, jeg har lovet at komme hjem til mine Forældre Iaften! — svarte han, idet han rakte hende Haanden og bukkede. Han hilste paa de Andre og gik uden at have talt et eneste Ord med Hjørdis.

Nu skal jeg vel have den Pine at møde Frøken Bang hver Dag? — tænkte han. — Naar jeg blot vidste, hvordan jeg skulde undgaa hende!

Men under dette Ønske om ikke at gjense hende laa alligevel et andet Ønske, allerinderst i hans Sjæl, Ønsket om at faa se hende altid, leve

stadig i hendes Nærhed, selv om deres Forhold aldrig blev mere end et almindeligt Bekjendtskab. Men denne Tanke var lig en ubestemt Skygge, der maatte holde sig paa Afstand; thi hver Gang den nærmede sig lige ind paa ham, jagede han den paa Flugt med Forbitrelse og Skam. Han vilde arbejde, blive til noget Stort i sit Virke, og ikke gaa som Nar for nogen Kvinde.

VIII.

Kammerherre Bang og hans Datter spiste Middag i den store højloftede Sal i *Grand Hotel*. Hundreder af Damer og Herrer, Norske og Udlændinge ved større og mindre Borde omkring til alle Sider. Endog de smaa Kabinetter, halvt tillukkede med røde Gardiner, var fulde af Gjæster, som i Ro og Mag forundte sig Ganens Nydelser. Her var en ustandselig Klirren af Glas og Metal imod Stentøj sammen med mere og mindre højroastede Samtaler, der ikke standsede, skjønt Orkestermusiken spillede Nummere i alle Farver fra Chopins melankolske Sørgeomarsch til Carmens sprudlende Melodier. Tjenerne for rastløse frem og tilbage med dampende Fade i Hænderne og Servietter under Armen. Ny ankomne Gjæster hilste til deres Venner og Bekjendte, idet de trængte opover for at søge sig en Plads.

Tre unge Herrer kom ind, saa sig omkring og strøg lige forbi det firkantede Bord, hvor Hjørdis sad ligeoverfor sin Far.

Ah se, der har vi jo Doktor Meldahl! — udbrød Kammerherren, idet han standsede den unge Læge.

Sverre bukkede dybt for Far og Datter.

Jeg var netop oppe hos min Søn — sagde Kammerherren. — Han paastod, at han havde mere ondt i Foden Idag end Igaar.

Det har Intet at betyde — sagde Sverre rolig — Iglerne har gjort det lidt ømt. Den Slags Skader maa have sin Tid for at læges.

Vil De ikke sidde her med os? spurgte Kammerherren videre.

Tak, det kan jeg nok ikke! — svarte Doktoren. — Jeg er ifølge med to Kammerater og jeg ser, de har alt fundet sig en Plads.

Han saa paa Hjørdis, og det forekom ham, at hendes Blik hængte sig fast ved ham som for at sige ham Noget. Der var i dette Blik noget Mildt, Bønfaldende, Varmt, som gjorde ham rasende, og han mødte det iskold og fremmed. Hvordan er det muligt, at hun kan se paa mig med dette Udtryk efterat have behandlet mig med en saadan Foragt? Han gjorde sig saa stiv og kold som muligt. Hilste og gik.

Hans Udtryk er fjendtligt — tænkte Hjørdis med en pinlig Fornemmelse. — Skulde han virkelig hade mig?

Hun lagde Mærke til, at han var afmagret, at hans Hud var bleven graagul, og at der fra Næsen nedover til Munden laa en dyb Fold. Tegn paa stærke Sindslidelser.

Man siger jo, at Mændene glemmer saa let. Men kanske han ikke er som de Andre. Eller er hans Forfængelighed bleven saa dybt saaret, at han aldrig kan tilgive det? Men jeg kan ikke bebrejde ham; thi jeg har ikke behandlet ham, som jeg burde. Han havde Ret til at forlange, at jeg skulde sige ham Grunden til mit Afslag. Jeg burde forsøgt at omvende ham. Hvorfor ikke? Saadant sker jo hver Dag.

Kammerherren var næsten altid stum, mens han spiste, og der var Intet, som forstyrrede Gangen i hendes Tanke. Orkestret spillede Wagners Tannhäuser. Det er i den store Sal, hvor Riddernes Raseri mod Tannhäuser bryder løs, og Elisabeth forsvarer ham. Mellem brusende Strømme af Vrede og Had høres i det Fjerne Korsfarernes Sang. Hjørdis ser Togene komme, den troende Verden paa Rejse til det hellige Land, og hver en Ridder med sin egen Historie bag sig, ridset i Hjerte og Sjæl. Hjørdis er med i Følget. Hun er klædt i en skinnende Rustning af Staal, med Sværd i Haanden, flammende af Iver for at maale Kræfter med Hedningene og frarive dem den hellige Grav.

Tjeneren spørger, om du vil have Fløde til Multerne? — sagde Kammerherren til sin Datter, der ikke havde hørt, at Nogen talte til hende.

Multer? Fløde? — hun vaagnede. — Ja, bring mig Fløde.

Mens hun spiste Bærrene, vendte hun engang Hovedet til Siden og opdagede, at Sverre sad ved et Bord lige ved Vinduet og stirrede paa hende. Da hun rejste sig og forlod Salen sammen med sin Far, forekom det hende, som om Sverre gik bag hende, ved Siden af hende, foran hende, og hans Aasyn fyldte hele Rummet.

Da de var komne op i deres Værelser i anden Etage, satte Kammerherren sig i Sofahjørnet og fordybede sig i Dagens Aviser, mens Hjørdis lænede sig tilbage i en magelig Stol, lukkede Øjnene og bad:

Hjælp mig, o Gud! Vis mig, hvad jeg skal gjøre!

Da Sverre og hans Venner var færdige med Middagen, gik de ned i Hotellets Kafé, som med

sine brune og gyldne Vægge i japanesisk Gyldenlæder og de mørke Møbler har en tung, men stilfuld Pragt. Her var Luften fuld af Tobaksrøg, man drak Kaffe med Likører, læste norske og udenlandske Aviser. Sverres Kammerater slog sig ned i et Hjørne og begyndte at tale om Politik; men selv sad han aandsfraværende og faamælt.

Mødet med Hjørdis havde paany bragt ham ud af Ligevægt. Hvorfor i al Verden kan jeg ikke blive fri for dette? — tænkte han. — Bare jeg faar se et Glimt af hende, bliver jeg ganske forstumlet og glemmer at tænke.

Han gad ikke sidde der længere.

Jeg skal se til en Syg — sagde han pludselig, idet han rejste sig.

Han gik ud og sprang op paa en Sporvogn, som i det Samme strøg forbi Hotellet. Efter ti Minuters Kjørsel standsede den udenfor et stort, toetages Murhus, som laa dybt inde i en Have. Det var det Sygehjem, hvor Anna paa Kammerherre Bangs Bekostning havde faaet Ophold. I de lange Gange, som gik udenfor en Række af Døre med sorte Nummere og alle af samme Størrelse, vandrede sortklædte Kvinder med hvide Kapper lydløst frem og tilbage. Nogle bærende Medicinflasker, Andre med Madtalerkener.

En af dem standsede for at tale med Doktoren.

Efter Deres Besøg Igaar Aftes har hun sovet hele Natten — sagde hun.

Det var bra! — svarte han. — Kan jeg gaa der ind?

Ja!

Han traadte ind i et aflangt Rum med grønne Vægge og kun møbleret med en smal Jernseng, et lidet Bord, to Stole og en Kommode. Anna laa paa Sengen fuldt paaklædt.

Kom nu og sig Goddag til mig! — befalte den unge Læge, idet han fæstede sit stærke Blik i hendes Øjne.

Hun begyndte at skjælve, rørte paa sig og stod op med meget Besvær. Efter at hun var kommen paa Benene, gik hun ganske langsomt, men med faste Skridt lige hen til ham.

Gaa syv Gange frem og tilbage fra mig og til Vinduet!

Han talte højt, og hun gik paa hans Befaling.

Løft Armene! Stræk dem ud! Bevæg dem rundt i Luften! Saa ja. Hæv Knæerne! Stræk Benene ud! — Hun adlød lig en Leddukke, der er trukken op ved et indre Maskineri.

Da hun havde fortsat disse Øvelser en halv Times Tid, sank hun udmattet tilbage paa Stolen.

Lægen satte sig ved Vinduet ligeoverfor hende.

Det varer ikke længe, inden De kan udskrives som helbredet — sagde han. — Det kommer mest an paa Deres egen Vilje. Glem aldrig det!

Men naar Doktoren ikke er her, kan jeg ikke ville — sagde hun.

Det kommer nok lidt efter lidt — svarte han opmuntrende. — Naar De er ganske frisk, skal De vel tilbage til Deres Mor?

Ja, men først maa jeg lære Noget her i Kristiania! Frøken Bang har lovet mig, at jeg skal faa gaa i Syskole. Og naar jeg kommer hjem, haaber jeg at kunne tjene til Livsophold baade for Mor og for mig selv. Frøkenen vil anbefale mig til Bygdens Folk. Hun er saa god, saa god. Hun er vist en af de Lysets Engle, hvorom der tales i Skriften.

Altid skal jeg mindes dette — tænkte han med Ubehag, som om der prikkedes ved noget Saart indeni ham. Og for at tale om noget Andet tog

han en ny Bibel i Guldsmid, som laa paa Bordet og spurgte: Hvem har foræret Dem denne?

Frøken Bang — svarte Anna. — Hun har altid Noget med til mig.

Paa første Side læste han disse Ord, skrevne med aabne, runde Bogstaver, Tegn paa en ærlig og varm Natur:

«Jeg agter Alt for Tant at være imod at vinde Kristus og ejes af ham.

Havde jeg al Tro, saa jeg kunde flytte Bjerge, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg Intet.»

Dejlig Religiøsitet! — tænkte han. — Lokke et Menneske til sig, og naar hun er sikker paa at have vundet ham, saa støder hun ham bort, samvittighedsløst, hjærteløst! Kan dette forenes med Kristendom, da skal man ikke faa synderlig Respekt for dens Virkning.

Jeg faar nok gaa videre — sagde han og rejste sig hurtig. — Tror De, De kan sove Iaften, uden at jeg kommer og befaler det? —

Nej, Doktor, ikke endnu! — sagde hun med synlig Angst.

Vel, saa skal jeg komme! Men det bliver muligens noget sent — sagde han. — Vær nu ved godt Mod, og lad mig faa Ære af Dem!

Idet han tog sin Hat for at gaa, standsede Kammerherre Bangs Vogn udenfor Huset, og Hjørdis steg ud.

Sverre opsøgte Forstanderinden og talte nogle Ord med hende om Anna, og nederst i Gangen saa han Hjørdis, som forsvandt gennem Døren uden at have set ham.

Han sprang ned ad Trappen og hoppede op paa den første Sporvogn, som han mødte, for at kjøre til sin Bolig, der laa i en af Byens Udkanter. Mens han kjørte, saa han tydelig Hjørdis's aabne,

ærlige Haandskrift og disse Ord: «Havde jeg al Tro, saa jeg kunde flytte Bjerger, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg Intet!» — Han smilte bittert: Komediespill! — tænkte han. — Hendes Væsen er fint og fornemt, hendes Tanke ædel, men hendes Handlemaade er ikke fin. Men hvor dumt altid at komme tilbage til dette, som om det var Umagen værd at ødelægge sig selv for en Kvindes Skyld. De er nok lige Allesammen. Ikke Alvor i Noget!

Imidlertid sad Hjørdis inde hos Anna.

Sagde Doktoren, hvor længe det kunde komme til at vare? — spurgte hun.

Aa nej, ikke saa ganske bestemt — svarte Pigen. — Men han har godt Haab. Naar han ser paa mig, kan han faa mig til Alt; men naar han er borte, falder jeg sammen igjen. Det er, ligesom Livskraften svinder, med det Samme han gaar.

Naar man har ligget til Sengs i syv Aar, kan man jo umuligt blive frisk saadan strax — svarte Hjørdis.

Hans Øjne er anderledes end andre Menneskers — vedblev Anna.

Det er sandt! — svarte Hjørdis, som tænkte: jeg har ogsaa følt det.

De andre Læger kommer undertiden ind for at se paa, hvordan han behandler mig — fortalte Anna. — Men disse unge Herrer har en ganske anden Maade at tale paa.

Hvad mener du?

Doktor Meldahl er altid alvorlig og streng, venlig ogsaa, jeg føler saadan Respekt for ham. Men de Andre er ofte saa paatrængende og siger saa mange Dumheder om mit vakre Ansigt....

Ah saa! — udbrød Hjørdis.

Men Doktor Meldahl er som en Far, saadan

som en virkelig Doktor skal være — fortsatte Anna. Han har aldrig sagt mig, et nærgaaende Ord. Ak ja, Frøkenen kan tro, disse fine Herrer er nok ganske anderledes, naar de er alene med en simpel Pige, end naar de er sammen med fine Damer!

Hvis de taler saadan til dig, maa du strax vise dem, at du ikke liker det! — sagde Hjørdis.

I sit Hjærte glædede hun sig over de Ord, Pigen havde udtalt om Sverre. Thi Hjørdis var af de fornemme Naturer, som nødvendigvis maa have Agtelse for dem, de skal holde af. Og hun tænkte: hvad skal jeg gjøre for at faa ham i Tale? Han undgaar mig med Vilje, jeg føler det, jeg ser det. Hvor jeg har fejlet, at jeg ikke havde Mod og Aandsnærværelse nok til at sige ham Sandheden! Ak, om Gud vilde unde mig denne store Sejr! — Hendes Hjærte løftede sig i Bøn for ham: O Gud, vis mig Vejen! Ræk mig Midlerne!

Sverre havde en Lejlighed paa fire Værelser i et lidet Træhus. Foran hans Vinduer randt en smal Elv, hvor man hele Dagen kunde have den Fornøjelse at se Vaskekoner skylle skiddent Tøj. Gaden var fuld af Liv og Bevægelse, men Kjøretøjer ligesom Mennesker røbede strax, at man var i en af Hovedstadens usleste Dele. Sverre, som var bleven Fattiglæge paa Stedet, var for at spare Tid og Kræfter flyttet herud og havde bosat sig. Lejligheden bestod af Sovekammer, en Stue, Kontor og Venteværelse. Alle Rum var tarveligt udstyrede og indeholdt kun det allernødvendigste Bohave. Hver Morgen havde han Modtagelse hjemme; men ellers tilbragte han Størsteparten af Dagen paa Sygebesøg, og han levede i bogstavelig Forstand i Elendighedens Huler. Naar han om Aftenen sad hjemme, plejede han at nedskrive sine lagttagelser og at

fortsætte sine Studier ved Hjælp af udenlandske Fagskrifter. Han havde i Arv efter Faderen faaet en uudslukkelig Tørst efter altid paany at drikke af Kundskabens Kilde. Men efterat Hjørdis var kommen til Byen, maatte han tvinge sig til at finde en Glæde i det, som før havde været hans kjæreste Beskjæftigelse. Undertiden kom der over ham en pinende Følelse af Ensomhed og Livstræthed. Hvortil alt dette Arbejde? — spurgte han sig selv. — Er det egentlig Umagen værd at anstrænge sig for Noget? Om en kort Tid ligger vi jo Alle i Jorden. Hvis man bare kunde hjælpe Andre! Men er der mindre Sygdom nu end før? færre Lidelser? har alle disse lærde Mænds Forskninger bragt Menneskeslægten et Skridt videre til Lykke eller Sundhed? Før i Tiden døde man kanske lidt hurtigere, nu kan man i enkelte Tilfælde trække Tiden ud, holde Livsflammen lidt længere vedlige. Men er da dette nogen stor Fordel? Dø skal man jo alligevel engang! — Han følte en trøstesløs Tomhed. Intet at længes efter. Intet at glædes ved. Jo, Virksomhed, Arbejde, det er Livet! Og han mandede sig op, idet han tvang sig til at udføre sine Pligter med en Nøjagtighed, som vakte almindelig Beundring og Respekt.

IX.

Egil Bang sad i Sofaen og gennemgik nogle Regnskaber. Hans Fod var endnu ikke læget. Han gik haltende og med Besvær, og naar han sad ned, holdt han den oppe paa en lav Stol. Han havde lidt efter lidt faaet Regning paa hele Udstyret, baade paa Møbler og Linnedtøj. Nu, Rosendahl ejer jo Intet, og jeg er eller bliver ialtfald rig — tænkte han — altsaa er det jo den naturligste Ting af Verden, at jeg skaffer alt det Fornødne til Huset. Det er ikke Pengene, som nager mig, men det er dette, at de har gaaet hen og gjort alle disse Bestillinger uden med et eneste Ord at spørge om mit Samtykke, det er dette, som ikke er fint. Det er en stødende Taktløshed. Men min Svigerfar skal jo aldrig have havt rigtig klare Begreber om Ære i den Slags Sager. Og nu gaar han jo næsten i Barndommen. Men Svigermor? . . . Alma? . . . og Laura selv? Ja, hun har naturligvis været aldeles uvidende om det Hele. Faderen har vel givet hende Lov til at tage, hvad hun behøvede, og ikke fortalt hende, om han havde Penge til at betale med eller ej.

Han saa sig omkring i den store, firkantede Stue, som var udstyret med al den moderne Industries

Luxus: Borde i alle Størrelser, indlagte med Elfenben og Metal, kostbare, skulpterede Skabe, høje, perlemorindlagte Spejle, Etagere overfyldte med smaa Porcelænsfigurer, Skrin og Krystaller, og Væggene dækkede med kostbare Kobberstik. Egil havde ogsaa selv kjøbt en Del af disse Sager; men Størsteparten var dog kommet fra Rosendahls.

Laura traadte hastig ind med et Papir i Haanden.

Aa, søde dig, jeg trænger saa til Penge, mange Penge! Tænk nu har Frederik været ude igjen med sine Underskrifter! Manden er her selv og truer med Skandale.

Egil saa paa Papiret. Jo ganske rigtigt! Det var Erkjendelsen af et Laan hos en berygtet Aagerkarl og lød paa hans Svogers Navn.

Jeg faar sende Bud efter din Bror og tale med ham først — sagde Egil. — Det er da i højeste Grad skandaløst, at han indlader sig paa en saa sjofel Forretning som at laane Penge hos Aagerkarle.

Ja, er det ikke søgeligt! — sukkede Laura med nedslagne Øjne. — Men det er aldeles overflødigt at sende Bud til ham — sagde hun hurtig. — Han har jo aldrig Penge.

Men hvordan i al Verden tør han da gaa hen og udstede Vexler?

Ja, alt dette kan jeg ikke svare dig paa nu — sagde hun. — Forresten lovte jeg Frederik forrige Uge, at jeg nok skulde faa dig til at laane ham denne lille Sum. Du er jo saa godhjærtet. Og for min Skyld gjør du det nok. Manden truer med at melde ham til Politiet, hvis vi ikke betaler. Frederik har selv sendt ham herved.

Og han kommer ikke engang selv og beder mig? — sagde Egil forbauset. — Det maa jeg tilstaa er flot!

Vær nu elskværdig og gjør ikke Ophævelser for

en saa liden Sum! — sagde hun. — Hvad er det for dig, som har en rig Far? — Hun kyssede ham paa Panden og strøg ham over Haaret med sin bløde, snehvide Haand.

Egil rejste sig og gik haltende ind i sit Røgeværelse, hvor han skrev en Anvisning paa Kreditbanken.

Vær da ikke i daarligt Humør for disse væmmelige Penges Skyld! — sagde Laura, som var fulgt efter ham og nu bøjede sig over hans Skulder, mens han skrev — dem har du jo nok af.

Hun var saa barnlig indtagende, naar hun talte om Forretninger, at han umulig kunde blive vred paa hende. Og desuden er det jo ikke hendes Skyld! — tænkte han paany. Han var forelsket til op over Ørerne og fandt sin største Glæde i at føje hende i Alt.

Men hendes Familje undlod ikke ved enhver Lejlighed at ribbe den Guldflugl, som de Alle gav sig Æren af at have bidraget til at fange. Her var en endeløs Udbetaling til alle Kanter. Og det endte med, at Egil maatte bede sin Far om et større Underhold.

Hvad i al Verden skal du med disse store Summer? — spurgte han. — Du har da vel ikke begyndt paa en eller anden Spekulation?

Samtalen foregik i Hotellet, hvor Far og Søn sad ene, mens Hjørdis netop var gaaet ud.

Nej, men du ved, naar man er gift, kommer der saa mange Udgifter, som man ikke kan beregne iforvejen.

Jeg har ogsaa været gift — svarte Kammerherren. — Men i vor Slægt har man sat sin Ære i ikke at bruge en Krone mere, end man havde Raad til. Vi har anset det for en Pligt at efterlade vor Formue i saadan Stand, at den kunde opretholde

vort gamle Navn, saa vi aldrig skulde behøve at modtage ydmygende Hjælp af Fremmede.

Kjære Far, du er jo saa rig!

Ja, men det vil jeg ikke vedblive at være, saa fremt du fortsætter, som du har begyndt. Du var aldrig saadan før. Altsaa er det Lauras Skyld. Hun har daarligt at slægte paa i saa Henseende. Derfor er det endnu mere nødvendigt, at du viser dig fast og optræder som Herre i dit eget Hus.

Paa Egils indtrængende Bønner lod Kammerherren sig imidlertid bevæge og gav ham Løfte om en større Understøttelse.

Men da Egil var kommen hjem og sad ene med sine Tanker, gav han sin Far fuldkommen Ret. Der var noget tateragtig Løst og Umoralsk i alle disse Rosendahlske Historier. Alma havde altid ubetalte Regninger hos Sypiger og i Butiker, Frederik pyntede sig som en flot Kavaller, men betalte ikke sin Skrædder. De Gamles Indbo var pantsat, og Størsteparten af deres Sølvtoj var endt hos Byens Aagerkarle. Tanken paa alle disse skidne og tve-tydige Forhold pinte ham uophørlig.

En Dag sagde han til Laura:

Det er et sørgeligt Letsind, som ligger til din Familje. De er jo aldeles blottet for Skamfølelse i Pengesager.

Herover blev Laura naturligvis rasende.

River du ned paa mine søde, gamle Forældre, paa min stakkars Bror og paa Alma, denne gode Alma, som er viden berømt for sin Velgjørenhed? Nej, ved du hvad, det er da frygtelig hjærteløst at bagttale sin Hustru's Slægt.

Han forsøgte at berolige hende.

Tal bare ikke ondt om min Familje! — sagde hun. — For det er mit ømme Punkt.

Du bør erindre — svarte han — at du nu

staar mig nærmere end alle de Andre, og naar jeg omtaler de svage Sider hos din Slægt, da er det, fordi jeg er overbevist om, at din Karakter er støbt i en ganske anden Form. Var det ikke saa, vilde jeg virkelig være meget fortvilet.

Hun vilde paany fare op, men han lagde sin Haand beroligende paa hendes Arm og sagde mildt:

Vær nu ikke saa hæftig! Det klæder ikke dit vakre Ansigt.

Jeg er født saadan — sagde hun med halstarrig Utaalmodighed.

Man maa overvinde disse Tilbøjeligheder — sagde han. — Det er det første Vilkaar for selkabelig Dannelse.

Ja, saadan kan du nok tale, du og Hjørdis, som er saa rolige og koldblodige.

Hverken Hjørdis eller jeg er koldblodige — svarte han i samme overbærende Tone. — Men vi lægger Baand paa os.

Ja, naturligvis, alt, hvad din Søster gjør, er jo dejligt! — svarte hun. — Jeg ved det.

Laura havde allerede strax ved Begyndelsen af sit Bekjendtskab med Egil været skinsyg paa hans Søster. Disse to Kvinder var ogsaa til den Grad saa forskjellige som vel muligt. I Hjørdis's fine Tankegang og fuldt beherskede Væsen følte man øjeblikkelig den fornemme Racevinde. Laura kunde overfor Fremmede have en vis Slebenhed; men denne var kun en Skal omkring en almueagtig Sjæl, hvis sande Egenskaber brød frem, øjeblikkelig naar hendes Sind kom i Oprør. I hendes Hjem havde alle slette Tilbøjeligheder faaet frit Spillerum. Ingen advarende Røst, ingen moralsk Tugt havde dæmpet eller rettet Børnenes Lidenskaber. Laura havde engang af Skinsyge slaaet Alma i Hovedet med Knytnæve, fordi Moderen havde givet den ældste Datter en ny

Hat. Fra Barndommen af havde Laura været skinsyg paa sine Veninder, og naar hun foretrak En, hadede hun enhver Anden, som viste Venlighed imod denne Samme. Hun havde aldrig skammet sig for at bruge Bagtalelser og snedige Løgne for at skille To, som holdt af hinanden, og Følgen havde naturligvis været, at hun i Aarenes Løb selv var bleven forladt af Alle og nu stod tilbage ganske venneløs.

Efter sit Giftermaal undlod hun ikke ved enhver Anledning at sige spydige Bemærkninger om Svigerinden, hvilket i høj Grad saarede Egil.

Er da Kvindens Natur virkelig saa smaalig? — tænkte han. — Nej, Hjørdis er ikke saadan! — Og saa sejrede denne Sidste i hans Sjæl, skjønt han endnu forgudede sin Laura!

Egil havde allerede om Sommeren følt sig stærkt tiltrukken af Sverre Meldahl, og denne Følelse var voxet under Lægens daglige Besøg. Denne var altid kommen om Morgenens paa en Tid, da han kunde være sikker paa ikke at træffe Hjørdis. En Dag var han bleven indbudet til en større Familjemiddag hos det nygifte Par, men havde afslaaet Indbydelsen under Paaskud af tvingende Forretninger. Men for ikke at støde Egil ved at tage bestemt Afstand fra hans Hus, vedblev han at gaa derop af og til paa en kort Visit. Saa var ogsaa Tilfældet Idag.

Egil sad alene i Dagligstuen og læste et af Dagens Blade, da Sverre traadte ind.

Det var da hyggeligt! — udbrød Egil, idet han rejste sig og trykkede hans Haand med stor Hjærtelighed. — Kom nærmere, tag Plads! Vil De have en Cigar?

Sverre modtog hans Tilbud, tændte sin Cigar paa Egils, og de to Mænd satte sig.

Er De alene hjemme Idag?

Ja, min Hustru er saa optagen i denne Tid. Jeg ser hende bare ved Maaltiderne og undertiden ikke da heller.

Hvad er der da paafærde?

Hun er paa Bazaren. Den store Bazar for Indremissionen.

Ah saa, ja, jeg har læst om den!

Det er just ikke noget videre hyggeligt at gaa her som Enkemand. Men jeg vil nu alligevel ikke sige Noget om det. For det glæder mig at se hendes Iver for en god Sag. Laura er meget velgjørende. Et Hjærte af Guld.

Det tror jeg gjerne — sagde Sverre.

Laura gaar ikke omkring med Religionen paa Læberne, som saa Mange, der synes, det hører med til god Tone at være religiøs. Hun har den i hele sit Væsen. Hun vilde for Exempel aldrig kunne sige en Usandhed.

Aa nej, men det er vel ogsaa et Opdragelses-spørgsmaal — svarte Doktoren. — Naar man har lært, at man fremfor Alt maa respektere sig selv, inden man kan blive respekteret af Andre, bliver Løgneren en ligefrem Umulighed.

Egil vedblev at rose sin Hustru, fordi det gav ham Anledning til at tale om hende, som han altid længtes efter, naar hun bare var ude af Stuen.

Der er en umaadelig stor Forskjel paa min Hustru og min Søster — vedblev Egil. — Hjørdis er meget strengere. Hun lever ligesom altid i en højere Verden. Men det er vel, fordi Mama har givet hende en saa alvorlig Opdragelse. Og i Ensomheden paa Gimle er hendes Tanker blevne optugtede af en Læsning, som vist er langt vægtigere

end den, de unge Damer i Almindelighed giver sig ikast med.

Deres Søster er vist meget religiøs — sagde Sverre.

Ja meget! — svarte Egil.

Jeg erindrer, at vi engang havde en temmelig skarp Ordvexel om dette Emne — sagde Sverre, som pludselig kom til at tænke paa Maaltidet i Hulen, da Fogdens havde holdt Rotur.

Hun er meget fast i sin Overbevisning — vedblev Egil. — Hun skulde aldrig ville gifte sig med en Mand, som ikke delte hendes Tro. Det har vi forresten Begge lovet Mama, da hun laa paa sit Dødsleje.

Har Kammerherreinden virkelig taget et saadant Løfte af Dere? — sagde Sverre forbauset.

Ja!

Men om nu Ens Tro kom i Strid med Ens Følelser, saa vilde jo et saadant Løfte kunne forårsage de største Ulykker.

Vi vilde Begge ofre vore Følelser for at holde vort Løfte — sagde Egil rolig.

Det var meget! — udbrød Sverre.

Aa nej — svarte Egil — thi jeg skulde vist aldrig kunnet forelske mig i en gudløs Kvinde. Jeg synes altid, der er noget Koldt over saadanne Mennesker. Og Hjørdis vilde vist endnu mindre føle nogen Fristelse i denne Retning.

Sverre glemte at røge. Cigarasken faldt ned paa hans Benklæder og havde nær tændt Ild i Stoffet, hvis ikke Egil hurtig havde bøjet sig frem og slaaet den af.

Kan De ikke følge med ud paa Bazaren Iaften? — spurgte Egil. — Jeg lovte Laura, at jeg skulde hente hende. Min Søster og hele Familjen er der-

ude. Det skal være en meget vakker, rent storartet Tilstelning.

Jeg frygter, jeg ikke faar Tid — svarte Sverre.

De maa da med det allerførste blive udnævnt til Professor — sagde Egil leende. — En større Tjenstiver end Deres har jeg aldrig stødt paa.

De talte en Stund om de sidste politiske Nyheder, og derefter sagde Sverre Farvel.

Sees vi saa Iaften? — spurgte Egil paany, idet han fulgte ham ud.

Ja, muligens! Men noget bestemt Løfte kan jeg ikke give.

Sverre gik langsomt ned ad Trappen, ud af Porten og begyndte at vandre opover Gaden med bøjet Hoved og stivt stirrende Blik. Han gjen-gjældte ikke de Forbigaaendes Hilsener og lagde ikke Mærke til den Vej, han gik.

Skulde det være paa Grund af dette Løfte? — tænkte han. — Fordi hun er ræd for, at jeg ikke er religiøs nok? Naar begyndte denne besynderlige Forandring i hendes Væsen? Det var om Aftenen, da vi kom tilbage fra Grotten.

Han ledte omhyggelig efter i sin Erindring. Jo, nu erindrede han hvert Ord. Det blev klart som paa den lyseste Dag. De havde talt om Munken, der havde levet som Eremit i Grotten, og Hjørdis havde sagt: De tviler da vel ikke paa en personlig Gud? — Jeg hverken tviler eller tror — svarte jeg. — Jeg har for Meget at tænke paa til at kunne sidde og gruble over slige uløselige Gaader. — Den Gaade syntes mig løst for længe siden — sagde hun. — Hvordan er det muligt, at et udviklet Menneske kan lade være at tro paa Kristendommens Sandheder?

Ja, saadan var det! Og senere blev hun saa underlig sky, saa strengt alvorlig, næsten afvisende.

Endog Udtrykket i hendes Øjne blev fuldstændig forandret. Nu gaar det soleklart op for mig. Alt-saa har jeg alligevel gjort hende Uret! Hun har lovet det ved Moderens Dødsleje Det er farligt . . . farligt . . og skjæbnsvangert at love noget Saadant. Hvordan kan en Mor ville tyranisere sit Barn paa den Vis endog efter sin Død.

Men naar hun selv har samme Livsopfatning, samme Overbevisning som Moderen, saa vilde hun vel heller aldrig kunne handle anderledes, selv om hun ikke havde givet noget Løfte. Det er da alligevel godt at se, at der findes saadanne, jeg vil næsten sige overjordisk ideale Kvinder. Jeg har aldrig truffet dem uden i Romaner. Men saa findes de dog. Saa er da ikke alle Ens Drømme Bedrag!

Det var, som om denne Tanke lettede noget Tungt fra hans Bryst. En tyk Skorpe af Bitterhed havde lagt sig som en Klemme omkring hans Hjærte. Nu begyndte den at løsne. Hvor var det dejligt at kunne tro paa hendes Godhed, at kunne højagte hendes Karakter!

Men hvad skal jeg gjøre? Hvordan skal jeg naa op til hende? Jeg staar jo alligevel saa langt borte, er saa fremmed netop i dette, som for hende synes at være Alt . . . Tror jeg da paa Noget? . . . Jeg ved virkelig ikke. Jeg har aldrig beskæftiget mig med disse Spørgsmaal.

Han var kommen op bag Slottet og huskede nu pludselig, at han maatte hjemover for at gjøre en Operation paa et Barn. Han standsede en Vogn og kørte afsted. Men hele Eftermiddagen, mens han gjorde sine Sygebesøg, kjendte paa Pulsaarer, skrev Recepter, gav Raad og hørte paa alskens ulykkelige Historier, gik hendes Billede ved hans Side som hans stille, trofaste Følge.

Da Aftenen kom, og han skulde tage fat paa

sine videnskabelige Studier, var det ham umuligt at læse med samlet Opmærksomhed. Jeg kan ligesaa godt opgive det! — tænkte han og slængte Bogen fra sig.

Jeg har altsaa taget fejl, naar jeg troede, at hun legte med mig, fordi det smigrede hendes Forfængelighed at se mig fangen og skudt. Lad mig nu gaa tilbage og tænke paa hvert Ord, hvert Blik, paa hele hendes Væsen! Først saa imødekommende og siden saa bestemt afvisende. Det er klart, at hun selv har været Bytte for indre Strid. Hun har ikke behandlet mig saadan, uden at det har kostet hende Overvindelse Hvad skal jeg da nu gjøre? Tro? . . . ja, gjerne, gjerne, Alt, hvad hun vil! Men det er jo ikke paa den Maade, hun vil det. Og som Mand af Ære kan jeg heller ikke fremhykle Noget, som jeg i Virkeligheden ikke tænker eller føler, selv om Prisen er hende. Hun maatte jo engang komme til at opdage det, og jeg vilde fortjene baade hendes og min Foragt.

Imidlertid tog han nu alligevel Frakken paa, søgte efter Hat og Stok, slukkede Lampen og forlod sin Bolig. Atter ind i Sporvognen, som holdt ved den faldefærdige Bro paa den anden Side Elven.

Egil blev temmelig forbauset, da Sverre imod al Formodning traadte ind og meldte, at han gjerne vilde følge med paa Bazaren.

Den store Velgjørenhedsfest holdtes i en høj, rund Cirkusbygning. En høj Række Borde, overlæssede med alle mulige Slags Industri- og Kunstgjenstande, Broderier, Bøger og Legetøj strakte sig i to Halvmaanecirkler omkring begge Sider af Salen. Hundreder af Gasblus fra mægtige Jernlysekrone kastede et varmt, guligt Skjær over smykkede Damer, som staaende eller siddende bag Disken forhandlede med deres Kunder. Fra Galleriet lød Strausser-

valse og andre sprudlende Melodier, mens tusender af Mennesker bevægede sig frem og tilbage paa Gulvet. Hele Familjer, Far og Mor med Børn i alle Aldere, togede ind ad den brede Dør. Man hilste paa Bekjendte, samlede sig i større eller mindre Grupper, puffede sig frem, lo og snakkede. Ved Diskene standsede Byens unge Lapse, Officerer og Studenter, og underholdt de glade, elegante Butiksdamer uden at betænke, at disse var paa Stedet for at yde Hjælp til et veldædigt Øjemed og ikke for at pleje Selskabeligheden og lade sig beundre.

En af de rigeste Boder var Fru Laura Bangs. Her var en glitrende Overflod af Luxusgjenstande, spanske Vifter med Billeder af Tyrefægtninger, Fotografier af Jotunhøimen, Hardångerfjord, Vesuv og Vatikanet, kunstige Roser og andre spraglede Blomster, lugtende Vande fra Paris og Köln og Figurer i Bronze og Alabast.

Hendes Søster og Svigerinde havde hjulpet til med Ordningen af alle de forskellige Sager. Alma arbejdede, skrev og snakkede, saa hendes svære, oppustede Ansigt var kobberrødt af Anstrængelse. Hjørdis tog det med mere Ro, men udrettede ikke derfor mindre. Selv følte Laura sig ganske udmattet efter denne uvante, praktiske Virksomhed, og hun sad paa en Stol ved det ene Hjørne af Disken og talte med sin fordums Tilbeder, Kandidat Vik. Denne var som sædvanlig klædt efter sidste Mode, børstet, blank og stiv.

Det var virkelig en Glæde at træffe Fruen her! — sagde han.

Naar kom De? — spurgte hun.

Iformiddag — svarte han. — Jeg har været hjemme i Bergen hos Mor et Par Maaneders Tid.

Hvorfor har De aldrig ladet høre fra Dem? —

spurgte hun. — Min Mand har ofte forbauset sig over det.

Har De ogsaa forbauset Dem over det? — spurgte han, idet han saa uhyggeligt stivt paa hende.

Ja! . . . nej! — svarte hun pludselig forvirret.

Inden vi gaar videre, er det nødvendigt til Forklaring af Torsten Viks Karakter at give en kort Beskrivelse af den moralske Jordbund, hvori han var voxet op.

Hans Far, Sagfører Oskar Vik, havde boet i Bergen, hvor han altid havde haft Ord for at være et listigt Hoved og en let Samvittighed. Da hans første Hustru i flere Aar havde været syg, havde han sendt hende til Stockholm for at søge en berømt, svensk Læge. Efter nogle Maaneders Ophold paa dennes Klinik, hvor hun var bleven opereret, var hun vendt tilbage til Norge, ledsaget af en svensk Selskabsdame, som Lægen varmt havde anbefalet. At denne Dame i lange Tider havde været udsat for Mistanke paa Grund af sit fortrolige Venskabsforhold til Doktoren, vidste Fru Vik naturligvis Intet om. Efterat Frøken Selma Wikstrøm havde opholdt sig nogle Uger i Sagfører Viks Hus, begyndte der ogsaa i Bergen at løbe uhyggelige Rygter. Man fortalte, at hun flere Gange havde givet Fru Vik Piller, som istedetfor at berolige havde virket Raseri. Frøken Wikstrøm havde nemlig været udexamineret Sygeplejerske og medbragte et helt lidet Apothek fra Stockholm. Hensigten med denne hidsende Medicin skulde være at faa Husets Frue erklæret for sindssyg for saaledes at give Manden et Paaskud til Skilsmisse. Planen lykkedes imidlertid ikke. Sagføreren sendte da en Dag sin Hustru afsted til en fjærn Jagthytte sammen med sin Fuld-mægtig, men undlod selv at følge efter, saaledes som Aftalen lød. Deres Hest og Gig forsvinder paa

en mystisk Maade. Det bliver et forfærdeligt Uvejr, og hun maa tilbringe Natten i Jagthyttten højt oppe paa Fjeldet. Senere aflægger Fuldmægtigen Ed paa, at hun er Ægteskabsbryderske. Dette hjælper Manden til at opnaa Skilsmisse, hvorefter han ægter den svenske Selskabsdame. Men nogle Aar senere begynder Fuldmægtigen at martres af Samvittighedsnag og tilstaar, at han er bleven betalt af Sagfører Vik for at aflægge falsk Vidnesbyrd, og da den bedragne Hustru er død af Sorg og Græmmelse, kan han ikke længere bære paa denne uhyggelige Hemmelighed. Strax efter bliver Fuldmægtigen sindssvag, hvilket frelser Vik, som paastaar, at den hele Historie har været Hjærnespind, Udslag af det begyndende Vanvid. Da Intet kunde bevise Sandheden af Fuldmægtigens Udsagn, vedblev Sagføreren at leve i Fred med sin svenske Hustru. Af dette Ægteskab er Torsten Vik ældste Søn.

Den Maade, hvorpaa Faderen havde naaet frem til Velstand var ligesaa uhyggelig som hans dobbelte Giftermaal.

En rig Mand havde testamenteret hele sin Formue til Stiftelsen af et Børnehjem, og Sagfører Vik var sammen med to andre af Byens Borgere bleven indsat til Exekutor i Boet med en Gage af sex tusend Kroner om Aaret. Skjønt den Afdøde udtrykkelig havde ønsket, at Boet skulde ordnes snarest muligt, hengik der alligevel samfulde femten Aar, inden Exekutorerne var færdige med Opgjøret. Og da Velgjørenhedsværket endelig skulde sættes igang, viste det sig, at flere hundrede tusend Kroner var forsvundne. Men det var ordnet med saa mange juridiske Kneb, at skjønt hele Byen var i Oprør, kunde alligevel Ingen komme Bedragerne til Livs.

Sagfører Vik havde i disse femten Aar ført et iøjensfaldende flot Liv, levet Maaneder ad Gangen i

Paris og Wien, mens hans Hus i Bergen var blevet et sandt Glædens Gomorha. En Morgen fandt man Sagførereren med opsprettet Underliv i et Stup lidt udenfor Byen. Og Skuffelsen var ligesaa stor som Forfærdelsen, da det viste sig, at hans paa uærlig Maade erhvervede Formue havde det besmittede Gulds vanlige Skjæbne og var smuldret hen som Støv for Vinden. Fru Vik og hendes Søn, som dengang netop var bleven Student, sad tilbage i Skam og Fattigdom.

Men Torsten havde arvet sin Fars sejge Udholdenhed, hans listige Karakter, hans Gaaen paa uden Hensyn til Valg af Midler. Han vilde fremfor Alt svinge sig op i det sociale Liv, faa Titel af Kammerherre, komme til Hoffet og saa videre. Derfor gjaldt det at vise sig saa fin og korrekt i ydre Fremtræden, som vel muligt. Hvad der ellers foregik bag Kulisserne var ham saa temmelig ligegyldigt.

Inden sit Giftermaal havde Laura følt sig stærkt hendragen til Vik; men da dette fordelagtige Parti med Egil Bang frembød sig, havde hun ikke villet gjøre sig skyldig i den romantiske Svaghed at afslaa en stor og sikker Fordel for at sukke efter en mere tvilsom. Men han paa sin Side havde med forbausende Ro fundet sig i at se hende blive nappet bort af den rige Ven. Og da han nu mødte hende paany, kom han med ligesaa megen Ro til den Slutning, at det igrunden var langt bekvemmere at have en gift Dame til Veninde end en ugift. Her var et godt Hus at komme i, flotte Middage, og uden nogensomhelst Betænkning udkastede han Planen til at stjæle sin saakaldte Vens Lykke og misbruge hans Tillid.

Lauras Fantasi var tidlig bleven stænket af daarlig Romanlæsning, og mens der i Egils Væsen

og Karakter var en Renhed, der ofte skræmte hende som noget altfor Højt og Fremmed, fandt hun i Torsten Vik en beslægtet Sjæl. De havde Begge Smag for det Æventyrlige og søgte fornemmelig dette i farefulde Glæder.

Torsten Vik havde stadig søgt Omgang med Egil ikke paa Grund af nogen stærk Overensstemmelse i Smag og Livssyn, men fornemmelig fordi det var et indbringende Bekjendtskab. Og hans naturlige Instinkt havde strax sagt ham, at der var en Side af hans Karakter, en Del af hans Liv, som han omhyggelig maatte skjule for denne Ven, hvis han ikke vilde løbe Fare for at blive forskudt. Og paa Grund af Viks gennemførte Forsigtighed, havde Egil aldrig faaet Lejlighed til at opdage, hvad den Anden ønskede at holde skjult.

Jeg rejste, strax De var bleven forlovet — sagde han til Laura. — Men jeg er kommen til den Overbevisning, at det altid er klogest at se det Bedste i ethvert Forhold og finde sig i det Uundgaaelige.

Aa, det var vist ikke saadan stor Sorg! — svarte hun i en let Tone og smilede.

Ingen Sorg saa stor, at den ikke paa en eller anden Vis kan læges — vedblev han.

Hun forstod ikke ganske hans Mening og taug.

Men han fortsatte med sænket Røst: Faar jeg Lov til at besøge Dem af og til?

Hun taug endnu.

Han sagde:

Kan jeg komme og besøge Dem? — Hans Stemme var hed, hans Blik spejdende.

Ja! — svarte hun hurtig, idet hun med feberagtig Uro begyndte at ordne Sagerne, som laa foran hende paa Bordet.

Hans dybtliggende, brune Øjne skjød en triumferende Lysning. Der kom en lang Pause.

Derefter spurgte han i en ganske ligegyldig Tone:

Nu, hvad Nyt ellers i Kristiania?

Hun veg ikke tilbage, men blev siddende i uafbrudt Samtale, springende fra det ene Emne til det andet.

Hjørdis var gaaet hen til et andet Bord for at hente Noget og kom nu langsomt tilbage. Hun standsede pludselig som fastnaglet til Gulvet, overvældet af Forbauselse, idet hun stirrede paa Alma. Den tykke, forpustede Frøken bøjede sig ned under Disken, tog en Pengeseddel af Blikdaasen og puttede den hurtigt i Lommen. Hun satte Daasen tilbage paa dens Plads, idet hun saa sig urolig omkring, som ræd for at blive opdaget. Da hun mødte Hjørdis's Blik, blev hun endnu rødere. Men derefter skyndte hun sig at expedere en Kjøber, som ønskede et Stykke Sæbe.

Hjørdis havde netop for nogle Øjeblikke siden lagt en Hundredekrone Seddel i Kassen. Mon det var den, som Alma havde bemærkt sig? Det var dog utroligt!

Da Alma havde solgt Sæben, forsvandt hun fra Butiken. Hjørdis aabnede Daasen og saa, at Seddelen virkelig var borte. Hun blev som forstenet af Forfærdelse. Men hun maatte alligevel samle sit Sind og svare paa Spørgsmaal fra alle Sider angaaende Priser og Lotterigjenstande.

Torsten Vik nærmede sig og hilste ærbødigt med Hatten i Haanden. Men da Hjørdis viste en temmelig kjølig Mine, trak han sig tilbage efterat have vexlet nogle faa Ord og lejrede sig paany ligeoverfor Laura.

Det varede en lang Tid, inden Alma kom til-

bage. Hun var sky og ræd ligeoverfor Hjørdis, og denne var endnu i pinlig Uvished om, hvordan hun egentlig skulde tage en saa ejendommelig Sag. Skulde hun fortælle, at hun havde set hende stikke Pengene i Lommen og anmode hende om øjeblikkelig at lægge dem tilbage? Men nej, hun skammede sig til den Grad over den Andens Opførsel, at det var hende umuligt at faa frem et Ord.

Alma Rosendahl havde altid lidt af den Sygdom ikke at kunne se Noget, som behagede hende, uden at gjøre Forsøg paa at tilrane sig det. Det var ikke altid Sager af høj Værdi; men denne Tilfredsstillelse af hendes Naturs onde Drift foraarsagede hende en ubestridelig Nydelse. Tyvagtigheden laa hende i Blodet som Arv efter Faderens Taterslægt. Ligesom Broderen og Søsteren efter deres Fars Exempel spekulerede i Ægteskabet, saaledes spekulerede den ikke giftemaalshaabende Alma i Godgjørenheden. Hun foregav en vis religiøs Smag, havde altid Skriftsprog paa Læben og fik derved let Adgang til alle Slags Foreninger til Støtte for de Fattige. Men det faldt hende aldrig ind at betragte dette som andet end et Middel til egen Fordel. Hun vandt Ære og Berømmelse, hendes Navn stod i Bladene. Men hun vilde saamænd ogsaa tjene Noget ved det. De hundrede Kroner, som hun Iaften havde gjemt i sin Lomme, var jo kun en beskeden Løn for hendes store Spild af Tid og Kræfter i den gode Sags Tjeneste. Det kom jo bare an paa, at Ingen fik se eller vide det. Med sin Samvittighed stod hun altid i den bedste Forstaaelse. Men nu var hun ræd for Hjørdis; thi hun var ikke sikker paa, om denne havde opdaget hendes Hemmelighed. Men naar hun ikke sagde Noget, saa havde hun sandsynligvis heller ikke set Noget. Thi Alma med sit utæmmede Væsen kunde ikke tænke sig, at hun

ikke selv skulde have skreget op med de stærkeste Udtryk, hvis hun var kommen over en anden Synderinde, som havde havt Mod til at gjøre det Samme.

Godaften, mine Damer! — sagde Egil, som traadte hen til Bordet i Følge med Sverre Meldahl.

Det var da rigtignok paa Tide, at du kom! — udbrød Laura.

Er det dig Torsten? Saa du er kommen til Byen? — sagde Egil overrasket, idet han rakte Vik Haanden.

Ja, jeg kom Iformiddag.

Du har jo været i Bergen?

Ja, næsten hele Tiden siden vi skiltes!

De to Kammerater blev staaende og tale sammen, mens Sverre henvendte sig til Hjørdis.

Jeg vilde gjerne have nogle Nummere paa dette Tæppe — sagde han.

Ja, med Fornøjelse! Ønsker De nogle bestemte Tal?

Nej, Tak! Det er ligegyldigt.

Hun skrev hans Navn og hendes Haand skalv.

Han saa paa nogle af de smaa Gjenstande til Pryd paa Skriveborde og rakte hende en Seddel, idet han stak nogle Smaating i Lommen.

Hun vilde vexle og give ham tilbage; men han lod hende beholde Pengene.

Har det gaaet godt med Handelen Idag? — spurgte han for at sige Noget.

Ja, udmærket! — svarte hun.

Det er vel rimeligt — sagde han. — Især ved dette Bord.

Han maatte se paa hende, og de blev staaende stumme ligeoverfor hinanden, som om de Begge tørstede efter at læse i hinandens Sjæl.

Hun tænkte:

Jeg har misforstaaet Dem, gjort Dem stor Uret.
Om jeg bare vovede at tale om det!

Der var en ejendommelig Glans i hans Øjne. Hun kunde ikke tænke klart. Nu var det igjen, som om en lys, varm Soltaage sænkede sig ned, omfavnede hendes Tanker, oplødede hendes Sind.

Lad os gaa ind i Kafféen og faa Noget at spise og drikke! — foreslog Egil. — Klokken er ni. Det er ikke hyggeligt at sidde hjemme som Enkemand. Man baade fryser og sulter.

Laura bad Damerne i Sidebutiken om at passe hendes Disk, hvilket man lovte. Kandidat Vik bød Laura Armen, og Egil tog Alma, saaledes at Sverre og Hjørdis blev staaende ene tilbage. Det kunde altsaa ikke undgaaes, at han tilbød at føre hende. Men idet hun lagde sin Haand paa hans Arm, var det, som om der gik en elektrisk Strøm igjennem dem Begge. De sagde Intet; men Begge havde en stærk Fornemmelse af, at der fra Iaften af begyndte en ny Tilnærmelse imellem dem.

Egil anførte Selskabet og standsede ved et lidet Bord inde i Beværtningshallen. Det var et aflangt Rum, som var omdannet til en Grotte med blaagraa Stenvægge, hvorfra stivnede Ismasser hang ned i lange, sukkertopspidse Former, mens graagrønt Mos og fint Søgræs laa i bløde Farveskalaer opover Klippen. I den uregelmæssige Hvælving over Ens Hoved hang røde, gule og blaa Lamper lig farvede Sole. Her var et dæmpet, fantastisk Lysskjær. Den hvide Isbjørn, som stod øverst i Salen oprejst paa Bagbenene, med udhængende, rød Tunge og en Lampe mellem Forpoterne, syntes lyserød og bleggrøn med sorte, blanke Øjne.

I Klippens forskellige Indsøk fandtes overalt mindre Jernborde, omringede af Stole. Her blev spist og drukket, mens Glassenes Klirren, Støjen af

Knive og Gaffer imod Talerkener blandede sig med Menneskerøster og de ubestemte Toner fra Orkestret inde i Salen. Opvartningen besørgedes af Negre, klædte i hvidt Uld, samt Kinesere i gule og røde løsthængende Dragter med Kalotter paa Hovedet og Haarpisk nedad Nakken. Det var udklædte Studenter, der paa denne Vis forente Fornøjelsen med Nyttens.

Egil kaldte paa en Japaneser og bestilte Aftensmad. Selv vedblev han uafbrudt at tale med Torsten Vik og forsikrede ham om sin Glæde over Gjensynet.

Her er virkelig smukt, noget vist stemningsfuldt, orientalsk! — udbød Vik, idet han saa sig omkring.

Ak ja, den som kunde komme til Orienten! — sukkede Laura. — Livet herhjemme er i grunden forfærdelig graat og ensformigt!

Jeg har jo lovet dig, at vi skal rejse til Vaaren — sagde Egil.

Sverre sad ligeoverfor dem ved Siden af Hjørdis. Det havde aldrig før været ham saa vanskeligt at finde Ord. Hvor hun er dejlig! — tænkte han. Men han sagde: Denne Bazar vil sikkert indbringe mange Penge. Det er en god Idé at give Folk Fornøjelse i Erstatning for den Sum, som de ofrer paa velædige Øjemed.

Ja, da giver man ofte med lettere Hjærte — svarte Hjørdis. — Jeg har hørt Tale om, at man i Udlandet giver Baller med dyre Indgangsbilletter til Fordel for de Fattige.

Udmærket! — sagde han, mens han tænkte: Hvor hendes Røst er vidunderlig fager!

Jeg synes forresten — vedblev hun — at det er sørgeligt, at man skal behøve at lokke de Rige med den Slags Midler for at faa dem til at skille sig ved lidt af deres Overflod. Hvis man altid fulgte Bibelens Bud og gav bort Tiendedelen af sin Ind-

tægt, da er jeg sikker paa, der kom mere Lykke i mangt et Hjem.

Er Frøkenen overtroisk? — spurgte han.

Nej, langt fra! Ialfald ikke i vanlig Betydning. Men jeg tror kanske paa meget af det, som mange finder det lettest og behageligst at betvile, især fordi det nu engang er blevet moderne at tvile paa Alt.

Nu blev hun pludselig alvorlig. Men Maden blev sat paa Bordet, man begyndte at spise, og Samtalen blev fælles.

Jeg kan da vel ikke have saaret hende igjen? — tænkte Sverre ganske ængstelig.

De blev siddende her i over en Time, der forekom ham kort som ti Minutter. Der var noget i hendes Væsen, som tydede paa, at hun alligevel ikke ganske vilde slippe ham. Og dette uforklarlige og dog bestemte Indtryk gjorde ham stille glad.

Mén hun læste i hans Smil, i hans skinnende Aasyn, til hvilken Grad han var hende taknemlig for denne hendes Venlighed.

Efter Maaltidet maatte Damerne tilbage til Butiken, mens Herrerne blev siddende i Grotten for at røge. Men Sverre var saa aandsfraværende, at Egil tilsidst spurgte, om han var søvnig.

Nej, men jeg maa nok afsted! Jeg har langt hjem, og jeg staar op hver eneste Morgen Klokken sex.

Farvel da! De ser vel snart op? — sagde Egil, idet han rakte ham Haanden.

Ja, Tak! —

Sverre skyndte sig ud. Han var ganske forvirret, baade glad og bedrøvet. Hvad mener hun egentlig? — spurgte han atter og atter. — Er det bare dette med Troen, som rejser Muren imellem os, saa Gud give, jeg kunde tro! Men det vilde ikke være den rette Tro, ikke den, som tilfredsstiller

hende. Imidlertid vil jeg da besøge Broderen lidt oftere. Han er en prægtig Mand. Jeg vil ikke længere undgaa hende.

Sverre havde en Fornemmelse af at ro i Nattens Mørke paa et oprørt Hav . . . ro . . . ro . . . kjæmpe sig frem til en fjern, skinnende Ø, der lyste lig et Solblink yderst i Horizonten. Øen med Lyset, det var hende. Men jeg naar aldrig did! O, hvordan skal jeg naa did?

Da Hjørdis kom hjem, sad Faderen og ventede for at se hende i Hus, inden han gik til Sengs. Hun fortalte ham lidt om Bazaren, sagde derefter Godnat, og de gik til hver sit Soveværelse. Men hendes Afklædning tog lang Tid, og flere Timer laa hun vaagen, først stille glad som vugget i Sol og Musik, og midt i Solen saa hun hans Ansigt. Men pludselig kom der et andet ved Siden af. Det var Moderens.

Husk dit Løfte!

Hjørdis blev angst. Det forekom hende, som om hun var nærved at svigte. Men nej, hun maatte tale med ham om dette Store, som vilde komme til at skille eller forene dem for bestandig.

Og mens hun tænkte paa Aftenens Oplevelser, mindedes hun ogsaa Historien med Alma. Hvad skal jeg egentlig gjøre med denne Sag? Tænke sig noget mere Oprørende end at tilrane sig de Penge, som ædelmodige Mennesker har ofret til de Fattige! At tage Brødet af Munden paa de Nødlidende! Skal jeg tale med Laura om det? Nej, hun vil naturligvis ikke tro det! Jeg faar sige det til Egil og lade ham melde Frøken Rosendahl, at jeg har set hende tage Seddelen, og at hun maa lægge den tilbage. Thi jeg kan ikke med rolig Samvittig-

hed lade hende udføre en saadan Forbrydelse. Hun kunde jo gjøre det Samme om igjen en anden Gang.

Men hvor vil ikke Egil blive smertelig overrasket ved at høre noget saa Lavt om sin Hustrus nærmeste Slægt? — Stakkers Egil, jeg vilde ønske, han havde betænkt sig længere, inden han giftede sig!

Men endelig søvnede hun med det skinnende Aasyn over sig, Sverres Aasyn.

X.

Tidlig den næste Morgen gik Hjørdis op til sin Bror.

Lad mig faa tale lidt med dig i Enrum! — sagde hun, idet hun bad ham komme ind i hans Røgeværelse.

Nu, hvad er der paa færde? — spurgte han. — Du ser saa højtidelig ud.

Han satte sig i en af de lave, læderbetrukne Lænestole og hun ligeoverfor.

Det er en meget pinlig Historie, som jeg maa fortælle dig — begyndte hun. — Jeg opdagede noget Frygteligt paa Bazaren Igaar Aftes.

Hvad i al Verden var det? — spurgte han spændt og overrasket, da han saa den Overvindelse, det kostede hende at tale.

En Herre gav mig en Hundredekrone-Seddel til at vexle. Han havde kjøbt for fem og tyve Kroner, og jeg gav ham fem og sytti tilbage og lagde hans Seddel i vor lille Blikdaase. Nogen Tid efter gik jeg ud for at tale med en Dame i en af de andre Boder, og da jeg kom tilbage, saa jeg, at Frøken Rosendahl stak Seddelen i Lommen.

Umuligt! Umuligt! — udbrød Egil ligesaa forfærdet som Søsteren. Det maa have været en Øjenforblindelse.

Nej, det er aldeles saadan, som jeg fortæller! Jeg saa efter i Daasen. Seddelen var borte.

Det er uhyggeligt! Meget uhyggeligt! — gjentog Egil. — Den maa strax skaffes tilveje igjen!

Ja, det er ogsaa min Mening! Enten Du eller Laura bør gaa op og sige hende, at Dere ved, hun har taget den, og at hun øjeblikkelig maa levere den tilbage. Det er jo værre end et Kirkeran dette at tilvende sig de Fattiges Penge.

Jeg kan neppe tro det! — gjentog han; men alligevel tvilte han ikke paa sin Søsters Ord. Han vidste, at Hjördis var for stolt til at lyve.

Jeg har ikke villet gjøre mig medskyldig i hendes Forbrydelse ved at fortie den — sagde hun. — Og nu faar du handle, som du vil. Jeg gaar hjem strax. Papa venter paa mig.

Hun forsvandt uden at have hilst paa sin Svingerinde.

Egil opsøgte Laura i Soveværelset, hvor hun var ifærd med at smykke sig til Bazaren. Hver Dag bar hun en ny Kjole og en ny Hat. Idag var det stor Slutningsfest, og da gjaldt det rigtig at vække Opsigt.

Sovekammeret var meget elegant, hvide lakerede Senge med forgyldte Knodder og Lister og over dem en Baldakin med nedhængende, lyseblaa Silkegardiner under flødegule Wadstena Kniplinger. Til højre for Døren et Toiletbord, som bugnede af Flasker med duftende Vande, Pudderkrukker af Porcelæn, Dunbørster og Kamme med Sølvhaandtag, samt en Naalepude af lyseblaa Atlask. Mellem Vinduerne et højt Bronze-Spejl, som naaede fra Loftet til Gulvet.

Laura stod foran Spejlet og fæstede en Brystnaal af ægte Perler i sin lyseviolettede Silkekjole.

Hvor du ser alvorlig ud! — sagde hun i en let Tone til Manden.

Ja, det er ogsaa noget Alvorligt, jeg maa tale med dig om — svarte han med den samme Skyhed for at sige Sagen ligeud, som hans Søster havde vist, da hun havde anbetroet sig til ham. De var Begge rene Naturer, som tænkte fint og handlede ædelt; derfor havde de en Fornemmelse af at stikke Haanden i en Rendesten, naar de tænkte paa denne Almas uværdige Opførsel.

Men han fik det dog over Læberne, og Laura foregav at blive i højeste Grad forfærdet, skjønt hun slet ikke tvilte paa, at det nok kunde være sandt. Dette sidste vogtede hun sig imidlertid vel for at røbe.

Det er virkelig uforskammet af Hjørdis at komme herop med saadanne Historier om min Søster! — udbrød hun.

Det er i højeste Grad pinligt — indrømmede han. — Du bør strax gaa op til Alma og tale med hende om det. Hun maa uopholdelig levere Pengene tilbage.

Du indbilder dig kanske, det er sandt? Nej, ved du hvad, det er virkelig for galt, at Dere vover at anklage mine nærmeste Slægtninge!

Egil forstod altfor godt, at denne fine, yndige Laura ikke kunde tænke sig Muligheden af en saa simpel Fremfærd. Det glædede ham at se den Bestemthed, hvormed hun forsvarede sit eget Blod. Men han fik hende nu alligevel overtalt til at melde Alma, hvad der var bleven sagt.

Laura tog altsaa Ydertøjet paa og vandrede afsted til sine Forældres Hus. I Dagligstuen fandt hun Broderen liggende paa Sofaen med en Røverroman fra Kalifornien. Alma var i Kjøkkenet og sloges med Pigerne, hvem hun tilskreg med de

raaeste Skjældsord, saa det gav Gjenlyd i hele Huset.

Laura aabnede Døren til Kjøkkenet og vinkede sin Søster ind i Spisestuen.

Du har Igaar bemægtiget dig hundrede Kroner paa Bazaren. Vær saa god, kom tilbage med dem!

Har jeg? Er du gal? Har jeg?

Ja du! Kom nu med dem! De skal lægges tilbage i Kassen.

Det er naturligvis Frøken Bang, som har fundet op den Histore? Jo, det ligner hende! Jeg har nok forstaaet, at hun ikke synes, du er fin nok til at være gift med hendes Bror, at Ingen af os er fine nok. Og derfor indbilder hun sig, at hun kan byde os hvadsomhelst.

Hold bare op med disse Udflugter! Tag frem din Pengepung, saa tænker jeg nok, du finder Seddelen!

Da Frederik hørte deres skrigende Stemmer i Sideværelset, kom han ind med nysgjærrig Mine:

Hvad er der paa færde? Slaas Dere nu igjen?

Alma har taget med sig to hundrede Kroner fra Kassen Igaar Aftes, og nu vil jeg, hun skal give dem tilbage.

Det var saamænd godt gjort! — udbrød Frederik leende.

Se, om du kan faa dem fra hende! — bad Laura.

Ja, vist! — og han kastede sig over den tykke Søster, greb hende om Haandleddene og holdt hende fast som i en Skrue. Imidlertid stak Laura Haanden i hendes Lomme, trak op Pengepungen, som hun aabnede, og fandt Seddelen. Hun holdt den triumferende ivejret.

Der kan du se, hvordan du lyver!

Du lyver selv; — hvæste den Anden. — Det er mine egne Penge.

Nej, saamænd om det er! — og dermed skyndte Laura sig ud.

Men hvad foregaar her? — udbrød gamle Fru Rosendahl, som pludselig viste sig i Døren.

Alma har nok fyldt sin Pengepung Igaar Aftes — fortalte Frederik leende.

Men den Skyldige saa ud, som om hun skulde faa et apoplektisk Slag, og hun for ud i Kjøkkenet for at lade sit Raseri gaa ud over de ulykkelige Piger.

Det er en uheldig Vane, som Alma der har! — sukkede Fruen med træt Stemme, idet hun vandrede langsomt fra Spiseværelset ind i Dagligstuen.

Ja, det er uheldigt, at hun altid opdages! — svarte Sønnen. — Det er, fordi Alma er saa dum.

Han følte ingensomhelst Skam over Søsteren, men bare Ærgrelse, fordi hun ikke forstod at gaa til Værks med lidt mere Forsigtighed.

Da hverken Hjørdis eller Alma mødte frem paa Bazaren, maatte Laura bede en fremmed Dame om at hjælpe sig i Butiken.

Da Egil ved Middagstid kom derud for at spise med sin Hustru i Isgrotten, spurgte han lidt varsomt:

Nu, hvorledes gik det saa med Alma?

Hun havde naturligvis ikke taget Pengene. Det kunde jeg jo vide paa Forhaand — svarte Laura. — En Anden har vel gjort det, og saa skulde din Søster øjeblikkelig give en af os Skylden.

Pengene er altsaa ikke skaffede tilveje igjen? — spurgte han.

Jo, jeg har givet dem tilbage som Gave fra os To!

Hvorfra fik du dem da selv?

Jeg tog dem af mine Husholdningspenge.

Men Imorges fortalte du mig jo, at du bare havde to Kroner i din Lomme. Og jeg lovede dig flere Iftermiddag.

Dette havde Laura glemt. Hun blev synlig forvirret. Men derefter tog hun sig sammen og svarte hurtig:

Jo, jeg havde hundrede Kroner liggende i mit Skrivebord. Jeg huskede ikke andet, end at jeg havde givet dem ud forleden Dag til Slagteren.

Han følte, at hun sagde Usandhed, og det stak ham i Hjertet. Hans fagre Drøm begyndte at svinde, og han fornåm den første Spire til den Sjælekræft, som senere skulde ødelægge hans Liv.

Han sad stum, ligeoverfor hende ved Bordet, mens de fortsatte Maaltidet.

At Alma havde nægtet, fandt han højst sandsynligt, og at Laura ikke havde kunnet tiltro hende noget saa Ondt, dette var ogsaa altfor rimeligt — men at hun havde tilbagebetalt dem med sine egne Penge, vidste han var Løgn.

Der kom en pinlig Stemning over de to Ægtefæller. Et Tryk over Begges Sind. Heldigvis fik de Visit af Kandidat Vik, som smilende og selvsikker nærmede sig med Hatten i Haanden.

Tillader De? — han tog Plads ved samme Bord, bestilte Middag og anstrængte sig for at underholde dem med en politisk Skandalhistorie af nyeste Dato.

Men fra nu af begyndte Egil at blive en pinlig Overflødighed i Hustruens Liv. Hun frygtede ham som en streng Moralprædikant, hvis overdrevne Hæderlighed trættede hende. Torsten Vik var Befrielsen.

XI.

Kammerherre Bang havde lejet tre større Rum i Grand Hotel, hvoraf det midterste tjente til Dagligstue. Hjørdis havde forsøgt at paatrykke dette smagfuldt udstyrede Hotelværelse Personlighedens Præg. Fotografier i Rammer var opstillede paa Hylder og paa Skrivebordet, hist og her laa Bøger og Tidsskrifter, og et blomstrende Crysanthemumtræ stod paa et forgyldt Stativ foran et af Vinduerne.

Iformiddag sneede det uafsladelig, af hvilken Grund Far og Datter holdt sig hjemme. Kammerherren sad paa Sofaen og bladede i Edward Whits berømte Værk: I Kristus er Livet, mens Hjørdis broderede paa et Tæppe.

En overlegen, klar Aand — sagde Kammerherren, idet han lagde Bogen fra sig — en dyb Tænker.

Ja, man føler sig beriget, naar man har læst ham! — svarte Hjørdis, og forfølgende en Tanke, som netop havde optaget hende, vedblev hun:

Hvor lykkelig den Hustru maa være, som har en saadan overbevist Mand!

Ja, Overensstemmelse i religiøse Idéer er uden Tvil det første Vilkaar for sand Lykke — svarte hendes Far, idet han lod sit Blik hvile med Kjær-

lighed paa Datterens blege Ansigt, der syntes endnu blegere imod Stolens Baggrund af mosgrøn Plysch.

Det havde ikke undgaaet hans Opmærksomhed, at der i Hjørdis's Ydre ligesom i hendes Væsen var foregaaet en stor Forandring siden Isommer. Hun var ofte dybt hensunken og havde et langt, sørgmodigt Blik. Men han havde ikke villet udspørge hende; thi han havde selv en Anelse om den rigtige Grund.

Jeg er forbauset over, at Doktor Meldahl ikke har gjort os Visit — sagde han en Stund senere. — Han var saa ofte hos os paa Gimle. Denne Taktløshed er mig ganske uforklarlig; for han gjorde jo bestandig Indtryk af at være et velopdraget, ungt Menneske.

Hjørdis kom altid i Sindsoprør, naar hun hørte dette Navn; men hun bøjede Hovedet ned over sit Broderi og svarte saa rolig som muligt:

Han skal have saadan umaadelig stor Praxis og bor nok langt borte, saa han har formodentlig ikke Tid til at gjøre Visitter.

Aa — mente Kammerherren — han er nu ikke saa sjelden hos Egil.

Hjørdis forblev stum.

Men strax efter traadte en af Hotellets Tjenere ind og overrakte et Visitkort.

Det var da et pudsigt Tilfælde — udbrød Kammerherren. — Netop som vi taler om ham, saa kommer han.

Vær saa god, lad Doktoren komme ind!

Hjørdis skvat i. Var det virkelig ham?

Et Minut senere stod Sverre i Stuen.

Kammerherren gik ham imøde og trykkede hans Haand med stor Hjærtelighed.

Hjørdis rejste sig ogsaa og hilste ham noget mere tilbageholdent.

Hvis De havde været en ung Dame, da vilde jeg nu have sagt: «Naar man taler om Solen, saa skinner den» — sagde Kammerherren smilende.

Sverre tog Plads mellem Far og Datter.

Efter nogle Bemærkninger om det tidlige Snevejr, vedblev Kammerherren:

Siden De er Læge i denne fattige Bydel, kunde De kanske give os nogle nærmere Oplysninger om Forholdene derude.

Ja, med stor Fornøjelse! Tør jeg spørge, hvad De ønsker at vide?

Jo, nu skal De høre! Baade min Datter og jeg føler Trang til at være lidt nyttige, mens vi bor herinde i Hovedstaden. Vi er jo Begge i denne Tid løsrevne fra vor vanlige Virksomhed. Vi har læst i danske Blade om en Forening, som jeg tror kalder sig «Natmissionen», og som er sat i Gang af en af Danmarks første Mænd. Baade Hjærdis og jeg har fulgt denne Sag med levende Interesse, og nu har vi bestemt os til at ville gaa i Vej med noget Lignende.

Ja, jeg erindrer nok, at jeg ogsaa har læst Noget om dette i en Korrespondance fra Kjøbenhavn — sagde Sverre.

Vi vil leje et større Hus — fortalte Kammerherren — det skal tjene til Herberge for Hjemløse, og saa vil vi selv gaa ud og finde dem op. Halvparten af Bygningen skal beboes af Mænd, den anden Halvpart af Kvinder. Vi vil gaa til de usleste Huler, hvor Nøden er størst, og hvor Fordærvelsen sluger flest Ofre. De som Læge maa vel være kjendt med alle Smuthul og kunne tjene os med Oplysninger.

Ja, med stor Fornøjelse! — forsikrede Sverre paany — Men jeg maa dog gjøre Kammerherren opmærksom paa, at den Del af Byen, hvori jeg

praktiserer, netop huser den laveste Bærme af Samfundet, Individet som det vist er aldeles haabløst at tale til.

Haabløst, nej! — svarte Kammerherren med rolig Mine. — Kristi Hær er stærkere end Djævelens. Den kristne Dyd maa ikke nøje sig med at staa selvtilfreds og frygtende overfor Lasten. Den bør opsøge Fjenden for at erobre den, vise at Himlen er mægtigere end Helvede.

Men der er dog et gammelt Ord, som siger: «engang Skurk, altid Skurk» — sagde Sverre. — Og jeg troede, Erfaringen havde vist, at naar Mennesket baade i fysisk og aandelig Henseende var sunket ned under et vist Lavmaal, lod det sig neppe mere trække op. Angeren kommer glimtvis, men slukkes igjen.

Det er falskt, falskt! — udbrød Kammerherren. — Det er, fordi man ikke anvender det rigtige Vækkelsesmiddel. Fra Paulus af og ned gennem to tusend Aar har vi ikke set et, men utallige Exempler paa, at den mest rodfæstede Last ikke er uimodtagelig for Kristendommens Indflydelse. Der har skeet og skeer endnu daglig Underværker ved Hjælp af Kristi Ord. Det er en begejstret, beaandet Forkyndelse, som kræves, samt Menneskekjærlighed ikke blot i Ord, men fremfor Alt i Gjærning.

Sverre taug. Han følte en uvilkaarlig Respekt for denne Mand, hvis Moral havde en Højhed, som laa langt over det Almindelige.

De, som har Administrationsdygtighed, skal sættes i Spidsen for vort Herberge — fortsatte Kammerherren videre — Andre, som har Talegaver, skal ud for at føre de Ulykkelige hjem til os. Og til denne sidste Gren af vor Virksomhed agter jeg fornemmelig at bruge Kvinder, fordi disse ofte her i vort Land er mere begejstrede end Mænd.

Men Præsterne paastaar jo altid, at Kvinden ikke skal tale i Forsamlingen — indvendte Sverre med et halvt Smil. — Jeg ved ikke, hvorfra de har det. Men det maa vel staa skrevet et eller andet Sted, —

Det er en fejlagtig Bibeloversættelse — oplyste Kammerherren. — Det græske Ord betyder nemlig ikke «tale,» men prate, snakke, sladre i Forsamlingen. Det er dette, som Paulus forbød. Naar jeg vil anvende Kvinder, da er det, fordi jeg finder, at Kristendommen ikke er noget uden Begejstring. Den skal forkyndes med Begejstring, ligesom dens Maal skal være at tænde Begejstring. Naar Kristus vilde vække den i sine Disciple, aandede han paa dem og sagde: Modtager den Helligaand! Og ved denne symbolske Handling tilkjendegav han, at Livet meddeles til et Menneskes Sjæl ved en anden levende Sjæls Berøring. Begejstring kan ganske vist komme til et Menneske ved Læsning af flammende Bøger; men der er dog alligevel Intet, som kan sammenlignes med den personlige Indflydelse, der meddeler sig umiddelbart fra Menneske til Menneske. Derfor skal Kvinderne være os en stærk Hjælpetrop; thi de har den Hjærtets Ild, som renser og tænder.

Hvis Kammerherren vil betegne mig lidt nøjere, hvad De ønsker at vide, skal jeg nedskrive Navne og Adresser — lovte Sverre, som var kommen i en underlig betaget Stemning ved at høre paa denne Mand, hvis Tankeverden var ham saa aldeles fremmed.

Ja, jeg skal senere skrive det ned og sende Dem Listen — sagde Kammerherren. — Det vil komme til at lægge lidt Beslag paa Deres Tid; men det gjør jeg mig ingen Samvittighed af. Det er godt at tjene den gode Sag, mens man endnu er ung. Den, der kun virker for sig selv, er lig et

værdiløst Salt, som snarere skader end gavner Samfundet.

Hjørdis havde endnu ikke sagt et eneste Ord. Nu løftede hun Hovedet fra sit Broderi og saa over paa ham. Hun mødte hans Blik, og der lyste et Glimt af stille Glæde i Begges Øjne.

Mon Kammerherren paa denne Maade vil give mig Anledning til at nærme mig hans Datter? — tænkte han.

Hun spurgte sig selv:

Mon dette skal blive Midlet?

Midt paa Bordet laa en høj Opstabling af Bibler, som Kammerherren netop havde kjøbt til sit Herberge. Sverre saa paa dem.

Det er Bibler, — sagde Hjørdis. — Vi skal forære dem til vore Hedninger.

Den Bog har jeg aldrig ejet — sagde Sverre.

Hun tog et Exemplar, skrev paa første Side: «Til Herr Doktor S. Meldahl i venlig Erin- dring fra Hjørdis Bang» og rakte ham den. — Vil De have den?

Han modtog den overrasket: Tusend Tak!

Vil De love mig at læse i den? — spurgte hun venlig.

Ja, hvis Frøkenen ønsker det!

Jeg ønsker det meget — svarte hun mildt, men bestemt. — For Deres egen Skyld.

Frøkenen kan den nok udenad?

Ja, ialfald en Del — sagde hun. — Johannes Evangelium kan jeg næsten ordret.

Strax efter stod Sverre op og sagde farvel.

Idet han gik ned ad Hotellets brede Marmor- trappe, fornåm han en blandet Følelse af Glæde og Sorg, dæmrende Haab og dog fortvilet Haabløshed.

I endnu langt højere Grad end før stod Hjørdis for ham i en fjærn Æventyrglans. Han kjendte sig

lig Askepot, der vilde paa Jagt efter Kongedatteren. Fyrsten havde sat sin Datter op paa en Hylde i Fjeldet og ladet bekjendtgjøre: Den Gut, som med Hesten kan hoppe saa højt, at min Datter faar trykke Signetet med Navnet i hans Skalle, han skal faa hende tilægte. Mange var de, som havde Lyst til at prøve deres Lykke, og hele Bygdens Ungdom forsamlede sig nedenunder Fjeldet. Men Askepot havde ingen Hest og ingen Rustning — han havde kun Længsel og Kjærlighed — og de bærer mig aldrig derop til den skinnende Verden, hvor hun hører hjemme.

Sverre knugede Bibelen fast, som om det var hendes Haand, han holdt i sin. Men han gik ikke ind i Kafféen for efter Aftale at møde en anden Læge. Han kaldte paa en af Hotellets Tjenere og bad ham gaa ind og melde Vennen, at han havde faaet Forhindringer og ikke havde Tid til at tale med ham.

Derefter vandrede han hjemover. Sneen gled af imod hans Ansigt, lagde sig i hans Haar, samlede sig paa hans Hat og Frakke. Hendes Ord, Øjne og Smil forfulgte ham. Men Sverre var stærkt fyldt af Tanken paa sine Arbejdspligter, og han forsømte aldrig disse af Hensyn til sine personlige Følelser eller Drømmerier. Han tog op en lille Notitsbog, hvori han havde nedskrevet, hvilke Besøg han skulde gjøre den Dag, og mens han læste heri, blev han pludselig standset midt i Gaden, der næsten var afspærret af en Hoben skrigende Kvinder og Børn. De samlede sig omkring en liden Pige med bart Hoved, uredt Haar og iført en blaa Værkenskjole, som hang i Filler omkring hendes magre Krop.

Du slaar mig! Du slaar mig! — skreg hun med Rædsel i Aasyn og Stemme, idet hun stirrede

hen paa en middelalderlig Kone, som stod i den aabne Dør til et Beværtningssted.

For noget Sludder! Vil Du strax komme! — skreg Moderen, hvis Kinder blussede af Brændevin.

Sverre fik Medynk med den Lille. Han tog hende venlig ved Haanden og førte hende bort til Moderen.

Jeg kan ikke tro, De skulde være saa unaturlig, at De kunde mishandle Deres eget Barn? — sagde han. — Men jeg skal ialfald melde det til Politiet, for at det kan have Opmærksomheden henvendt paa Dem.

Han kigede over hendes Skulder ind i det halvmørke Rum, hvor flere skumle, halvdrukne Mænd sad omkring et langt, umalet Træbord og spillede Kort, mens de uafsladelig tømte deres Brændevinsglas. Bag Disken, hvorpaa Flasker og Cigaræsker, saaes en rødhaaret Pige, som styrtede ud i Bagværelset, idet hun fik Øje paa Doktoren; thi det var nemlig forbudt at holde kvindelig Betjening paa disse Steder.

Sverre gav Moderen en streng Formaning til at opføre sig menneskelig imod den lille, forkomne Skabning; men uden at han egentlig selv havde nogen Tro paa Virkningen af sine Ord.

Der gaar denne fornemme Kammerherre med sin Datter, fin i Ydre som i Sind, og drømmer om at kunne fange disse sløve Sjæle — tænkte han, idet han fortsatte sin Gang ned gennem den trange, smudsige Gade. — Det viser bare, hvor lidet de kjender af Livets Skyggesider. Naar man sidder i sine elegante Stuer, omringet af al mulig Luxus og fra Vinduerne ser Hovedstadens Overklasse drage smilende forbi, da kan man sagtens finde det poetisk at gaa ud paa Menneskejagt; men naar man kommer Virkeligheden paa nært Hold, da svinder rigtignok

Haabet. Eller naar man sidder som enevældig Konge paa Gimle, hvor hele Ens Arbejdsstok er vel forsynet, saa Nøden aldrig kan være nogen stor Fristelse, ja da kan man visselig have let for at tro paa Menneskenaturens evige Gjenfødselsesevne. Men kom hid til denne Befolkning, født i Last og opvoxet i Last, og se saa, hvad disse skønne Ord om Gud og Religion kan udrette!

Han standsede ved et lidet, grønmalet Træhus og gik ind gennem det lave Portrum. I Stuen ind til Gaarden laa en ældre Mand til Sengs. Det var en Skomager, som i længere Tid havde lidt af stærk Bronchit. Manden havde altid været stræbsom og ærlig, og Hustruen samt den halvvoxne Søn hjalp ham med Haandværket.

Da Sverre kom ind, rejste Gutten sig fra det lave, firkantede Bord foran Vinduet, hvor han sad i et sandt Kaos af Værktøj, Læder, fillede Sko og Støvler. Konen kogte Grød paa Skorstenen, mens to mindre Børn legte paa Gulvet.

Trods Armodens Præg var der alligevel noget Lyst og Hyggeligt over Stuen. Alles Ansigter var aabne og venlige. Her var forholdsvis rent, med Blomster i Vinduerne og hvide Gardiner.

Skomageren rakte sin magre Haand til den unge Læge og takkede ham, fordi han kom saa ofte.

Sverre satte sig paa en Krak nederst ved Sengestolpen og spurgte efter Hosten og Brystet.

Jo, Tak, det er omtrent som forrige Gang! Lidt mindre Besvær med Aandedrættet kanske.

Vorherre hjælper nok! Han hjælper nok! — sagde Konen, mens hun rørte rundt i Grødgryden.

Ser De denne Haarlok? — spurgte den Syge, idet han pegte paa en liden, lys Lok, som fastklistret til et Stykke Papir og dækket med tyndt Glas hang over Sengen.

Ja! — svarte Sverre. — Hvad Mærkeligt er der ved den?

Jo, nu skal De høre! — fortalte Skomageren. — Det er vel henved sexti Aar siden, den blev sat fast der paa Papiret. Jeg gemmer den, fordi den minder mig om, at vi har gode Engle, som vaager over os her paa Jorden. Da jeg var en liden Gut, kanske tre, fire Aar gammel, havde jeg langt, lyst Haar, som hang i Krøller omkring Hovedet. En Dag fulgte jeg med Far ud i Skoven. Han skulde kløve en Trærod. Jeg stod et lidet Stykke bagved eller rettere ved Siden af ham. Og jeg morede mig med at se paa, hvordan Øxen hævedes og faldt tungt ned paa Træklodsen, mens Splinterne føg i alle Retninger. Nogle af dem faldt lige ned for mine Fødder, og jeg bukkede mig for at samle dem op. Men idet jeg gjorde dette, kom jeg til at snuble fremover, og i samme Øjeblik laa mit Hoved paa Træklodsen. Jeg var falden, netop som Øxen med al Kraft blev slynget ned imod Træet. Det var for sent at standse Hugget. Øxen faldt til. Jeg hvinte af fuld Hals, og Far kastede sig paa Jorden, fra sig selv af Rædsel. Han havde ikke kunnet standse Hugget, og i sin første Skræk indbildte han sig, at han havde dræbt mig. Men efter en Stunds Forløb kom han tilbage til sig selv. Og saa greb han mig i sine Arme og undersøgte hele mit Legeme for at finde Saaret. Men der var hverken Blod eller Skramme. Han tog Øxen og fandt et Par Haar paa dens Eg. Men paa Træroden laa en hel Lok af mit Haar. Det var, som om en Engel havde drejet Øxens Eg til Side i det Øjeblik, da den slyngedes ned mod mit Hoved.

En besynderlig Historie! En ganske vidunderlig Redning! — udbrød Sverre.

Ja, Far blev ogsaa fra den Dag af en troende

Mand! Han kastede sig paa Knæ og takkede Gud. Senere bar han altid Lokken hos sig og viste den frem som et Vidnesbyrd om Guds Omsorg og Kjærlighed. Paa sit Dødsleje gav han den til mig, og saa ofte jeg ser paa den, tviler jeg aldrig paa, at gode Engle følger mig overalt. Den Tro har hjulpet baade i Armod og Sygdom.

Den Gamle taug. Han var begyndt at hoste. Og han fik Ordre til ikke at tale mere end nødvendigt.

Da Sverre gik bort fra Huset, tænkte han:

Det kan ikke nægtes, at Kristendommen gjør Mennesket mere tilfreds med Livet. Den er en Spore til meget Godt. Hvor der er rent og ordentligt hos denne fattige Skomagerfamilje. Aldrig pinner de En med at tigge eller beklage sig. Naar jeg sammenligner dem med mange af disse Andre, som igrunden kunde have det langt bedre, naar de bare vilde opføre sig hæderlig, da er det unægtelig til at faa Forstand af. Men denne Mand er født af retskafne Forældre og har faaet Troen i Arv — de Andre skal erobre den som en ny Verden, og det er netop dette, jeg tvivler paa, at man kan faa dem til at ønske og ville.

XII.

Flere Uger svandt hen, uden at Sverre fik Lejlighed til at gjense Hjørdis. To Gange besøgte han Kammerherren, for at bringe de Oplysninger, som denne havde anmodet om; men Datteren var ikke tilstede.

Imidlertid fløj det lig en Æventyrsaga ud gennem Elendighedens Verden, at en Samling unge, fornemme Damer begyndte at vise sig her ved Aftens-tid for at frelse Mennesker paa Fornedrelsens laveste Trin. Disse mærkværdige Fremmede gik ind paa de mest afskrækkende Steder, hvor en velklædt Mand knapt vovede at sætte Foden ved højlys Dag, og det utroligste var, at de kom uskadte herfra, og at Ingen vovede at røre et Haar paa deres Hoved.

En bidende kold Aften vendte Sverre hjem fra en døende Arbejdsmand. Det var i en lang, mørk Gade med daarlig Brolægning, Sne og Is, hvorpaa man stod i Fare for at snuble og brække Benene. Paa begge Sider lave Træhuse, bag hvis Vinduer skinnede nogle osende Lamper og Lys. Fra alle disse Boliger stod der en modbydelig Stank.

Af og til kom en fillet, skidden Kvinde eller et Barn springende op fra en støjende Ølsjap med et Brød eller en Ølflaske i Haanden.

Pludselig viste der sig et meget uvanligt Syn, nemlig en elegant, lukket Vogn, forspændt med to Herskabsheste. Sverre blev staaende for at se, hvad dette kunde være. Den standsede udenfor en lav, toetages Bygning, i hvis nederste Etage der var Udskjænkning, mens den øverste benyttedes til Logi-hus for det laveste Udkast af Befolkningen.

Tre unge Damer steg ud af Vognen, og blandt disse gjenkjendte han øjeblikkelig Frøken Bang.

Er dette Nummeret? — spurgte hun Kusken.

Ja, Frøken! — svarte denne.

Dermed gik alle Tre ganske rolig hen til Døren og ringte paa.

En gammel Kone aabnede og spurgte, hvad de ønskede.

Vi vilde gjerne faa Lov til at se Deres Lejlighed — sagde Hjørdis venlig.

Det er umuligt! — svarte den Gamle i en forbauset Tone.

Se her! — sagde Hjørdis og stak hende et Pengestykke i Haanden.

Denne Overtalelse hjalp bedre end Ord, og Damerne fik Adgang.

Men Sverre, som havde staaet paa Afstand og set dem forsvinde, blev uhyggelig tilmode. Han kjendte Stedet og vidste, det var livsfarligt for ethvert civiliseret Menneske at vise sig her uden i Følge med Politiet. Han havde selv fortalt Kammerherre Bang om det, men havde aldrig tænkt sig Muligheden af, at denne skulde tillade et Par unge Piger at vove sig herud alene og i Særdeleshed paa denne Tid af Døgnet. Han bestemte sig til at gaa efter dem for at yde sin Hjælp, hvis man skulde finde paa at fornærme dem, hvad han ikke et Øjeblik drog i Tvil.

Værtinden havde i sin Overraskelse glemmt at

lukke Gadedøren, og Sverre kunde saaledes med Lethed udføre sit Forsæt. Han famlede ind gennem en lang, mørk Gang, tændte flere Fyrstikker og steg op ad en smal, faldefærdig Trappe, der førte til en anden lang Gang. Han standsede ved den første Dør og aabnede uden at banke paa. Foran ham laa et lidet Kammer med en elendig Jernseng, hvorpaa en ung Pige med blege, afpillede Træk, sluknet Blik og filtret, rødt Haar. Hun udstødte en hæs, svindsotagtig Strubelyd og rejste sig halvt op i Sengen. Paa en Stol ved Siden af stod der et Vandglas og nogle Medicinflasker.

Ah, er De nu her igjen? — udbrød den unge Læge. Han kjendte hende. Det var nemlig den samme Pige, som havde flygtet fra Disken i Brændevinshandelen, da han havde kiget derind over Værtindens Skulder. Imidlertid havde han nu hverken Tid eller Lyst til at høre paa hendes Ynk. Han trak sig hurtigt tilbage og skyndte sig hen til den næste Dør. Han aabnede og traadte ind.

En forfærdelig Stank forpestede Luften i den lange, lavloftede Sal, som kun blev sparsomt oplyst af en Hængelampe. En broget Samling af Mænd og Kvinder, unge og gamle, laa gruppevis og ene om hverandre som i en Taterlejr. Røde, oppustede Mandsansigter, magre, graa Kvindeansigter med hule Øjne. Nogle med Spædbørn i Armen, Nogle halvt afklædte i skiddent Undertøj, Andre fuldt paaklædte med fillede Skjorter og Trøjer. De Fleste laa udstrakte paa Halm eller usle Madratser uden Overtæppe.

En gammel Kone sad sammenbøjet lig en Abe-kat i et Hjørne af Salen og røgte paa en Snadde. Tre yngre Mænd sad i halvt liggende Stillinger paa Gulvet omkring en Trækrak som Bord, hvorpaa de

spillede Kort, mens de drak Brændevin af en fælles Flaske.

Her er just ikke meget fint — sagde Værtinden, en fed, lasket Madame, idet hun vendte sig til de tre Damer. — Men mine Gjæster betaler bare ti Øre for Husly og Morgenkaffe, og til den Pris kan man ikke skaffe det bedre. —

Elere af Gjæsterne rejste sig halvt op, idet de Fremmede kom nærmere, og fæle Ansigter, herjede af forbryderiske Lidenskaber, urolige af Samvittighedsbid, vendte sig imod dem fra alle Sider.

Der er de! Der er de! — blev der hvisket med hæse Røster og forbausede Miner.

Sligt har nok disse fine Damer aldrig set før — mumlede den gamle Kone, som røgte Snadde. Hendes ene Fortand hang udenfor Munden og dinglede ved hvert Ord som færdig til at falde.

Men der saaes ogsaa onde, truende Blikke, ledsaget af Eder og raa Bemærkninger.

Hvad vil Dere her?

Hvad vi vil? — sagde Hjørdis med et lyst Smil, idet hun blev staaende midt paa Gulvet rank og rolig. — Jo, det skal jeg strax fortælle.

Hun drejede tilfældigvis Hovedet og fik Øje paa Sverre henne ved Døren. Men da Alles Opmærksomhed var henvendt paa hende selv og hendes Veninder, kunde Doktoren faa blive staaende uforstyrret. Der gik en let Rykning igjennem hende. Er han sendt i denne Stund, for at jeg skal tale ogsaa til ham? — fløj der gjennem hendes Hoved.

En ny Skikkelse viste sig i det samme. Det var den rødhaarede Pige, som havde ligget paa klædt paa Sengen i Sideværelset. Hun stirrede paa Hjørdis med graadige, opspilede Øjne og nærmede sig, idet hun stadig hostede.

Hjørdis maatte holde Lommetørklædet op for

Næsen for ikke at kvæles af den væmmelige Dunst fra skidne Legemer, gammelt, uvasket Linned, simpel Tobak og Brændevin. Men med en stærk Overvindelse betvang hun sit legemlige Ildebefindende.

Hun begyndte:

Jeg kommer hid fra en fælles Ven, som elsker Dere Alle og bare længes efter at hjælpe Dere Alle og gjøre Dere glade og lykkelige, saa lykkelige, som det er muligt at blive her paa Jorden.

Flere rejste sig fra deres Halmleje og begyndte at lytte. For Størsteparten af disse Mennesker var Lykken bleven et saa fremmed Begreb, at de knapt forstod, hvad den betød. Drømte de? Eller var dette fine Væsen kun kommet for at haane deres Elendighed?

Jeg vil tale om Jesus — vedblev hun. — Han staar her lyslevende blandt Dere i denne Stund og beder Dere om at aabne Hjærterne for ham, saa vil han lyse op omkring Dere Alle. For naar Dere er fattige, lidende, ulykkelige, saa er det jo bare, fordi Dere har glempt ham. Gud vil ikke, at en eneste af hans Skabninger skal være ulykkelig. Men det er umuligt at blive hjulpen og glad uden at komme til Gud. Alle Mennesker, hele Verden over, enten de er fattige eller rige, føler sig ulykkelige, inden de har fundet Kristus. Tro endelig ikke, at det bare er Dere her, som er ulykkelige og har det ondt! Nej, det er saamænd akkurat det Samme, naar man kommer op i Samfundets øverste Lag, der hvor al Jordens Herlighed er ophobet. De bærer Alle paa en lønlig Smerte, som nager dem Dag og Nat. Den kan nok undertiden glemmes og døves i Fornøjelser og Nydelser, men kun for en kort Tid — thi den evige Uro og Pine vender altid tilbage. De sukker Alle i en eller anden Nød — og dette

kommer af deres egen Synd, som tynger dem. Og den vil fortsætte med at gjøre dem utilfredse indtil den Dag, da de kaster sig paa Knæ for Kristus og tilbøder ham. Der findes ingen Glæde paa Jorden uden gennem ham, hverken Held i Forretninger eller Lykke i Venskab og Ægteskab. Kun naar to Venner eller to Ægtefæller mødes i Kjærlighed til Kristus, er deres Forhold godt og lykkeligt. Det ser vi daglig tusende Beviser paa. Kjære Søstre og Brødre, vil Dere blive lykkelige, vil Dere faa Fred, faa det godt her paa Jorden og efter Døden, saa bed med os i denne Stund, og al Sorg vil pludselig forsvinde for aldrig mere at komme tilbage! Ønsker Dere at blive glade, ønsker Dere at faa Fred?

Ja, ja! — stammede den rødhaarede, hostende Pige, idet hun styrtede frem og kastede sig grædende ned ved Siden af Hjørdis.

Sverre var bleven staaende henne i Krogen ved Indgangen og stirrede paa dette Optrin, betaget og forbauset. Han mindedes uvilkaarlig en Dag, da Kammerherre Bang havde ført ham ind i sit rigeholdige Bibliothek og taget frem en gammel Bog i Læderomslag. Paa den ene Side var der malet et Vaaben i Hvidt, Rødt og Guld. Det var Slægtens Stamtavler og Optegnelser om dens ærefulde Bedrifter. Blandt Tegningerne fandtes ogsaa en ung Kvinde med Hjelm paa Hovedet og Rustning. Det var den ungarske Magnats ældste Datter, som havde staaet i et Taarn i Borgen og set sin Bror falde i Spidsen for sine Mænd i Kamp mod Tyrkerne. Sagaen fortalte, at hun havde sendt Bud efter Liget, ladet det afklæde og iført sig hans Rustning efterat have klippet sit Haar. Da Soldaterne, som var blevne modløse ved Anførerens Død, saa hende træde op paa Skandsen, troede de, at det var ham selv, og at han kun var bleven saaret, men paany

havde samlet sine Kræfter. Og hendes Uforfærdethed ildnede deres Mod, saa de sejrede. Da Krigen var endt, og hendes Tapperhed skulde lønnes af Kejseren, røbede hun sin Forklædning og fik da i Gave en Rustning af skinnende Sølv, besat med ædle Stene. Den opbevarede i Slægten gennem flere Aarhundreder, men endte tilsidst paa et historisk Museum.

Sverre maatte uvilkaarlig mindes denne Fortælling, da han saa Hjørdis staa her saa rolig, stærk og flammende. Dette er arvet — tænkte han. — Der er Raceblod i hendes Aarer, Høvdingemod i hendes Aand. Hvilken almindelig Kvinde skulde vel vove noget Saadant?

Der hørtes en forvirret Støj udenfor. Sverre aabnede varsomt Døren og gled ud for at vaage over, at ingen Drukken fik komme ind, da dette let kunde føre til raa Optrin. Det var to Matroser, som kom sjanglende henover Gangen.

Ikke herind! — sagde Sverre med Fasthed i Stemme og Blik — Alle Pladsene er optagne.

Vil du stænge Døren for os, din Friskfyr? Din fine Landkrabbe?

Men Sverre var bredskuldret og stærk, og uden Betænkning sendte han først den Ene, saa den Anden ned ad Trappen. Derefter kaldte han paa Værtinden og bad hende faa de to Søfolk til Køjs nederunder i Beværtningen.

Inde i Salen lød en Salme, og strax efter kom de tre unge Damer ud, ledsagede af flere Kvinder, deriblandt ogsaa den rødhaarede Pige. En ældre Mand og to unge Gutter sluttede Følget. Deres Ansigter lyste af Glæde og Overraskelse, de gik varsomt og nølende, som om de ikke ganske vovede at tro paa det mærkelige Løfte, man havde givet dem: »Fred, Velsignelse i Alt!«

Sverre hilste paa Hjørdis og fulgte efter.

Den ene af Kvinderne fik Plads inde i Vognen, den Anden paa Kuskebukken, mens de Øvrige gik tilfods. Alle havde modtaget et Kort, hvorpaa der stod trykt Adressen til det Hus, hvortil de kunde henvende sig for at faa Nattely, Mad og Arbejde. Paa Kortets anden Side stod der: «Alle er velkomne!»

Sverre gik hurtig nedover i samme Retning som den bortrullende Vogn. Han havde selv været behjælpelig med at finde det store Hus, hvori Herberget nu var indrettet. Det var et godt Stykke Vej herfra. Men han maatte forsøge at faa se et Glimt af hende endnu engang. Han var i en bevæget og opildnet Stemning. Det hele stod for ham snarere som noget Drømt end som noget Oplevet. Denne unge, forfinede Kvinde, forkjælet af alle Velstandens Goder, her midt i en Horde af Menneskedyr, vilde, skamløse, raa Skabninger, som uden Betænknig med Hyl og Skjældsord vilde have kastet sig over enhver ordentlig Paaklædt som deres naturlige Fjende — men hun derimod blev staaende urørt, hendes Mildhed tæmmede deres Raahed, hendes Kjærlighed smeltede deres Haardhed, hendes Ord tvang dem til Respekt.

Han naaede Herberget og saa Vognen udenfor Porten. Ogsaa han blev staaende for at vente.

I anden Etage i Kvindeafdelingen blev de ulykkelige Piger, som de unge Damer havde ført med sig, først bragte i varmt Bad. Derefter kom de i Seng hver i sit Rum. Her var rent og ventligt. Over hver Seng stod der trykt paa et stort Kort:

Kommer hid til mig alle I, som sørge
og ere besværede, jeg vil give Eder Hvile!

Den næste Morgen iførtes de nye Klæder, blaa

Værkenskjoler, og ringedes sammen i en stor Sal, hvor en af Damerne læste højt et Kapitel af Bibelen og forklarte Indholdet. Derefter gik de til Arbejde, Nogle i den store Systue, Andre i Kjøkkenet, hvor de fik Undervisning i Madlavning. Nedenunder var der en stor Beværtning, hvor der uddeltes Middag for ti Øre. Men Ingen spurgte om disse Menneskers Fortid, og dem imellem var det ogsaa strængt forbudt at fortælle Noget derom. Fra den Dag de traadte ind her, havde de begyndt et nyt Afsnit af Livet, ofret til hæderligt Arbejde.

Det var Kammerherre Bang og hans Datter, som var optraadt offentlig og ved sin kraftige Tale havde vakt Interessen for dette store Værk. Selv havde han ofret en meget betydelig Pengesum, og rige Gaver var strømmede ind fra Samfundets højere Klasser. Maalet var at gjenvinde Statens forvildede Borgere; men hvis disse Væsener, opfiskede af Dyndet, faldt tilbage til deres forrige Liv, blev Vedkommende uden Barmhjærtighed udstødte af Herberget. Thi Kammerherre Bang var ikke blødagtig og sygelig svag. Hans Kristendom var ærlig, sund og stærk som Mesterens egen. Han havde ikke oprettet noget Hjem til Støtte for udøvende Syndere, men for omvendte Syndere.

Sverre maatte vente en lang Tid udenfor Porten, inden Hjørdis viste sig. Hun kom alene. Hendes Veninde sov nemlig i Huset.

Han nærmede sig med Hatten i Haanden: Frøkenen maa undskylde min Paatrængenhed! — sagde han. — Men jeg følte mig ikke rolig, inden jeg fik se Dem vel hjem. Maa jeg faa Lov?

Han rakte hende Haanden og hjalp hende varmsomt op i Vognen.

Det var venligt af Dem! — svarte hun med en Røst, som ikke var ganske sikker.

Jeg maa tilstaa, jeg var lidt ængstelig, da jeg saa Dem vandre ind i denne forfærdelige Hule. Og jeg er virkelig forbauset over, at det endte saa godt.

Jeg var saamænd ikke det mindste ræd — svarte hun. Og paa Stemmens lyse Blødhed hørte han, at hun smilte; men det var for mørkt, til at han kunde se hendes Ansigt. — Naar man har gode Engle til Følge, er man sikker overalt.

Ja, findes der gode Engle, saa maa De vel holde Vagt omkring Dem! — svarte han varmt.

Og derefter:

Jeg vilde ønske, jeg havde Deres Tro!

Hun sagde:

Ønsket er allerede et langt Skridt paa Vejen. Godnat!

Godnat! — svarte han og trykkede hendes Haand mellem begge sine, indtil hun langsomt trak den tilbage.

Han lukkede Døren.

Hun kørte bort.

Hjordis lænte sig tilbage i Vognen og smilte, og Læbens Smil var Gjenskin fra Glæden i hendes Hjærte.

Da hun var begyndt paa dette aandelige Er-
obringstog sammen med Faderen og en Del andre
Ligesindede, havde hun altid haft en Følelse af,
at det først og fremmest var Sverre, hun vilde gaa
ud for at vinde. Den Tanke havde med hver Dag
voxet sig klarere og stærkere, den Tanke, at hun
var kaldet af Gud til at redde ham. At han laften
havde mødt dem i denne Afkrog og var fulgt med
for at høre hende, dette betragtede hun ikke som
en Tilfældighed, men som et Led i den guddom-
melige Plan, der var lagt for deres Skjæbne. Hans
sidste Ord: «Jeg vilde ønske, jeg havde Deres Tro!»

klang for hendes Øren som et løfterigt Varsel om kommende Sejer.

Sverre var bleven staaende udenfor Huset og stirrede efter Vognen, som snart forsvandt for hans Øjne, mens Støjen endnu længe lod sig høre ned gennem de trange, islagte Gader. Da Lyden døde, vendte han sig og tog Vejen til sin egen Bolig.

Han var ikke ganske ulykkelig, ikke ganske haabløs. Hendes Haandtryk havde været saa fast og venskabeligt, hendes Røst saa god og mild. Og mens han travede opad den mørke Gade, forekom det ham, som om der tændtes Millioner af Lys til alle Sider, Myriader af tindrende Stjerner over hans Hoved. Vi maa mødes vi To! Vi maa mødes vi To! — sagde han ganske højt.

Da han kom hjem, var Stuen kold. Han tændte Lampen og satte en grøn Skjærm over Kuppelen. Omkring ham var der Boghylder, et Pibebret, et Skrivebord, en Gyngestol. Ellers tomt, koldt, ensomt. Paa Bordet laa Bibelen, som Hjørdis havde givet ham. Han havde læst i den, fordi hun ønskede det, fordi hendes egne Øjne havde hvilet paa hvert et Ord, levet med i hver en Tanke. Men hans Reflektioner og Selvkløgt vilde ikke bøje sig under Aabenbaringen. Han kunde ikke rigtig faa Tag i Troen. Den var ham saa fremmed, saa fjærn. Nu satte han sig og begyndte at tænke paa, hvad Hjørdis havde sagt til disse ulykkelige Mennesker i Logihuset. Mens hun talte, havde han været saa blændet af hendes personlige Skjønhed, af hendes Væsens aandige Glans, at hendes Tale ikke havde berørt ham synderlig dybt. Men han huskede den alligevel, og først nu gav han sig til at tænke over hendes Ord. Hun havde jo ganske Ret. I alle Samfundets Klasser mødte man den samme Uro og Utilfredshed, det samme indre, fortærende Nag. Han

gik ind i sig selv. Hvor var der tomt og isnende trøstesløst! Naar jeg nu tænker paa alle mine Venner, saa ved jeg ikke En, som er virkelig fuldt ud lykkelig. Altid et Suk imod noget Andet, noget Bedre. Dette Mismod forsvinder — fortæller hun — naar man kommer did, hvor hun staar. Hendes Ansigt er ogsaa saa lysende, o, om vi kunde mødes!

Ved at se den helt overnaturlige Magt, som Hjørdis havde over sine Medmennesker, ved at beundre og højagte hende blev Sverres Hjærte sat i Bevægelse af ganske nye Følelser; han begyndte at skimte en ny, ideal Verden, hvis Døre forhen havde været lukkede for ham. Han satte sig paa Sofaen, tog Bibelen, hendes Bibel, og begyndte at blade i den. Hun havde sagt, at hun kunde Johannes Evangelium næsten udenad. Derfor søgte han netop efter dette og begyndte at læse med spændt Opmærksomhed.

XIII.

Hjærdis gik til Sengs og søvnede, og Sjælen forlod hendes Legeme.

Hun svævede ud i et stort Mørke. Her følte hun pludselig en Haand, som greb fat i hendes Skulder, og da hun vendte sig, opdagede hun en høj, vældig Skikkelse med hvide Vinger. Han var iført en glitrende Rustning af Guld og Sølv, som raslede i Skjæl over alle hans Lemmer. Hovedet med de flagrende Lokker var dækket af en Guld-hjelm med hvid Svanefjær, paa venstre Arm bar han et Skjold af Guld, i den højre Haand et Sværd af Sølv, hvis Hefte var prydet med Diamanter og Rubiner.

Følg mig! — sagde han til hendes Sjæl. Og den fulgte.

Han slog med sit Sværd paa Jorden, der revnede med et stærkt Brag, og de sank flere tusend Mil ned i en Atmosfære, klar som elektrisk Lys.

Her opdagede hun, at de var Tre i Følge. Paa Engelen anden Side saaes nemlig et skinnende, gjennemsigtigt Legeme, som lignede Sverre.

Her var Fjelde og øde Sletter, Søer og Elve, men intet levende Væsen.

De dalede ned paa en Klippe, og Engelen

slog paany med sit Sværd. Fjeldet sprak med et dundrende Brag, og de sank dybere, flere tusend Mil gennem Tomhed og Lys.

Endelig stod de paa fast Grund mellem vældige Fjelde med dybe Huler og store Dale; men Klipperne var nøgne, Græsset brunt og brændt. Der hvilte en trykket Stemning over hele Naturen, som om den ventede paa Uvejr. Kjæmpetræer med forvredne Grene uden Løv og ormædte Stammer, Mennesker høje og klodsede som Elefanter eller smaa og pukkelryggede, med Haar, der lignede Slanger, stygge Øjne, Hugtænder og Rovdyrkløer paa Fingrene, med uhyggelig Latter og Tale, der lignede vilde Dyrs Hysten.

Her opbevares de forhærdede Syndere indtil Dommens Dag — fortsatte Engelen.

De hadede hverandre, saa de sprang i alle Retninger for ikke at komme i Berøring; men hændte det alligevel, da stak de hverandre med giftige Spydodde og spidse Pigge. Her var Heste og Kvæg tyve Fod høje, og paa deres Ryg red Uhyrer, halve Mennesker og halve Dyr, lodne, med Haler og udstødende uartikulerede Lyde. Midt i Dalen saaes en stor Indsø, hvis Vand var flammende Ild, og her laa Baade af Sølv med Roerskarle af skinnende Guld. De sad stive og skreg af Smerte, fordi de hverken kunde røre Arme eller Ben, Hoved eller Bryst. De vilde ro, men kunde ikke og derfor skreg de: Vi sulter ihjel! Vi kommer ikke frem!

Det er Mennesker, som har danset omkring Guldkalven og tilbødt Mammon — fortsatte Engelen.

Og videre saaes et stort Skib, hundrede Gange større end alle de Skibe, som findes over Jorden. Det var fyldt med hvinende Sjæle af Søfolk, som havde fornægtet Gud. Nu indbildte de sig stadig,

at de led Skibbrud. De kjæmpede og sejlede, men kom aldrig til Land.

Følg med! — befalte Engelen, og de to Sjæle fulgte.

De kom til en Række Huse af sort Marmor med himmelhøje Kjæmpehaller, hvori opbevaredes alle Verdens Mesterværker, alle Michel Angelos, Raphaels, Rubens' og andre berømte Malere og Billedhuggeres udødelige Arbejder, alle nyttige Maskiner og Opfindelser, der var Udslag af Menneskeandens skabende Geni: Noahs Ark, Jerusalems Tempel, Vatikanet med dets tusende Skatte, Notre-Dame Kirken i Paris, St. Paul i London, Escorial og Alhambra, Kunst fra Østen og Vesten, fra Maurer og Germaner, Gothic og Romere. Haller, fulde af skinnende Rustninger og blanke Sværd, hvorpaa der stod indridset, hvad hvert især havde øvet af Stordaad for Gud og Mennesker.

Videre gik de og kom til en endeløs, uoverskuelig Grotte, fuld af graahvide, blaa-hvide, sorte og gule Mennesker, lænkede til Stenblokke, mens Myriader af Dæmoner for mellem dem og sørgede for, at Ingen fik et Øjeblik Ro og Hvile. De vilde skrige, men kunde ikke, — tale, men kunde ikke. Over hvert Leje hang der sorte Tavler, hvorpaa Enhvers Forbrydelser stod skrevne med Ild.

Hjordis gyste af Rædsel. Dette var de Ondes Boliger.

Kom med! — befalte Engelen. Og de fulgte ham. —

De steg ned ad en bred Trappe, hvis Trin var af sort Marmor, med Rækværk af skjælvende Slinger, hvis Hoved og Hale var fæstede til Jernstolper ved Hjælp af store Spigre. Nederst vaagede en svær Hund, hundrede Fod høj, med tre Hoveder, Ildøjne og udhængende, blodrød Tunge. Den hvæste og

gjøede, saa det hørtes i mange Mils Afstand. Engelen slog den med sit Sværd over Ryggen, saa den krøb tilside og gav Plads.

Nedenfor Trappen laa en stor, sort, slimet Sø, hvis Vand saa ud som Blæk, og stinkede. Millioner af Mennesker svømmede omkring med uhyggelige, forvredne Ansigter, kjæmpede for at komme op, men kunde ikke. Modbydelige Sødyr med Næb og Klør bed dem overalt, hoppede paa deres Hoved og Nakke.

Øverst paa den modsatte Strandbred saaes en Trone af rødt Guld, hvorpaa en sort Fyrste med Krone paa Hovedet og Scepter i Haanden. En Hærskare af Dæmoner lyttede til hans Ordre. De skulde op paa Jorden, friste Menneskene til Synd, lære dem Forbrydelser, kæmpe mod hvide Engle. Andre kom tilbage, fortalte om nye Erobringer og trak et Kobbelt af fortabte Sjæle efter sig. De ventede paa Fyrstens Befalinger angaaende de Pinsler, som skulde anvendes paa hver især. Og at tilføje de Afdøde disse Lidelser, det var Dæmonernes Nydelse og Belønning.

O, før os bort! — bad Hjördis, og Engelen svarte: Ja, kom!

De steg paany opad Marmortrappen, og Sverres Sjæl var altid med. Men den talte aldrig.

De steg, steg, steg. Søerne forsvandt, Dørene lukkedes, Hylene forstummede, og pludselig blev det skinnende Dag.

De vandrede i en Skov med kæmpehøje Træer, hvis Løvværk var ungt og duftende og blinkede i alle mulige Farver, mellem Rosentræer, høje som Ege og Bøge, med Blomster saa store som Barnehoveder og i alle mulige Farvenuancer, fra snehvidt til orangegult og flødegult, fra purpurrødt til fint bleggrødt, og de fyldte Luften med en ubeskrivelig

Vellugt. Her voxede alle Jordens dejligste Blomster og Planter, og endnu Millioner Andre, som ikke findes paa Jorden. De var i tusende Størrelser og Former, alle friske og duftende. Men ingen Høst, ingen Henvisnen, ingen Død. Træerne bugnede af ædle Frugter, Æbler og Pærer, Appelsiner og Dadler, Figen, Aprikoser og Druer. Op over Stammerne klatrede røde, grønne og graa Papegøjer, hvide Kakaduer med gul Top, og smaa, vævre Selskabsfugle, metalblinkende Kolibrier flagrede mellem Løvværket, og store Sommerfugle, gule, himmelblaa, høj-røde, svane-hvide, tigerspættede og grønne, badede sig i Solstraalerne, Paradisfugle vuggede sig paa Akaziatræets Grene, og Paa-fugle spankulerte frem og tilbage.

Her er Paradiset — fortalte Engelen.

De kom ud af Skoven til en stor, aaben Slette, hvor de vandrede paa et friskt Grønsvær, blødt som Fløjel og oversaaet med vilde, duftende Blomster, lig et mangelarvet, persisk Tæppe. Midt i Sletten løb en bred Flod. Dens Vand var gjennemsigtigt som det reneste Krystal. Paa dens Bund laa Perler store som Æg, kastede ind mellem højrødt Rav, og alle store og smaa Stene var ægte Amathyster og Smaragder, Topaser, Blodsten, Lapis, Jacinth, Saffirer, Malachiter, Mochastene, Onyx, Krystaller, Sardonyx og Sarder. Alenlange Guldfiske svømmede frem og tilbage og langsmed Stranden voxede Liljer og Søgræs, som glitrede af Sølvpulver. Hvide Svaner sejlede langsomt fremover og sang, ikke en Melodi, der varslede Død, men evig Glæde, evigt Liv.

Midt i Floden var der en liden Ø, hvorpaa der stod et rundt Tempel af Guld, omringet af syv gyldne Søjler. Udenfor paa en Marmorbænk sad Visdommen i en Kvindes Skikkelse, klædt i Hvidt, og paa Guldbeltet om hendes Liv stod der skrevet:

«Hvis din højre Haand forarger dig, da hug den af; thi det er bedre at komme enhaandet ind i Guds Rige end at gaa fortabt». Over den fint cicelerte Indgangsdør, som blinkede af Diamanter, Safirer og Topaser, stod der skrevet:

Gud er Visdom. Gud er Lykke.

I Dalen paa begge Sider af denne Flod levede alle Jordens Skabninger i fredeligt Samfund. Lammet sov ved Løvens Side, Tigeren slikkede Hesten, Hyænen delte sit Maaltid med Hunden. Her sad to gamle Mennesker, Mand og Kvinde. Han havde langt, hvidt Skjæg og Haar, bart Hoved, hvide Klæder med gyldent Belte. Hans Pande var klar og stærk, hans Træk ædle og kloge, hans Holdning majestætisk. Hendes Haar var ogsaa hvidt, men hendes Ansigt uden Rynke, og det straalte af vemodig Skjønhed, lig Aftensolen over Fjeldet.

Det er Menneskehedens Stamfædre Adam og Eva — fortalte Engelen. —

Smaa, leende Børn legte venskabelig med Klaperslanger og Krokodiller, unge Piger flettede Kranse af Liljer og ledede de vilde Dyr med Tøjler af Blomster.

Her kom Abraham, graa og ærværdig, Isak med samme Dyder, men mindre Kraft, og Jakob med bøjet Nakke, men mild og forstandig. Derefter Sem, hvid og billedskjøn — Kam, sort med brede Læber og uldent, kruset Haar — og Jafet, gul med udstaaende Kindben og skjæve Øjne. Men Alle var stille og glade. Profeterne vandrede rolig omkring i dybsindig Samtale, Apostlerne saaes sammen med de hellige Mænd, som havde lidt Martyrdøden for den kristne Tro — og fromme Kvinder, som havde ofret egen Lykke for at tjene Gud eller opdraget deres Børn og derigjennem de kommende Slægter til at adlyde den hellige Lov. Mennesker

af alle Aldere, alle Nationer og Aarhundreder hvilte paa Blomsterlejer eller gik omkring.

Hjærdis og Sverre vandrede nu Haand i Haand som Bror og Søster.

Engelen talte:

Her er Paradiset. Her opbevares alle de gode Sjæle, som har tjent Gud og været trofaste. Her venter de paa den store Dag, da Jorden skal forgaa, og de frelste Sjæle skal stige til evig Fred og evindeligt Glæde i Himlen!

Pludselig stod der en lys, forklaret Kvinde foran dem, og Hjærdis gjenkjendte sin Mor. Hun smilte med straalende Øjne og aabnede sine Arme imod dem: Velkommen, elskede Børn! — udbrød hun.

I det samme fyldtes Luften af Milliarder Serafer med hvide Vinger og glitrende Guldharper i Hænderne. Mennesker og Dyr forstummede i hellig Andagt, mens Sang og Strengespil jublede over deres Hoveder. Det var en Musik saa overnaturlig fager, saa ophøjet herlig, at dens Mage aldrig har lydt paa Jorden. «Hosianna! Lovet være Gud i det Højeste!»

Hjærdis vaagnede. Sjælen var kommet tilbage til hendes Legeme.

Hun laa længe, inden hun stod op, og hun vidste ikke, om hun havde set alt dette eller bare drømt det. Men en Ting følte hun sig overbevist om, nemlig at dette var et Varsel, et Tegn, som spaaede Sejer for hendes store Sag — hun vilde lykkes i at erobre hans Sjæl for Gud.

XIV.

Egils Lykke var ikke ublandet, skjønt han endnu ikke ante, til hvilken Grad hans Hustru misbrugte hans Tillid. Da hans eget Sind var rent, og han var udgaaet fra et fint, dannet Hjem, var Retskaffenheden bleven hans normale Hjærte — og Tankeliv, hans sjælelige Luft. Derfor laa det ham saa fjærnt at tro paa det Onde, inden Virkeligheden stod afsløret foran ham. At Lauras Væsen blev mere og mere ujævnt, at hun levede i bratte Overgange fra ubunden Lystighed til dyb Nedstemthed, tillagde han kun fysiske Grunde.

Men hun plagedes af den evige Uro, som altid er Følgen af moralske Forvildelser. Det blev hende lidt efter lidt en navnløs Pinsel at se Egil og Torsten Vik sidde og tale sammen som gode Kammerater. Hver Gang dette skete, kom der en drivende Uro over hende, og det var hende umuligt at sidde stille. Hun byttede Plads, for frem og tilbage fra den ene Stue til den anden, fandt paa de utroligste Ting for at faa Egil bort og helst ud af Huset. Den syge Samvittighed hakkede hende med Næb og Kløer. Hun vilde helst have set dem hade hinanden; men dette var jo umuligt, saafremt hun vilde fortsætte Bekjendtskabet med Vik. Hendes

Forhold til Manden maatte nødvendigvis blive en uafbrudt Løgn, og hun begyndte efterhaanden at føle ligefrem Uvilje imod ham, netop fordi hun kjendte sig selv som skyldig.

Egil behandlede sin Ven med aaben Venlighed. De havde samme politiske Anskuelser, og der var tilsyneladende Intet, som forstyrrede deres gode Forhold.

Egil vidste ikke, at naar han maatte gaa ud alene, fordi Laura foregav at have Hovedpine, stod Vik paa et eller andet Gadehjørne og udspejdede ham for at liste sig derop, naar Fruen var alene.

Torsten Viks Planer med Hensyn til Hjørdis var nu fuldstændig opgivne. Hans skarpe Blik havde snart opdaget, at der var Noget igjære mellem hende og Doktor Meldahl, og han nærede intet Haab om at kunne fortrænge denne Sidste. Efterat Hjørdis var begyndt paa sin begejstrede Missionsvirksomhed, blev hun ham ogsaa altfor «overjordisk», som han kaldt og spottende udtrykte sig. Da nu hans Bejlen til Laura ikke længere paalagde ham Forpligtelser, som kunde skade hans Fremtid, viede han den vakre, elegante Frue al sin Opmærksomhed. Men altid med «Forsigtighed» for ikke at udsætte sig selv for mindre hæderlig Omtale. Thi Torsten Vik var Egoist indtil den inderste Marv af sit Væsen.

Naar Egil kom tilbage, var hans søde Engel kanske lidt bedre, kanske lidt værre end før.

Her har været saa ensomt — sagde hun. — Det var da bra, at du snart kom hjem.

Rørt over hendes Længsel kyssede han hende. Men da rislede det koldt ned ad hendes Ryg, som om hun skammede sig over sin egen Falskhed.

«Men den skal have godt Minde, som Løgn skal spinde,» siger et gammelt Ord, og trods al sin List kunde det dog hænde, at hun stundom mod-

sagde sig selv. Hun fortalte ham saaledes engang, at hun havde siddet hjemme den hele Formiddag, men senere sagde hun, at hun havde mødt en Person paa Gaden samme Formiddag. Lignende Tilfælder gjentog sig, og naar Egil opdagede dem, stak det ham i Hjærtet som spidse Syle. Han var vant til at respektere Sandheden som det første Vilkaar for Ære, og Intet kunde derfor smerte ham dybere end Gang efter Gang at gribe hende i denne uværdige Opførsel.

Naar hendes Forældre og Søkende var tilstede, kunde han stadig forbauses og forarges over at høre, hvordan de anklagede ikke alene Venner og Bekjendte, Fættre og Kusiner, men endog dem selv indbyrdes for at sige Usandhed, og denne Løgnagtighed laa dem i den Grad i Blodet som Arv efter de omrejsende Tatere, at de ikke engang skammede sig over det. Der var heller ingen Skandale saa stor, ingen Handling saa lav, som ikke disse Mennesker øjeblikkelig troede, naar det fortaltes om Andre. Og Egil tillod sig i den Anledning at sige til Laura:

Men, lille Ven, du maa da ikke strax tro paa alt det Onde, som Menneskene finder op om hverandre! Og selv om du nu vidste med fuld Sikkerhed, at et saadant Rygte var sandt, saa burde du ikke gjøre dit til for at udbrede det videre.

Nej, ved du hvad, saadanne Irettesættelser taaler jeg aldeles ikke! — svarte hun. — Jeg har nok Verden til at forstaa, hvad man kan sige eller ikke.

Men tænk, om nu Andre fandt paa at tale saadan om dig? Om Nogen vilde fortælle, at du lod dig gjøre Kur til af en anden Mand? Om man tillod sig at stænke din Ære paa den Maade, da vilde du vist ikke tage det saa rolig.

Han havde ingen Anelse om, hvad han rørte

ved. Men hun blev bange, vendte sig bort og vovede ikke at møde hans troskyldige Blik. Hendes Sjæl blev bidt af Orme. Og af Lyst til at plage ham og for at finde en eller anden Skyld ogsaa hos ham, begyndte hun pludselig at tale om hans Søster, den hun vidste, han forgudede.

Jeg vil haabe, du vil holde dit Løfte og ikke lade dig trække med paa disse latterlige Optog?

Hvilke Optog?

Din Fars og Søsters Natteudflugter! Jeg maa tilstaa, jeg finder det højst upassende, at unge Damer vandrer omkring paa saadanne Steder.

Men forstaar du da ikke, hvor det er stort og skjønt af hende, at hun ofrer sig saaledes for Andre?

Ofrer sig? Jo, Tak! Det er saamænd bare af Forfængelighed, for at vække Opmærksomhed.

Kom nu ikke med disse stygge Bagtanker igjen! — udbrød han ganske ærgerlig. — Og husk fremfor Alt, at det er Far, som har sat Sagen igang, og at det er min Søster, du taler om!

Jeg ser aldrig, du betænker dig paa at kritisere min Slægt, og Hjørdis saarer os stadig.

Hjørdis? Det ligner hende ikke.

Finder du da ikke, det er saarende, at hun nægter Alma at være med i dette Missionsværk, naar hun tilbød sin Hjælp.

Nej, aldeles ikke! Den, som ikke kan tøjle sit eget Sind, kan aldrig indgyde Respect — svarte han rolig. — Alma trænger selv til at staa under moralsk Kontrol og kan derfor ikke paa nogen Maade vejlede Andre.

Ja, saadan er det! Jeg selv og mine Søkende skal altid fornærmes paa Grund af din Søsters Fuldkommenhed.

Lad os nu tale fornuftig sammen! — sagde han. — Og siden du selv har berørt dette Emne,

saa maa jeg tilstaa, jeg angrer paa, at jeg var svag nok til at give efter for dig og nægte at deltage i Fars Arbejde. Jeg hørte Igaar, at han var meget bedrøvet over det.

Ja, hvis det er saa vanskeligt for dig at holde, hvad du lover, saa kan du jo bryde det da! Men jeg finder, det vilde være højst taktløst af dig at medvirke til en Sag, hvori din Hustru ikke vil deltage, fordi man har fornærmet hendes Søster.

Og dermed skyndte hun sig ud af Værelset.

Hvor disse Ophidselser i Anledning af Smaating piner mig i Længden — tænkte han. — Oprør, som om det gjaldt Liv og Formue.

Men for Husfredens Skyld gik han alligevel efter hende, søgte at formilde hende med venlige Ord, og saa tilgav hun ham de Fornærmelser, som han aldrig havde gjort sig skyldig i.

Imidlertid var hun til andre Tider, især i Fremmedes Nærværelse, saa indtagende med sit søde Smil og sit bedaarende Pianospil, at han endnu stadig levede i en stærk Forelskelsesrus.

En Aften var der Bal i «Foreningen», og da Egil kjørte afsted med sin Hustru, følte han sig stolt over hendes Skjønhed, der syntes forhøjet ved den smagfulde Dragt. Hun var i gul Silke, besat med dybrøde Kameliaer, samt gule og røde Roser i det krøllede, brune Haar. Om Halsen blinkede et rigt Diamantsmykke, som var gaaet i Arv gennem flere Slægtled i den Bangske Familie.

Da det unge Par ankom, var Ballet allerede i fuld Gang. I de to første Værelser vandrede nogle ældre Herrer frem og tilbage eller stod hist og her i Grupper og talte sammen. Indenfor var der et firkantet Rum med en rund Sofa, over hvis Midte ragede en høj Viftepalme. Her samledes de unge

Damer mellem Dansene, indtil Herrerne førte dem ind i Salen.

Torsten Vik stod stram og stiv i Forværelset og saa spejdende imod Indgangsdøren, som om han ventede Nogen. Da Bangs endelig traadte ind, nærmede han sig hurtig og bukkede dybt med den sammenpressede Hat under Armen.

Jeg var virkelig ræd for, at Dere slet ikke skulde komme — sagde han smilende. — Fruen lovte mig første Vals; men den er forlængst forbi.

Saa har De vel trøstet Dem med en Anden? — sagde hun.

Nej, jeg foretrak at være Martyr! — svarte han. — Men tillader De kanske nu?

Med Fornøjelse!

Hun slap Egils Arm og lod sig føre ind til Dansen af Vik.

Egil bukkede for en ung Dame og fulgte efter ud paa det lange, spejlglatte Gulv.

Over deres Hoveder sitrer Lysstrømme, varme, gule, fra Hundreder af Gasblus. Silke, Flor og Tirlatan hvirvler omkring i alle Regnbuens Farver. Der glider de forbi hverandre i fagre Harmonier eller trodser hverandre i krasse Modsætninger. Rosenrødt smelter sammen med det blege Himmelblaa, mens Valmuer og Tulipaner kaster Pletter af Purpur og Guld hist og her i Salen. Naar de dansende Par staar opstillede i Française, og der er nogle Øjeblikkes Ophold mellem Turene, kan Balsalen, set oven fra Galleriet, ligne et byzantinsk Mosaik. Men naar Runddansene fortsættes, da er det svævende Sommerfugle, Solskin fra unge Ansigter, Latter og Smil, Smil som opmuntrer, Smil som forraader, Smil som forhaaner, Blikke, der slaar Lysning lig hurtige Lyn, Blikke som fængsler, drager, beruser. For en Hede i Rummet! Orkestermusiken paa

Galleriet blander sig med Latteren og overdøver Samtalen.

Egil mødte mange af sine Bekjendte; thi hele Hovedstadens bedste Selskab var som vanligt samlet i «Foreningen». Kun af og til saa han et Glimt af Laura, som ogsaa skiftede Ord snart med En snart med en Anden.

Under Opholdet mellem to Danse stod Egil bag Dørgardinet mellem Salen og Forværelset. Nogle unge Herrer talte bag hans Ryg paa den anden Side af Gardinet, og hans Opmærksomhed vakt, da han hørte sit Navn nævne.

Lad os faa Torsten Vik med, saa gaar vi ned i Restaurationen og spiser, indtil Kotillonnen begynder!

Torsten Vik? — udbød en Anden leende. — Nej, ham er det saamænd ikke Umagen værd at vente paa! Naar Fru Bang er tilstede, har han jo hverken Øjne eller Øren fra nogen Anden.

Bang er virkelig et Mønster paa en overbærende Ægteemand!

Overbærende? — lo den Fjerde. — Nej, blind er han, stokblind! Jeg skal vædde paa, han har ikke den fjærneste Mistanke.

De fik ikke Tid til at fortsætte; thi Egil traadte pludselig frem, og de taug forfærdede. Han strøg forbi dem med en ligegyldig Mine, som om han Intet havde hørt. Men han kjendte en ubehagelig Svimmelhed i Hjærnen.

Hvad havde de ment med, at han var stokblind?

Han saa sig omkring til alle Sider for at finde Laura, men kunde ikke opdage hende noget Sted.

Hun maatte være ude i Damernes Toiletværelse . . . Han ud. Men nej, heller ikke der.

Han vandrede tilbage, trængte sig frem mellem alle de forskellige Grupper af glade Mennesker, og kom paany ind i Dansesalen.

Jo, der øverst i Krogen sad hun jo sammen med Vik. De saa ikke paa hinanden; men han legte med hendes Vifte og tog op en liden Blyant som for at tegne eller skrive Noget paa den.

Egil gik tvers over Gulvet gjennem den lange Række af gamle Mødre, som sad paa hver Side af Salen, og standsede foran Laura.

Skal vi ikke snart gaa hjem? — spurgte han.

Nej, lad os da være Kotillonen over! — svarte hun. — Vi har alt sat os for at være sikre paa at faa Plads.

Hendes Røst var saa naturlig, og hendes Mine saa elskværdig, at han ikke nænnede at modsige hende. Men han lagde Mærke til, at hun undveg hans Blik.

Som du vil da! — sagde han, og trak sig langsomt tilbage.

Kotillonen begyndte, og den vakre Frue var stadig paa Gulvet, optaget i enhver Tur, saa der ikke blev synderlig Tid til Samtale.

Men naar hun var borte, og Vik sad ene tilbage, tænkte han: Det er dog igrunden et uhyggeligt Skuespillertalent, som er Kvinderne medfødt. Denne søde Mine overfor Manden bliver rent vederstyggelig, naar jeg tænker paa Jeg haaber, jeg aldrig skal faa en saadan Kone!

Saa stærk er Menneskets medfødte Respekt for det Gode, at hverken daarlig Opdragelse eller slette Vaner kan udrydde Beundringen derfor, ligesaa lidt som de ganske kan udrydde Foragten for det Onde. Derfor kunde Viks Forelskelse i Laura heller ikke dræbe en Fornemmelse af Ubehag, hvergang han saa hendes Falskhed imod Manden, skjønt dette var det eneste Middel til at holde deres eget Forhold gaaende.

Egil stod i Døraabningen nederst i Salen og

studerte dem. Men pludselig skammede han sig over dette Spioneri som en uretfærdig Fornærmelse imod denne fine, yndige Laura.

Imidlertid begyndte han alligevel fra nu af at lægge Betydning i Smaating, dem han ellers aldrig vilde have fæstet sig ved. Saaledes fandt han det besynderligt, at Vik efter Ballets Slutning blev staaende udenfor Damernes Toiletværelse og ventede paa Laura for at byde hende sin Arm og føre hende ned til Vognen.

Det burde han helst overlade til mig — tænkte Egil. — Men forresten er han jo en gammel Kammerat og vor daglige Omgang, saa det kan jo ikke regnes som nogen særdeles Paatrængenhed.

Men Giften var nu engang dryppet ned i hans Sjæl, og dens Virkninger udeblev ikke. Han maatte fra Idag af uvilkaarlig lægge Mærke til hvert et Blik og hvert et Ord, som vexledes mellem Vennen og Laura. Vik var i den senere Tid begyndt at besøge dem forbausende ofte, og naar Egil nogle Gange kom tidligere end ellers hjem fra «Det norske Selskab», hvor han plejede at læse Aviser, fandt han de To siddende i fortrolig Samtale i Dagligstuen. Men Begges Væsen syntes ganske naturligt, de var Begge saa glade over, at han kom tidligere hjem; thi saa kunde man strax faa sig en Whist med Blindemand.

Naar Egil gik sine lange Skiture opover Landet, kunde det rase indeni ham, som om alle onde Magter var løse.

Hun bedrager mig! — gispede han mellem de sammenbidte Tænder, mens han arbejdede sig op og ned ad Bakker, gjennem Skove, over Marker. — Hun bedrager mig! Hun ligner hele sin Slægt, Individet uden Ære, uden Skamfølelse! Hvordan skulde hun ogsaa kunne blive anderledes, naar hun

er opvoxet i saadanne Omgivelser? For en smertefuld Skuffelse! For en lav, skjændig Forbrydelse! Og jeg, som havde en saa urokkelig Tillid til hende! Men naar jeg nu kommer hjem, skal Opgjøret staa. Jeg vil kræve hende til Regnskab, nej, simpelthen sige hende, at jeg ved og forstaar Alt, og at jeg har forstaaet det længe. Jeg vil knuse hende med min Foragt, trampe paa hende, bruge de stærkeste Udtryk. Men der findes ikke Ord stærke nok til at udtrykke, hvad jeg føler og mener. Bedrage, hykle, lyve i Ord og Miner, skjænde mit Hjem, tilsmudse mit Navn! . . . Hun er et Væsen uden Ære, uden Gnist af Samvittighed, uden Spor af Hjærte! . . . Et Dyr . . . et Afskum, som jeg vil træde under Fødder, jage ud af mit Hus! . . . Jeg forbyder hende at bære mit Navn. Jeg vil straffe hende, saa hun aldrig skal glemme det! . . . Indtil den sidste Dag i sit Liv skal hun bære Straffen for sin Forbrydelse . . . Og han, den Usling, den troløse Forræder!

Men naar Egil kom hjem, og Laura traadte ham smilende imøde og med blød, bekymret Stemme spurgte ham:

Er du ikke sulten? Byt nu strax paa Fødderne, saa du ikke bliver forkjølet! Det er da rigtig hyggeligt at have dig hjemme igjen! — da forsvandt pludselig Erindringen om det Opgjør, han vilde kræve. Og naar han huskede det, da skammede han sig over sine onde Tanker.

Alt det, jeg lægger Vægt paa, betyder jo naturligvis Intet — sagde han til sig selv. — Jeg hverken vil eller kan tro noget saa Lavt om hende.

Og han vedblev at elske hende trods Alt — ja endnu mere efter hvert af disse voldsomme Opgør af Vrede og Had.

Men denne Sjælens Sygdom mærkede hans

Ansigt og ændrede hans Væsen. Ogsaa han blev vexlende i sine Stemninger: i Selskab overstadig lystig, hjemme som oftest tillukket og henfalden. Mistanke og Sorg gnagede paa hans Hjærte, og mere end en Gang var han nærvædt at tale til hende. Men Ordene kom ikke over hans Læber; thi hans fine Natur følte, at naar Tanken først var udtalt, vilde han for bestandig have besudlet hendes Væsen. Fra den Stund af vilde en inderlig Tilnærmelse være en Umulighed.

Tænk, om han nu tog ganske fejl? Og han vedblev at klamre sig til Troen paa hende, fordi Tvilen paa hende var ham en uovervindelig Rædsel.

XV.

Kammerherre Bangs plejede at spise Middag i Hotellets store Sal, men drak Kaffe i deres egne Værelser. Her sad de ogsaa Iftermiddag. Udenfor var det koldt og rusket Vejr med Regn og Sne, inde i Stuen varmt og lunt.

De sad ved det runde Bord, hvor Hjördis skjænkede Kaffe i Faderens Kop og bød ham Sukker og Fløde.

Jeg tror nok, vi faar se at komme hjem paa Torsdag — sagde han —. Naar denne Taage begynder at hemsøge Byen, føler jeg mig strax syg.

Kammerherren led nemlig af Asthma, og trivedes derfor i Længden bedst paa Landet i let og høj Luft.

Som du vil! — svarte Hjördis. — Din Sundhed er jo det vigtigste.

Jeg haaber nok, vort Værk herinde vil faa Fremgang uden os — vedblev han. — Sognepræsten og min gamle Ven, Professor Gregersen, er jo paa lidelige Mænd, som interesserer sig levende for Sagen.

Hvis du havde taalt Luften, da vilde jeg nu alligevel helst være bleven her — sagde Hjördis. — Jeg synes, vor Virksomhed er bleven saa storartet velsignet.

En god Sag lønnes altid med Velsignelse — svarte han — selv om Menneskene ikke strax kan se det.

Nogle Øjeblikke efter vedblev han:

Det var en besynderlig Idé af Egil og Laura at købe Møbler og leje Lejlighed herinde i Kristiania, naar de alligevel senere skal bo paa Gimle. De kunde jo simpelthen have boet i et Hotel, saaledes som vi har gjort.

Jeg tror slet ikke, Laura har Lyst til at bo paa Gimle — sagde Hjørdis. — Hun er vist ræd for at komme til at kjede sig for meget.

Men det maa nu alligevel ske — sagde han.

Synes du ikke, Egil er svært forandret? — spurgte hun.

Aa jo, jeg har nok lagt Mærke til det!

Forleden Dag, da vi spiste Middag der, sad han stum under hele Maaltidet. Det er, ligesom om han falder sammen og glemmer, at Andre er tilstede. Og naar man taler til ham, vaagner han og svarer helt aandsfraværende.

Ja, ja, ganske rigtigt! Jeg har ogsaa set det! — sagde Kammerherren.

Jeg er saa bange for, at Laura igrunden slet ikke passer til ham. Der er noget saa Overfladisk ved hende. Man kan aldrig faa rigtig Tag i hendes Karakter. Jeg tror ikke, Egil er rigtig lykkelig.

Aa, det er ikke sikkert, det har saa Stort at betyde — sagde hendes Far. Der siges i Almindelighed, at det første Aar af et Ægteskab skal være det lykkeligste. Men efter hvad jeg har erfaret, synes jeg igrunden, at det netop er det modsatte, hvad der jo ogsaa er nok saa naturligt. To unge Mennesker gifter sig uden at kjende synderlig til hinanden. Men saa kommer det daglige Liv med sine smaa Gjenvordigheder, som afslører alle

Fejl. Og man opdager fra begge Sider, at man er ganske naturlige, jordiske Mennesker istedetfor Idealer. Og inden de to Karakterer er blevne rigtig sammenvoxede med Afdrag paa altfor ideale Krav og Bøjelighed fra begge Sider, kjæmpes der mangan en haard Dyst i de unge Hjem. Men god Vilje og Dannelse, jeg mener Hjærtets Dannelse, ordner altid Forholdet, saa Skjærmyslerne ender med Fred.

Jeg tror ikke, Laura har noget religiøst Sind — indvendte Hjørdis paany. — Det er dette, som gjør det Hele saa utrygt, saa ængsteligt.

Hun fornægter ikke aabenlyst — sagde Kammerherren. — Men skulde det virkelig være hende, som holder Egil borte fra vort Missionsværk, da er hendes Skal bedre end Kjærnen. Forresten har han jo aldrig villet tilstaa mig, hvorfor han gjør mig denne Sorg.

Der er saamænd ingen anden Grund, end at Laura er fornærmet paa sin Søsters Vegne, fordi vi ikke troede, hun egnede sig til denne Gjærning — svarte Hjørdis med Bestemthed.

Det var da slemt, hvis Egil skulde være til den Grad under Tøffelen — sagde Kammerherren. — Jeg troede snarere, det var denne Kandidat Vik, som drog ham bort. Jeg begriber ikke, at Egil kan sætte nogen Pris paa at omgaaes dette Menneske. Han er skeptisk, gammelklog og bundløst uvidende om alle disse Ting, som han tviler paa.

Uf ja, indbildsk og ubehagelig! — istemte Hjørdis.

Men hvis Egil lader sig paavirke af denne aandelige Gift, da gjør jeg ham arveløs — sagde Kammerherren, idet han knyttede den højre Haand og lagde den truende paa Bordet. — Vor Formue er tjent af kristne Mænd og skal ikke erobres af Satan.

Jeg vil da inderlig haabe, at der aldrig skal ske noget saadant Brud mellem os — udbrød Hjørdis bedrøvet.

Jeg haaber ogsaa, det vil kunne undgaaes — svarte hendes Far.

Hjørdis havde mødt Sverre flere Gange i den senere Tid, men de havde aldrig været ene. Han havde besøgt dem i Hotellet; men andre Fremmede havde altid været tilstede, og naar de havde truffet hinanden hos Egil, havde Stuen ogsaa der været fuld af Mennesker. Saaledes var der ikke sagt en Stavelse, som kunde gaa fra Hjærte til Hjærte, kun almindelig Samtale om Dagens private eller offentlige Nyheder.

Nu, da de saa uventet skulde skilles, kom der en sorgfuld Vemod over hende. Hun syntes Synd i ham. Og hun led selv. I hans Blik og Stemme laa der altid en stum Bøn om Barmhjærtighed, og hun havde svage Øjeblikke, da hun fristedes til at vakle, da hun fik Lyst til under et eller andet Paa-skud at træffe ham ene for at give ham Lov til at tale — men strax stod Moderen for hende, og hun tog sig stærkt sammen og bad brændende om Kraft til at holde Prøven ud.

Men hun syntes ikke, det var rigtigt at rejse uden at lade ham det vide. Og hun grublede over, paa hvilken Maade hun skulde underrette ham derom. Jo, nu fandt hun det.

Hun skrev:

«Hr. Doktor Meldahl!

Da De forleden Aften fortalte, at De var færdig med den Bog, De laante af os, haaber jeg, De undskylder, at jeg kræver den tilbage. Men Far er nemlig meget streng med Hensyn til Bibliotheket, som det er min Opgave at holde i

Orden. Da vi skal rejse Torsdag Morgen, vil det sandsynligvis være lettere for Dem at aflevere den her i Hotellet end at sende den efter. Jeg tillader mig samtidig at sende Dem et engelsk Værk, der omhandler de samme Spørgsmaal, og som Far og jeg har læst med stor Interesse. Dette kan De gjerne beholde saa længe, som De selv ønsker, da vi har to Exemplarer.

Hvis vi ikke faar den Fornøjelse at se Dem inden vor Afrejse, siger jeg Dem hermed Farvel og beder Dem modtage en venlig Hilsen fra Far og

fra Deres forbindtligste

Hjørdis Bang.»

Den følgende Dag kom Sverre op med Bogen; men Bangs var netop gaaede ud.

Torsdag Morgen sad Kammerherren og Hjørdis i Jernbanekupéen og talte med Egil og Laura, som stod udenfor den aabne Dør.

Da nærmede Sverre sig hurtig. Han var bleg og afmagret.

Jeg maatte faa Lov til at sige Farvell — sagde han, idet han nærmede sig og ærbødigt blottede sit Hoved.

Det glæder mig, at vi fik se et Glimt af Doktoren inden vor Afrejse — udbrød Kammerherren. Hvis De har Lyst til at tilbringe nogle Dage paa Landet, saa ved De, at De altid er velkommen.

Tusend Tak! — svarte han.

Sverre stod bag Laura og stirrede Hjørdis ind i Ansigtet. Men hun kunde ikke udholde Sorgen i dette Blik og vendte sig til den anden Side.

Lokomotivet begyndte at pibe, suse og koge, det ringte stærkt og vedholdende, og deres Øjne mødtes for sidste Gang.

Hun tog hans Blik med sig og følte sig sønderrevet, fortvilet.

Udenfor Jærnbstationen tog Sverre Afsked med Egil og hans Hustru og kørte hjem. Nu var Alt tomt og haabløst, nu da Hjørdis paany var borte, uden at han var rykket hende et Skridt nærmere. Hun var det højtsvævende, flygtende Ideal, hun boede i Skyerne i det hvide Slot med gyldne Fløje, hvor han syntes, han aldrig, aldrig kunde naa op.

Han tog fat paa sit Arbejde med overmenneskelig Kraft, gik aldrig mere i Selskaber, viste sig knapt inde i Byen. Men om Aftenen sad han altid og læste i hendes Bøger og pintes af brændende Tørst, Tørsten efter Sandhed.

XVI.

Egil opfordrede Torsten Vik til at følge med paa Elgejagt; men Kandidaten undskyldte sig med sine Pligter i Departementet, hvor han var ansat som Kopist. Imidlertid fik han snart samlet en Flok unge, ivrige Skytter, som i samlet Følge drog afsted. Rejsen gik først med Jernbane, senere med Slæde op gennem Skov og Fjeld. Da de endelig naaede frem til den lille Jagthytte, som tilhørte Kammerherre Bang, tændtes Ilden i den lave Pejs, og Selskabet bænkedes sig omkring det lange Træbord, Skræpperne aabnedes, og man styrkede sig med hermetiske Bifstege, Kex og Kognak.

Da Maaltidet var færdigt, forberedte Skytterne sig til Jagten. De trak høje Gamascher over Skoene, stak Jagtkniven i Beltet, greb Riflen, og afsted gik det opover Aaser og ind gennem Granskove med hvide Grene, lydløst, pilsnart over Sneen, hvis øverste Flade var dækket af en haard Skorpe. De standsede ved en halvfrossen Myr, som bar tydelige Spor efter Elgen. Paa den anden Side viste Mærkerne sig i forskellige Retninger, og Følget delte sig derfor i to Grupper, som tog hver sin Vej.

Hundene snuste i Sporene og for derefter afsted i vildeste Fart. Man hørte dem langt inde i Skoven,

frem kom de paa aabne Myrer, videre for de over Knauser og Stene.

Egil opdagede pludselig, at han var kommen langt forud for de Andre. Han var bekendt som en smidig, let Skiløber, der i flere Kaprend havde vundet første Pris.

Fra Skoven hørtes et Horn, Losen gjenlød skingrende, det glefsede og gjøede.

Egil efter; men snart døde Støjen hen paany.

Saaledes gik det Time efter Time, Bakke op og Bakke ned, udover Aaser, over islagte Bække og Elve, og saa opover igjen.

Pludselig opdagede Egil to mægtige, takkede Horn, som tegnede sig skarpt imod den tindrende, klare Horizont. Men det var langt udenfor Skudvidde, og han havde ikke andet at gjøre end at styrte i samme Retning, opover, nedover — opover, nedover og op paany. Hans Hund kom tilbage for at hente ham, og tilsidst kunde han standse, løfte Riflen, det knaldede, lyste, og den mørke Bue imod Luften sank ned. Dyret var sprængt og saaret.

Da Jægeren endelig naaede op til sit Bytte, var han segnefærdig af Træthed. Han trak Kniven og skar Halsen op paa det svære Dyr. Hunden logrede med Halen og slikkede Blodet.

Da dette var gjort, kastede Egil sig ned ved Siden af et ungt Grantræ. Han vaskede sin sveddryppende Pande med den rene Sne, trak frem Kognakflasken og tog sig en drabelig Slurk.

Det begyndte at skumre, og han affyrede flere Skud for at antyde Kammeraterne, hvor han var. Men det tog Tid, inden de kunde naa frem, og imidlertid blev han siddende der alene med sin Hund og det døde Dyr.

Her var Viddernes Storhed. Ensomhedens Højtid. Ikke en Lyd.

Men mens han sad, kom han pludselig til at tænke paa Laura og Torsten Vik. Hvad mon der foregik i hans Hjem, mens han var langt borte? Hvis Torsten Vik havde staaet her nu, da vilde det set ilde ud for ham.

Men heldigvis kom Kammeraterne snart løbende, og Egil blev revet ud af sine Betragtninger.

Da Jægerne fik Øje paa Elgen, ringede et vældigt Hurra i Luften, og Egil maatte fortælle alle Enkeltheder, inden han havde lykket at fælde den.

Det tog en god Tid, førend de naaede hjem til Hytten, hvor Ilden strax blev tændt, mens Mad og Drikkevarer paany kom frem.

Ved den ene Langvæg var der flere Senge i Rækker over hverandre lig Køjer i en Dampskibskahyt. Her krøb Jægerne op, strakte deres trætte Lemmer paa Renskind og trak Uldtæpper over sig.

Nu Bang, kommer du ikke? — raabte en af dem.

Men Egil sad stum foran Pejsen og stirrede ind i den spragende Ild. Det var, som om Noget kaldte paa ham og varslede ham.

Han rejste sig pludselig.

Du maa følge mig nedover! Jeg maa tilbage Iaften — sagde han til Føreren, en ung, lyslet Bondegut.

Hjem Iaften? — brummede en af Kammeraterne oppe fra sin Køje. — Er du gaaet fra Forstanden? Efter en saadan Dag? I dette Mørke?

De Andre snorkede og sov fast.

Det gjør mig Ingenting — svarte Egil. — Jeg er fuldstændig udhvilet. — Jeg havde glemt, at jeg har noget Vigtigt at udrette nede i Kristiania, og det taaler ingen Opsættelse.

Men det var jo Aftale, at vi skulde være borte i flere Dage — indvendte den Anden.

Ja, bliv Dere kun! — svarte Egil. — Fordi jeg rejser, kan jo de Andre godt fortsætte. Det er mig aldeles umuligt at vente til Imorgen.

Føreren tændte to lange Tyristikker, og derefter gik de varsomt ud af Hytten for ikke at vække de Andre. De løb paa Ski nedover Bakken, over et langt Jorde og naaede frem til Skydsstationen. Men det var kun efter mange Overtalelser og Løfte om dobbelte Skydspenge, at Hesten endelig blev spændt for.

En halv Times Tid efter sad Egil i en Spids-slæde og kørte nedover Landevejen, mens Gutten stod bagpaa med den spragende Tyrifakkel i Haanden.

Paa begge Sider stod høje Gran- og Furutræer ludende under Sneens Tyngde, mens Rimkrystallerne glitrede under Fakkels røde Skjær. Fantastiske Former legte og koglede mellem de tætte Grene. Huldre sneg sig frem, og Bergtrolde rullede Kjæmpesten, Smaanisser i røde Topluer paa svære Hoveder grinte fra mørke Huller, mens hvide Ellepiger dansede mellem Birketræernes lysende Stammer.

Hesten blev sky og standsede stundom brat foran en eller anden lang Skygge, som syntes at spærre Vejen. Men nogle Slag af Svøben drev den videre frem, og Rejsen fortsattes, mens Dombjældens Klang og Fodslagene imod den kramme Sne var den eneste Lyd, som gjenlød i Nattens Mørke.

Egil syntes aldrig, det gik hurtig nok. Der var kommen en jagende Uro over ham. Han var sikker paa, at der skete noget Galt i hans Hjem, og han kunde ikke naa frem tidsnok.

Nu skulde Opgjøret staa. Han vilde kræve hende til Regnskab, rense Luften i sit eget Hus, træde hende under Fødder, haane hende, sparke

hende og stikke Kniven i denne Skurk, som misbrugte hans Tillid paa saa fejg en Maade!

Ah, de skulde nok faa se, hvem de havde at gjøre med, disse to lave, skamløse Individer!

Han kjørte den halve Nat, naaede i Morgengryet frem til Jernbanestationen, traf netop Hurtigtoget og steg ind.

Midt paa Dagen ankom han til Kristiania. Da han steg ud af Kupéen og saa de Rejsende vandre afsted ganske rolig, begyndte han ligesom at vaagne op af en underlig Drøm.

Paa Gaden var der en livlig Færdsel, Smil og Hilsener til alle Sider, leende unge Damer og lystige Studenter. Kaféen i Grand-Hotel var propfuld af Mennesker. Alt var som før.

Egil kom i Jægerdragt med Skierne over Skulderen og en høj Stav i Haanden, Pelslue paa Hovedet og Skræppe ved Siden. Han havde en Fornemmelse, som om han havde været bergtagen, pint af ondsksfulde Huldre.

Da han traadte ind i sin egen Dagligstue, kom hans Hustru ham imøde med sit allersødeste Smil.

Alt der? — udbrød hun forbauset. Det var da morsomt! Jeg troede, du skulde være borte flere Dage.

Jeg længtes saa efter dig, at jeg ikke kunde holde det ud længere — svarte han varmt og oprigtig, idet han tog hende i sine Arme og kyssede hende, strøg hende over det krøllede Hoved og kyssede hende paany.

Laura, du forstaar vist ikke, hvor grændseløst jeg holder af dig?

Hans Ord smertede hendes Samvittighed, hendes Blik undveg hans, og hun begyndte at tale om noget Andet. Hun bad ham hurtig bytte sin vaade

Vadmelsdragt og fortalte, at hendes Forældre og Sødskende kom did til Middag.

Jeg ventede dig ikke hjem Idag, og det var altfor kjedeligt at sidde her alene — sagde hun.

Stemningen ved Bordet var meget gemytlig, Bror Frederik var som altid i det prægtigste Humør og sludrede uafsladelig om alle sine Forelskelser og om de unge Pigers Formuesforhold.

Laura ønskede, at hendes Mand havde været mindre fin, mindre fuldkommen. Hvis han bare havde havt en eller anden rigtig iøjenspringende Fejl, da vilde hun strax have grebet denne som Undskyldning for sit eget Hykleri.

Hele den foregaaende Dag og Nat havde Egils Sjæl været gjennempisket af Dæmoner, hans Had havde til den Grad anspændt alle hans aandelige Evner, at der nu fulgte en fuldstændig Slappelse ovenpaa. I de følgende Dage var han ganske rolig, næsten glad. O, hvor han elskede hende vanvittig efter hvert af disse Anfald!

En Eftermiddag i Skumringen sad det unge Par alene.

Jeg synes, du spiller saa sjelden nu — sagde han.

Jeg har det saa periodisk med Hensyn til Musiken — svarte hun. — Du ved, at jeg undertiden kan spille flere Timer itræk, mens jeg andre Gange ikke rører Instrumentet paa flere Uger. Men da du sidst var paa Jagt, begyndte jeg virkelig at indøve Chopins Nocturne Nr. 12, som du saa ofte har bedt mig om.

Chopins Nocturne? Hvilken Dag var det?

Den Gang du var paa Jagt — gjentog hun i en let, naturlig Tone. — Den første Dag var jeg hjemme hos Mama og Papa; men Dagen efter

spillede jeg mindst fire Timer. Det er en dejlig, poetisk Musik, rigtig til at drømme og sværme ved!

Ja, den et meget vakker! — svarte han.

Strax efter spurgte han:

Har Torsten Vik nylig været her?

Nej, ikke siden du rejste! Jo, det er sandt — rettede hun — han var her jo som snarest Dagen efter. Han bragte et Nummer af det tyske, illustrerte Blad, som han havde lovet mig. Der staar saadan en morsom Historie om den afdøde, hollandske Konge.

Egil rejste sig pludselig og gik ind i sit Røgeværelse. Da han stod her alene med Døren lukket, pressede han Hænderne omkring sit Hoved og mumlede halvhøjt:

Aa, denne Laura, jeg kunde kvæle hende! Om jeg bare vidste Noget! Den skrækkeligste Vished vilde være at foretrække for denne tærende Uro, denne Tvil, som suger Livsmarven af mig!

XVII.

Skal du ud og spadserere? — spurgte Laura.

Ja, jeg skal ned i Viktoria Hotel for at tale om Fars Jerngruber! — svarte Egil. — Du ved, han har nedlagt Arbejdet, fordi Driften kostede mere end at købe Metallet i England. Men nu vil et engelsk Selskab alligevel sætte en Kapital i det.

Det er heldigt, han gaar — tænkte Laura — saa kan jeg faa Tid til at skrive til Vik!

Du kommer vel hjem til Middag? — spurgte hun.

Det er ikke ganske sikkert — svarte han. — Muligens spiser jeg i Hotellet sammen med Englænderne.

Han gik ud af Stuen; men idet han aabnede Entrédøren, stod han Ansigt til Ansigt med Postbudet, som bragte ham et Brev. Egil kjendte Faderens Haandskrift, og da han tænkte, det kanske kunde indeholde Noget om Gruberne, lukkede han Entrédøren og gik tilbage til sit Røgeværrelse for at læse Brevet i Ro.

Laura sad imidlertid i Dagligstuen, og da hun hørte Entrédøren blive smækket i, troede hun, at Egil var gaaet. Hun skyndte sig hen til Skrivebordet, tog Papirmappen frem og begyndte at skrive.

Naar hun sad der bøjet over Bordet, alene med sine Tanker og sin evige Uro, var Ansigtet et ganske andet, end naar hun var sammen med Fremmede. I Selskab var hun sød og smilende med runde, glatte Træk. Nu saaes dybe Streger paa begge Sider af Munden, Læberne var slapt hængende, Øjet stivt. Hun følte langt fra nogen Glæde over sig selv; men alligevel holdt hendes onde Aand hende fangen.

Nu bebrejdede hun Vik, at han var altfor forsigtig, at han kom altfor sjelden. Hun trængte til at se ham hver Dag for at holde Modet oppe. . . .

Pludselig tog det i Døren, som førte til Røgeværelset, og Egil traadte ind.

Hun rystede af Rædsel, som om hun saa et Gjenfærd. Hendes Sindsrørelse var saa stærk, at den umulig kunde undgaa hans Opmærksomhed.

Det gav ny Ild til hans Mistanke.

Jeg troede, du var gaaet? — udbrød hun.

Nej, jeg fik Brev fra Far og vilde først læse det, inden jeg gik ud. Hjørdis sender dig en Liste paa nogle Sager, som hun gjærne vil have kjøbt.

Ja, med Fornøjelse! — svarte Laura, idet hun greb Seddelen.

Hvem skriver du til? — spurgte han i en paa-tagen ligegyldig Tone.

Jeg aa jo, det er netop til Hjørdis.

Saa, var det til Hjørdis?

Ja, men nu er det overflødigt, siden hun selv har sendt mig sine Oplysninger.

Hun puttede Brevet og Seddelen ned i Skrivebordsskuffen og stak Nøglen i Lommen.

Jeg maa give Pigen en Ordre — sagde hun og gik skyndsomt ud af Værelset. Hun var i Dødsangst

for, at Egil skulde spørge videre om Brevet, skjønt han aldrig plejede at være paagaaende med sine Spørgsmaal.

Da Egil stod alene, var der en Røst inde i ham, som hviskede:

I Skuffen vil du finde Svaret paa alle dine
Tvil . . . Beviset . . . Beviset . . . det altid
ønskede og frygtede . . . Giftbægeret

Han skammede sig.

Nej, fy, det er sjofelt at bryde op en Laas for at læse, hvad der ikke er bestemt for Ens Øjne. Men paa den anden Side maa jeg have Lov til at undersøge, hvad der foregaar i mit eget Hus . . . Man kan brække op en Dør, hvis man tror, at en Forbryder har skjult sig indenfor.

Han erindrede, at da Laura en Dag ikke kunde finde Nøglen til sit Skrivebord, havde hun prøvet hans, der tilfældigvis passede, som om den var gjort til samme Laas.

Hen til Bordet, stak Nøglen i, trak Skuffen ud, greb Brevet, holdt det op for sine Øjne med begge Hænder, skalv, stønnede højt, som om hans Bryst skulde sprænges.

Laura kom tilbage i den Tanke, at hendes Mand var gaaet; men askegraa i Ansigtet blev hun staaende midt paa Dørtærskelen.

Hvad gør du? — spurgte hun. — Læser du mit Brev?

Ja, jeg læser dit Brev — svarte han og vendte sig mod hende. — Endelig ved jeg det, det som jeg har gaaet og pint mig med i mange Maaneder

Aa . . . Egil . . . tilgiv mig! — stammede hun angst. — Jeg har ikke villet det! Det var imod min Vilje!

Undskyld dig ikke! — svarte han haardt. —

Føj ikke Fejghed til din Last! Forsøger du paa at undskylde dig, saa bliver du endnu lavere, det . . . du . . . — Det peb i hans Strube, det kogte i hans Hjerne, og han udslyngede i lynende Foragt alle de Ord, han havde ophobet, naar han i sine voldsomme Sjælekampe havde anklaget hende. Nu kom alle disse Ord, spidse som Syle, knusende som Stenregn, Foragt og rystende Anklage imod dette samvittighedsløse Uhyre, som med ubarmhærtig Fod havde traadt hans Lykke under Fødder, kulkastet hans Tro paa det Gode, forgiftet hans Sjæl, hun som var et Udkast af sit eget Kjøen, en Skamplet paa hans agtede Navn!

Hun dirrede som et Blad i Vinden under hans Ordflom, hans heftige Bevægelser, han som ellers plejede at være saa stille, saa behersket. Hun vovede ikke at svare. Brøden stod skreven paa hendes Ansigt. Beviset laa i hans Haand.

Men under en liden Pause samlede hun alt sit Mod og vilde forsvare sig.

Lad mig da faa Lov til at forklare dig

Lyv ikke mere! — afbrød han hende. — Du har løjet nok!

Jeg forsikrer dig, jeg kan ikke Noget for det . . .

Men da blev han ubændig rasende som et vildt Dyr. Han styrtede ind paa hende, kastede hende ned paa Sofaen, greb hende i Struben og hvilede mellem de sammenbidte Tænder:

Jeg kunde have Lyst til at dræbe dig, du . . . — og han bøjede sig ned over hende, stirrede hende ind i Øjnene og hviskede det forægteligste Navn, som kan gives en Kvinde. Hun peb, som om hun skulde kvæles, og hendes Ansigt blev blaahtvidt.

Han slap Taget i hendes Strube og gik eller løb ud af Værelset — — og hun hørte ham slaa Entrédøren i efter sig.

Han gik med Hænderne stukket ned i Lommerne paa sin Pelsfrakke, med bøjet Hoved, hurtig, hurtig, opover Gaden, skubbede med Albuerne imod baade Herrer og Damer, men uden at vende sig og bede om Undskyldning. Han følte sig hjemløs lig en Fugl, kastet ud af sin Rede; for tilbage til hende kom han aldrig mere.

Da han traf hende, havde han havt den dejligste Drøm om solrige Strande, hvor Livet var Fred og Skønhed — men istedetfor dette havde hun ført ham til det døde Hav, han havde badet i en slibrig Svovlpøl, som havde besudlet hans Sjæl og Legeme. Her sang ingen Fugl, her voxede ingen Blomst, kun Øde, et trøstesløst, dæmonisk Øde — saaledes havde hans Ægteskab været.

Han havde irret omkring i et Vildnis, hvor spidse Torne havde stukket hans Ansigt, hvor hver en Frugt, hver en Plante havde været Gift, Gift — og nu kom han ud i Dagen igjen, men i hvilken Tilstand? Sønderrevet, lamslaaet, med al Mørkets Gru i sin Sjæl.

Pludselig saa han to blaa, troskyldige Øjne og et ærligt, alvorligt Ansigt — det var Sverre Meldahls. Jo, det var den Rette! Ham vilde han op-søge. Han tog en Slæde paa Torvet og kørte udover.

Da Egil traadte ind i Doktorens Modtagelsesværelse, blev denne helt forfærdet over hans forandrede Udseende. Han troede, Egil var syg og søgte hans Raad som Læge.

Men hvad i al Verden fejler Dem? — spurgte han. — Kom, tag Pelsen af og sæt Dem ned!

Egil lagde Ydertøjet fra sig og satte sig i Sofahjørnet.

Jeg har det ikke bra — begyndte han med et træt Udtryk i Ansigt og Stemme. — Jeg kan lige-

saa godt sige det strax . . . — han holdt inde, som om han havde ondt for at tale.

Nu, hvad er det saa?

Jeg staar ifærd med at skilles fra min Hustru eller rettere sagt: jeg har allerede skilt mig fra hende.

Skilt fra Deres Hustru? — udbrød Sverre i højeste Grad overrasket. — Hvad er der da hændt?

Hændt? Aa, det Eneste, som vel i Almindelighed bør berettigede En til at forskyde sin Ægtefælle.

Det er da vel ikke? Sverre vovede ikke at spørge Sætningen ud.

Jo netop! Min gode Ven, Herr Torsten Vik, denne hæderlige Kammerat ham er det.

Sverre havde nok set, at Vik undertiden talte vel meget med Laura; men han havde aldrig lagt nogen dybere Betydning deri. Egil og han havde jo omgaaes i saa mange Aar.

Alle Andre har naturligvis vidst og forstaaet det — sagde Egil. — Men nu Idag, for et Par Timer siden . . . aa ja . . . , det er svært ondt at tale om det.

Han trykkede sin hvide, magre Haand fast imod Panden som for at presse Tanker og Taarer tilbage.

Sverre følte den dybeste Medynk ved at se den grændseløse Smerte, som stod skrevet i Vennens blege, forpinte Ansigt.

Det vilde være mig meget kjær, om jeg paa en eller anden Vis kunde være Dem til Støtte — sagde han.

Ja, tak, jeg modtager Deres Tilbud! — svarte Egil med samme matte, farveløse Stemme. — Men spørg mig ikke om Fortiden! Lad os bare holde os til, hvad der nu bør gøres!

Vil De da virkelig skilles? — spurgte Sverre. — Burde De ikke se Tiden lidt an? Muligens Forholdet kunde rette sig.

Egil løftede Hovedet og saa forbauset paa ham.

Rette sig? — gentog han. — Nej, en hæderlig Karakter kan aldrig gaa paa Akkord med Lasten, se gennem Fingre med Forbrydelsen! Vort Forhold er knækket og kan aldrig blive godt igjen. Men af Hensyn til Far og Hjærdis, som vilde lide altfor frygtelig ved en offentlig Skandale, ønsker jeg at ordne Sagen saa stille som muligt.

Og derefter:

Jeg erindrer, at da jeg boede i Nizza med Mor, var vi ofte sammen med en ældre Mand, som var Direktør for et Asyl i Østrig, paa Grænsen af Tyrol. Mine Forældre korresponderede med ham i flere Aar. Hans Hus var et Tilflugtssted for Kvinder af de højere Stænder, som havde gjort sig skyldig i Ægteskabsbrud, Bedragerier og moralske Abnormiteter af enhver Art. For at skjule deres Skam og værges sig imod videre Udskejelser i samme Retning sender Familien dem til denne Anstalt, hvor de stadig er under Tilsyn af Præst og Læge. Det er en Slags privat Tugtelsesanstalt, hvis Maal er at vække de sovende Samvittigheder.

Og did vil De sende hende? — spurgte Sverre.

Ja! — svarte Egil bestemt, idet han røbede, at han ikke alene havde arvet Moderens stille Væsen og bløde Karakter, men ogsaa Faderens Urokkelighed, naar det gjaldt hans Navn og Ære.

Han vedblev:

Der vil hun faa Ro til at tænke over, hvad hun har forbrudt mod sig selv og imod mig. Jeg skal skrive til Direktøren Imorgen for at høre, om der er Plads og bede ham sende Svar pr. Telegram.

Og hvis han kan modtage hende, maa et eller andet paalideligt Menneske følge hende ned. Vil De gjøre det?

Sverre indsaa, hvor pinlig en saadan Rejse vilde blive; men hans Medlidenhed med den ulykkelige Egil og Tanken paa, at det var Hjørdis's Bror, som trængte ham, gjorde, at han lovede at opfylde hans Ønske.

Da Alt var nøje aftalt, blev Egil endnu siddende paa samme Plads i Sofahjørnet. Han var mat og afkræftet som efter en smertefuld Operation.

Mor bad mig saa indtrængende om aldrig at tage en vantro Hustru — sagde han. — Men Laura bar Maske for Ansigtet, det var den, som forlokkede mig Og alligevel havde det virkelig været mig meget magtpaaliggende at opfylde Mors Ønske, saa havde jeg nok forstaaet, at Laura og hendes Slægt ikke var den Slags Mennesker, som Mor mente, naar hun talte om sande Kristne Men jeg var forelsket og vilde ikke lytte til det Inderste af min Samvittighed, og det er dette, som nu straffer sig.

Dette bragte Sverre til at mindes Hjørdis, der ogsaa havde givet Moderen samme Løfte og havde holdt det, og skjønt denne hendes Fasthed var Grunden til hans egen Kval, højagtede han hende dog netop for dette — ak, hvor var hun dog stærk og sjælefager!

Gud giver mig vel Kraft til at staa det over — sagde Egil med et langt Suk, idet han stod op og vilde hente sin Pels. — Jeg gaar til et eller andet Hotel for at sove i Nat — vedblev han. — Og Imorgen rejser jeg til Gimle.

Nej, bliv heller her! — bad Sverre, som ikke turde sende ham fra sig i denne ophidsede Tilstand,

da han ikke var sikker paa, hvad han kunde finde paa i sin Fortvivelse. — De kan jo sove i min Seng, saa ligger jeg selv paa Sofaen. Og Imorgen tidlig skal jeg følge Dem paa Jernbanestationen.

Kanske det er bedst saa! Tak, kjære Ven! — svarte Egil træt og brudt, idet han rakte sin Haand til Sverre, som trykkede den trofast mellem begge Sine.

XVIII.

Laura laa i flere Minutter og gispede som i Aandenød. Men efterat den ubehagelige Sammen-snøren af Struben var forbi, sprang hun op lig en saaret Slange. Hun var bleg af Forbitrelse, urolig, ræd.

Hvad mon han tænker paa?

Hvad vil han gjøre?

Aa, pyt, han er endnu forelsket, og i den Tilstand har en Mand aldrig nogen Æresfølelse. Det er jo en kjendt Sag. Han kommer nok tilbage og beder mig om Tilgivelse. Men jeg tilgiver ham aldrig. Jeg kan ikke længere udholde dette dobbelte Forhold. Jeg hader ham. Jeg har Modbydelighed for ham. Om jeg bare kunde gjøre ham noget rigtig Ondt!

Hun hadede ham i Følelsen af sin egen Brøde — hadede ham, fordi han var saa hvid og hun saa sort.

Hun frygtede for, at Torsten Vik kunde komme og træffe Egil, som sandsynligvis ikke blev længe ude. Derfor klædte hun sig skyndsomt paa og gik over Gaden til det lille Hotel, hvor han boede. I Forstuen var der en Vrimmel af Herrer, som vandrede ud og ind fra Kafféen, og da hun spurgte

en af Tjenerne efter Kandidat Vik, stod der to unge Officerer bag hende, hviskede til hinanden og lo.

Kandidaten er endnu ikke kommen hjem — svarte Tjeneren. — Men han plejer at spise Middag Klokken tre, saa han er her vel snart.

Vil De vise mig op paa hans Værelse — befalte hun Tjeneren.

Han førte hende op ad en bred Trappe og ind i et firkantet Rum med røde Lærredsvægge og højryggede, blaa Plyches Lænestole. Midt paa Gulvet stod et rundt Bord med et Cigarbæger og paa Skrivebordet nogle Fotografier af Viks Slægtninge i Bergen. Til Sovekammeret ved Siden af stod Døren aaben.

Laura satte sig ved Skrivebordet og ventede. Han maatte snart være der.

Men Tiden svandt, og han kom ikke.

Nu havde hun siddet der i over en Time. Saa var han formodentlig bleven indbudet til Middag.

Hun tog et Brevpapir, men her var ingen brugbar Pen, og hun fandt en Blyant, hvormed hun skrev følgende:

Kjære Torsten!

Du kan tro, jeg har haft en forfærdelig Dag. Min Mand har været nærved at kvæle mig, at myrde mig af Skinsyge. Jeg er ganske syg efter dette frygtelige Optrin. Nu maa det være forbi. Hvis jeg virkelig er saa meget for dig, som du altid siger, saa maa du frelse mig; thi jeg er nærved at blive vanvittig af alle disse Sindsrystelser og denne evige Angst. Jeg kan ikke længere holde ud at skulle spille denne daglige Komedie. Jeg vil bort fra det Hele. Lad os rejse til et andet Land, hvor vi kan vente paa

min Skilsmisse, og derefter gifter vi os og bosætter os i Udlandet. Dette kan ikke vedvare, jeg ender med at tage Livet af mig, hvis der ikke bliver en Forandring.

Din Laura.

En Gang før havde hun foreslaaet ham denne Flugt; men da havde han strax svaret, at det af flere Grunde var ham en fuldstændig Umulighed. Han ernærede sig som Kopist i Departementet, men hvad skulde han drive paa i Paris eller London?

Hun havde altsaa maattet opgive Planen; men nu erindrede hun pludselig det kostbare Diamantsmykke, der var værd en hel liden Formue. Det maatte jo kunne sælges strax efter Ankomsten til Kjøbenhavn. Og derfor tilføjede hun under Brevet:

P. S. Tænk ikke paa Pengene, jeg har mere end nok for lang Tid. Jeg tør ikke bede dig om at komme hjem, da jeg er ræd for, at du kunde træffe Egil, og jeg kan ikke indestaa for, at han ikke overfalder dig, saaledes som han gjorde med mig. Men jeg skal komme over hid, saa kan vi nærmere aftale Sagen. Skriv til mig, strax du har faaet mit Brev, saa skal jeg se at slippe ud!

Efterat have lukket Brevet og lagt det midt paa det runde Bord, saaledes at det strax maatte falde i Øjnene, naar man kom ind i Værelset, tog hun paa sig Kaaben og gik.

Det var sent paa Aftenen, da Torsten Vik kom hjem fra et større Selskab. Han var grættet og ærgerlig. Nogle unge Herrer havde paa en spøgende Maade hentydet til hans Beundring for Fru

Bang. Og da der i samme Selskab havde været en ung Pige, hvis Formue og Skjønhed var begyndt at friste ham, havde disse let henkastede Bemærkninger faaet en meget ugunstig Modtagelse.

Vik var virkelig begyndt at blive kjed af dette Forhold til Fru Bang. Hendes ujævne Sind, den evige Uro og Skinsyge var bleven ham en følbar Lænke om Foden. Han ønskede sig fri.

Da han nu havde læst Brevet tilende, udbrød han ganske højt:

Nej, du skal have mange Tak! Jeg er nu ikke bleven gal heller. Jeg skulde gaa hen og ødelægge hele min Fremtid for hendes Skyld?

Og med egoistisk Kulde vejede han frem og tilbage, hvad der var at tage og vinde. Til hende tog han intet Hensyn. Det var bare paa sig selv, han tænkte.

Jeg som Mand har Lov til Alt — sagde han. — Hvorfor har hun ikke taget sig Agt? Hun faar saamænd selv bære Følgerne. Vil hun skilles, saa vær saa god; men ikke skal det være for min Skyld!

Og uden videre Betænkning satte han sig ned og skrev:

Kjære Laura!

Jeg finder ikke, at jeg som Mand af Ære kan modtage dit Tilbud, skjønt det smigrer mig i høj Grad. Det gjør mig ondt, at din Mand har faaet Rede paa dette; men jeg kan ikke give dig noget bedre Raad, end at du forsoner dig med ham snarest muligt. Det eneste, jeg som Mand af Ære har at gjøre i denne Sag, er at trække mig fuldstændig tilbage, hvor vanskeligt dette end vil være mig. Men jeg vil paa ingen Maade være Skyld i, at der kommer Splid mellem to Ægtefæller. Du har aldeles misforstaaet mig, hvis du

har troet, at jeg et eneste Øjeblik skulde ville tænke paa at rømme med en Vens Hustru. Jeg er fremfor Alt en Mand af Ære. Jeg rejser Imorgen tidlig til Stockholm for at besøge min Onkel.»

Vik var altid forsigtig, derfor satte han ikke sit Navn under denne Skrivelse.

Da han var færdig, gik han til Sengs og sov ganske rolig, og da Tjeneren den næste Morgen bragte ham hans Kaffe, befalte han, at Brevet skulde sendes over til Fru Bang.

Se saa, nu er det Æventyr forbi! — tænkte han med et Lettelsens Suk. Og da han var ræd for, at hun skulde forsøge at hægte sig fast ved ham, skyndte han sig at pakke sammen de vigtigste Klæder og kørte op paa Hægdehougen for at bede en Fætter om Husly for et Par Dage. Rejsen til Stockholm var kun et Paaskud for at blive fri for videre Besøg.

Laura var alene hjemme. Natten kom, uden at hendes Mand viste sig. Dette havde hun aldrig ventet. Hun havde tænkt, at han skulde angre sin Ophidselse, og hun havde allerede opdigtet en hel Historie for at forklare ham, at han havde lagt altfor megen Betydning i hendes Skrivelse til Vennen. Hun vilde derefter fortsætte som før, indtil hun var færdig til Afrejse med Vik.

Hun laa søvnløs den hele Nat og havde den frygteligste Hjærtebanken. Den følgende Morgen modtog hun Viks Brev, som bragte hende aldeles ud af Ligevægt.

Hun klædte sig paa i al Hast og styrtede over i Hotellet for at høre, om han var rejst?

Ja, for over en Time siden!

Hans Adresse i Stockholm?

Nej, den kjendte Ingen!

Laura vandrede modløs tilbage til sit Hjem. Hun stivnede af Rædsel over hans Nederdrægtighed, hans Fejghed at forlade hende netop nu, naar hun trængte ham mest.

Mand af Ære! — lo hun vildt og uhyggeligt.
— Mand af Ære!

Nu hadede hun ogsaa ham. Hun rasede, rev sig i Haaret og fægtede med knyttede Hænder i Luften, mens hun for ud og ind i Værelserne som et vildt Dyr i Bur.

Tre Dage levede hun ganske alene, indestængt, spiste knapt og klædte sig ikke af om Natten. De mest fortvivlede Idéer for hende gennem Hovedet. Hun vilde rejse efter ham til Stockholm, bønfulde ham om ikke at forlade hende.

Nej, han vilde bare blive forbitret, hvis hun blotstillede ham paa denne Maade; thi han var fejj.

Kanske hun heller burde rejse til Udlandet alene og bede ham komme efter? Men dette havde han jo afslaaet. Han følte Intet for hende, det var klart. Han var et Dyr, en Djævel, hun vilde dræbe sig, tage Gift. Men Modet manglede, hun havde altid frygtet Døden.

Og endelig sneg den Tanke sig frem:

Mon der skulde være en Mulighed for Forsoning med Egil? Jeg afskyer ham; men hvis han først har tilgivet, saa er jeg sikker paa, at han aldrig senere vil saare mig med ubehagelige Minde-
delser. Thi han er nu alligevel en fin Natur....

Men netop da denne Udvej, som hun i Begyndelsen havde troet umulig, begyndte at fremstille sig som Noget, der muligens alligevel kunde ske, netop da bragte Posten Bud fra hendes Mand. Af

Stemplet saa hun, at det kom fra Gimle. Altsaa var han hjemme hos sin Far.

Med rystende Hænder og spændt Mine, nysgjerrig og ængstelig aabnede hun og læste:

At videre Samliv mellem os To er en Umulighed forstaar du sandsynligvis selv. Jeg giver dig nu Valget mellem to Ting, enten at blive anklaget for Retten som Ægteskabsbryderske med min Fordring paa Straf og Skilsmisse eller ogsaa at undgaa al offentlig Skandale ved at rejse bort i Stilhed. Hvis du foretrækker dette sidste, hvad jeg helst ønsker, da gør dig færdig snarest muligt. Imorgen Aften vil Doktor Meldahl møde dig paa Jernbanestationen for paa min Opfordring at følge dig til Udlandet. Han har Adressen til et hæderligt Hjem, hvor du vil blive optaget, og hvor du kan leve tilbagetrukket fra Verden. Din Ankomst er meldt, og der skal hver Maaned blive betalt for dit Underhold. Imorgen Aften Klokken 9,45 afgaar Hurtigtoget.

E. Bang.

Brevets kolde, forretningsmæssige Tone sagde hende, at der ikke for det Første kunde være Haab om nogen Forsoning. Og i grunden ønskede hun det heller ikke; thi hun var i Virkeligheden træt af denne daglige Tvang.

Proces eller Landsforvisning! Hendes Forhold til Vik skulde blive undersøgt af Sagførere og Dommere, blive et staaende Samtaleemne for denne Sladderby, hvisket om i alle Kroge. Jo, hun saa allerede Fru Guldbrandsens haanlige Mine, Oberstinde Schous Foragt, udtalt med aaben Hensynsløshed, Frøknerne Bassø vendende sig sky fra hende i Selskab, undgaa at tale med hende paa Gaden,

muligens ikke engang hilse paa hende, Hjørdis's iskolde Strengthed — nej, Laura havde kun Mod til det Onde, naar det kunde ske i Skjul, hendes Forfølgelighed gyste tilbage for enhver offentlig Uregelmæssighed. Alt Andet var at foretrække for disse Foragters Naalestik fra alle hendes Bekjendte.

Ud! Bort, saa langt som muligt, til fremmede Ansigter og andre Omgivelser!

Det Hjem, som Egil talte om, kunde vel ikke være noget Andet end et almindeligt Pensionat. Og atter erindrede hun de kostbare Diamanter. De skulde nok komme med. Hun vidste, at der var oprettet et Dokument, som forbød noget Medlem af Familien at sælge dette gamle Arvestykke; men Taterblodet skød atter op i hende, og hun betænkte sig ikke et Øjeblik paa at rane Slægtens Gods.

Jeg trænger selv foreløbig til Ro — tænkte hun. — Men naar jeg har hvilet ud i «det hæderlige Hjem», som han taler om, da sælger jeg Stenene og rejser til en eller anden Hovedstad for at more mig. Hvem ved, om ikke Vik skulde faa i Sinde at følge efter, naar han faar høre, at jeg har revet mig løs og er ganske fri.

Hun kunde ikke tro paa denne pludselige Lige-gyldighed hos ham, som for nogle Dage siden havde ligget for hendes Fødder. Hans Kulde er bare kunstlet — tænkte hun.

Laura bestemte sig altsaa til at rejse. Hun pakkede sammen alle sine kostbare Klæder og rige Smykker, og det gik med en feberagtig Uro, som om hun piskedes af onde Aander.

Den næste Aften mødte hun frem paa Jernbanestationen i sid Fløjelskaabe, foret med lyst Ræveskind, og en liden, elegant Hat paa Hovedet. Hun var meget bleg, med stive Træk, men hilste

dog med fuldkommen Ro paa Sverre Meldahl, som stod i Venteværelset med en Vadsæk i Haanden.

Vi skal nok ud at rejse sammen! — sagde hun med et Smil, som ikke var naturligt.

Ja! — svarte han kort. — Tør jeg spørge, hvor er Fruens Tøj? Skal jeg lade det indskrive?

Her er Budet, som har bragt Kufferterne — svarte hun. — Doktoren faar ogsaa være saa venlig at besørge Billetterne.

Ja, det bliver altsaa først til Kjøbenhavn — sagde Sverre, idet han gik ud til Billetkontoret.

Først til Kjøbenhavn? — tænkte hun. — Det var da naadigt, at jeg fik det at vide!

Han kom snart tilbage og fulgte hende ind i Damekupéen. Idet han vilde lukke Døren, sagde hun:

Tør jeg spørge, hvad er egentlig Rejsens Maal?

Østerig — svarte han. — Deres Mand har forklaret mig nøje den Vej, vi skal tage.

Det er jo heldigt, at en af os ved det! — sagde hun spottende.

Godnat! — sagde han, idet han tog Hatten af og bukkede.

Hun svarte ham ikke, men trak Gardinet for Vinduerne og lagde sig ned paa Bænken, skjønt hun vidste, at Søvnens neppe vilde indfinde sig. Alle hendes Nerver var spændte, hendes Ophidselse var saa stor, at hun kunde have kastet sig ned fra det højeste Hustag og knust sit Hoved imod Stenbroen. Aa, hvor dejligt, om hun saaledes ved en eneste rask Beslutning kunde faa Ende paa al sin Pine! Men hun var ræd for Døden, ræd for det, som muligens ventede paa den anden Side Graven.

De to Rejsefæller saaes kun ved Stationerne, hvor de enten skulde skifte Tog eller spise.

Ønsker De Noget? — var hans Spørgsmaal.

Hun svarte; og derefter standsede Samtalen. Kun et Par Gange forsøgte hun at trænge ind paa ham for at vække hans Medlidenhed.

De kan tro, jeg er ulykkelig! — sagde hun en Aften, da han paany førte hende ind i en Sovekupé. Og dermed brast hun i Graad.

Ja, det er vel rimeligt, at Fruen maa føle sig ulykkelig! — svarte han, idet han hilste og lukkede Døren efter sig. Men da han sad i sin egen Kupé og tændte sin Cigar, kjendte han sig rent ilde til Mode. Han var ikke vant til at se Kvinder græde; men paa samme Tid kunde han jo umulig have nogen Medynk med dette Menneske, der havde be- draget den prægtige Egil Bang og bragt Sorg og Skam over hele Familjen. Nej, Sverre strammede sig op! Den Triumf skulde hun dog ikke have.

De standsede en Formiddag ved en liden Station i Østerig. Her ventede en lukket Vogn, forspændt med to sorte Heste og paa Bukken en Kusk i grønt Livré og flad Hue. En ældre Herre med et klogt, alvorligt Ansigt kom hen til dem.

Tør jeg spørge, om jeg har den Ære at tale med Fru Bang? — spurgte han paa tysk.

Ja!

Mit Navn er Doktor Schwartz — sagde han, idet han bød hende Armen og førte hende til Vognen.

De steg ind og kørte afsted. Det gik over en bred, sølet Landevej, hvor Hjulene sank dybt ned, og derefter gennem en Skov af gamle Egetræer. Det regnede stærkt.

Tør jeg spørge, hvor vi skal hen? — spurgte Laura, der pludselig var bleven besat af en ufor- klarlig Angst.

Til mit Hjem — svarte Lægen venlig. — Jeg haaber, De skal blive tilfreds der. Min Hustru og

jeg selv gjør Alt, hvad der staar i vor Magt, for at Pensionærerne skal have det godt.

De standsede foran en høj Jernport, som aabnedes af en gammel Mand i grønt Livré. Derefter rullede Vognen op gennem en bred Allé af mægtige Kastanjetræer og standsede foran et rødt Stenhus med mange Vinduer og bred Hovedtrappe.

Lægen gik ud med lidt Besvær, thi han var temmelig tilaars, og rakte derefter Haanden til Laura. De steg op ad den brede Stentrappe, og gennem en lang Gang med brune Egetræsdøre til begge Sider naaede de frem til den Lejlighed, som var bestemt til den nye Pensionær.

Det var to større og et mindre Værelse med lyse Møbler og Blomster i Vinduerne. Her var tarveligt, men hjemligt, med vid Udsigt over Haven og et lidet Vand.

Da Sverre vilde gaa, begyndte Laura at storgræde og greb ham i Armen:

Gaa ikke fra mig! — bad hun. — Jeg er saa ræd! De har ført mig til et Galehus eller et Hospital. De vil spærre mig inde. Forlad mig ikke! Jeg gaar fra Forstanden.

Hvad Deres Mand har bestemt, kan jeg ikke ændre — svarte Sverre, idet han saa lempeligt som muligt søgte at løsrive sig.

Den gamle Læge kjendte disse Optrin, og han gav Sverre et Vink om at ende det snarest muligt.

Sig Egil, at han er et ondt Menneske, et Uhyre uden Hjærte! — raabte hun, idet Sverre lukkede Døren efter sig.

En graahaaret Dame med et venligt Ansigt traadte ind til hende. Det var Doktorens Hustru. Hun ønskede Laura velkommen og spurgte, om der var noget, hun ønskede.

Ja, jeg vil bort herfra strax! — svarte Laura.

Det Ønske kan desværre ikke opfyldes, førend Deres Mand giver sit Samtykke — svarte den gamle Frue. — Men forresten er De jo kommen frivillig, ikke sandt?

Jo, men jeg vidste ikke, hvad det var.

Det ved De jo heller ikke nu — svarte Fruen. Jeg antager ikke, De skal faa nogen Grund til Misfornøjelse. Har De ikke Lyst til at se Huset?

Laura vilde gjerne i Bevægelse, og hun fulgte derfor med.

Ved Enden af den lange Gang var der en stor Spisesal med to Borde og tilhøjre en firkantet Stue med Glasdør ud til Haven. Her var Flygel og Pianoforte, en Mængde illustrerede Blade, Sofaer og Lænestole omkring større og mindre Borde.

Her samles vi om Aftenen — sagde Fru Schwartz. Vi syer, musicerer og læser højt i gode Bøger. Ovenpaa er Bibliotheket, hvor De kan hente Bøger, naar De selv ønsker.

Men hvor er jeg? Hvem bor da i dette Hus? — spurgte Laura.

Sjælesyge og ulykkelige Kvinder — svarte Fruen.

Laura kunde ikke forstaa hende. Har man ført mig til et Sindssygehospital? — spurgte hun forfærdet.

Ikke det, man i Almindelighed kalder Sindssygehospital — sagde Fru Schwartz. — Men naar man er ulykkelig, er jo Sindet altid sygt og trænger til Hvile, og det er denne Hvile, De skal finde her.

Mens Laura vandrede omkring med Husfruen, havde Sverre fulgt Direktøren ind i dennes Arbejdsværelse. Det var et højloftet Rum med to Fag Vinduer ud til Parken. Alle Vægge var skjulte bag Hylder, fyldte med Bøger. Midt paa Bordet stod et stort Skrivebord af skulpteret Træ, hvorpaa et

Dødningehoved og et Krusifix, en Kristusfigur af hvidt Elfenben paa et sort Ibenholz Kors.

De to Mænd tog Plads ligeoverfor hinanden i de læderbetrukne, højryggede Stole foran Kaminen, hvori der blafrede en Ild, som var nærved at gaa ud.

Sverre havde fortalt, hvad han vidste om Egil Bangs ulykkelige Ægteskab. Dr. Schwartz spurgte derefter om Lauras Hjem og Opdragelse; men dette kunde den unge Læge ikke give nogensomhelst Oplysning om.

Da vi sad i Vognen, studerte jeg hendes Hovedform — sagde Schwartz. — Den ligner mange af vore andre Pensionærers. I mine unge Dage var jeg i længere Tid ansat ved et Fængsel i Magdeburg. Og her var der Meget, som bestyrkede mig i den Tro, at Forbryderen er født som Forbryder ligesom Krøblingen er født Krøbling. Den Sidste har faaet en Arm eller et Ben for lidet, mens den Første mangler de medfødte retslige Instinkter, disse Selvtvangsimpulser, som en lang Udviklingsproces har givet os i Arv efter vore Fædre. I Forbryderen gjenfinder man paany Urmenneskets hensynsløst selviske Egenskaber, der i det Ydre tilkjendegiver sig for Exempel i en liden og trang Pande. Selv i de bedste Slægter kan der opdukke en saadan abnorm Skabning, som er et Minde om Slægtens Urtid.

Ja, det ser man jo ofte! — sagde Sverre. — Men Opdragelsen burde vel kunne hæmme denne vilde Umoral.

Ganske vist, det er ogsaa min Mening! — svarte Doktoren. — Opdragelsen, og fremfor alt en religiøs Opdragelse, kan utvilsomt rette disse medfødte Tilbøjeligheder. Og naar man gaar tilbage og ser tilbunds i alle disse forvildede Menneskers Hjem, da finder man næsten altid, at de har havt daarlige Hjem. Det er denne Tro paa, hvad et

godt, religiøst Hjem kan virke, som har givet min Hustru og mig Idéen til at bygge dette Hus. Det skulde være en Opdragelsesanstalt for voxne Mennesker, for Kvinder, der havde glemt deres Pligter, og som viser moralsk Begrebsforvirring. Vi vil søge at optugte det aandelige Menneske og opdrage Samvittigheden.

Et højt Maal! — udbød Sverre.

Vi har ogsaa virkelig havt den Glæde — vedblev Schwartz — at Mange er gaaede ud herfra som gjenedte Mennesker, der er blevne til Velsignelse for deres Omgivelser.

Det er saamænd adskilligt Større end bare at helbrede Legemet — sagde Sverre paany.

Gud giver Kraften. For ham er Alt muligt — svarte den gamle Doktor.

Strax efter sagde Sverre Farvel og rejste bort.

I de første Dage var Lauras Tilstand ganske forfærdelig. Hun viste sit Diamantsmykke til en af Tjenestepigerne og lovte denne en rig Belønning, saafremt hun vilde hjælpe hende til at faa det solgt, saaledes at hun kunde rejse. Men Pigen var tro, og Følgen blev kun, at Smykket blev afkrævet hende. Lægen viste hende i den Anledning et Brev fra Kammerherre Bang, som befalte, at Halsbaandet øjeblikkelig skulde sendes tilbage til Norge. Alt Haab om at kunne flygte til en eller anden stor By var dermed borte; thi hun havde kun nogle faa Sølvpenge i Lommen. Da Smykket blev taget fra hende, styrtede hun i fuldt Raseri imod Væggen for at knuse sit Hoved. Men den gav blødt efter; thi den var udstoppet. Alle Møbler var runde og bløde, intet Glas eller Metal nogetsteds. Man var øjensynlig vant til disse heftige Opvæld af lidenskabelig Fortvivelse, og der var af den Grund taget alle Forholdsregler for at hindre Selvmord.

I de første Dage vilde hun ikke ud og spise paa sit Værelse. Men derefter blev Ensomheden altfor uudholdelig, og hun gik ned til Middagsbordet. Her sad en Række Damer, der Alle syntes at tilhøre de bedre Stænder, og som Alle bar Mærker af hemmelige Sorger, sløve, trætte eller forvildede Udtryk.

Det var næsten stille i den store Sal, men naar der kom nogen Ny, hviskede man sig imellem: Hvorfor mon hun kommer?

Laura saa disse mistænksomme Blikke, der stak hende lig Skorpioner. Men dette vakte en ny Følelse hos hende, nemlig Skam over sig selv, og for første Gang fik hun en gryende Forstaaelse af, at hun var en Forbryderske.

Hun foretrak Ensomheden; men snart efter trængte hun paany til Mennesker og indfandt sig derfor om Aftenen i den fælles Forsamlingshal. Her blev der musiceret og læst højt; men der taltes ikke meget. Der laa et føleligt Tryk i Luften, indre Pine, Samvittighedsnag, Længsler udad eller sjælelig Træthed.

Men fra det Øjeblik af, da Laura begyndte at skamme sig over sig selv, var hendes heftige Anfald af Raseri forbi, og hun blev stille.

XIX.

Vaaren kjæmpede med Vinter og Mørke, Dagene blev længere, og Sneen smeltede under Solens Kjærtegn. Gran og Furu mistede deres hvide Oldingeskjæg, det dryppede af Grenene og glinsede i det Grønne. De graasorte Prikker øverst paa Fjeldene blev større og større, nedover Aaser og Lier pibledede og strømmede Vandet, formede sig til Bække, drev ud i Elve og Søer og fyldte Fossene, saa de skummede og bruste med vældig Kraft.

Gimle laa højt lig en Dronning og saa med rolig Majestæt paa al denne Vaarlivets unge Kamp. Dets lange Rækker af smaarudede Vinduer blinkede omkaps med sorte Tagsten, Gartneren begyndte sit Arbejde i Haven, klippede Buske og paakjorte ny Grus i Gangene.

Kammerherre Bang havde nu begge sine Børn hjemme. Men baade med Bror og Søster var der i det sidste Aar foregaaet en iøjenfaldende Forandring. Egils Haar var graanet, hans Øjne underløbne, og hans Træk afpillede. Strax efter sin Hjemkomst havde han havt en lang Samtale med Faderen, hvem han havde fortalt Alt, og som havde bestyrket ham i hans Plan at sende Laura ned til Doktor Schwartz. Efterat Sagen var ordnet, blev der efter Egils Ønske ikke talt videre derom.

Da Kammerherren saa sin Søn knækket, forsøgte han at rejse hans Livsmød ved at sysselsætte ham saa stærkt som muligt. Han paalagde ham Bestyrelsen af Træsliberiet og Jernstøberiet, hvilket optog den hele Dag.

Egils Ydre var roligt og behersket; men hans Indre sønderledes endnu af en voldsom Sorg. Han hverken angrede sin Beslutning eller følte nogen-
somhelst Medlidenhed med denne lave Bedragerske; men han pintes ved altid at se hendes Ansigt for sig. Om Natten var det værst; thi da kunde Sindet samle sig i Stilhed paa denne ene, brændende Tanke. Da kunde han ligge vaagen i Timer, græde og jamre sig. Og paa den Vis skulde det vedblive, indtil Tiden engang havde glattet og mildnet — indtil hun var forsvunden som Mindet om en ond Drøm.

Til Hjørdis nævnte han ikke Lauras Navn. Mellem de to Svigerinder havde der aldrig været nogen forstaaelsesfuld Tilnærmelse. Dertil havde deres Væsens Grundklang været altfor forskjellig. De havde Begge holdt sig indenfor Høflighedens Grænse. Men Hjørdis havde altid været urolig for sin Brors Lykke, og nu erfarede hun desværre, at dette hendes Instinkt havde talt Sandhed. Hun gjorde nu Alt, hvad der stod i hendes Magt, for at adsprede Broderen, og der var i hendes Væsen en fin, kjærlighedsfuld Skønhed, som flød over ham lig blød Olje paa et brændende Saar.

Denne Omhu for Broderen blev en heldig Afleder for hendes egne Grublerier, for denne ene, altopslugende Tanke, som havde forfulgt hende ustandselig den hele Vinter og nu i de sidste Maaneders Ensomhed havde taarnet sig op til en Verden, — Tanken paa Sverre.

Egil havde ingen Tvil om, at hans egen Handle-

maade var fuldt berettiget; Kræftbylden var skaaret ud af hans Bryst, derfor var han mat og lidende. Men Hjordis gik derimod i stærk Kamp. Der var Øjeblikke, hvori hun spurgte sig selv, om Moderen virkelig havde handlet ret i at afkræve hende et saa strengt bindende Løfte. Naar Sverres Øjne laa over hende, var hun stundom nærved at svigte og fristedes til at bryde sin Ed.

Men derefter rejste hun sig paany stolt og bestemt, skammede sig over sin Svaghed og tryglede Gud om at vise hende Midlerne til hans Omvendelse. Som Pigen af Orleans klædte sig i Rustning og drog ud for at frelse sit Fædreland, saaledes ønskede Hjordis at gaa ud for at frelse sit Rige: Sverre.

Hun sendte ham af og til en Bog og understregede de Ansnit, hvorpaa hun særlig vilde henlede hans Opmærksomhed. Men hans Svar lod hende altid være lige uvis angaaende Virkningen af det Læste.

Han skrev:

«Højstærede Frøken!

Tusend Tak for den tilsendte Bog, som jeg læser med stor Interesse.»

Det var Alt. Senere fortsatte han med korte Meddelelser om Sundhedstilstanden paa Herberget, hvor han paa Kammerherrens Opfordring praktiserede som fri Læge.

Hendes Øjne sank ind, hendes Ansigt blev magert, hendes Bevægelser langsomme og trætte. Hun holdt om Søndagen sin lille Skole for Sognets Almuebørn, hun besøgte de Syge, og hun beskyttede Anna, som var kommen hjem fra Hovedstaden, hel-

bredet for sin Lamhed. Hjørdis skaffede hende Arbejde som Sypige rundt hos Bygdens Embedsfolk.

Men naar Anna var paa Gimle og syede, kunde Hjørdis aldrig komme ind i Stuen, uden at Pigen begyndte at tale om Doktor Meldahl, hvem hun lovpriste i de stærkeste Ord. Hver Aften tænker han paa mig og befaler mig at sove — fortalte hun. — Og naar Klokken slaar ti, føler jeg ganske tydeligt hans Blik. Jeg søvner ind, selv om jeg sidder paa en Stol og ikke er afklædt. Men i Almindelighed forsøger jeg jo at ligge i Sengen paa den Tid. Ja, han gjør Mirakler, den Mand!

Jo, Hjørdis kjendte altfor vel disse Øjnes vidunderlige Magt!

Men Bygdens Almue indbildte sig, at Anna var bleven forhexet af Doktoren, og man talte om ham som en Trolldmand, der sad inde med overnaturlige Evner. Man hviskede ogsaa sagte om den Forandring, som var foregaaet med Kammerherrens Datter, paa hvem han ogsaa havde øvet sit Trolldskab. Men disse fornemme Damer stred jo imod paa en anden Maade, og der stod nok en sejt Kamp dem imellem.

En Dag syntes Egil mere end vanlig nedbøjet, og Hjørdis fulgte ham med sorgfulde Blikke, men uden at gjøre ham noget Spørgsmaal. Da Hjørdis i Skumringen stod ovenpaa i Bibliotheket, kunde hun gjennem Udsigtskikkerten se ham vandre nedover til Elven, videre langsmed Bredden og opover til den brede, styrtende Fos. Hun blev pludselig ræd, skyndte sig ned, tog Hat og Kaabe paa sig og snarere løb end gik efter ham, først gjennem Parken, ud paa det store Jorde, ned til Elven og derefter hen til den stenede Sti, som bar op imod Fossen.

Det var temmelig blødt med halvtinet Sne og

Søle, og da hun havde glemt at bytte sine tynde Sko, blev hun snart gennemvaad. Men hun tænkte ikke paa sig selv. Angsten for Broderen fyldte hendes Sind. Da hun naaede Broen, som førte over Fossen, stod han der bøjet over Rækværket og stirrede ned ganske aandsfraværende. Hun stak sin Haand ind under hans Arm, og han skvat i. Fosseduren havde overdøvet hendes Skridt, og han havde ikke havt Anelse om, at Nogen fulgte efter ham.

Jeg vilde ud i Luften, og da jeg saa dig nede ved Elven, tog jeg paa mig for at faa Følge — sagde hun i en paatagen ligegyldig Tone.

Han undveg hendes Blik; thi han ante, at hun havde gjættet hans fortvilede Tanke, og han sagde:

Det er vist bedst, vi gaar hjem. Det er jo et altfor skrækkeligt Føre at spadserer i.

Aa ja, det synes jeg igrunden ogsaa! — svarte hun. — Kom da! — Hun rakte ham sin Haand, og saaledes vandrede de Haand i Haand hjemover den samme Vej, som de var komne.

Hun var traadt til som den ræddende Engel, da han stod ved Afgrundens Rand, fristet til at styrte sig ud. Begge følte det Samme, mens de talte om noget ganske Andet.

Tænk Odin har snublet og brækket Benet — sagde hun.

Det er ikke muligt? — udbrød han. Det var en gammel Hest, som Kammerherren havde havt i over tyve Aar.

Jo, da Peter kørte ned til Støberiet for at hente Papa, lod han den løbe i Bakken med for slappe Tøjler, og saa styrtede den lige ved Broen.

Da de kom hjem, var Hjerdis aldeles gennemvaad paa sine Fødder, og samme Aften begyndte hun at hoste. Den følgende Dag havde hun stærke Frysninger, mens Hosten tiltog. Om Eftermiddagen sad

hun foran den brede Glasdør og saa udover Søen. Hun holdt Fødderne paa en høj Skammel og laa halvt tilbage i den lange, magelige Kurvstol. Hun stirrede ufravendt ind i de glitrende Sølvskyer, der dalte ned fra Himlen, sejlede langsomt henover Vandfladen, svøbte Træerne i hvidt Flor og skjulte Jorden.

Egil gik nogle Øjeblikke frem og tilbage paa Gulvet; men derefter standsede han ved et af Vinduerne, hvor han blev staaende og saa ud.

Ved du, at Svend Brække, den gamle Skomager derovre, er død af Slag Inat? — spurgte han.

Jo, Kusken fortalte det! — svarte hun. — Det er uhyggeligt. Han havde jo Dilirium.

Han skal i flere Aar have været sløv paa Hjernen — fortalte Egil.

Hvor uhyggeligt at gaa bort i en saadan Tilstand! — udbrød Hjørdis. — Men man faar jo haabe, at der ogsaa for saadanne Væsner findes en Redning.

Naar de dør i en saadan Tilstand? — spurgte Broderen forbauset. — Tror du da, der er Mulighed for Frelse endog efter dette Liv?

Ja, ganske bestemt! — svarte hun. — I den senere Tid har Papa og jeg saa ofte talt om dette, og jeg er ganske gaaet over til hans Mening. Jeg tror, at Sjælen i en anden Verden lider for sine Synder, den soner, lutres og kaldes paany. Der staar jo, at Kristus gik ned og prækede for Aanderne, som var i Forvaring. Og naar han taler for de Døde, saa maa det jo være, for at de skal faa Anledning til at omvende sig. Jeg tror, han søger efter os, indtil han finder os, selv om det varer i lange Tider, i Hundreder af Aar. Alle bliver engang frelst; men man maa naturligvis først have gennemgaaet den Grad af Renselse, som er nød-

vendig for hver Enkelt. Uden dette vilde jeg aldrig kunne forstaa Guds Kjærlighed.

Ak, om dette var Sandhed! — udbrød han med et dybt Suk, mens en Haabets Straale blinkede i hans Sjæl.

Hun forstod, at han tænkte paa sin forstødte Hustru, der var død for ham i dette Liv.

Men eftersom Tiden svandt, skulde han faa Kraft til at mindes hende med fuldstændig Ro som en Fremmed, og da skulde han finde Forklaringen paa hendes forkrøblede Moral: Forældrenes Giftermaal, som fra Faderens Side var indgaaet kun af Spekulation, var det første, raadne Underlag, dernæst denne Fars tøjlesløse, flygtige Sind og endelig Moderens Svaghed og Usandfærdighed. At Børnene af et saadant Ægteskab blev mere eller mindre moralsk abnorme var ikke til at undres over.

«At forstaa er at tilgive», siger en berømt, fransk Forfatter. Men at tilgive og at elske er to forskellige Ting, og skjønt Egil efter flere Aars Forløb endelig lærte at tilgive hende, som havde ødelagt hans Ungdoms Lykke, vaagnede der dog aldrig mere en Gnist af hans fordums Kjærlighed.

Den følgende Dag maatte Hjørdis blive liggende. Hun havde stærke Frysninger og hostede uafslædelig. Der blev sendt Bud efter Lægen, som undersøgte hende og fandt hendes Tilstand meget betænkelig.

Efter to Dages Forløb tabte hun Bevidstheden og havde heftige Anfald af Feber.

Egil havde netop faaet Brev fra Sverre Mel-dahl, som var kommen hjem fra Udlandet efterat have opholdt sig en Tid i Wien og Berlin for at se Hospitalerne. Det havde været meget lærerigt — skrev han — og han ønskede, han havde havt Tid til at forlænge Opholdet. Han vilde ikke have

det Mindste imod at emigrere — sluttede han — og for bestandig bosætte sig i Udlandet.

Der var en tung, sørgmodig Tone i hans Brev, og da nu Egil havde en Anelse om, hvad der trykkede ham, og da han tillige havde stor Tillid til hans Dygtighed, fik han Faderens Samtykke til at afsende følgende Telegram:

«Min Søster farlig syg. Ønsker Deres Raad.
Om muligt kom strax.

Egil Bang.»

Nogle Timer senere laa Svaret i hans Haand. Det lød saaledes:

«Afrejser med første Iltog. Kommer Imorgen.»

Sverre kunde rejse med Jernbane til den nærmeste By; men herfra var der endnu fem Timers Fart med Dampskib over Indsøen.

Han naaede frem ved Aftenstid i stygt Uvejr, og Egil ventede med Vogn nede paa Bryggen.

Hvordan har hun det? — var Sverres første Spørgsmaal. Han glemte at hilse. Hans Ansigt var graahvidt, Øjnene havde et spændt, uroligt Udtryk.

Daarligt, vi frygter det værste — svarte Egil. Sande har netop været oppe og sagt, at hun ikke har lang Tid tilbage. Men jeg har ikke stor Tillid til ham. Jeg er saa glad, fordi De kommer; thi jeg er sikker paa, De vil kunne hjælpe hende.

Sverre kunde ikke svare. Det forekom ham, som om Vognen rullede altfor langsomt, skjønt Hestene travede afsted i flyvende Fart udover Landevejen, opover Alléen, ind paa den firkantede Gaardsplads og standsede udenfor Indgangsdøren.

Kammerherren lukkede selv op. Hans Øjne var røde af Graad, og hans Stemme skalv.

Gud være lovet, at De kommer! De kan muligens give os et Haab — sagde han, idet han trykkede den unge Læges Haand. Han hjalp ham selv Frakken af, mens Tjeneren bød ham en Kop varm The.

Derefter førte Kammerherren ham opad Trappen og gennem en lang Gang, i hvis nederste Ende en Dør gik ind til Hjærdis's to Værelser. De gik gennem et mindre Rum ind i hendes Sovekammer. Det var kun oplyst med en eneste Lampe, hvorover en grøn Skjærm.

Kammerherren trak det hvide Sengegardin tilside og befalte den gamle Pige at bringe Lampen hen paa det lille Bord ved Siden af Hovedgjærdet. Sverre havde aldrig haft en lignende Hjærtebanken, selv ikke da han som Student stod i Dissektionsstuen, hvor Professoren gav sine unge Lærlinge den første Time i sin uhyggelige Kunst. Han løftede Lampeskjærmen lidt op, saa Lyset faldt lige paa hendes blege Ansigt, der var dækket af Sveddraaber. Han bøjede sig frem og saa hende ind i Øjnene; men hun kjendte ham ikke. Hun talte med lav Røst og i Vildelse. Han lagde sin kolde Haand paa hendes brændende Pande, undersøgte Pulsen og lyttede til det hæse, besværlige Aandedrag.

Derefter trak han Sengegardinet ned igjen og fjærnede sig.

Stærk Feber — sagde han. — Alle Vinduer maa op! — Og mens Pigen adlød hans Ordre og lod den friske Luft strømme ind, aabnede han hurtigt sin Rejsetaske og udtog en liden Kasse med Medicin. Han blandede nogle Pulvere, lod sig bringe et Glas Vand og tvang med egen Haand den Syge til at synke det ned.

Efterat han endnu engang havde følt hendes Puls, bar han Lampen bort fra Sengen og beordrede Stilhed, for at Pulveret kunde virke.

Far og Søn fulgte ham ind i Sideværelset; men Sverre havde ondt for at udtale sin Overbevisning; thi det var Dødsdommen over hans eget Liv.

Er der virkelig intet Haab? — spurgte den gamle Mand med halvkvalt Røst. — Hun har dog altid været saa stærk.

De Stærkeste angribes næsten altid voldsomst — sagde Sverre.

Der er En, som kan hjælpe, hvor Mennesket Intet magter — sagde Kammerherren. — Han, som vakte Jairus's Datter, kan ogsaa give mig mit Barn tilbage. Jeg kan ikke miste min Hjørdis. — Og han faldt ned paa Sofaen og bøjede sit hvide Hoved, hensunken i Fortvilelse.

Men pludselig foldede han Hænderne.

Kom hid, Egil! — sagde han. — Lad os bede sammen!

Sverre, som ved at se, hvordan Kammerherrens Kristendomsværk rejste de mest dybt sunkne Naturer, havde maattet indrømme Religionens Magt, uden endnu selv at fyldes af Tro paa det Overnaturlige, — Sverre, som af tærende Længsel efter Gjenstanden for sin Kjærlighed saa ofte i den senere Tid havde ønsket at kunne tro, men uden endnu at gjøre det, — Sverre blev nu pludselig i sin Fortvilelses Hjælpeløshed smittet af de Andres urokkelige Overbevisning. Det Under, han havde ønsket, men tvilet paa, hvis Lykke han havde anet uden at forstaa, det fuldbagtes nu med Et paa en hemmelighedsfuld Maade i hans Sjæl.

Han gik lydløst tilbage til Soveværelset, hen til Sengen, sank i Knæ, foldede sine Hænder og bad: Gud i Himlen hør mig! Kristus er du den

Mægtige, den Barmhjærtige, er du Gud, kom da i denne Stund, hjælp mig! Frels hende! Frels hende!

Den Syge laa stille. Hun sov. Men i lang Tid bad de Tre en fortvilet og brændende Bøn. Den gamle Pige sad henne i en Krog og græd. Men længe efterat Kammerherrens Stemme var holdt op at bede, blev Sverre liggende paa Knæ. Hele hans Sjæl var opløst i Sorg, hans Hovmod var smeltet i Ydmyghed nu, da ingen jordisk Magt kunde hjælpe.

Han standsede en Stund, udtømt af aandelig Spænding.

Derefter begyndte han paany, mere indtrængende, mere inderlig, idet han samlede hele sit Væsen i denne Løftelse imod det Guddommelige.

Da han var færdig, faldt der en ubeskrivelig velgjørende Ro over ham. Han stod op og satte sig varsomt paa en Stol ved Siden af Sengen. Men han havde en Følelse, som om han havde talt med en Ven, der havde sagt:

Jeg kan og jeg vill!

Den ene Time gled hen efter den Anden. Den Syge syntes roligere. Hun sov uden at tale, uden en Bevægelse.

Da det lysnede ad Dag, rørte hun paa sig og slog Øjnene op.

Hun mødte hans Blik, smilte forundret og tog sig med Haanden over Panden.

Hvordan har De det? — spurgte han, idet han rejste sig og nærmede sig Hovedgjærdet.

Tak! Tak! Jeg er træt Men hvordan er dette? Hvor er jeg?

Hjemme hos Dem selv — svarte han.

Hvordan gaar dette til? — hun saa forbauset paa ham.

Kjender De mig? — spurgte han.

Om jeg kjender Dem? — gjentog hun overrasket.

Han forstod, at hun var ved Bevidsthed, og han tog hendes Haand for at føle Pulsen.

Den gik ganske rolig, og hans Hjærte udvidede sig af Glæde. Han kjendte en voldsom Trang til Graad, men tvang den tilbage.

Da Kammerherren og Egil hørte, at der blev talt inde i Soveværelset, kom de sagte ind.

Er der nogen Forandring? — spurgte Faderen i aandeløs Spænding.

Hun er frelst! — svarte den unge Læge.

Kammerherren bøjede sig ned over hende:

Kjender Du mig Hjærdis? — spurgte han stille og blødt.

Ja, Far! Har jeg sovet længe? Jeg kan ikke huske det.

Ja, en hel Uge — svarte han, idet han kyssede hende paa Panden og strøg sine magre Fingre over hendes sorte, krusede Haar.

Hvor heldigt, at vi sendte Bud efter Dem! — udbrød Kammerherren, idet han vendte sig til Sverre.

— Hvordan skal jeg kunne takke Dem for dette?

Jeg har ikke udrettet Noget — sagde Sverre. — Der er en Anden, som har Æren af dette: Kristus. Og ham bekjender jeg fra nu af højlydt som min Herre og Mester!

Da kom der et lysende Skjær over den Syges Aasyn. Med et Smil rakte hun ham Haanden, som han greb mellem begge sine.

Jeg vidste det — sagde hun stille. — Jeg har jo bedt om dig!



